

ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

«ΑΡΤΟΣ ΖΩΗΣ»

«Ο άνθρωπος δέν ζεῖ μέ μόνο τό ψωμί
ἀλλά μέ κάθε λόγο πού βγαίνει ἀπό τό
στόμα τοῦ Θεοῦ»

«Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω ζήσεται
ἄνθρωπος ἀλλ' ἐπί παντί ρήματι
ἐκπορευομένω διά στόματος Θεοῦ»

(Ματθ. 4,4 καί Δευτερ. 8,3)

«Ο λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι καθρέφτης,
φάρμακο καί τροφή τῆς ψυχῆς μας. Εἶναι
φῶς, ἁγιασμός καί αἰώνια ἀπόλαυση...»

(+ὁ Νικοπόλεως Μελέτιος)

Ἄρθρα καί Ὁμιλίες

Ο ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ ΚΗΡΥΚΑΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

«Μετανοείτε ἤγγικε γάρ (διότι ἔφθασε) ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 3,2)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ πρώτη ἐντολή πού ἔδωσε ὁ Χριστός στούς μαθητές Του μετά τήν ἀνάστασή Του ἦταν «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Πηγαίνετε καί κάνετε μαθητές μου ὅλα τά ἔθνη βαπτίζοντάς τους στό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος) (Ματθ. 29,19). Αὐτό τό μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ ἀποτελεῖ τό θεμέλιο λίθο τῆς ἱεραποστολικῆς κίνησης καί δράσης, τήν ἀπαρχή μιᾶς μεγάλης πορείας. Στόχος καί σκοπός της εἶναι νά κηρυχθεῖ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ σ' ὅλο τόν κόσμο, νά φτάσει τό λυτρωτικό, σωτήριο καί ἐλπιδοφόρο μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης σ' ὅλες τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων γιά νά μετανοήσουν, νά ἔρθουν κοντά στό Χριστό, νά ζεσταθοῦν καί νά γεμίσουν μέ πνευματικό ζῆλο καί ἐνεργό, ἔμπρακτη ἀγάπη.

Ἡ ἱεραποστολή εἶναι μιᾶ ἄμεση συνέπεια καί συνέχεια τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου μας. Γι' αὐτό ἱεραπόστολος μπορεῖ νά γίνει ὁ καθένας μας μέ τή βασική προϋπόθεση ὅτι ἐργάστηκε ὁ ἴδιος πρῶτα γιά τή σωτηρία του καί ἀγωνίζεται ἀσταμάτητα γιά νά νικᾷ τά πάθη του. Ἱεραπόστολος γίνεται κάποιος καθαρίζοντας τούς λογισμούς του, ἐξαγνίζοντας τή θέλησή του μέ τήν τακτική συμμετοχή στά μυστήρια τῆς Μετανοίας καί τῆς Εὐχαριστίας, μέ τήν προσευχή,

τή νηστεία, τήν ἄσκησι, τή μελέτη καί τήν τήρησι τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν. Μόνον ἐκεῖνος πού τά κατάφερε ἔτσι, αἰσθάνεται ἀληθινά τήν ἀνάγκη καί ἔχει τή δύναμη νά μεταδώσει τῆς σωτηρίας τό μήνυμα στούς ἄλλους. Γιατί ὄχι ἀπλῶς τό πιστεύει ἀλλά καί τό ζεῖ.

Τέτοιος ὑπῆρξε ὁ ἱεραπόστολος ὄσιος Νίκων ὁ «Μετανοεῖτε», πού τό παράδειγμά του διδάσκει καί φωτίζει τίς σκέψεις καί τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων μέ τή χαρακτηριστική του ἀπλότητα καί τό ἀπέραντό του μεγαλεῖο...

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ ὅσιος Νίκων ὁ «Μετανοεῖτε» κατάγεται ἀπό τόν Πολεμωνιακό Πόντο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου γεννήθηκε στά τέλη τοῦ πρώτου τετάρτου τοῦ Γ' αἰῶνα, γύρω στά 930 μ.Χ., ἀπό γονεῖς ἐπιφανεῖς γιά τά πλούτη καί τήν ἀρετή τους. Τό κοσμικό του ὄνομα ἦταν Νικήτας. Ἀπό τά παιδικά του χρόνια παρουσίασε κλίση, πόθο καί ἀγάπη γιά τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Περιφρόνησε τίς ἀνέσεις τοῦ πατρικοῦ του σπιτιοῦ καί κατέφυγε στό μοναστήρι τῆς Χρυσῆς Πέτρας, ὅπου ἔγινε ἀμέσως μοναχός. Στά δώδεκα χρόνια πού ἀσκήτεψε στό μοναστήρι τῆς μετανοίας του, ὁ νεαρός Νίκων, εἶχε μεγάλη πνευματική προκοπή. Σάν ἐρημίτης πέρασε τά κατοπινά τρία χρόνια κάμνοντας συνεχεῖς ὁδοιπορίες, ἐνῶ ταυτόχρονα κήρυττε τή μετάνοια. Ὅταν ὁ στρατηγός τοῦ Βυζαντίου Νικηφόρος Φωκᾶς ἐλευθέρωσε τήν Κρήτη ἀπό τούς Ἀραβες κατακτητές, ὁ ὅσιος Νίκων πορεύτηκε ἐκεῖ, γιά νά ξυπνήσει τήν πίστη τῶν κατοίκων της, πού εἶχε ἀτονήσει καί σχεδόν ἐξαφανιστεῖ ἀπό τήν πολύχρονη σκλαβιά τῶν Μουσουλμάνων. Σέ διάστημα πέντε χρόνων μέ κέντρο τή Γόρτυνα, παρ' ὅλη τήν ἀντίδραση καί μανία τῶν ἐξαγριωμένων κατοίκων τῆς Κρήτης, πού ἤθελαν ἀρχικά νά τόν σκοτώσουν, ὁ ὅσιος Νίκων γυρίζει ὅλη τήν Κρήτη ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, κτίζει ναούς, διδάσκει, κατηχεῖ, «ὀρθοτομεῖ τόν λόγον τῆς ἀληθείας». Ὑστερα ἔκανε περιοδεῖες στήν Ἑλλάδα. Πέρασε ἀπό τίς πόλεις τῆς Ἐπιδαύρου, τό Δαμαλᾶ καί ἔφθασε στήν Ἀθήνα. Ἐπισκέφθηκε τή Θήβα, τήν Εὐβοία, τήν Κόρινθο, τό Ἄργος, τό Ναύπλιο καί σταμάτησε στή Σπάρτη, ὅπου κήρυξε καί ἴδρυσε μοναστήρι. Στή

διαδρομή δέν παύει νά κηρύττει, νά καταρτίζει τό λαό καί νά θαυματουργεῖ. Ἡ χρονολογία τοῦ θανάτου του ὑπολογίζεται γύρω στό 998 μ.Χ. Ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας τόν κατέταξε στό χορό τῶν ὁσίων καί ἡ μνήμη του γιορτάζεται στίς 26 Νοεμβρίου. Αὐτή εἶναι σέ συντομία ἡ ζωή τοῦ ὁσίου Νίκωνα.

✚ Ἐξαγνίστηκε μέ τήν ἄσκηση καί τήν προσευχή καί κήρυξε τό λόγο τοῦ Θεοῦ σέ τόσο κόσμο.

✚ Ἦθελε τό μήνυμα τῆς σωτηρίας, πού αὐτός ζοῦσε τόσο ἔντονα, νά τό ζήσουν καί ἄλλοι.

✚ Ἐκανε ζωή του τό Εὐαγγέλιο, ἀγώνα του τό κήρυγμα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, σύνθημά του τό «μετανοεῖτε». Καί αὐτό τό σύνθημα ἦταν πού τόν χαρακτήριζε. Ἐγινε γνωστός σάν Νίκων «ὁ Μεταναοεῖτε».

ΔΥΟ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ

Ἡ ἀναχώρηση τοῦ ὀσίου Νίκωνα ἀπό τό πατρικό του σπίτι καί στή συνέχεια οἱ καρποφόροι ἀσκητικοὶ ἀγῶνες του στό μοναστήρι τῆς μετανοίας του, ἀπό τή μιά, καί ὁ χωρισμός ὕστερα ἀπό τή δραματική συνάντηση τοῦ ὀσίου μέ τόν πατέρα του καί τό ξεκίνημα τοῦ εὐαγγελικοῦ του ἔργου ἀπό τή ἄλλη, ἀποτελοῦν δύο γεγονότα-σταθμούς στήν πορεία τῆς ζωῆς του.

Ὁ Νίκων ξεκίνησε σιωπηλά, ὅπως σιωπηλά ξεκινοῦν ὅλα τά μεγάλα ἔργα. Ἐχοντας ἀφήσει πίσω του τά πάντα: τούς δικούς του, τήν πατρίδα, τά ἀξιώματα, τά πλούτη, τίς ἀνέσεις, τίς ἀπολαύσεις μπαίνει στό μοναστήρι τῆς Χρυσῆς Πέτρας, ὅπου γίνεται μοναχός καί ἀρχίζει στάδια λαμπρῶν πνευματικῶν ἀγώνων.

Ζητᾶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί τή Δικαιοσύνη του (δηλ. τήν ἐπικράτηση τοῦ θελήματός του) (Ματθ. 6, 33) καί ἀρχίζει ἔτσι ἕναν ἀγῶνα, πού δέν εἶναι «πρός αἷμα καί σάρκα ἀλλά πρὸς τάς ἀρχάς, καί πρὸς τάς ἐξουσίας πρὸς τούς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τά πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις» (δηλαδή δέν θά παλέψουμε μέ ἀνθρώπους ἀλλά μέ ἀρχές καί ἐξουσίες, δηλαδή μέ τούς κυρίαρχους τοῦ σκοτεινοῦ τούτου κόσμου, τά πονηρά πνεύματα πού βρίσκονται ἀνάμεσα στή γῆ καί στόν οὐρανό) (Ἐφεσ. 6, 12). Δέν «συσχηματίζεται τῷ αἰῶνι τούτῳ» (δέν προσαρμόζεται στή νοοτροπία αὐτοῦ τοῦ κόσμου) (Ρωμ. 12,2) ἀλλ' ἀνυπότακτος καί ἀντίθετος σ' αὐτόν ἀγωνίζεται μέ ὅλες τίς δυνάμεις του, γιά νά ἀποβεῖ «σκεῦος τῆς

χάριτος» (δοχεῖο τῆς χάριτος), γιά νά πετύχει τόν ἁγιασμό τῆς ψυχῆς του, τήν αἰώνια σωτηρία, τήν ἐν Χριστῷ αἰώνια μακαριότητα (δηλ. εὐτυχία).

Καί ὅπως οἱ ἀθλητές πού ἐτοιμάζονται γιά τόν ἀγῶνα ὑποβάλλονται σέ κάθε εἶδους ἀποχή, ἔτσι καί κάθε πνευματικός ἀγωνιστής ἐγκρατεύεται σύμφωνα μέ τά λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου «πᾶς ὁ ἀγωνιζόμενος ἐγκρατεύεται» (Α' Κορ. 9,25). Γι' αὐτό νήστευε, ἀσκεῖτο, μελετοῦσε, ἀγρυπνοῦσε, προσευχόταν μέ ἀσταμάτητα δάκρυα. Ἡ τροφή του ἦταν ἕνα κομμάτι ξερό ψωμί μιά φορά τήν ἐβδομάδα καί τό νερό τό δεχόταν μέ μέτρο. Τό διακόνημά του ἦταν νά κουβαλᾷ ξύλα καί νερό καί νά ἐτοιμάζει τό φαγητό τῆς ἀδελφότητας. Μέ μεγαλύτερη ὅμως προθυμία ἔσπευδε, χωρίς ποτέ νά ἀπουσιάσει ἀπό τίς ἱερές ἀκολουθίες καί μεταλάμβανε τακτικά τῶν Ἀχράντων μυστηρίων.

Οἱ ὑπέρ φύσιν ἀγῶνες καί ἰδρῶτες του ἀνάγκασαν τόν ἠγούμενο νά τόν ἀπαλλάξει ἀπό κάθε ὑπηρεσία, γιατί εἶχε γίνει ἀπό τήν ἀσκήση καί τήν ἐγκράτεια κάτισχνος, καί νά τόν καταστήσει σ' ἕνα οἰκίσκο (δηλ. καλύβι) γιά ἡσυχία, ἀνάπαυση καί πνευματική ἐνατένιση. Ἀλλά καί ἐκεῖ ἐπιδίδεται σέ περισσότερους ἐξαντλητικούς ἀγῶνες μέ πυκνές καί ὀλονύκτιες ὀρθοστασίες καί γονυκλισίες, ἀμέτρητες «μετάνοιες», παρατεταμένη ἀσιτία. Ἐπιδίδεται ἀκόμη σέ σκληραγωγία καί κάθε εἶδους κακοπάθεια, μέ στεναγμούς ἀπό τά βάθη τῆς καρδιᾶς του, μέ θεοδώρητα καί ἀκατάπαυστα δάκρυα πού εἶναι ἀδύνατο νά τά μαρτυρήσει γλώσσα καί νά τά παραδεχθεῖ ἀκοή. Τά δάκρυά του καθιστοῦσαν τό ἔδαφος τῆς καλύβας ὑγρό. Οἱ συμμοναστές του, ἀφοῦ παρακολουθοῦσαν κρυφά τή συντριβή του, γύριζαν

στά κελλιά τους και στήν προσπάθεια τους νά τόν μιμηθοῦν, ἔβλεπαν πόσο ὑστεροῦσαν. Καί ὁ λόγος τῶν ἀκαταπαύστων δακρῶν του ἦταν ἡ σωτηρία τῶν ἄλλων. Μέ αὐτή τή «σιωπηλή εὐγλωττία ἀγίου βίου», ὅπως τήν ἀποκαλεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, κύλησαν γιά τόν ὄσιο Νίκωνα δώδεκα χρόνια πνευματικῆς προκοπῆς καί ἀνόδου.

Ὁ ὄσιος πληροφορεῖται μέ ὀπτασία ὅτι ὁ πατέρας του κινεῖται δραστήρια γιά τήν ἀνακάλυψή του. Τό γνωστοποιεῖ στόν ἡγούμενο καί ἐκεῖνος τοῦ φανερώνει ὅτι εἶναι θέλημα τῆς θείας Πρόνοιας νά κηρύξει τή σωτηρία καί νά γίνει ἰσαπόστολος. Γι' αὐτό ὕστερα ἀπό γενική σύναξη τῆς ἀδελφότητος σέ κατανυκτική προσευχή προπέμπεται ἀπό τό Γέροντα ἡγούμενο καί τούς συμμοναστές του μέ δάκρυα καί πόνο ψυχῆς. Φτάνει στόν ποταμό Παρθένιο, πέφτει μέσα καί περνᾷ στήν ἀντικρινή ὄχθη δοξάζοντας τό Θεό. Ἐκεῖ γίνεται ἡ δραματική συνάντηση μέ τό γέροντα πατέρα του, πού ξεσπᾷ σέ λυγμούς καί τόν ἱκετεύει νά γυρίσει, γιά νά δεῖ τουλάχιστον τό πρόσωπό του λέγοντας του «πατήρ εἰμι σός, οὐκ ὄφεις» (δηλ. εἶμαι πατέρας σου, ὄχι φίδι). Ὁ ὄσιος κάμπτεται. Στόν ἐσωτερικό του κόσμο γίνεται μιά πάλη, ἀκούει δύο φωνές. Ἡ πρώτη εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ συγκλονισμοῦ του ἀπό τό σπαραγμό τῆς πατρικῆς καρδιάς: «Κύριε ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καί θάψαι τόν πατέρα μου» (ἐπειδή τό θεωρῶ πρῶτο χρέος, νά μοῦ ἐπιτρέψεις Κύριε, νά θάψω πρῶτα τόν πατέρα μου) (Ματθ. 8,21) καί ἡ δεύτερη, ἡ πάντα ἐπίκαιρη πρόσκληση τοῦ Κυρίου μέσα ἀπό τούς αἰῶνες: «ἀκολούθει μοι καί ἄφες τούς νεκρούς θάψαι τούς ἑαυτῶν νεκρούς» (ἀκολούθησέ με καί ἄφησε στούς «νεκρούς» τή φροντίδα νά θάψουν τούς νεκρούς τους)

(Ματθ. 8,22) καί ἀκόμα «ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπέρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος» (ὅποιος ἀγαπάει πατέρα ἢ μητέρα περισσότερο ἀπό Ἐμένα, δέ μοῦ εἶναι ἄξιος) (Ματθ. 10,37) .

Γι' αὐτό παίρνει τή σταθερή ἀπόφαση καί ἀκολουθεῖ τό δρόμο, γιά νά ἐκπληρώσει τό θέλημα τοῦ Οὐράνιου Πατέρα ξυπόλητος, μέ τό κουρελιασμένο ράσο του, μέ τό ραβδί καί τό σταυρό στό χέρι. Ἀκολουθεῖ τό δρόμο πού εἶχαν ἀκολουθήσει οἱ ἀπόστολοι. Προσφέρει ὀλοκληρωτικά τή ζωή του, ὅτι ἔχει καί δέν ἔχει στό θυσιαστήριο τῆς ἱεραποστολῆς, τῆς προσφορᾶς, τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀγάπης...

ΔΡΑΣΗ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ-ΘΑΥΜΑΤΑ

Από τότε πού σάν ἔφηβος ὁ Νίκων πήγαινε στά χωράφια τοῦ πατέρα του καί ἔβλεπε τούς ἐργάτες νά παλεύουν νά δαμάσουν τή γῆ, διερωτόταν πόσα θεριά καί πάθη φώλιαζαν μέσα τους καί ὅμως δέν μπορούσαν νά τά δαμάσουν. Καί νά πού τώρα ὁ Κύριος τόν προσκαλεῖ σ' αὐτό τόν ἀγώνα, στό κήρυγμα γιά μετάνοια καί ἐπιστροφή στό λιμάνι τῆς σωτηρίας.

Ἡ πρώτη ἱεραποστολική πορεία του γίνεται στήν Κρήτη. Μέ κέντρο τή Γόρτυνα καί σέ διάστημα πέντε ἐτῶν κατόρθωσε νά χειραγωγήσει ὅλους τούς Κρητες στήν ἀληθινή χριστιανική πίστη. Ἐκτίσε ναούς, ἐγκατέστησε ἱερεῖς καί διακόνους, ἐρρύθμισε τά τῆς λατρείας, καί στερέωσε τήν πίστη τῶν Κρητῶν.

Ἡ δεύτερη ἱεραποστολική πορεία τοῦ ὁσίου γίνεται στήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα μέ μιὰ θαυμαστή θρησκευτική καί ἐθνική δράση. Ἀπό τήν Κρήτη μεταβαίνει στήν Πελοπόννησο. Στό πλοῖο νουθέτησε τούς ναῦτες πού μαστίζονταν ἀπό τό πάθος τῆς φιλοχρηματίας. Ὑποκρινόμενος ὅτι κάτω ἀπό τό ράσο του ἔκρυβε κομμάτι χρυσοῦ, ἔδωκε στούς ναῦτες τήν ἐντύπωση κρυμμένου θησαυροῦ. Γι' αὐτό σκεφτόντουσαν νά τόν ρίξουν στή θάλασσα. Τήν ὥρα τοῦ γεύματος, ὅμως, παρουσιάστηκε ἔλλειψη ἄλατος. Βγάζοντας ὁ ὁσιος τό νομιζόμενο κομμάτι χρυσοῦ πρόσφερε ἀλάτι καί εἶπε στούς ναῦτες: «Ἐπειδή ἔτσι κι ἀλλοιῶς ἐσεῖς κάποια στιγμή θά τό χρειαζόσαστε, σᾶς τό ἔφερα ἀπό τήν Κρήτη ἀχνό καί σάν χιόνι. Πάρτε το λοιπόν καί διῶξτε ὅλους τούς λογισμούς πού εἶχατε ὅτι δῆθεν ἔχω χρυσάφι». Κατάπληκτοι οἱ ναῦτες, ἐπειδή

διάβασε ὁ ἄγνωστος τή σκέψη τους, ζήτησαν συγνώμη καί δέχθηκαν τίς νουθεσίες του.

Ὁ ὄσιος Νίκων ξεκινᾷ τό ἔργο του ἀπό τήν Ἐπίδαυρο. Ἀπ' ἐκεῖ πῆγε στό Δαμαλᾷ καί κατευθύνθηκε στήν Ἀθήνα. Τό κήρυγμά του σαγήνευσε τούς Ἀθηναίους, ἀπό τούς ὁποίους ἀγαπήθηκε πολύ. Στή συνέχεια ὁ ὄσιος Νίκων ἐπισκέφθηκε τόν Εὐριπο προσκαλώντας τούς Εὐβοεῖς στή σωτηρία. Ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας καί τά εὐστοχα ἐπιχειρήματα τοῦ ὁσίου, τά ὁποῖα συνώδευε πάντοτε ἡ πειστικότητα καί ὁ φωτοστέφανος τῆς θείας χάριτος, κατέπληξε τούς Εὐβοεῖς, πού παμπληθεῖς συνωθοῦνταν γύρω ἀπό τόν μεγαλήγορο τῆς μετανοίας κήρυκα. Στήν Εὐβοία μέ θαῦμα ἔσωσε ἕνα παιδί, πού κατακρημνήστηκε ἀπό τά τείχη, στήν προσπάθειά του νά παρακολουθήσει τό κήρυγμα τοῦ ὁσίου, καί θεράπευσε μιά δαιμονισμένη κοπέλα.

Ὁ ὄσιος μεταφέρει τό κήρυγμα τῆς μετανοίας στή Θήβα καί ἀπό ἐκεῖ στήν Κόρινθο. Στό δρόμο συναντᾷ κάποιον Λάκωνα ἔφιππο καί ἀφοῦ τόν καλεῖ μέ τό ὄνομά του, τόν παρακαλεῖ νά τοῦ πάρει τό ράσο του. Ὁ Λάκωνας ἀφοῦ ἔφτασε τήν αὐγή στήν Κόρινθο σκεφτόταν πού ν' ἀφήσει τό ράσο, ὅποτε βλέπει ἔκπληκτος τόν ὄσιο πάνω στήν ἀψίδα, ὅπου κτίσθηκε ὁ ναός τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, νά κηρύττει πρὸς τά πλήθη.

Ἀπό τήν Κόρινθο ὁ ὄσιος Νίκων μεταβαίνει στό Ἄργος καλώντας σέ μετάνοια τούς κατοίκους καί κάνοντας θαύματα. Στό Ναύπλιο θεράπευσε μέ τή δύναμη τῆς προσευχῆς τόν Ἰωάννη Βλαντέριο καί τήν κόρη του, πού ὑπέφεραν ἀπό ἀσθένεια πού τούς προκλήθηκε μέ μάγια. Ὑστερα πορεύτηκε κατ' εὐθεία στή Σπάρτη, ὅπου ἔκτισε δύο ναούς. Πέρασε

κηρύττοντας από τήν Καλαμάτα, Κορώνη, Μεθώνη καί Μεσσήνη. Ἀκόμη πῆγε στήν Ἀρκαδία καί περνώντας πολλά χωριά στάθμευσε σ' ἓνα τόπο πού καλεῖται Μῶρο. Ἐκεῖ ἔμεινε σέ μιά σπηλιά γιά ὀκτώ ἡμέρες ἐπειδή ἐκαίετο ἀπό πυρετό. Ὑστερα προσκάλεσε τούς ἱερεῖς καί μοναχοῦς, πού κατοικοῦσαν στή γύρω περιοχή, καί ἀφοῦ τούς παρακάλεσε, ἀξιώθηκε νά γίνει μεγαλόσχημος μοναχός. Ἐπειδή ὁ τόπος ἐμαστιζέτο ἀπό ἔλλειψη νεροῦ, ὁ ὄσιος θαυματουργικά σάν ἄλλος Μωϋσῆς, ἀφοῦ κτύπησε μέ τό ραβδί του στή γῆ, ἀνάβλυσε πηγὴ μέ καθαρό νερό.

Ἀπ' ἐκεῖ ἀναχώρησε γιά τή Σπάρτη πού ἐμαστιζέτο ἀπό λοιμική νόσο. Μόλις πάτησε τό πόδι του στήν πόλη, ἡ νόσος ὑποχώρησε. Ἀπό τότε ἡ ἐγκατάσταση τοῦ ὀσίου στήν Λακεδαιμονία ἔγινε μόνιμη καί ἡ πόλη αὐτή θεωρεῖται ἡ δεύτερη πατρίδα του. Ξεκίνησε τό κτίσιμο ἑνός ναοῦ ἀλλά κατά τήν ἀνέγερση συνέβησαν τά ἀκόλουθα παράξενα. Ἐκτός τῆς τιμωρίας τοῦ ἀσεβοῦς Ἀράτου, πού ἀντέδρασε στήν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ, ὁ ὄσιος μετακίνησε μόνος του παμμεγέθη ὀγκόλιθο πού ἐμφανίστηκε στά θεμέλια καί πού ἦταν ἀδύνατο νά μετακινηθεῖ ἀπό τούς ἐργάτες. Τόσο τά τρόφιμα πού ἐλαττώνονταν ὅσο καί τά οἰκοδομικά ὑλικά τῆ νύκτα ξανασυμπληρώνονταν. Γιά νά δοκιμάσει ὁ ὄσιος τήν ἀφοσίωση τοῦ λαοῦ κοντά του, προσποιήθηκε ὅτι δέν εἶχε χρήματα νά πληρώσει τούς οἰκοδόμους. Αὐτοί τόν ἔδεσαν καί τόν ἔσυραν στούς δρόμους. Οἱ Σπαρτιᾶτες τότε κατέβαλαν τίς ὀφειλές καί ἐλευθέρωσαν τόν ὄσιο. Ἔτσι τό θεάρεστο ἔργο ἀποπερατώθηκε μέ αὐτή τή σειρά τῶν θαυμάτων μέ τά ὁποῖα ἐνεργοῦσε ἡ θεία δύναμη. Μετά τά ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ πολλά θαύματα ἐγίνονταν ἀπό τόν

ὄσιο, ὅπως ἡ ἀποκατάσταση τοῦ ἐλλιπῆ κίονα τῆς Ἁγίας Τράπεζας.

Ὁ ναός αὐτός ἀποτελέσεν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τό καθολικό τοῦ μοναστηριοῦ του. Γύρω ἀπό αὐτό προστέθηκαν κελλιά καί ὁ ὄσιος ἠγήθηκε μιᾶς ἀδελφότητος. Ἐδῶ ἔζησε μέχρι πού ἔκλεισε γιά πάντα τά μάτια του.

ΚΗΡΥΚΑΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

Ο ὄσιος Νίκων ἦταν ἀληθινός δούλος τοῦ Θεοῦ καί κήρυκας μετάνοιας. Δέ μιλοῦσε κολακευτικά. Δέ «χάιδευε τά αὐτιά». Μιλοῦσε τή γλώσσα τῆς ἀλήθειας καί τῆς ἀγάπης. Ἦταν γιατρός τοῦ Θεοῦ, πού ἔδειχνε στόν καθένα τήν πληγή του καί τοῦ ἔλεγε τί νά κάνει. Συμβούλευε τούς ἀνθρώπους λέγοντας ὅτι γιά νά δεχθοῦμε τό Χριστό μέσα μας, ἀπαιτεῖται μετάνοια καί κάθαρση ἀπό τά πάθη καί τήν ἁμαρτία. Ἦθελε νά δεῖ καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας.

Μέ τήν αὐστηρότητα στήν προσωπική του ζωή μᾶς διδάσκει ὅτι ἂν δέν κακοπαθήσουμε, δέν πρόκειται νά κάνουμε πνευματική προκοπή. Ἄν δέν ἐπιβάλλουμε κάποιους ἐκούσιους περιορισμούς στίς ἀπαιτήσεις τοῦ σώματος, δέν πρόκειται νά δοῦμε μέ κατανόηση καί ἀγάπη κανέναν ἀνθρώπο καί δέν πρόκειται νά καθαριστοῦμε ἀπό τά πάθη μας μικρά ἢ μεγάλα. Ὁ χειρότερος ἐχθρός τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ φιλαυτία, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ἀρρωστημένη ἀγάπη γιά τόν ἑαυτό του. Μπροστά στό «Ἐγώ» ἐξαφανίζονται ὅλοι οἱ ἄλλοι. Ἡ ἄσκηση σάν μέρος τῆς ζωῆς μας θά μᾶς βοηθήσει νά καταπατήσουμε τή φιλαυτία καί νά κτίσουμε τόν νέο κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωση Θεοῦ ἀνθρώπο. Καί ὅπως ἓνας ἀετός, ἔστω καί ἓνα δακτυλάκι του νά εἶναι πιασμένο στό δόκανο, δέν μπορεῖ νά πετάξει, ἔτσι καί ἓνας ἀνθρώπος πού εἶναι ὑποδουλωμένος καί στό πιό μικρό πάθος, δέν μπορεῖ νά ζήσει τήν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία.

«Μετάνοια» σημαίνει συνεχῆς ἐπαναφορὰ τοῦ τιμονιοῦ τῆς ζωῆς μας στή σωστή πορεία. Εἶναι κάτι

ἀνάλογο μέ τή ζυγοστάθμιση πού γίνεται στό άμάξι, για νά μήν ξεφεύγει πηγαίνοντας άλλοῡ γι' άλλοῡ.

Κάθε φορά πού ή συνήθεια τῆς άμαρτίας, κάθε φορά πού ή ροπή τῆς άμαρτίας, πού ύπάρχει μέσα μας, μαζί μέ τίς προκλήσεις τῶν έξωτερικῶν πειρασμῶν άποκλίνουν τό τιμόνι άπό τή σωστή πορεία, χρειάζεται μέ βία, μέ πίεση στόν έαυτό μας νά έπαναφέρουμε τό τιμόνι τῆς ζωῆς μας στή σωστή πορεία πού εἶναι ή ύπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Η μετάνοια προϋποθέτει νά μελετῶ, για νά μάθω ποιό εἶναι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὄχι, ὅμως, ὅπως έγώ νομίζω, κόβοντάς το στά μέτρα μου, αλλά ὅπως ὁ Χριστός μᾶς μίλησε καί έγραψαν τά εὐαγγέλια, πράγματα σαφή καί ξεκάθαρα. Ὅχι για νά μᾶς καταπιέσει, αλλά για νά μᾶς έλευθερώσει.

Ὁ ὁσιος Νίκων φώναζε παντοῦ «μετανοεῖτε ἡγγικε γάρ ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Αλλάξτε δηλ. νοοτροπία καί αντίληψη καί φρόνημα. Ζητεῖστε συγγνώμη άπό τό Θεό για τίς άμαρτίες σας καί αλλάξτε τρόπο ζωῆς. Βγῆτε άπό τό βόλεμα σας καί τό «λούκι» στό όποιο έχετε πέσει. Η άμαρτία εἶναι θάνατος. Ὅπως λέει ὁ άπόστολος Παῦλος: «τά ὀψώνια τῆς άμαρτίας θάνατος» (ὁ μισθός πού δίνει ή άμαρτία εἶναι ὁ θάνατος) (Ρωμ. 6,23), δηλαδή νέκρα. Θάνατος σώματος πολλές φορές, αλλά ὅπωςδήποτε αἰώνιος θάνατος τῆς ψυχῆς μας.

Η μετάνοια εἶναι άλλαγή τοῦ νοῦ, άλλαγή τοῦ μυαλοῦ καί τοῦ άρρωστημένου φρονήματος. Εἶναι ή γενναιότερη πράξη καί πραγματική έπανάσταση. Απαιτεῖ νά άποκτήσουμε πρῶτα αὐτογνωσία, επίγνωση καί συναίσθηση τῆς κατάστασῆς μας, χωρίς ψευδαισθήσεις καί αὐταπάτες, καί δεύτερο άκλόνητη

πίστη καί ἀκαταίσχυντη ἐλπίδα στό Χριστό χωρίς ἀναβολές καί προφάσεις.

Δέν εἶναι κακό νά λέμε ὅτι πήραμε τή ζωή μας λάθος. Εἶναι μεγάλη παλληκαριά νά ἀλλάζουμε δρόμο, πού δέ μᾶς ὀδηγεῖ πουθενά. Νά πετᾶμε ἀπό τή ζωή μας σάπια πράγματα, πού πρὶν νομίζαμε ὅτι ἦταν ἡ μεγαλύτερη νοστιμιὰ τῆς ζωῆς. Ἡ μετάνοια εἶναι παλληκαριά.

Εἶναι τεράστια ἡ σημασία τῆς δυναμικῆς μετάνοιας. Νά κάνουμε, κάποιους κόπους καί κάποιες θυσίες χάριν τοῦ Χριστοῦ καί χάριν τῆς ἀλήθειας. Ὁ ἄνθρωπος δηλαδή πού κάνει μικρές ἢ μεγάλες θυσίες χάριν τοῦ Χριστοῦ καί χάριν τῆς ἀλήθειας εἶναι ὁ πιό ἔξυπνος ἄνθρωπος στόν κόσμο.

Ἀφήνει τήν «ξάπλα» καί πηγαίνει τήν Κυριακή στή ἐκκλησία, ὄχι ψυχαναγκαστικά, ἀλλά ἐπειδή καταλαβαίνει ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ εἶναι τροφή τῆς ψυχῆς του.

Ὑποβάλλεται στόν κόπο τῆς νηστείας πού εἶναι ἄσκηση μετάνοιας. Δέν ἀποφεύγει τά φαγητά γιά λόγους δίαιτας ἢ ἐπειδή εἶναι μολυσμένα, ἀλλά γιά νά στραφεῖ ὁ νοῦς του στό πάθος καί τή θυσία τοῦ Χριστοῦ καί νά σκέπτεται τί ἔκανε ὁ Χριστός γιά μᾶς.

Πάνω ἀπ' ὅλα, ὁ τόσο παρεξηγημένος κόπος τῆς προσευχῆς δείχνει ὅτι θέλω νά μπαίνει στή ζωή μου τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Μετάνοια δέ σημαίνει νά κόψω τό τσιγάρο, ἐπειδή κάνει κακό στούς πνεύμονες ἢ νά περιορίσω τό κρέας, ἐπειδή μοῦ ἀνεβάζει τή χοληστερίνη, ἀλλά ἐπειδή φθείρω τό σῶμα μου, πού πρέπει νά τό κάνω κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ, ναό τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Μετάνοια δέ σημαίνει νά ἐξομολογοῦμαι δύο φορές τό χρόνο, γιά νά κοινωνήσω, ἀλλά νά εἶναι καθημερινό ἀγώνισμα. Ὅπως πρέπει νά κρατῶ γερά τό τιμόνι στό ἀμάξι γιά νά μή μου φεύγει τό αὐτοκίνητο, ἔτσι πρέπει νά κρατῶ γερά τό τιμόνι τῆς ζωῆς μου καί νά τό στρέφω πρὸς τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος πού κρατάει μέσα του κακία γιά κάποιον ἄλλο, ὀφείλει νά τήν πετάξει. Τή σχέση μας μέ τούς ἄλλους δέν τή ρυθμίζει ὁ ἐγωϊσμός καί ὁ «τσαμπουκάς», ἀλλά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι νά ἔχουμε ἀγάπη ὄχι μόνο γι' αὐτούς πού μᾶς ἀγαποῦν, ἀλλά καί γι' αὐτούς πού μᾶς μισοῦν.

Ὅταν δίνουμε τήν πρώτη θέση τῆς ζωῆς μας στό Χριστό ὅλα τά ἄλλα πράγματα παίρνουν τήν κανονική τους θέση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όσιος Νίκων ὁ Μετανοεῖτε...

Μιά μορφή ὀργωμένη μέ τό ὑνί τῆς νηστείας, φωτισμένη μέ τό φῶς τῆς προσευχῆς καί τῆς μελέτης, λουσμένη μέ τά δάκρυα τῆς μετανοίας καί ἁγιασμένη μέ τή χάρη τῆς ὑπακοῆς, τῆς ταπείνωσης καί τῆς ἀγάπης. Καθαρίσθηκε, φωτίσθηκε, πρόσφερε, θυσιάσθηκε, εὐαρέστησε στό Θεό... Καί αὐτό, ὄχι ἀπλῶς, λέει πολλά ἀλλά τά λέει ὅλα!...

ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Νικοπόλεως καί Πρεβέζης διοργάνωσε ἑπταήμερη προσκυνηματική ἐκδρομή στή θαλασσοφίλητη καί αἱματόβρεκτη ἑλληνική, μαρτυρική μεγαλόνησο Κύπρο ἀπό 3/9 - 9/9/2013. Συμμετεῖχαν τριαντατρία μέλη μέ ἐπικεφαλῆς τό Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ. Χρυσόστομο καί ὑπεύθυνο διοργάνωσης καί ξενάγησης τόν Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἰωήλ.

Στίς 3/9 Τρίτη, πρώτη μέρα τῆς ἐκδρομῆς, κατεβήκαμε στό ἀεροδρόμιο Ἐλευθέριος Βενιζέλος στήν Ἀθήνα καί στίς 3.45 πετάξαμε μέ τήν ἀεροπορική γραμμή Aegean γιά τή Λάρνακα. Σέ μιάμισυ ὥρα εἴμαστε στήν Κύπρο. Κατευθυνθήκαμε στό ξενοδοχεῖο πού θά μέναμε στή Λεμεσό, τακτοποιηθήκαμε καί ἄρχισε ἡ περιήγηση καί ξενάγηση στήν πόλη τῆς Λεμεσοῦ.

Ἡ Λεμεσός εἶναι ἡ δεύτερη μεγαλύτερη πόλη τοῦ νησιοῦ μετά τήν πρωτεύουσα, τό σημαντικότερο λιμάνι καί κέντρο τῆς οἰνοβιομηχανίας, ἐπειδή στά βόρειά της ἔχει τά γνωστά κρασοχώρια στούς πρόποδες τοῦ Τροόδου, πού παράγουν τό γνωστό γλυκό κρασί τῆς Κύπρου τήν Κουμανδαρία, ἐπίσης εἶναι ἡ πιό ζωντανή καί πολύβουη παραθαλάσσια πόλη μέ ἀκτή μήκους δεκαέξι χιλιομέτρων. Ἀποτελεῖ τή συνέχεια δύο σημαντικωτάτων ἀρχαίων πόλεων-βασιλείων: Τῆς Ἀμαθούντας στά ἀνατολικά καί τοῦ Κουρίου στά δυτικά. Ἀπό τήν πρῶιμη Βυζαντινή Ἐποχή ὀνομαζόταν Νεάπολις. Εἶναι ἐπίσης γνωστή γιά τό Καρναβάλι της καί τή Γιορτή τοῦ Κρασιοῦ. Στό μεσαιωνικό κάστρο της

φιλοξένησε τό γάμο τοῦ Ριχάρδου τοῦ Λεοντόκαρδου καί τῆς Βερεγγάριας τῆς Ναβάρρας πού στέφθηκε ἐκεῖ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Διασχίσαμε τό παλαιό καί νέο λιμάνι, εἶδαμε τό Κάστρο καί καταλήξαμε στή Μητρόπολη Λεμεσοῦ ὅπου εἶχαμε τήν ἐξαιρετική καί μοναδική εὐκαιρία τῆς συνάντησης μέ τό Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιο. Μᾶς ὑποδέχθηκε στήν εἴσοδο, μᾶς καλωσόρισε ἐγκάρδια καί πατρικά καί μᾶς ὁδήγησε στό Συνοδικό ὅπου μᾶς εἶπε λίγα, μεστά λόγια πνευματικῆς οἰκοδομῆς καί ὠφέλειας καί στή συνέχεια μᾶς παρέθεσε δεῖπνο ἐκδηλώνοντας φιλάδελφη ἀγάπη καί ἀβραμιαία φιλοξενία.

Ὁ Σεβασμιώτατος μητροπολίτης μας προσφωνώντας τόν μητροπολίτη Λεμεσοῦ μαζί μέ τίς εὐχαριστίες καί εὐχές τόνισε μεταξύ ἄλλων: «Ἀπό τό Ἅγιο Ὅρος ξεκινήσατε καί ὁ Θεός σᾶς κάλεσε νά ἀναλάβετε διακονία στόν ἀμπελώνα τῆς Κύπρου γιά νά τεθεῖ ὁ Λύχνος στό λυχνοστάτη, νά λάμπει τό φῶς τοῦ Χριστοῦ καί νά δοξάζετε τό πανάγιο ὄνομά Του. Χιλιάδες ὀμιλίες σας στό διαδίκτυο οἰκοδομοῦν ἀνθρώπους μέ πνευματικές ἀναζητήσεις σέ ὅλον τόν κόσμο. Παρουσιάζετε πλουσιώτατο ἔργο μέ μεγάλη ποιμαντική εὐθύνη καί προσαρμοσμένο στίς σύγχρονες ἀνάγκες καί στό χρέος τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας».

Στίς 4/9 Τετάρτη, δεύτερη μέρα ἀναχωρήσαμε γιά τήν Πάφο. Ὁλόκληρη ἡ πόλη περιλαμβάνεται στόν ἐπίσημο κατάλογο τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ γιά τήν Παγκόσμια Πολιτιστική καί Φυσική Κληρονομιά. Στήν ἀρχαιότητα ἦταν γιά ἓνα μεγάλο διάστημα ἡ πρωτεύουσα τῆς Κύπρου. Σήμερα εἶναι γοητευτική πόλη στά δυτικά παράλια, πρωτεύουσα τῆς δυτικῆς Κύπρου. Φιλοξενεῖ

τό Β' Διεθνές Αεροδρόμιο. Από τήν Πάφο ξεκίνησε επίσημα ό Χριστιανισμός στό νησί όταν τό 45 μ.Χ. καί ενῶ ή Κύπρος βρισκόταν ακόμη κάτω από τή Ρωμαϊκή αὐτοκρατορία ό απόστολος Παῦλος δίδαξε τή νέα θρησκεία, πού ασπάστηκε ό ανθύπατος Σέργιος Παῦλος καί ἔγινε πρῶτος Χριστιανός Ρωμαῖος Κυβερνήτης τῆς αὐτοκρατορίας.

Στή διαδρομή εἶδαμε τά γνωστά κτήματα τοῦ Φασουρίου, τήν Πέτρα τοῦ Ρωμιοῦ καί τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα, ὅπου κατά τή μυθολογία γεννήθηκε ή θεά Ἀφροδίτη καί ό μυθικός ἥρωας Διγενής πέταξε τήν πέτρα στους Σαρακηνοῦς κουρσάρους. Κάναμε στάση στήν κωμόπολη Γεροσκήπου ὅπου προσκυνήσαμε στήν ἐκκλησία, πού εἶναι βυζαντινή πεντάτρουλη τοῦ 9ου αἰώνα καί ἐπισκεφθήκαμε ἐργαστήρι παρασκευῆς περίφημων, παραδοσιακῶν λουκουμιῶν. Φθάσαμε στήν Πάφο καί προσκυνήσαμε στήν ἐγκλείστρα τοῦ Ἀγίου Νεοφύτου καί τήν παρακείμενη Μονή ὅπου ξεναγηθήκαμε καί φιλοξενηθήκαμε ἀπό τόν ἡγούμενο καί τούς πατέρες. Στή συνέχεια ἐπισκεφθήκαμε τήν κατακόμβη τῆς Ἀγίας Σολομονῆς, τή Στήλη ὅπου μαστιγώθηκε ό απόστολος Παῦλος «τεσσαράκοντα παρά μίαν», κάναμε βόλτα, γευματίσαμε στό λιμανάκι, εἶδαμε τά περίφημα ψηφιδωτά τῆς ἔπαυλης Διονύσου καί ἐπιστρέψαμε στή Λεμεσό.

Στίς 5/9 Πέμπτη, τρίτη μέρα, ἀναχωρήσαμε γιά τή Λευκωσία, πού βρίσκεται στήν καρδιά τῆς Κύπρου καί εἶναι ή πρωτεύουσα τῆς χώρας. Στήν ἀρχαιότητα ἦταν γνωστή μέ τό ὄνομα Λήδρα. Ἡ Λευκωσία χωρίζεται στήν παλαιά «ἐντός τῶν τειχῶν» πού ὀνομάζεται χώρα, περιβάλλεται ἀπό Ἐνετικά τείχη τοῦ 16ου αἰώνα καί διατηρεῖ τή νωχελική ἀτμόσφαιρα τοῦ παρελθόντος καί

στή νέα τήν «ἐκτός τῶν τειχῶν» μέ τίς σύγχρονες ἀνέσεις, πού ζεῖ σέ κοσμοπολίτικους ρυθμούς. Παραμένει ἡ μοναδική μοιρασμένη πρωτεύουσα στόν κόσμο ἀπό τά τουρκικά στρατεύματα κατοχῆς. Ἐπισκεφθήκαμε καί ἀφοῦ τελέσαμε Τρισάγιο ψάλαμε τόν ἔθνικό ὕμνο στόν Τύμβο τῆς Μακεδονίτισσας, ὅπου συνετρίβη τό ἀεροπλάνο μέ τούς Ἕλληνες στρατιῶτες καί ἐκεῖ εἶναι οἱ τάφοι ἑλλαδιτῶν καί ἑλληνοκυπρίων, πού ἔπεςαν κατά τή διάρκεια τῆς Τουρκικῆς εἰσβολῆς τοῦ 1974, καί στά Φυλακισμένα Μνήματα, τόπο ἀπαγχονισμοῦ καί ἐνταφιασμοῦ ἑννέα παλληκαριῶν κατά τόν ἀπελευθερωτικό ἀγῶνα τοῦ 1955-59 κατά τοῦ Ἀγγλικοῦ ζυγοῦ.

Ἀκολούθησε συνάντηση μέ τό Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. κ. Χρυσόστομο τό Β', πού μᾶς μίλησε μέ μεγάλο πόνο καί ἀγωνιστική διάθεση γιά τήν ἐπίλυση τοῦ Κυπριακοῦ καί τήν ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου. Προσφωνώντας τόν ἀρχιεπίσκοπο ὁ μητροπολίτης μας εἶπε: «Χαιρόμαστε εἰλικρινά πού ἔχουμε τήν ξεχωριστή εὐλογία νά σᾶς συναντήσουμε. Πηδαλιουχεῖτε τό σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ἐμπνευσμένα καί δυναμικά. Εὐχόμαστε ἐπιτυχία καί καρποφορία στό πνευματικό, κοινωνικό καί ἔθνικό σας ἔργο».

Ξεναγηθήκαμε στά διαμερίσματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στόν καθεδρικό ναό Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στό Βυζαντικό Μουσεῖο, στήν κρύπτη, πού συνδέει τό Παγκύπριο Γυμνάσιο (πρῶτο Ἑλληνικό Σχολεῖο 1810) μέ τό παλαιό κτίριο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὅπου ἔγινε ἡ μύηση τοῦ τότε ἀρχιεπισκόπου ἔθνομάρτυρα Κυπριανοῦ στή Φιλική Ἐταιρεία, ὁ ὁποῖος ἀπαγχονίστηκε ἀπό τούς Τούρκους τήν 9η Ἰουλίου 1821 καί στό Μουσεῖο Ἀγῶνος 1955-59.

Τό ἀπόγευμα προσκυνήσαμε στήν Ἱερά Μονή Ἀγίας Θέκλας ὅπου ξεναγηθήκαμε καί κάναμε ἔσπερινό.

Στίς 6/9 Παρασκευή, τέταρτη μέρα, ἀναχωρήσαμε γιά τήν ὄροσειρά τοῦ Τροόδους, πού δέκα ξυλόστεγες βυζαντινές ἐκκλησίες του περιλαμβάνονται στόν ἐπίσημο κατάλογο τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ γιά τήν Παγκόσμια Κληρονομιά. Τό ψηλότερο βουνό εἶναι ὁ Ὀλυμπος ὕψους 1950 μέτρα. Μαγευτική ὄροσειρά μέ πευκόφυτα δάση, δροσερό καταφύγιο, γραφικά χωριά, μαγευτικά θέρετρα, κοιλάδα τῶν κέδρων, ἀγρινά (κάτι σάν ἐλάφια μέ κέρατα), μέ ἐξαίσια φρούτα (μῆλα, ροδάκινα, κεράσια) μουσταλευριά («σουτζουῦκο» καί «παλουζέ») τσίπουρο («ζιβανία») «ροδόσταγμα» (ἀνθόνερο) καί θαυμάσαμε πολλά ἀξιόλογα μοναστήρια. Φθάσαμε μέχρι τήν πλατεῖα τοῦ Τροόδους καί μετὰ ἀρχίσαμε νά κατεβαίνουμε.

Προσκυνήσαμε στήν Ἱερά Μονή Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιοῦ στό χωριό Καλοπαναγιώτης. Ξεναγηθήκαμε ἀπό τούς πατέρες στό ὁμορφο μοναστήρι τοῦ ἀγίου, πού ἀποτελεῖ μνημεῖο καί προσκυνήσαμε τήν κάρα του.

Στή συνέχεια κατευθυνθήκαμε στήν Ἱερά Μονή Παναγίας τοῦ Κύκκου, τό πιό σημαντικό καί φημισμένο μοναστήρι. Προσκυνήσαμε τή θαυματουργή εἰκόνα τῆς Ἐλεούσας, πού ἀγιογράφησε ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς, δεκάδες λείψανα καί ξεναγηθήκαμε στή Μονή, στό Μουσεῖο καί στόν τάφο τοῦ Μακαρίου. Ἀπολαμβάνοντας τή μεγαλοπρέπεια τοῦ Τροόδους πού εἶναι κατάφυτο ἀπό πεῦκα, κέδρους καί κυπαρίσσια, διασχίσαμε τά μαγευτικά θέρετρα τῶν πανέμορφων γραφικῶν χωριῶν (Πλάτρες, Πεδουλᾶς, Μουτουλᾶς)

φθάσαμε στό Ὅμοδος πού εἶναι ὁ ναός τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Προσκυνήσαμε τήν «ἅγια Κάνναβη» τό σχοινί πού ἔδεσαν οἱ στρατιῶτες τό Χριστό καί τό ἐναπέθεσε ἐκεῖ ἡ ἅγια Ἑλένη τό 327 μ.Χ. ἐπιστρέφοντας ἀπό τούς ἁγίους Τόπους ὅπου βρῆκε τόν Τίμιο Σταυρό.

Στίς 7/9 Σάββατο, πέμπτη μέρα, ἀναχωρήσαμε γιά τήν Ἱερά Μονή Σταυροβουνίου ὅπου φυλάσσεται τεμάχιον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ δωρισμένο ἀπό τήν ἅγια Ἑλένη. Εἶναι ἀπό τά πιό ἀσκητικά μοναστήρια. Ἔχει τριάντα πατέρες. Εἶναι ἄβατο γιά γυναῖκες, αὐτές παραμένουν στό παρεκκλήσι πάντων τῶν Κυπρίων Ἀγίων στήν εἴσοδο τῆς Μονῆς καί μποροῦν νά προσκυνήσουν τό τίμιο Ξύλο.

Συνεχίζουμε γιά τό μεγαλειῶδες μοναστήρι τοῦ Μαχαιρᾶ. Γίνεται κατά τή μοναστηριακή τάξη ὑποδοχή τοῦ Ἀρχιερέα καί δέηση στήν ἐκκλησία. Προσκυνοῦμε τή θαυματουργό εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Μαχαιριώτισσας καί τά ἱερά λείψανα πού φυλάσσονται στή Μονή. Ἀκολουθεῖ ξενάγηση καί φιλοξενία καί τέλος ἐπίσκεψη στό κρησφύγετο τοῦ Γρηγόρη Αὐξεντίου, ὑπαρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ, Σταυραετοῦ τοῦ Μαχαιρᾶ, πού ἔκαψαν οἱ Ἄγγλοι κατά τόν ἀπελευθερωτικό ἀγώνα τοῦ 1955-59. Σέ προσφώνησή του ὁ Σεβασμιώτατος μητροπολίτης μας ἀφοῦ εὐχαρίστησε γιά τήν ἐγκάρδια ὑποδοχή καί φιλοξενία, εὐχήθηκε στό Θεοφιλέστατο Καθηγούμενο καί τούς πατέρες «νά συνεχίσουν τόν ἀγώνα καί τήν ἀποστολή τους μέ προσήλωση στά μοναχικά ιδεώδη καί τήν ἁγιορειτική παράδοση, κρατώντας ὄρθια τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων καί ἀναμμένο τό κανδήλι τῆς πίστεως στόν εὐλογημένο αὐτό τόπο».

Στή συνέχεια ἐπισκεφθήκαμε τό γραφικό, παραδοσιακό χωριό Λεύκαρα μέ τά περίφημα κεντήματα καί ἀσημικά. Λέγεται ὅτι τά λευκαρίτικα κεντήματα τόσο ἐντυπωσίασαν τό ζωγράφο τῆς Ἀναγεννήσεως Λεονάρδο Ντά Βίντσι, ὥστε ἀγόρασε ἕνα τραπεζομάντηλο γιά τήν ἁγία Τράπεζα τοῦ Μιλάνου. Καί καταλήξαμε στήν Ἱερά Μονή ἁγίου Μηνᾶ ὅπου τελέσαμε τόν ἔσπερινό τοῦ Σαββάτου καί τῆς ἑορτῆς τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου. Ἀφοῦ ξεναγηθήκαμε καί φιλοξενηθήκαμε ἀναχωρήσαμε γιά τή Λεμεσό.

Στίς 8/9, Κυριακή, ἕκτη μέρα, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος μαζί μέ ἄλλους κληρικούς λειτούργησε στόν πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικό Ναό Παντανάσσης Λεμεσοῦ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο. Ἀκολούθησε πρωῖνό γιά τήν ομάδα τῶν προσκυνητῶν μας στό Ἀρχονταρίκι τῆς ἐνορίας καί στή συνέχεια φύγαμε γιά τή Λευκωσία.

Σταματήσαμε στήν Ἱερά Μονή ἁγίου Ἡρακλειδίου ὅπου μᾶς ὑποδέχθηκαν ἡ Καθηγουμένη καί οἱ ἀδελφές. Ἐγινε δέηση στήν ἐκκλησία, προσκυνήσαμε τήν κάρα καί τόν τάφο τοῦ ἁγίου καί ἀκολούθησε ξενάγηση καί κέρασμα. Ἀναχωρήσαμε γιά τήν Πράσινη Διαχωριστική Γραμμή πού κρατάει τήν Κύπρο μοιρασμένη. Κατόπιν αἰτήματος τῶν ἐκδρομέων-προσκυνητῶν μας, (ἐκτός προγράμματος), ἀποφασίστηκε καί περάσαμε καί στήν περιοχή, πού εἶναι ὑπό Τουρκική Κατοχή ἀπό τό 1974 καί πιά συγκεκριμένα ἐπισκεφθήκαμε τή γραφική καί πανέμορφη πόλη τῆς Κερύνειας καί τόν τόπο ὅπου εἶχε γίνει ἡ ἀπόβαση. Στήν ἐπιστροφή τό βράδυ, σέ προάστειο τῆς Λευκωσίας, τό Γέρι, παρακολουθήσαμε

στήν κεντρική πλατεία ἐκδήλωση ἀπό τό Λαογραφικό Ὅμιλο ΤΟ ΒΗΜΑ μέ κυπριακούς, παραδοσιακούς χορούς καί τραγούδια, πού ἔγινε στά πλαίσια τῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Δήμου Γερίου καί πρὸς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτη μας καί τῆς ὀμάδας περιήγησης καί ξενάγησης ἀδελφῶν Ἑλλήνων. Καί στό τέλος ἀκολούθησε δεξίωση.

Στίς 9/9 Δευτέρα ἕβδομη μέρα, ἀποχαιρετίσαμε τήν πολύβουη καί φιλόξενη πόλη τῆς Λεμεσοῦ, πού εἶναι σήμερα τό πιό σημαντικό τουριστικό καί ἐμπορικό κέντρο τῆς Κύπρου καί ἡ καρδιά τῆς διασκέδασης καί ἀναχωρήσαμε γιά τήν Λάρνακα.

Ἡ Λάρνακα εἶναι κτισμένη στή θέση τῆς ἀρχαίας πόλης-βασιλείου, τό Κίτιο. Εἶναι γενέτειρα τοῦ γνωστοῦ φιλόσοφου Ζήνωνα ἰδρυτῆ τῆς Στωϊκῆς Σχολῆς, καί δεύτερη πατρίδα τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου. Ἐδῶ πολέμησε ὁ Ἀθηναῖος στρατηγός Κίμων τό 450 π.Χ. ἐπικεφαλῆς 200 τριήρων προσπαθώντας νά ἀπελευθερώσει τήν Κύπρο ἀπό τοὺς Πέρσες καί πέθανε ἐνῶ πολιορκοῦσε τό Κίτιον. Τόν 18ο αἰῶνα εἶχε γίνει ἐμπορικό κέντρο καί εἶχαν τίς ἔδρες τους ὅλα τά εὐρωπαϊκά προξενεῖα. Ἔχει πλούσια ἀξιοθέατα, Διεθνές Αεροδρόμιο καί πανέμορφη ἀλυκή, πού φιλοξενεῖ τό χειμῶνα φλαμίγκος, κύκνους καί ἄλλα ἀποδημητικά πουλιά.

Προσκυνήσαμε τήν ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Λαζάρου πού εἶναι κτίσμα τοῦ Λέοντος Στ' τοῦ Σοφοῦ, τοῦ 9ου αἰῶνα. Ξεναγηθήκαμε ἀπό τόν πρωθιερέα τοῦ Ναοῦ καί προσκυνήσαμε τόν τάφο καί τά λείψανα τοῦ ἁγίου Λαζάρου πρώτου ἐπισκόπου Κιτίου. Διασχίσαμε τήν πόλη καί τήν παραλία μέ τίς γνωστές φοινικοῦδες καί κατευθυνθήκαμε στό ἀεροδρόμιο γιά τήν ἀναχώρηση.

Φθάσαμε στην Αθήνα στις 3.00. Επιστρέψαμε στην Πρέβεζα γύρω στις 9.00 το βράδυ με ένθουσιασμό, κατάνυξη και συγκίνηση με τις καλύτερες έντυπώσεις και με τις γλυκύτερες αναμνήσεις.

ΘΑ ΤΑΞΙΔΕΨΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ...

Αξιωνόμαστε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ νά πραγματοποιήσουμε ἕνα ὄνειρο: Νά ταξιδεύσουμε στήν Κύπρο. Ἕνας γύρος στό νησί ἀξίζει ἕνα θησαυρό.

Τήν προσκυνηματική αὐτή ἐκδρομή σημαδεύει μέ τήν παρουσία καί τή συμμετοχή του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος. Ἡ παρουσία του ἀνάμεσά μας ἀποτελεῖ γιά μᾶς ὑψίστη εὐλογία, τιμή καί χαρά.

Ἡ πραγματοποίηση αὐτῆς τῆς ἐκδρομῆς ἀποτελεῖ μιά ἀνεκπλήρωτη ὑπόσχεση πολλῶν χρόνων στήν ἐνορία τοῦ Παντοκράτορα καί σέ πολλά πνευματικά μου παιδιά, πού μέ παρακινούσαν καί μέ προέτρεπαν νά τήν διοργανώσω καί νά τήν πραγματοποιήσω. Καί ἰδιαίτερα στά παιδιά τοῦ Κατηχητικοῦ τοῦ Παντοκράτορα, πού τά προηγούμενα χρόνια συμμετείχαν στίς πολυήμερες καλοκαιρινές ἐκδρομές στό ἐσωτερικό.

Τά χρόνια πέρασαν καί οἱ καιροί ἄλλαξαν...

Δυστυχῶς, ἡ παροῦσα στιγμή δέν ἦταν ἡ πιό κατάλληλη ἐξ' αἰτίας τῆς οἰκονομικῆς κρίσης πού μαστίζει τόν τόπο καί ἔκανε πολλούς ἀνθρώπους νά μή μποροῦν νά ἀνταποκριθοῦν, ἐνῶ θά ἤθελαν. Ἐν τούτοις τό ἀπετόλμησα ἐπειδή εἶχα τήν εὐλογία καί τήν συγκατάθεση τοῦ σεβασμιώτατου.

Θά προσπαθήσω κατά τή ξενάγηση νά πῶ τόσα λίγα πράγματα, βασικά καί ἀπαραίτητα, ὥστε νά μπορέσετε νά θυμᾶστε κάτι...

Ἄν ψάξετε τήν Κύπρο, στόν παγκόσμιο χάρτη, θά δυσκολευτεῖτε νά τήν ξεχωρίσετε... Καί ἄν τή βρεῖτε θά

δειτε ένα σημαδάκι, μιά κηλίδα... ή καλύτερα ένα «χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγο»...

»Γῆ τῆς λεμονιάς, τῆς ἐλιάς, γῆ τῆς ἀγκαλιᾶς, τῆς χαρᾶς, γῆ τοῦ πεύκου, τοῦ κυπαρισσιοῦ...

»Γῆ τοῦ ξεραμένου λιβαδιοῦ, γῆ τῆς πικραμένης Παναγιᾶς, γῆ τοῦ λίβα, τ' ἄδικου χαμοῦ, τ' ἄγριου καιροῦ, τῶν ἠφαιστειῶν...

»Γῆ τῶν κοριτσιῶν πού γελοῦν, γῆ τῶν ἀγοριῶν πού μεθοῦν, γῆ τοῦ μύρου, τοῦ χαιρετισμοῦ, Κύπρος τῆς ἀγάπης καί τοῦ ὄνειρου... Χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγο...

(Στίχοι: Λεωνίδα Μαλένη, Μουσική: Μίκη Θεοδωράκη)

Ἡ Κύπρος βρίσκεται στήν πιό ἀκρινή γωνιά τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, θρονιασμένη στή φωτεινή της ἀγκαλιά. Εἶναι μιά μικρή χώρα. Τό τρίτο σέ μέγεθος νησί τῆς Μεσογείου μετά τή Σαρδηνία καί τή Σικελία.

Βρίσκεται στό σταυροδρόμι τριῶν ἡπείρων: Εὐρώπης, Ἀσίας καί Ἀφρικῆς.

Εἶναι γενναιόδωρα προικισμένη μέ πάμπολλες μαγευτικές φυσικές ὀμορφιές. Αὐτές τίς ὀμορφιές γιά αἰῶνες τίς ἔχουν ἐγκωμιάσει συγγραφεῖς καί τίς ἔχουν τραγουδήσει ποιητές.

Ὁ Ἕλληνας ἐπισκέπτης τοῦ νησιοῦ θά ἀναγνωρίσει ἀμέσως ἕνα χῶρο οἰκεῖο, θά αἰσθανθεῖ τή διάσταση μιᾶς ἄλλης Ἑλλάδας, αὐτό πού ἔλεγε ὁ ποιητής Γιώργος Σεφέρης «ἀπ' ἐδῶ νοιώθει κανεῖς τήν Ἑλλάδα εὐρύχωρη, πιό πλατιά».

Δέν εἶναι καθόλου τυχαῖο ὅτι ἡ θεά Ἀφροδίτη κατά τή μυθολογία ἐπέλεξε ἀνάμεσα στόν ἑλληνικό χῶρο νά ἀναδυθεῖ σ' αὐτό ἀκριβῶς τό νησί μαγεμένη ἀπό τίς φανταστικές φυσικές ὀμορφιές καί τό ζηλευτό του κλῖμα.

Εἶναι πανέμορφο νησί καί ταυτόχρονα μιά χώρα γεμάτη ἀντιθέσεις. Τά δροσερά πευκόφυτα βουνά, αὐτή ἡ στιγμιαία καί ἀναπάντεχη ἀλλαγὴ στό σκηνικό, εἶναι συνέχεια τῶν χρυσῶν θαλασσοφίλητων ἀκρογιαλιῶν.

Κατά τούς μυθικούς ἀλλά καί τούς ἱστορικούς χρόνους ἔχουν δοθεῖ στήν Κύπρο διάφορα ὀνόματα ὅπως «τό νησί τῆς Ἀφροδίτης», «τό νησί τῶν Ἀγίων», «Γλυκεία Χώρα», πού τό ἔδωσε ὁ χρονικογράφος τῆς Φραγκοκρατίας τόν 15ο αἰῶνα Λεόντιος Μαχαιρᾶς.

Τό ὄνομα Κύπρος πιστεύεται ὅτι προέρχεται εἴτε ἀπό τή λέξη Κύπερος, ὄνομα φυτοῦ πού φύεται στό νησί εἴτε ἀπό τό λατινική λέξη *cyprium*, λατινικό ὄνομα τοῦ χαλκοῦ πού ἀφθονοῦσε στήν Κύπρο ἀπό τήν ἀρχαιότητα.

Ὁ μύθος, ἡ παράδοση καί ἡ πραγματικότητα δένονται πάντα μαζί σ' αὐτό τό νησί.

Παρά τή μικρή ἔκτασή της (9,251 τετρ. χιλ.) ὁ πλοῦτος τῆς πολιτιστικῆς της κληρονομιάς θεωρεῖται τόσο τεράστιας σημασίας ὥστε οἱ ἀρχαιότητες τῆς Πάφου καί οἱ δέκα βυζαντινές ἐκκλησίες τοῦ Τροόδου περιελήφθησαν στόν ἐπίσημο κατάλογο τῆς Οὐνέσκο γιά τήν παγκόσμια κληρονομιά πολιτιστικῶν θησαυρῶν.

Ἡ γεωγραφική της θέση καθόρισε ἀπό τά πανάρχαια χρόνια τήν πολύ ταραγμένη ἱστορική της μοίρα. Ἐξ' αἰτίας τῆς στρατηγικῆς της θέσης, τῶν κοιτασμάτων τοῦ χαλκοῦ καί τῆς ξυλείας τῶν δασῶν της πολλές φορές τό νησί ἔγινε στόχος κατακτητῶν. Πέρασαν οἱ Φοίνικες, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Πέρσες, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Σταυροφόροι, οἱ Ἑνετοί, οἱ Τοῦρκοι καί οἱ Βρεττανοί. Ὅλοι αὐτοί οἱ κατακτητές ἄφησαν τά σημάδια τοῦ πολιτισμοῦ τους στό νησί.

Όμως οί Αχαιοί και άλλοι Έλληνες, πού εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο στό τέλος του 13ου και τίς αρχές του 14ου αιώνα π.Χ. εξελληνίσαν πλήρως τήν Κύπρο και ό πληθυσμός από τότε έχει αφομοιώσει τίς επιδράσεις τών διαφόρων πολιτισμών και έτσι διατηρείται γνήσιος και άτόφιος ό έλληνικός χαρακτήρας και ή έλληνική γλώσσα του νησιού.

Η θέση της στην έσχατιά της Μεσογείου, ανάμεσα σ' Ανατολή και Δύση, τήν κατέστησε χρυσή γέφυρα, πολύτιμη αλλά και μοναχική, ένω της στέρησε τή μητρική άγκαλιά της Ελλάδας πού ή τρισχιλιετής και πλέον ιστορία της δίκαια άπαιτούσε. Οί κάτοικοί της σκληραγωγημένοι από τίς αντιξοότητες της ιστορίας, δέν ξεχνούν ούτε όμως παραιτούνται, ζούν και συνεχίζουν, δημιουργούν και αισιοδοξούν...

Η φύση είναι όμορφη, τό χωράφι του πολιτισμού πολύ καλλιεργημένο. Ο ήλιος είναι έλληνας και τό αεράκι Όρθοδοξία. Οί κάτοικοι δημιούργησαν ένα πολιτισμό μεγάλο μέ μεθυστικά έλληνορθόδοξο άρωμα.

Όλόκληρη ή Κύπρος είναι μιά περίλαμπρη περιοχή πολιτισμού και αρχαιολογίας. Μοναδικά φυσικά και πολιτιστικά θέλητρα σμίγουν και έναρμονίζονται μεταξύ τους. Νεολιθικοί και χαλκολιθικοί συνοικισμοί, πόλεις τής έποχής του χαλκού, έλληνικοί ναοί, τάφοι και θέατρα, βυζαντινά άγιογραφημένα εκκλησάκια, γοτθικοί ναοί και κάστρα σταυροφόρων.

Η έξάπλωση του Χριστιανισμού στην Κύπρο μερικά μόλις χρόνια μετά τή σταύρωση του Ίησου δέν όφείλεται μόνο στην έγγύτητά της μέ τή Συροπαλαιστίνη αλλά και στή μετά τό λιθοβολισμό του

πρωτομάρτυρα Στεφάνου τό 33 μ.Χ. φυγή τῶν χριστιανῶν, πού περιλαμβάνονταν καί πολλοί ἀπό τήν Κύπρο (Πράξ. 11,19) κυρίως ὁμως στήν ἔλευση στό νησί τῶν ἀποστόλων Παύλου, Βαρνάβα καί τοῦ ἀνεψιοῦ του Μάρκου τό ἔτος 45 μ.Χ. Πάντως ἡ διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ δέν ὑπῆρξε χωρίς ἐμπόδια ἀπό τόν εἰδωλολατρικό πληθυσμό τοῦ νησιοῦ. Ὁ ἀπόστολος Βαρνάβας ἐπανῆλθε στήν Κύπρο λίγο ἀργότερα καί ὑπέστη μαρτυρικό θάνατο μέ λιθοβολισμό καί οἱ μαθητές του τόν ἔθαψαν στή Σαλαμίνα. Μιά σειρά μαρτύρων, ἐπισκόπων καί ἀσκητῶν ἐδραίωσαν τελικά τή χριστιανική πίστη στό νησί.

Ἀπό τά μεγαλύτερα καί ἐκπληκτικώτερα θαύματα τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου εἶναι ἡ ἐπιβίωση τῆς φυλῆς μας καί εἰδικότερα τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Στό ποίημα «9η Ἰουλίου 1821» ὁ ἐθνικός ποιητής τῆς Κύπρου, Βασίλης Μιχαηλίδης, βάζει στό στόμα τοῦ ἐθνομάρτυρα ἀρχιεπισκόπου Κυπριανοῦ πού ἀπαγχόνισαν οἱ Τοῦρκοι μαζί μέ δεκάδες ἄλλους ἐπισκόπους, ἱερεῖς καί προκρίτους μέ τό ξέσπασμα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασης, τά ἀθάνατα λόγια:

«Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν' φυλή συνόκαιρη τοῦ κόσμου,
κανένας δέν ἐβρέθηκεν γιά νά τήν -ι ξηλείψει,
κανένας γιατί σκέπει τήν' πού τ' ἄψη ὁ Θεός,
Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν' νά χαθεῖ, ὄντας ὁ κόσμος
λείψει!»

Ἡ μνήμη, στήν Κύπρο, ὅπου καί νά τήν ἀγγίξεις
πονεῖ...

Ἡ συναισθηματική φόρτιση, ἄς μή γελιόμαστε, θά ἔρθει ἀναπόφευκτα στόν Ἕλληνα. Νοιώθουμε νά μᾶς πονᾷ ἡ πληγή τῆς μοιρασμένης στά δύο μαρτυρικῆς μεγαλονήσου.

Ἡ σκέψη μας γεμίζει μέ τά ματωμένα λουλούδια τοῦ Πενταδακτύλου, τίς βεβηλωμένες ἐκκλησίες τῆς Καρπασίας, τή θάλασσα τῆς Κερύνειας, τά ἐγκαταλελημένα καί ἐρημωμένα μοναστήρια τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα καί τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα, τά σφαγμένα ὄνειρα τοῦ λαοῦ πού μικρός καί ἀδύνατος δέχτηκε τό 74 τόν Ἀτίλα τοῦ νέου Ὄθωμανικοῦ ἐπεκτατισμοῦ.

Στήν Κύπρο ὑπάρχουν ἀκόμα «κόκκινα μισοφέγγαρα πληγές πού δέν ἔκλεισαν». Ἐνώνουμε τή φωνή μας μ' ἐκεῖνον πού παραφράζοντας τραγουδᾷ:

«Πότε θά κάνει ξαστεριά, πότε θά φλεβαρίσει,
νά κατεβῶ στόν Ὀλυμπο, στήν ἔμορφη Κερύνεια,
στή Μόρφου καί στή Μεσαριά, σ' ὅλη τήν
Καρπασία

νά δῶ τόν Πενταδάκτυλο νά μοῦ χαμογελάει,
πότε θά κάνει ξαστεριά».

Καί ὁ ποιητής Γιάννης Ρίτσος στιχουργεῖ μέ τόν πιό ἐκφραστικό καί ἐγκωμιαστικό τρόπο γιά τήν Κύπρο:

«Νησί πικρό, νησί γλυκό, νησί τυραγνισμένο
κάνω τόν πόνο σου νά πῶ καί προσκυνῶ καί
μένω.

Ἐσύ τῆς θάλασσας ρυθμός, ὀλάνθιστο κλωνάρι,
πῶς σοῦ μαδήσαν τ' ἄνθια σου διπλοί, τριπλοί
βαρβάροι.

Τί θλιβερά πού σιργιανάν τριγύρω σου τά ψάρια
κι ἀντίχριστοι νά παίζουν τήν τύχη σου στά
ζάρια.

Κουράγιο, μικροκόρη μας, πού μάς ἐγίνης μάνα
Ὑμνος καί θρηῆνος τῆς ζωῆς κι ἀνάστασης
καμπάνα».

«Ύμνος καί Θρήνος γιά τήν Κύπρο»

Στήν Κύπρο τήν αέρινη,
 στήν μακαρία τή γῆ,
 στό ωραῖο πολύπαθο κορμί,
 ἡ ἀγνή ψυχή δέν ἔσβυσε
 καί ζῆ, καί ζῆ, καί ζῆ...

(Κωστής Παλαμᾶς)

«Αδέλφκια, καλῶς ἦρθετε, ἡ στρατά σας νά ' ν'
 μέλιν».

«Μή παρακαλῶ σας, μή, μή λησμονᾶτε τήν χώρα
 μου...»

Ἡ δύναμη τῆς ἀγάπης

Ὁ Λέων Τολστόϊ, σ' ἓνα διήγημά του, ἀναφέρει γιά ἓνα ἄνθρωπο πού ἀσχολήθηκε νά ἀνατάμει, δηλ. νά ἐξετάσει προσεκτικά, τίς πράξεις τῶν ἀνθρώπων καί κατέληξε στό ἐξῆς συμπέρασμα:

Ὁ πιό σπουδαῖος χρόνος εἶναι αὐτός πού περνᾶμε τώρα. Οἱ στιγμές πού πέρασαν ἀνήκουν στο παρελθόν, οἱ στιγμές πού θά ἔρθουν ἀνήκουν στό μέλλον, δέν μᾶς ἀνήκουν καί δέν εἶναι δικές μας. Δική μας εἶναι ἡ παρούσα στιγμή. Αὐτή πού περνάει μπροστά μας καί ἀνήκει στήν ἐξουσία μας.

Ὁ πιό σπουδαῖος ἄνθρωπος δέν εἶναι κάποιος πού βρίσκεται μακριά, ἀλλά αὐτός πού αὐτή τή στιγμή βρίσκεται ἀπέναντί μας.

Καί τό πιό σπουδαῖο ἔργο πού ἔχει νά κάνει ἓνας ἄνθρωπος, εἶναι αὐτή τή στιγμή στό συγκεκριμένο ἄνθρωπο πού ἔχει ἀπέναντί του νά δείξει ἀγάπη. Καί καταλήγει ὅτι ἔτσι ἀξιολογεῖ ὁ ἄνθρωπος τή ζωή του σωστά.

* * *

Υπάρχουν ὅμως καί ἄνθρωποι πού δέν συμφωνοῦν· ἔχουν δική τους τοποθέτηση. Αὐτοί μᾶς θυμίζουν τήν περίπτωση ἑνός περιεργου ἀνθρώπου πού περπατοῦσε σέ μιά μεγάλη λεωφόρο τῆς Νέας Ὑόρκης, μιᾶς πόλης εἴκοσι ἑκατομμυρίων, ἔβγαζε ἓνα καθρεφτάκι καί κοιτοῦσε τό πρόσωπό του, τόν ἑαυτό του. Κάθε ἡμέρα σχεδόν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι περνοῦσαν ἀπό ἐκεῖ γιά νά πᾶνε στίς δουλειές τους. Κινδύνευε νά τόν πατήσουν. Κανένας δέν τοῦ ἔδινε σημασία.

-Αφού κανένας δέν ασχολείται μαζί μου, ἔλεγε, ἔτσι καί ἐγώ κοιτάζω τό καθρεφτάκι μου.

Εἶχε τήν ἀπαίτηση ἀπό τούς ἄλλους νά ἀξιοποιήσουν τό χρόνο τους μέ τό νά ασχολοῦνται μαζί του, ἀλλά ὁ ἴδιος δέν αισθανόταν ὅτι εἶχε ὑποχρέωση νά ἀξιοποιήσει τό χρόνο του δείχνοντάς τους ἀγάπη.

Τί διαφορά ὑπάρχει ἀνάμεσα στόν καθρέφτη καί στό τζάμι; Τό τζάμι εἶναι διαφανές, βλέπεις πιά πέρα ἀπό τόν ἑαυτό σου. Ὁ καθρέφτης ἔχει πίσω του ψευδάργυρο ἐπομένως βλέπεις μόνο τόν ἑαυτό σου. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ἀγάπη βλέπει μέσα ἀπό τζάμι διαφανές. Μπορεῖ νά κοιτάζει πέρα ἀπό τόν ἑαυτό του τούς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἀπό αὐτή τή κατάσταση τῆς φιλαυτίας, τοῦ ἐγωῖσμοῦ ἦρθε ὁ Χριστός νά μᾶς λυτρώσει. Τό λέει ὁ ἴδιος: «Δέν ἦλθα γιά νά μέ ὑπηρετοῦν οἱ ἄλλοι, ἀλλά γιά νά ὑπηρετῶ καί νά δώσω τήν ψυχή μου λύτρον ἀντί πολλῶν».

Τό πόση ἀξία ἔχει ἡ ἀγάπη φαίνεται καί ἀπό μιά ἱστορία πού διηγεῖται ὁ μάρτυρας καί ὁμολογητής π. Δημήτριος Ντουῦτκο:

Ἐνα βράδυ, περασμένα μεσάνυκτα, μιά μεγάλη γυναίκα κατέφυγε στήν ἐκκλησία ψάχνοντας γιά τόν παπά. Κτύπησε τήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ δίπλα στήν ἐκκλησία. Ἀνοίγει τήν πόρτα ὁ ἱερέας καί βλέπει μιά γερόντισσα. «Παππούλη, πάρε τή Θεία Κοινωνία. Ἐνας ἄνθρωπος ἀπόψε πεθαίνει». Ὁ ἱερέας, ἄνθρωπος χρέους καί καθήκοντος, βγήκε ἀκολουθώντας μέσα στούς σκοτεινοῦς δρόμους τή γερόντισσα. Φτάνουν σ' ἓνα προάστειο τῆς Μόσχας. Ἀνοιξε ἡ γερόντισσα τήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ καί στή συνέχεια τήν πόρτα ἑνός

δωματίου και ό ιερέας βρέθηκε μπροστά σέ ένα έτοιμοθάνατο άρρωστο.

-Τί κάνεις έδω παπα; Τί θέλεις έδω πέρα; Έγώ είμαι άθεος.

-Μέ κάλεσε και μέ όδηγησε μια γερόντισσα. Διαφορετικά δέν είχα λόγο να ξεσηκωθω μέσα στή νύκτα και να έρθω έδω πέρα.

-Ποιά είναι αυτή ή γερόντισσα;

Κοίταξε ό ιερέας γύρω τό δωμάτιο και είδε μια φωτογραφία στόν τοίχο. Και αναγνώρισε αυτή πού τον όδηγησε.

-Τρελλάθηκες, του άπάντησε ό άρρωστος. Αυτή είναι ή μάνα μου. Έχει μερικές δεκαετίες πού πέθανε. Έπέμενε ό ιερέας. Και ό άρρωστος συγκλονίστηκε. Η μάνα του σκέφθηκε, είναι ό μοναδικός άνθρωπος πού τον άγαπούσε πραγματικά. Ηρθε από τον άλλο κόσμο στην πιο καιρία και καθοριστική στιγμή της ζωής του να τον βοηθήσει. Συγκλονίστηκε από την άγάπη της μάνας του. Έξομολογήθηκε, τά είπε όλα και κοινώνησε.

Η άγάπη δέν περιορίζεται ούτε από τον τόπο ούτε από τό χρόνο. Η γερόντισσα βρήκε ασφαλώς παρηρησία στό Θεό. Την έστειλε ό Θεός να σώσει έναν άνθρωπο, τό παιδί της, τή στιγμή πού πήγαινε για τό γκρεμό της αιώνιας άπώλειας.

Η άγάπη είναι ή βασίλισσα όλων των άρετων και τό πλήρωμα όλου του νόμου. Είναι ψεύτης ό άνθρωπος πού λέει ότι αγαπά τό Θεό και δέν αγαπά τό συνάνθρωπό του. Είναι διαστροφή να ζητάς, να απαιτείς από τους άλλους άγάπη. Αν αγαπās προσφέρεις, θυσιάζεσαι. Η άγάπη στό Θεό και στόν πλησίον είναι τό σπουδαιότερο χρέος του χριστιανου.

Μιά δεκαοκτάχρονη ναρκομανής ἔλεγε: «Ἡ μάνα μου, μοῦ ἔδινε ἐλευθερία, χρήματα, ἀγαθά, δῶρα ἀλλ' ὄχι στοργή καί ἀγάπη».

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀνάγκη ἀπό ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη εἶναι ὄρος παρεξηγημένος. Πολλοί τό θεωροῦν κάτι ἐπιδερμικό. Ἡ ἀγάπη ὅμως εἶναι θυσία. Τό ἀντίθετο τῆς ἀγάπης δέν εἶναι τό μῖσος ἀλλά ἡ ἀδιαφορία, ἡ ἀπόρριψη.

Πρόσθεσε τήν ἀγάπη καί ὅλα ὠφελοῦν, ἀφαίρεσέ την καί τίποτα δέν ὠφελεῖ.

Τό καλύτερο μάθημα

Ο ἅγιος Ἰερώνυμος στό ναό πού ἦταν κοντά στήν εἴσοδο τοῦ σταδίου τῶν Ἀθηνῶν εἶδε μιά μεγάλη πέτρα, πού μόλις μπορούσε κανείς νά τή σηκώσει. Ρώτησε:

-Τί χρησιμεύει ἐδῶ αὐτή ἡ πέτρα;

-Νά δοκιμάζουν οἱ ἀθλητές τή δύναμή τους, ἀπάντησε ὁ ἱερέας. Ὅσοι ἀθλητές δέν μποροῦν νά σηκώσουν τήν πέτρα αὐτή, δέν εἶναι ἄξιοι νά μποῦν στό στάδιο.

Ἡ πέτρα πού ἐμεῖς μπορούμε νά δοκιμάσουμε τήν πνευματική μας δύναμη, τήν ἀρετή μας, τό τί ἀξίζουμε, εἶναι ἡ ὑπομονή. Ἡ λυδία λίθος τῆς πίστεως καί τῆς γνησιότητος τῶν χριστιανῶν. Ἡ εὐκαιρία καί τό χάρισμα ἀπό τό Θεό. Ἡ τέχνη νά δείχνουμε ἀντοχή, καρτερία, θάρρος, γαλήνη, ψυχραιμία στίς ἀντιξοότητες, θλίψεις, ἀρρώστιες, καί ἀδικίες πού συναντοῦμε στή ζωή. Νά βλέπει κανείς τόν ἥλιο, ὄχι μονάχα ὅταν ὁ οὐρανός εἶναι καθαρός, ἀλλά νά εἶναι βέβαιος γιά τήν ὑπαρξη του καί ὅταν ὁ ὀρίζοντας εἶναι σκεπασμένος μέ πυκνά, μαῦρα σύννεφα.

Προϋποθέτει τήν ἐνεργό συμμετοχή τοῦ ἀνθρώπου στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, στά ἅγια μυστήρια, τή μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τή νηστεία καί τήν προσευχή. Γιά νά μπορεῖ νά δέχεται τά χτυπήματα ὅπως ὁ βράχος πού τόν δέρνουν τά κύματα. Νά εἶναι βράχος πίστεως, ποτάμι ἐλπίδας καί πέλαγος ἀγάπης. Αὐτός πού θά ὑπομείνει μέχρι τέλους θά σωθεῖ. «Μέ τήν ὑπομονή θά κτίσετε τό οἰκοδόμημα τῶν ψυχῶν σας».

Ὁ κυβερνήτης φαίνεται στήν τρικυμία, ὁ ἀθλήτης στό στάδιο, ὁ στρατηγός στόν πόλεμο, ὁ μεγαλόψυχος

στή συμφορά καί ὁ χριστιανός στή δοκιμασία τοῦ πειρασμοῦ. «Ἡ θλίψη γεννάει τήν ὑπομονή, ἡ ὑπομονή χαλκεύει τό δόκιμο χαρακτήρα, ὁ δόκιμος χαρακτήρας γεννάει τήν ἐλπίδα, καί ἡ ἐλπίδα δέν ντροπιάζει» (Ρωμ. 5, 3-5). Τί ἄλλο μπορεῖ νά μέ κάνει νά ἀντέχω τά δεινά καί νά ὑπομένω, παρὰ μόνο ὁ Κύριος καί ἡ πίστη μου σ' Ἐκεῖνον; (Ψαλμ. 38,8)

Ἐζησε πολλά χρόνια πρὶν ἀπό τό Χριστό σέ μιά εἰδωλολατρική χώρα ἕνας ἄνθρωπος, ὁ πολύαθλος Ἰώβ, πού ἐξάσκησε μέ τέλειο τρόπο τήν ὑπερφυσική ἀρετή τῆς ὑπομονῆς ὥστε νά γίνεῖ ὑπόδειγμα καί νά μείνῃ παροιμιώδης ἡ ἔκφραση «Ἰώβειος ὑπομονή». Ὁ ἀληθινός Θεός πού λάτρευε μέ εὐσέβεια καί πίστη, τοῦ χάρισε ἀφθονά ἀγαθά: θαυμάσια υἰγεία, πλούτη πολλά καί πολυμελῆ οἰκογένεια. Ὁ Κύριος τόσο ἦταν βέβαιος γιά τήν ἀρετή τοῦ δούλου του Ἰώβ ὥστε μιά μέρα ἐπέτρεψε στίς καταχθόνιες δυνάμεις νά ἐπιτεθοῦν ἐναντίον του.

Ὁ διάβολος ἄρχισε νά στερεῖ τόν Ἰώβ ἀπό τά ὑλικά ἀγαθά του. Ὁ Ἰώβ τό δέχθηκε ὑπομονετικά. Ὁ διάβολος θανάτωσε τά παιδιά του. Ἡ ὑπομονή τοῦ Ἰώβ δέν νικήθηκε. Ὁ διάβολος στράφηκε στή σάρκα του καί τόν ἐγέμισε μέ φρικιαστικές πληγές. Ἡ ἴδια ὑπομονή. Ἡ γυναίκα του, λιγότερο πιστή βλέποντάς τον κατεστραμμένο καί ἐτοιμοθάνατο τόν παρῶτρυνε νά καταραστεῖ τήν τύχη πού τόν ἔφερε σ' αὐτή τήν κατάσταση. Ὁ Ἰώβ ἀρνήθηκε νά τήν ἀκούσει. Οἱ καλύτεροι του φίλοι, οἱ μόνοι πού πῆγαν νά τοῦ δείξουν συμπόνια, τοῦ μίλησαν μέ τό πιό ἀκατάλληλο τρόπο παριστάνοντας τήν κατάστασή του σάν συνέχεια καί ἀποτέλεσμα θεϊκῆς κατάρας. Ὁ Ἰώβ δέν κάμφθηκε. Τέλος ὁ Θεός ἐπενέβη γιά νά δοξάσει τόν ἅγιο τρόπο

πού υπέμεινε τίς θλίψεις καί τοῦ ἐπέστρεψε πολλαπλάσια ἀπ' ὅσα ὁ διάβολος τοῦ εἶχε ἀφαιρέσει.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς παραγγέλει «νά υπομένουμε τήν ὥρα τῆς θλίψης καί νά χαιρόμαστε τρέφοντας τήν ἐλπίδα (Ρωμ. 12,12). Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος γίνεται νικητής τοῦ ἑαυτοῦ του, κύριος τοῦ κόσμου, φίλος τοῦ Χριστοῦ καί κληρονόμος τοῦ οὐρανοῦ. Τό μέλλον ἀνήκει σέ ἐκείνους πού ξέρουν νά υπομένουν. Ἡ ὑπομονή εἶναι τό κλειδί τῆς χαρᾶς.

«Δέν εἶμαι ἄξιος γιά νά ἔρθεις στό σπίτι μου»

Ὁ Χριστός βρισκόταν στήν Καπερναούμ. Τόν πλησίασε ἕνας εἰδωλολάτρης Ρωμαῖος ἀξιωματοῦχος καί τόν παρακάλεσε νά κάνει καλά τό δοῦλο του. Ὁ Χριστός ἀνταποκρίθηκε πρόθυμα λέγοντάς του θά ἔλθω στο σπίτι σου καί θά τόν κάνω καλά. Ὁ Ἑκατόνταρχος ἀπάντησε δέν εἶμαι ἄξιος γιά νά ἔρθεις στό σπίτι μου καί οὔτε ὑπάρχει τέτοια ἀνάγκη. Ἐσύ ἐξουσιάζεις τά σύμπαντα. Εἶσαι τό μεγάλο Ἀφεντικό. Ὅ,τι πεῖς γίνεται. Στή δύναμή σου περιορισμός δέν ὑπάρχει. Καί ἐγώ ἔχω στή ἐξουσία μου στρατιῶτες καί ὅτι τούς διατάξω κάνουν. Ἀσύγκριτα περισσότερο Ἐσύ. Πές μόνο ἕνα λόγο καί τό θαῦμα θά γίνει. Τίποτα δέν σέ ἐμποδίζει. Εἶσαι πάνω ἀπό τόπο καί χρόνο. Ἐξουσιάζεις ὅλες τίς δυνάμεις καί κρατᾶς τά κλειδιά τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου. Ἀκούγοντας ὁ Χριστός τή γεμάτη συναίσθηση καί ταπείνωση πίστη τοῦ ἑκατοντάρχου τόν ἐγκωμίασε δημόσια: Οὔτε σ' ὀλόκληρο τόν Ἰσραήλ δέν βρῆκα τέτοια πίστη! Καί συμπλήρωσε: θά ἔρθουν πολλοί ἀπό Ἀνατολή καί Δύση ἀπό Βορρά καί ἀπό τίς θάλασσες γιά νά καθίσουν στό τραπέζι τῆς Βασιλείας μαζί μέ τόν Ἀβραάμ καί τόν Ἰσαάκ καί οἱ γιοί τῆς Βασιλείας θά πεταχθοῦν στόν τόπο τῶν βασάνων καί τῆς αἰώνιας καταδίκης. Καί ἀπευθυνόμενος στόν ἑκατόνταρχο εἶπε πήγαινε καί ἄς γίνει κατά τήν πίστη σου. Καί θεραπεύτηκε ὁ δοῦλος του τήν ὥρα ἐκεῖνη.

Πίστη γεμάτη ταπείνωση. Θησαυρός ἀνεκτίμητης ἀξίας.

Χαρίζει εἰρήνη στόν πόλεμο, παρηγοριά στή θλίψη, δύναμη στήν ἀδυναμία, φῶς στό σκοτάδι. Εἶναι

μέσον πού μεταβάλλει τό δράμα σέ πραγματικότητα, τήν ἀποκάλυψη σέ γεγονός, τήν ἐμπιστοσύνη σέ ἐκπλήρωση, τήν ἐπιθυμία σέ πείρα καί τό ἀόρατο σέ ὄρατό. Εἶναι ἡ γλυκειά ἄγκυρα πού τή ρίχνουμε στή θάλασσα τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ γιά νά μὴν ναυαγήσουμε στήν ἀπελπισία.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός παρουσιάζει τήν πίστη σάν ἓνα διαμάντι, πού γιά νά σταθεῖ θέλει ἓνα στρωσίδι κατάλληλο· καί αὐτό εἶναι ἡ ταπεινωση.

Κάνει μεγάλη ἐντύπωση τό γεγονός ὅτι ὁ ἐκατόνταρχος ἐνδιαφέρθηκε καί πονοῦσε γιά τό δοῦλο του σέ μιά ἐποχή πού οἱ δοῦλοι ἦταν σάν πράγματα, σάν ζῶα, κατώτεροι ἀπό σκυλιά. Εὐκόλα θά μπορούσε νά βρεῖ ἄλλο. Δέν εἶχε, ὅμως, νοοτροπία ἀξιωματοῦχου μέ λεφτά καί ἐξουσία, νά λέει τί μέ νοιάζει, κάνω ὅτι θέλω, ὅτι μ' ἀρέσει. Εἶχε μέσα του καλωσύνη καί ἀνθρωπιά. Ἦταν ἓνα κομμάτι μάλαμα μέσα σ' ἓνα βουνό σκουριᾶς, ἓνα ἀστέρι μέσα σέ φοβερό σκοτάδι ἀσπλαγχνίας, ἓνα διαμάντι πεταμένο μέσα στό βουρκο τῆς αἰσχροῦς εἰδωλολατρίας.

Σήμερα ἀκοῦμε ἀνθρώπους νά λένε δέν ἔχω πατήσει μυρμήγκι, εἶμαι καλός ἄνθρωπος. Δέν φτάνει αὐτό. Χρειάζεται νά προστρέξεις στή μόνη, ἀληθινή πηγή καλωσύνης καί ἀγάπης, τό Χριστό. Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά μὴν ἔχει πατήσει μυρμήγκι ἀλλά νά μὴν ξέρει τήν πόρτα τῆς ἐκκλησίας. Αὐτή ἡ καλωσύνη δέν ἔχει μισθό. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος λέει ὅτι ἔχει ἀγάπη γιά τούς φτωχοὺς καί τούς δούλους, γιά τά ζῶα καί τά σκυλιά ἀλλά δέν ἀναγνωρίζει τήν ὑψίστη θυσία, τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς, εἶναι κούφιος τενεκές. Ἄς μὴν ἐπαναπαυόμαστε στό ὅτι δέν σκοτώσαμε μυρμήγκι, καί ἄς φροντίζομε νά ἔχομε συνεχῆ καί

σταθερή επικοινωνία μέ τό Χριστό μέσω τῆς προσευχῆς, τῆς μελέτης τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί τῆς συμμετοχῆς στή λατρεία.

Τήν φράση τοῦ ἑκατοντάρχου «οὐκ εἰμί ἰκανός ἵνα μου ὑπό τήν στέγην εἰσέλθης» (δέν εἶμαι ἄξιος νά ἔρθεις στό σπίτι μου) τήν πῆρε ἡ Ἐκκλησία καί τήν ἔκανε βασική προσευχή πρῖν κοινωνήσουμε πρῖν πάrouμε μέσα μας τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Γιά νά μᾶς διδάξει νά τό κάνουμε μέ ταπεινό φρόνημα καί μέ συναίσθηση τῆς ἀμαρτωλότητος καί τῆς ἀναξιότητος μας.

Πίστη στηριγμένη στή ταπείνωση. Λίγη πίστη θά φέρει ἴσως τίς ψυχές μας στόν οὐρανό. Πολλή πίστη θά φέρει ὅπωςδήποτε τόν οὐρανό στίς ψυχές μας.

Δαιμονισμός

Ἐάν γινόταν ἓνα gallop καί ρωτούσαμε τί γνώμη ἔχετε γιά τό διάβολο καί τούς δαίμονες εἶναι σίγουρο ὅτι οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι θά μᾶς κυττοῦσαν μέ εἰρωνικό χαμόγελο γιά τήν... ἀφέλειά μας νά πιστεύουμε σέ τέτοια ἀπηρχειωμένα πράγματα! Ὅσοι δῆθεν πολιτισμένοι καί μορφωμένοι καί ἀνώτεροι (σέ μόρφωση, ἀξίωμα, δόξα καί πλούτη) ἐπιμένουν νά ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξη τοῦ Σατανᾶ εἶναι ἔξω ἀπό τόν πνευματικό χῶρο τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί τῆς Ἐκκλησίας. Καί φυσικά τό μόνο πρᾶγμα πού πετυχαίνουν εἶναι νά ἀφήνουν τό διάβολο νά δρᾷ μέσα στή ψυχή, στή σκέψη καί στά ἔργα τους μέ μεγαλύτερη ἄνεση καί εὐκολία. Ἡ μεγαλύτερη νίκη τοῦ διαβόλου εἶναι νά μᾶς πείθει ὅτι δέν ὑπάρχει.

Ἐνας ἄνθρωπος πού δέν τά πιστεύει αὐτά σημαίνει ὅτι δέν πιστεύει στό Χριστό. Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ξεκάθαρη:

Α. Ὁ ΙΔΙΟΣ ὁ Χριστός ἐπειράσθη ἀπό τό Σατανᾶ στό Σαραντᾶριο ὄρος μετά ἀπό σαράντα ἡμέρες νηστείας. Πρῶτο, ὁ διάβολος εἶπε στό Χριστό νά κάνει τίς πέτρες ψωμί γιά νά ἱκανοποιήσει τήν πείνα του καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε ὅτι δέν ζεῖ ὁ ἄνθρωπος μόνο μέ ψωμί (οὐκ ἐπ' ἄρτω) ἀλλά καί μέ κάθε λόγο πού βγαίνει ἀπό τό στόμα τοῦ Θεοῦ. Δεύτερο, Τόν ἀνέβασε στό πιό ψηλό σημεῖο τοῦ ναοῦ καί τοῦ εἶπε νά πέσει κάτω καί οἱ ἄγγελοι θά τόν κρατήσουν καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε δέν πρέπει νά βάζεις σέ δοκιμάσια (οὐκ ἐκπειράσης) Κύριον τόν Θεό σου. Καί τρίτο, τοῦ ἔδειξε ὅλα τά βασίλεια καί τή λαμπρότητα τοῦ κόσμου καί τοῦ ὑποσχέθηκε νά τοῦ τά δώσει ὅλα ἂν πέσει νά τόν

προσκυνήσει καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε φύγε ἀπό μπροστά μου (ὑπάγε ὀπίσω μου) σατανᾶ Κύριον τόν Θεό σου προσκυνήσεις καί μόνο αὐτόν θά λατρεύεις.

Β. Στό «Πᾶτερ ἡμῶν», τήν προσευχή πού μᾶς παρέδωσε ὁ Κύριος (Κυριακή), λέμε τά λόγια «μή εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλά ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ πονηροῦ».

Γ. Καί στό διάστημα τῆς δημόσιας δράσης Του ὁ Χριστός ἐθεράπευσε δαιμονισμένους.

Τί εἶναι ὁ διάβολος;

Ἡ Ἐκκλησία διδάσκει ὅτι ὁ διάβολος ὑπάρχει. Εἶναι ὁ ἀποστάτης ἀρχάγγελος πού λόγω τῆς ὑπερηφάνειάς του ἀρνήθηκε τήν ὑπακοή στό Θεό καί δημιουργό του. Οἱ ἄγγελοι πού τόν ἀκολούθησαν στήν ἀποστασία του αὐτή (κατρακύλισμα) ἔγιναν δαίμονες. Στόχος καί σκοπός τοῦ διαβόλου εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση τῶν ἀνθρώπων ἀπό τό Θεό.

Τί εἶναι δαιμονισμένος;

Ἄνθρωπος χωρίς θέληση καί προσωπικότητα πού βρίσκεται κάτω ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ σατανᾶ. Καί τό σῶμα του εἶναι τό ὄρατό ἄβουλο ὄργανο μέ τό ὅποιο γίνονται φανερές οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ σατανᾶ.

Μιά ἐπίσκεψη στόν ἅγιο Γεράσιμο στή Κεφαλλονιά θά πείσει καί τόν πιό δύσπιστο. Γιατί θά δεῖ φανερά τούς δαιμονισμένους νά ἐκδηλώνουν ἀπύθμενο μῖσος γιά τό Χριστό, τήν Παναγία, τόν Τίμιο Σταυρό (αὐτός τούς κάνει ἐκτός ἑαυτοῦ!) τήν Θεία Κοινωνία, τούς ἱερεῖς.

Πρῖν μερικά χρόνια στή Γαλλία δαιμονίσθηκε ἕνα ἀγόρι 12 χρονῶν, χωριατόπαιδο καί σχεδόν ἀγράμματο. Ὅταν λοιπόν βρισκόταν κάτω ἀπό τήν κατοχή τοῦ δαιμονίου μιλοῦσε ἄπταιστα 8 γλῶσσες.

Ὁ δαιμονισμένος δέν εἶναι ψυχικά ἄρρωστος (τρελλός). Διότι ὁ τρελλός δέν ἔχει κανένα λόγο νά οὐρλιάζει ὅταν τόν πλησιάζει ὁ σταυρός ἢ τά λείψανα τῶν ἁγίων λέγοντας: «μ' ἔκαψες, μ' ἔκαψες». Γι' αὐτό καί τόν ἅγιο Γεράσιμο οἱ δαιμονισμένοι τόν ἀποκαλοῦν «Καψάλη».

Οἱ περιπτώσεις δαιμονισμοῦ εἶναι εὐτυχῶς σπάνιες. Ποῦ ὀφείλονται; Δέν γνωρίζουμε ἀκριβῶς τούς λόγους πού ἐπιτρέπει κάτι τέτοιο ὁ Θεός. Σχεδόν πάντα ὅμως συμβαίνουν σέ ἀνθρώπους ξένους πρὸς τήν Ἐκκλησία, ξένους πρὸς τήν πνευματική ζωή καί εἰδικώτερα ξένους πρὸς τή μεγάλη χάρη καί εὐλογία τῶν ἁγίων μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Χριστός ἦλθε στόν κόσμο γιά νά διεκδικήσει τό πλάσμα του ἀπό τά νύχια τοῦ διαβόλου. Ὅλοι εἴμαστε δαιμονόπληκτοι (μᾶς πολεμάει ὁ σατανᾶς). Κάθε ἄνθρωπος ὅμως πού ἁμαρτάνει καί δέν μετανοεῖ ἀναγνωρίζει αὐτόματα τόν διάβολο ἀφεντικό του. Ὁ μεγαλύτερος δαιμονισμός εἶναι ἡ κυριαρχία τῶν παθῶν (ὑπερηφάνεια, πορνεία, θυμός, φιλαργυρία, φθόνος, κακολογία, βλασφημία, αἰσχρολογία, ἀκηδία, κατάκριση, φλυαρία, ψευδορκία καί ἕνα σωρό ἄλλα σωματικά καί ψυχικά πάθη. Κάθε πάθος εἶναι σχοινιά πού μᾶς σφικτοδέουν μέ τήν ἁμαρτία. Ἡ ἀποτίναξη καί ἀπελευθέρωση ἀπό τήν κυριαρχία τῶν παθῶν γίνεται μέ τή δυναμική μετάνοια. Ἡ κατανίκηση τοῦ πάθους ὀδηγεῖ στή ἀπομάκρυνση τῶν δαιμόνων ἀπό τή ζωή μας (κοντά μας).

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν δαιμονικῶν ἐπηρειῶν δέν γίνεται μέ τό νά κάνουμε ἀπλῶς ἕνα Ἄγιασμό, ἕνα Εὐχέλαιο ἢ μιά λειτουργία σ' ἕνα ξωκλήσι. Οὔτε μέ τό διάβασμα ἀπλῶς Ἐξορκισμῶν πού μέ πολύ φειδώ καί

σωστή διάγνωση από έμπειρο πνευματικό πρέπει να γίνεται. Αλλά με την καθημερινή συνειδητή συμμόρφωση στο θέλημα του Θεού με κορυφαίο μέσο την τουλάχιστο κάθε Κυριακή συμμετοχή στη Θεία Λειτουργία.

Οί πατέρες διδάσκουν ότι άνθρωπος πού υποδουλώνεται στα ΠΑΘΗ δίνει άδεια στο δαιμόνια, αφήνει τά δαιμόνια να πᾶνε διακοπές επειδή τά πάθη του τά ίδια γίνονται δαίμονες. Αληθινά έξυπνος εκείνος πού αγωνίζεται να ἀπαλλαγῆ από την έξουσία του διαβόλου καθαρίζοντας με ἐπιμέλεια την καρδιά του από τά διάφορα πάθη.

Στήν ευαγγελική περικοπή τῶν δαιμονισμένων τῶν Γεργεσηνῶν οί δαίμονες ζήτησαν άδεια από τόν Χριστό να μποῦν στήν άγέλη τῶν χοίρων. Καί αυτό δείχνει ότι δέν έχουν έξουσία. Έχουν μέν δύναμη μεγάλη αλλά όχι ἀπεριόριστη.

Τό πρόβλημα είναι να μήν ψάχνω στίς δυσκολίες καί στίς αναποδιές ποιός μου έχει κάνει μάγια αλλά να αναρωτιέμαι καί να λέω Έγώ περιφρουρῶ τόν έαυτό μου να μήν έχει άνοιχτές πόρτες στίς ενέγειες τῶν δαιμόνων.

Η συμπεριφορά τῶν κατοίκων τῶν Γεργεσηνῶν «ὅπως μεταβῆ από τῶν ὀρίων αὐτῶν» (φύγε από τά μέρη μας) δείχνει ότι όταν ὁ άνθρωπος βολευτεῖ στα πάθη καί στήν άμαρτία καί τόν πιάσει ὁ ὕπνος κάθε τι πού τόν ξυπνάει αντί να τό δέχεται με ευγνωμοσύνη τό θεωρεῖ ένοχλητικό. Καλύτερα να φύγεις από κοντά μας. Θέλουμε να μείνουμε βολεμένοι στη λάσπη καί στο σκοτάδι.

Ο διάβολος είναι τό πιό διεστραμμένο πλάσμα γιατί δέν μπορεῖ ν' αγαπᾶ. Μήν δίνεται τόπο στο

διάβολο. Αντισταθείτε και θά φύγει από κοντά σας. Ευτυχισμένος ο άνθρωπος που κατάλαβε τα απλά αυτά πράγματα και έβαλε πρώτο στόχο της ζωής του να απελευθερωθεί από τα δεσμά των παθών και της αμαρτίας.

Ιστορίες:

1. Όπου βλασφημία εκεί και ο διάβολος.
2. Πώς οδηγεί ο χοιροβοσκός τους χοίρους στο σφαγείο.
3. Ντουϊτκο-Παιδιά (11+5) Ραντίζει με άγιασμό τό φουλάρι.
4. 2 νεαροί-καράβι-πωλούν πνεύμα-εύσεβη ήλικιωμένο.
5. Στάρετς Βαρσανούφιος και ο μουσικός Πασχάλωφ.

Φ Ω Σ

Μέσα στὸν κόσμον πού ζοῦμε συναντᾶμε συχνά θλίψεις καί θλιβερά γεγονότα, πού μᾶς ἀναστατώνουν καί κάνουν δυσάρεστη τή ζωή μας. Μᾶς ἀφαιροῦν τήν χαρά καί τήν εὐτυχία. Ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά καταλάβει γιατί τοῦ συμβαίνουν τὰ δυσάρεστα στή ζωή. Πολλές φορές ἀπό τίς ἐρμηνεῖες πού δίνει μόνος του πέφτει σέ πλάνες. Καί τό χειρότερο φτάνει στήν ἀσέβεια καί λέει ὅτι δέν ξέρει τί κάνει ὁ Θεός... Ἐπιχειρεῖ νά τὰ ἐξηγήσει μέ τήν στενή του λογική. Μοιάζει μ' ἓνα μυρμηγκάκι πού περπατᾶ στό ἀέτωμα τοῦ Παρθενώνα καί κατακρίνει τόν ἀρχιτέκτονα τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ οἰκοδομήματος. Αὐτό ἀκριβῶς κάνει ὁ ἄνθρωπος. Σάν κάποιο μυρμηγκάκι κάθεται σέ κάποιο σημεῖο τοῦ ἄπειρου σύμπαντος καί κρίνει καί κατακρίνει τή Θεία Πρόνοια καί λέει γιατί νά συμβαίνουν τὰ θλιβερά γεγονότα. Ὁ Θεός δέν ξέρει τί κάνει...

Αὐτό τό ἀναφέρω διότι τό Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ μᾶς μιλάει γιά ἓνα τέτοιο θλιβερό γεγονός. Ποιό εἶναι αὐτό; Ἕνας ἄνθρωπος γεννήθηκε τυφλός. Τόν συνάντησε ὁ Χριστός. Τόν εἶδαν οἱ μαθητές πού ἦταν ἄοματος καί μάλιστα ἐξέφρασαν τήν ἀπορία γιατί γεννήθηκε τυφλός. Μήπως γιά προσωπικά του ἁμαρτήματα; Μήπως ἦταν αἴτιοι οἱ γονεῖς του; Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός τό ἀπέκλεισε: «Οὔτε αὐτός ἤμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ».

Προκαλεῖ ἐντύπωση τό ὑλικό πού χρησιμοποιεῖ καί τό πῶς τό χρησιμοποιεῖ ὁ Χριστός γιά τή θεραπεία. Τό μέσο δέν εἶναι πνευματικό (λ.χ. στή θεραπεία τοῦ

τυφλοῦ τῆς Ἱεριχοῦς χρησιμοποιεῖ μόνο τό λόγο, «εἶπε καί ἐγένετω». Σ' αὐτή τήν περίπτωσι χρησιμοποιεῖ ἕνα καθαρά ὑλικό μέσο· λίγο χῶμα ἀνακατεμένο μέ σάλιο. Τό σπουδαῖο τῆς ὑποθέσεως εἶναι ὅτι χρησιμοποιεῖ ἕνα τέτοιο μέσο γιά νά θεραπεύσει τό πιό λεπτό καί πολύπλοκο ὄργανο τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ: τό μάτι. Τά μάτια στόν ἄνθρωπο δέν μεταφέρουν μόνο ἐξωτερικές εἰκόνες στόν ἐγκέφαλο πού ἔχει ἄμμεση σχέση μέ τήν ψυχή. Δέχονται παραστάσεις ἐξωτερικεύοντας ἔτσι πολλές φορές τίς πιό ἀπόκρυφες σκέψεις καί τά συναισθήματα τοῦ ἀνθρώπου. Σύμφωνα μέ τήν ψυχολογία τά μάτια προδίδουν τόν χαρακτήρα. Ὁ λαός συνηθίζει νά λέει ὅτι εἶναι «ἡ πύλη πού ἀνοίγει τό μυαλό». Καί ὁ Χριστός διδάσκει ὅτι «ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστίν ὁ ὀφθαλμός».

Τό ἐρώτημα εἶναι γιάτί γιά τήν θεραπεία αὐτοῦ τοῦ ὀργάνου πού ἔχει μιά τέτοια σχέση μέ τήν ψυχή χρησιμοποιεῖ λάσπη, πηλό;

Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Λουγδούνου λέει ὅτι ὁ τρόπος αὐτός μᾶς θυμίζει τή δημιουργική ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ ὅταν ἐπλασε τόν πρῶτο ἄνθρωπο. Ἄρα ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ ἀποτελεῖ μιά καθαρά πράξι δημιουργίας. Φτιάχνει μάτια ἐξ ὑπ' ἀρχῆς σέ κάποιον πού εἶχε γεννηθεῖ ἀόματος. Τό εἶδαν ὅλοι καί οἱ Ἰουδαῖοι καί οἱ Φαρισαῖοι καί οἱ μαθητές καί ὁ ἀπλός λαός. Τό εἶδε καί τό ἔζησε πρό πάντων ὁ ἴδιος ὁ τυφλός πού ἐθεραπεύτηκε.

Τό 1958 Γιουγκοσλάβοι τυφλοί ἐπισκέφθηκαν τήν Ἑλλάδα. Μεταξύ τῶν ἄλλων πῆγαν στόν Παρθενώνα καί στήν Ἀκρόπολη. Ψηλαφοῦσαν τίς πτυχές γιά νά καταλάβουν τό μεγαλεῖο τῆς τέχνης τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας. Ἐκεῖνο πού

δέν μπορούσαν νά ἀπολαύσουν τά μάτια ἀναπλήρωναν, ἀντικαθιστοῦσαν τά χέρια. Πόσο εὐτυχισμένος θά ἦταν ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει τά σωματικά μάτια ἄν ἔψαχνε μέ τά ψυχικά μάτια νά δεῖ τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐντολή τοῦ Χριστοῦ ἰσχύει καί γιά μᾶς. «Ὑπαγε νίψαι εἰς τοῦ Σιλωάμ τήν κολυμβήθρα». Τί νά νίψουμε;

Τήν γλῶσσα ἀπό ρημάτων ἀπρεπῶν (κατακρίσεων, συκοφαντιῶν, βλασφημιῶν κ.λ.π.)

Τά χέρια ἀπό ἀδικίες.

Τή συνείδηση ἀπό κάθε ἐνοχή.

Τό σῶμα ἀπό κάθε μολυσμό.

Ἔτσι θά γίνουμε καθαροί. Καί «μακάριοι οἱ καθαροί τῇ καρδίᾳ».

Ὁ ἄνθρωπος κυριαρχεῖται ἀπό τόν ἐγωϊσμό καί τήν ὑπερηφάνεια. Μοιάζει μ' ἐκεῖνον πού ἀναφέρει ὁ Αἴσωπος πού ἔχει δύο σακκοῦλες κρεμασμένες στό λαιμό του. Ἡ μιά στραμμένη πρός τά μπρός καί ἡ ἄλλη πρός τά πίσω. Σ' αὐτήν πού εἶναι πίσω ἔχει μέσα τίς δικές του ἀδυναμίες, τά δικά του ἐλαττώματα, τίς δικές του ἁμαρτίες. Δέν τά βλέπει, δέν ἀσχολεῖται μέ αὐτά καί δέν τά κατακρίνει. Ἐνῶ σ' αὐτήν πού εἶναι μπρός βάζει μέσα τίς ἀδυναμίες, τά ἐλαττώματα καί τίς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων. Τά ἔχει μπροστά του, τά βλέπει συνεχῶς, ἀσχολεῖται μέ αὐτά πιά πολύ καί τά κατακρίνει. Γιά τά δικά του εἶναι τυφλός. Γιά τά ξένα εἶναι ἀνοικτομάτης. Ἡ κατάσταση αὐτή ὀνομάζεται πνευματική τύφλωση, ἀποτελεῖ πνευματική στραβομάρα.

Οἱ Φαρισαῖοι κατηγοροῦν τό Χριστό γιατί θεραπεύει σέ μέρα Σαββάτου. Καί ὁ τυφλός ἀπάντησε: Ἐγώ ἔνα ξέρω ἐκεῖνος πού μέ θεράπευσε εἶναι ἅγιος,

δίκαιος, ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ. «Ἀμαρτωλὸν ἄνθρωπον οὐκ ἀκούει ὁ Θεός».

Μέσα στὸν κόσμον πού ζοῦμε εἶναι δύο στρατόπεδα. Τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς πίστεως. Κάθε μέρα ζοῦμε ἓνα δῆλημμα: Χριστός ἢ ἄρνηση. Ἀνηθικότητα ἢ ἀγιότητα. Τὸ ἐρώτημα φαίνεται πῶς εἶναι ἀπρόσωπο. Καὶ ὅμως τὸ ἀπευθύνει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Ἐκεῖνος πού ρώτησε τὸν θεραπευθέντα τυφλό: «Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;» Καὶ ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε «πιστεύω Κύριε...»

Μπορεῖ νὰ μὴν ἀνήκουμε στό στρατόπεδο τῆς ἀπιστίας ἀλλὰ φοβοῦμαι πῶς δέν ἔχομε τὴ δυνατὴ ἐκείνη ὁμολογία πού εἶχε ὁ τυφλός ὅταν εἶπε μπροστά στοὺς ἐχθρούς τοῦ Χριστοῦ πῶς πιστεύει ἀπόλυτα σ' ἐκεῖνον πού τὸν θεράπευσε ὅ,τι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Σωτήρας Χριστός, ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

Ἐάν ἐξετάσουμε τὰ πράγματα βαθύτερα θὰ δοῦμε πῶς ὁ τυφλός ἦταν φωτισμένη ψυχὴ. Ἀπὸ ποῦ φαίνεται; Ἀπὸ τὴν ἐνέργεια καὶ τὴ στάση πού τήρησε ἀπέναντι στό Χριστό. Τὸν πλησιάζει κάποιος ξένος. Φτιάχνει λάσπη. Μὲ τὸν πηλό ἀλοιφει τὸ μέρος πού δέν ἦταν μάτια. Τοῦ λέει πῆγαινε νὰ νιφτεῖς στὴ κολυμβήθρα τοῦ Σιλῳάμ καὶ ὁ τυφλός δέν διαμαρτύρεται. Δέ λέει ποιός εἶσαι ἐσύ. Ἀλλὰ δείχνει ταπείνωση καὶ κάνει ὑπακοή. «Ἐπειθάρχησε». Πλύθηκε καὶ ἔγινε καλά. Θεραπεύτηκε.

Σήμερα ὅταν λέμε στοὺς χριστιανούς γιὰ πίστη, γιὰ Θεό, γιὰ Ἐκκλησία, γιὰ μετάνοια, γιὰ ἐξομολόγηση, γιὰ θεία κοινωνία, πού ὅλα αὐτὰ εἶναι ἢ πνευματικὴ κολυμβήθρα τοῦ Σιλῳάμ ὅπου πλένεται καὶ καθαρίζεται ὁ ἀμαρτωλὸς ἄνθρωπος, ὁ πνευματικὰ τυφλός, οἱ περισσότεροι δυσανασχετοῦν, δια-

μαρτύρονται, δέν πειθαρχοῦν, δέν ὑπακούουν, δέν κάνουν σύγκριση μέ τόν τυφλό.

Ἄς φροντίσομε νά καθαρίσουμε τήν ψυχή μας. Ὁ Θεός στούς ταπεινούς δίνει τή χάρη γιά νά φωτιστοῦμε ἐσωτερικά καί ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς μας ὁ καθένας μας νά ἀπευθύνει πρὸς τόν πανάγαθο Θεό τά λόγια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ «Κύριε, φώτισόν μου τό σκότος».

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ένας άνθρωπος βρισκόταν στη θάλασσα σέ κίνδυνο. Τό σκάφος του έμπαζε νερά. Όταν ό κίνδυνος έγινε άπειλητικός, έξέπεμψε σήμα κινδύνου. Πλησίασαν άλλα πλοία για νά τό περιμαζέψουν. Δέ δεχόταν νά εγκατελείψει τό σκάφος του έξαντλώντας κάθε ένδεχόμενο παραμονής σ' αυτό. Περίμενε νά πάρει τήν πιό επικίνδυνη κλίση για νά τό εγκαταλείψει και νά καταφύγει στά ναυαγοσωστικά πού είχαν πλησιάσει.

Ή στάση του αυτή είναι δικαιολογημένη. Είναι φυσικό μέχρι τήν τελευταία στιγμή νά μή θέλει νά χωρισθεί τό αγαπημένο του σκάφος. Μαζί του είχε περάσει ευχάριστες στιγμές. Τό θεωρούσε κομμάτι τής ζωής του, του ίδιου του έαυτού του, τό πονούσε... Ό άποχωρισμός του από αυτό έστω και αν ήταν επιβεβλημένος για νά γλυτώσει τή ζωή το, ήταν μιά πράξη άπελπισίας, και καθώς σκεφτόταν ότι τό σκάφος του θά τό καταπιεί ή θάλασσα, τόν κυριεύε άπελπισία. Αισθανόταν σαν νά του έβαλαν μαχαίρι στην καρδιά. Ή θάλασσα άρπαζε μέσα από τά χέρια του, ότι πολυτιμώτερο είχε αγαπήσει.

Τί θέλω νά πω μέ αυτή τήν ιστορία;

Πολλοί άνθρωποι σέ κάποια στιγμή τής ζωής τους διαπιστώνουν ότι έχουν πάρει λάθος δρόμο. Έρχονται άπειλητικά τά κύματα τών έρωτηματικών, τών άμφιβολιών και τών άπογοητεύσεων. Και ένω δίπλα τους, πολύ κοντά τους βρίσκεται τό ασφαλές σκάφος τής Έκκλησίας, τής ύπακοής στό θέλημα του Θεού, διστάζουν και άναβάλλουν νά εγκαταλείψουν τό σκάφος τής αυτάρκειας, τής λανθασμένης τους νοοτροπίας, του άρρωστημένου τους φρονήματος, παρ' όλο πού είναι όλοφάνερο ότι αυτό τό άρρωστημένο φρόνημα και αυτή ή λανθασμένη νοοτροπία τούς οδηγούν μέ μαθηματική ακρίβεια στό ναυάγιο.

Ή ζωή του άγίου Νικολάου είναι μιά τρανή μαρτυρία ότι ό άνθρωπος πού ζει μέσα στην Έκκλησία και αγαπά τό θέλημα του Θεού, διασχίζει τό πέλαγος τής τρικυμισμένης ζωής πάνω σέ ασφαλές καράβι. Ό άγιος Νικόλαος πέρασε μεγάλες φουρτούνες και φοβερές καταιγίδες. Πρώτα στην

περίοδο τῶν διωγμῶν ἀπό ἐξωτερικούς ἐχθρούς -τόν ἔβαλαν στή φυλακή, πέρασε πείνα καί δίψα- καί μετά στήν περίοδο τῶν αἰρέσεων ἀπό ἐσωτερικούς ἐχθρούς καί κυρίως μέ πρωτοστάτη τόν αἰρετικό Ἄρειο. Τό μυστικό, πού τόν ἔκανε ὄχι ἀπλῶς νά μὴν ναυαγήσει ἀλλά νά δοξασθεῖ, ἦταν ὅτι ἄφηνε τά πάντα μέ ταπεινωση στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Μέ ἄλλα λόγια εἶχε μάθει νά κοπιᾶζει στό ἔργο τῆς προσευχῆς. Προσευχή γιά τόν ἅγιο Νικόλαο σήμαινε παράδοση στό Θεό ἄνευ ὄρων. Σήμαινε ἐγκατάλειψη κάθε σκάφους αὐτάρκειας καί ἐγωϊστικοῦ φρονήματος. Αὐτό τό ἔκανε χωρίς πολύ πόνο ψυχῆς, γιατί ἀκριβῶς εἶχε ἀγωνισθεῖ ἀπό τήν παιδική του ἡλικία νά μὴν δεθεῖ ψυχικά μέ τή φανταχτερή θαλαμηγό τοῦ καλοπερασακισμοῦ καί τῆς ψεύτικης σωματικῆς ἀπόλαυσης.

Ὅσο πιό πολύ ὁ ἄνθρωπος στηρίζει τήν ἐλπίδα του στή φανταχτερή θαλαμηγό τῆς φιληδονίας καί τῶν ἀπατηλῶν καί φτηνῶν αἰσθησιακῶν τέρψεων τόσο πιό πολύ ἡ προσευχή τοῦ φαίνεται ἀνόητη ἀγγαρεία. Καί ὅσο πιό πολύ καταλαβαίνει ὅτι αὐτή ἡ θαλαμηγός μπάζει ἀπό παντοῦ νερά καί σίγουρα ἀργά ἢ γρήγορα θά βυθισθεῖ, τόσο πιό πολύ ἡ προσευχή γίνεται γι' αὐτόν ἀνάπαυση, παρηγοριά καί ἀληθινή εὐτυχία.

Ἐνα ὠραῖο τροπάριο ἀπό τήν ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μᾶς λέει ὅτι ἔτσι ἀξιώθηκε νά φθάσει τήν αὐταπάρνηση καί τό πνεῦμα τῆς θυσίας τοῦ πατριάρχου Ἄβραάμ. Ὅπως ὁ πατριάρχης Ἄβραάμ, γιά τήν ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ δέχθηκε ὄχι ἀπλῶς νά ἐγκαταλείψει τό σκάφος τοῦ ἐγκεντριζομένου του ἀλλά καί νά θυσιάσει τό μονάκριβο παιδί του, ἔτσι καί ὁ ἅγιος Νικόλαος μέ τήν προσευχή πρόσφερε στό Θεό ὅ,τι πολυτιμώτερο εἶχε δικό του: τή διάθεση τῆς καρδιάς του, τούς λογισμούς του, ὅλο του τό εἶναι. «Νέος Ἄβραάμ, ἐδείχθης Νικόλαε ὡς μονογενῆ υἱόν προσάξας τόν νοῦν, τῶ Δεσπότη σου». Ἄγιε Νικόλαε, φάνηκες νέος Ἄβραάμ. Ὅπως δηλαδή ὁ Ἄβραάμ πρόσφερε στό Θεό τό μονογενῆ του γιό ἔτσι καί ἐσύ πρόσφες τό φρόνημά σου καί τήν ὀλόκαρδη ὑπακοή στό Θεό.

Τό πόσο δυναμικά ἀγωνίστηκε ὁ ἅγιος Νικόλαος νά βουλῶσει τά αὐτιά του στίς σειρήνες τῆς φιληδονίας καί τῆς

ψεύτικης σωματικῆς ἀπόλαυσης, φαίνεται ἀπό τό παράξενο καί ἴσως ἀστεῖο γιά μᾶς γεγονός ὅτι ὁ ἅγιος Νικόλαος ἐνῶ ἦταν μωρό παιδί δέ δεχόταν Τετάρτη καί Παρασκευή νά θηλάσει.

Εἶναι δυνατόν οἱ γονεῖς τοῦ ἁγίου Νικολάου νά μὴν ἦταν συνεπεῖς ἀγωνιστές νηστείας καί ἐγκράτειας, ὥστε ὁ Θεός νά τοὺς χαρίσει ἓνα τέτοιο παιδί;

Εἶναι δυνατόν οἱ γονεῖς τοῦ ἁγίου Νικολάου νά μὴν ἦταν ἄνθρωποι νηστείας καί προσευχῆς ὥστε ὁ Θεός νά εὐλογήσει ἓνα τέτοιο παιδί;

Μήπως ὁ ἅγιος Νικόλαος ἦταν μισθός γιά τὴν ὀλόθερμη ἀφιέρωση τῆς ζωῆς τους στὴν ἀγόγγυστη ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ;

Τό φωτεινό παράδειγμα τῆς ἀγάπης τοῦ ἁγίου Νικολάου πρὸς τίς σωτήριες πνευματικές ἀσκήσεις τῆς νηστείας καί τῆς προσευχῆς ἃς γίνει φάρος, πού θά μᾶς φωτίζει νά ἀποφεύγουμε τοὺς σκοπέλους τῶν σωματικῶν καί ψυχικῶν παθῶν, πού συνεχῶς ἀπειλοῦν νά βυθίσουν τό σκάφος τῆς εὐτυχίας μας, δηλαδή τῆς παραμονῆς μας μέσα στή ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Καί αὐτή ἡ παραμονή μέσα στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἀξίζει κάθε κόπο καί κάθε θυσία.

Η ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ...

Σ' ένα βασιλιά ἄρεσε πολύ νά κάνει «ρουσφέτια» προκειμένου νά λαμβάνει δῶρα ἀπό τούς ὑπηκόους του. Πήγαινε κάθε μέρα ἕνας φτωχός καί τοῦ πρόσφερε δῶρο ἕνα μήλο. Ὁ βασιλιάς ἀπό εὐγένεια, γιά νά μήν τόν πληγώσει, τό δεχόταν. Εἶχε ὅμως μιά καταπακτή στά διαμερίσματά του ἀπ' ὅπου τά πέταγε καί ἔπεφταν μέσα σέ μιά ἀποθήκη τοῦ ὑπογείου, ὅπου συγκέντρωνε ὅλα τά ἄνευ ἀξίας δῶρα. Μιά μέρα πού πῆγε ὁ φτωχός καί τοῦ πρόσφερε τό μήλο, ἔτυχε νά βρῖσκεται μπροστά καί ἡ μαϊμού πού διασκέδαζε τό βασιλιά. Ἄρπαξε ἡ μαϊμού τό μήλο ἀπό τά χέρια τοῦ βασιλιά γιά νά τό φάει. Δαγκώνοντας τό μήλο δάγκωσε κάτι σκληρό καί ὁ βασιλιάς ἐξετάζοντας τό μήλο διαπίστωσε ὅτι εἶχε μέσα ἕνα διαμάντι. Ξαφνιάστηκε καί ἔκανε τή σκέψη μήπως καί τά ἄλλα μήλα ἔκρυβαν κάτι πολύτιμο. Ἔστειλε τούς ὑπηρέτες του νά πᾶνε νά ψάξουν. Πῆγαν στήν ἀποθήκη μέ τά εὐτελῆ πράγματα καί ἀνάμεσα στά ὑπολείμματα μέ τά σάπια μήλα βρῆκαν ἕνα σωρό ἀπό διαμάντια!...

Ὁ χρόνος ἔχει 365 μέρες. Κάθε μέρα εἶναι ἕνα τόσο ἀσήμαντο πρᾶγμα. Μέσα της ὅμως κρύβεται ἕνα διαμάντι ἡ ἀξιοποίηση τοῦ χρόνου γιά τήν ὠφέλεια καί τή σωτηρία μας. Μέ ποιό τρόπο κατορθώνεται αὐτό;

Μέ τόν κόπο, ἔστω λίγο, κάθε μέρα τῆς προσευχῆς.

Μέ τή διάθεση προσφορᾶς, συγνώμης καί ἀγάπης πρὸς τούς ἄλλους.

Μέ τό χαμόγελο, τήν ἀνεκτικότητα καί τήν καλωσύνη σ' αὐτούς πού μᾶς «σκάζουν», πού μᾶς στενοχωροῦν καθημερινά.

Μέ τή μνήμη τοῦ Θεοῦ καί τή δοξολογία τοῦ Θεοῦ
γιά τίς ἀμέτρητες δωρεές Του κάθε μέρα.

Ἔτσι αὐτά ὅλα κάνουν τήν ἀπλῆ ἡμερούλα νά
εἶναι ἕνα διαμάντι.

**Χαιρετισμός ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας στό
Τσαϊ-Μπουφέ πού διοργάνωσαν οἱ Κυρίες τοῦ
Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς ἐνορίας Παντοκράτορα
(17-5-1998 Κυριακή τῆς Σαμαρείτιδος)**

Σᾶς καλωσορίζω στήν καθιερωμένη ἀπό πέρυσι ἐτήσια ἐκδήλωση τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῶν Κυριῶν τῆς ἐνορίας Παντοκράτορα καί Σᾶς ἀπευθύνω τόν πασχαλινό χαιρετισμό: Χριστός Ἄνέστη.

Ἡ σημερινή ἐποχή εἶναι γιά πολλούς ζοφερή· σκοτάδι καί ἀπελπισία. Τό μήνυμα τῆς ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ εἶναι φῶς καί ἐλπίδα.

Θά θυμίσω τά λόγια τοῦ ποιητῆ:

«Μή σκιάζεστε στά σκότη,
τῆς λευτεριάς τό φεγγοβόλο ἀστέρι
τῆς νύχτας τό ξημέρωμα θά φέρει».

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό μεγαλύτερο μήνυμα ἐλπίδας. Γιά ὅλα· καί σέ ὅλα. Ἐκεῖνος πού νίκησε τό θάνατο καί τόν ἄδη μπορεῖ καί νικάει ὅλες τίς δύσκολες καταστάσεις καί περιστάσεις.

Μετά τό Θεό τήν Ἐκκλησία καί τό ἱερό ἔργο της στηρίζει ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ.

Ὀλόκληρο τό οἰκοδόμημα τῆς χριστιανικῆς πίστεως κρέμεται σέ δύο ἐντολές: Στήν ἀγάπη στό Θεό καί στόν ἄνθρωπο. «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καί ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας καί ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καί τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Ἀληθινό γνώρισμα τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡ μεταξύ τους ἀγάπη. «Ἐν τούτῳ γνώσκονται πάντες ὅτι ἐμοί μαθηταί ἐστέ ἐάν ἀγάπη ἔχητε ἐν ἀλλήλοις». Τόσο τεράστια σημασία καί ἀξία ἔχει ἡ ἀγάπη ὥστε ὁ Χριστός ἐπαινεῖ καί τήν προσφορά

ένός ποτηριού μέ δροσερό νερό ύποσχόμενος πώς ό άνθρωπος πού θά τό κάνει αυτό θά έχει τήν άμοιβή του από Αυτόν.

Στήν επί του ὄρους όμιλία Του ό Κύριος μακαρίζει, δηλ. άποκαλει εὐτυχισμένους τούς ἐλεήμονες γιατί καί αυτοί θά ἐλεηθοῦν. Καί σέ κάποιο ἄλλο σημείο στό Εὐαγγέλιο λέει τά φοβερά λόγια «Μακάριον ἐστι διδόναι ἢ λαμβάνειν». Καλύτερα νά μπορεῖς νά δίνεις παρά νά παίρνεις.

Μέ όλα αυτά τονίζει ό Κύριος τήν σπουδαιότητα τῆς προσφορᾶς ἀγάπης, τῆς ἔμπρακτης ἀγάπης πού εἶναι βασίλισσα ὄλων τῶν ἀρετῶν.

Γιά τρίτη συνεχῆ χρονιά ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότητα τῶν κυριῶν ἐνορίας Παντοκράτορα ἐπιτελεῖ ἀθόρυβα, ἤρεμα, ἡσυχά καί μέ ἀφάνεια «χωρίς νά γνωρίζει ἡ δεξιά τί πράττει ἡ ἀριστερά», «ἐν τῷ κρυπτῷ» τό ἱερό της ἔργο πού εἶναι φιλανθρωπικό, κοινωνικό καί συγχρόνως ποιμαντικό. Μέ τή συναίσθηση ὅτι:

✚ διακονεῖ κανένας τό Θεό ὑπηρετώντας τόν ἄνθρωπο,

✚ ό συντομώτερος δρόμος γιά τό Θεό περνάει από τόν πλησίον.

✚ ἡ γνήσια ἀγάπη στό Θεό ἐκδηλώνεται μέ τήν ἀγάπη στους συνανθρώπους μας, στά πονεμένα μέλη τοῦ Σώματός Του.

Ἄς εὐαγγελιστής καί Θεολόγος Ἰωάννης γράφει πώς εἶναι δυνατόν νά λές ὅτι ἀγαπᾶς τό Θεό πού δέν τόν βλέπεις καί δέν ἀγαπᾶς τόν συνάνθρωπό σου πού τόν βλέπεις καθημερινά;

Κέντρο καί ἀξία τῆς προσφορᾶς δέν ἔχει ἡ ποσότητα καί οἱ ἐντυπωσιακοί ἀριθμοί ἀλλά ἡ

προαίρεση, τό κίνητρο, ή διάθεση. Γι' αυτό ό Χριστός έπένεσε τό δίλεπτο τῆς χήρας λέγοντας ότι πολλοί έβαλαν πολλά στό κουτί τοῦ ναοῦ έπειδή είχαν πολλά ένῶ εκείνη τά έβαλε όλα πού είχε· δέν είχε καί άλλα.

Στόχος τῆς έλεημοσύνης είναι
νά άπαλύνει τόν πόνο,
νά σκορπίσει καλωσύνη,
νά φέρει χαρά.

«'Εφ' όσον έποιήσατε ένί τούτων τῶν αδελφῶν μου τῶν έλαχίστων έμοί έποιήσατε». Στόν όποιοδήποτε έλάχιστο αδελφό πού είναι εικόνα τοῦ Θεοῦ.

Κριτήριο πού θά κρίνει ό Θεός τόν κόσμο δέν είναι οὔτε ή μόρφωση, οὔτε ό πλοῦτος, οὔτε τά αξιώματα, οὔτε ή υγεία, οὔτε ή δύναμη, οὔτε ή καταγωγή αλλά ή προσφορά αγάπης. «'Επείνασα καί μοῦ δώσατε νά φάω, έδίψασα καί μέ έποτίσατε, ήμουνα ξένος καί μέ φιλοξενήσατε, ήμουνα στή φυλακή καί ήρθατε νά μέ δείτε, ήμουνα γυμνός καί μέ ντύσατε, ήμουνα άρρωστος καί μέ έπισκευθήκατε». Τέτοια άνιδιοτελή καί άνυπόκριτη αγάπη ζητάει νά έχουμε ό Χριστός, πού δέν βάζει όρους καί δέν έχει όρια, δέν αποβλέπει σέ καμμιά σκοπιμότητα καί σέ κανένα συμφέρο. Γίνεται μόνο για τό καλό τοῦ πλησίον καί για τήν αγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Είναι όμως άπαράδεκτο καί έξωφρενικό νά μᾶς ενδιαφέρει ή προσφορά αγάπης στά παιδιά τῆς Νικαράουα ή στούς φτωχούς τῆς 'Ασίας πού οὔτε τούς είδαμε ποτέ, οὔτε τούς ξέρουμε καί νά έχουμε έχθρα μέ τό συγγενῆ μας ή νά μήν λέμε οὔτε καλημέρα στό γείτονά μας. Νά παίρνουμε μέρος σέ πορεΐες για τήν ειρήνη, νά είμαστε ειρηνιστές καί στό ίδιο μας τό σπίτι νά έχουμε φαγωμάρα καί τσακωμαριό, ό γιός μέ τή

μάννα, ή νύμφη μέ τήν πεθερά, οί συννυφάδες μεταξύ τους.

Ἡ ζωή μας πρέπει νά μοιάζει μ' ἕνα ἀνθόκηπο. Πρέπει κάθε στιγμή νά φυτεύουμε σ' αὐτό:

τά τριαντάφυλλα τῆς ἀγάπης,
τά κρίνα τῆς καθαρότητας,
τίς βιολέττες τοῦ σεβασμοῦ,
τό χαμομήλι τῆς ταπεινοφροσύνης,
τά κυκλάμινα τῆς δραστηριότητας,
τούς πανσέδες τῆς εὐγένειας,
πού θά τά ποτίζει μέ τή χάρη Του ὁ Χριστός.

Πόσο θαυμάσιο εἶναι τό θέαμα ἑνός κήπου περιποιημένου ὅπου τά λουλούδια σκορποῦν τό δυνατό καί λεπτό ἄρωμα του. Ἐνας τέτοιος κήπος πρέπει νά γίνεται κάθε μέρα ή ψυχή μας. Τότε θά δοῦμε πόση χαρά καί ἀγαλλίαση θά βασιλεύουν μέσα μας.

Ἐκφράζουμε εὐχαριστίες σ' ὅλες τίς ἐκλεκτές κυρίες καί πολύτιμες συνεργάτιδες τόσο γιά τήν συνεργασία ὅσο καί γιά τήν ἐτοιμασία τῆς σημερινῆς ἐκδήλωσης.

Ἐκφράζουμε εὐχαριστίες στόν καταστηματοῦρα, πού μᾶς παραχώρησε δωρεά τό μαγαζί του. Ὅταν τό ρώτησα τί θά μᾶς φορολογήσει μοῦ ἀπάντησε κοφτά καί ἐξηγημένα ὅτι «δέν κουβεντιάζουμε τέτοια πράγματα».

Ἐκφράζουμε εὐχαριστίες σέ ὅλες τίς κυρίες, πού εἶχαν τήν καλωσύνη καί ὑποβλήθηκαν στόν κόπο νά μᾶς προσφέρουν διάφορα γλυκά καί ἄλλα παρασκευάσματα.

Ἐκφράζουμε εὐχαριστίες στούς συνδρομητές τῆς Φιλοπτώχου πού μέ τήν ἐκούσια μηνιαία συνδρομή τους ἐνισχύουν τό φιλανθρωπικό μας ἔργο.

Τέλος, ἐκφράζουμε εὐχαριστίες θερμότατες σ' ὅλους Ἐσᾶς, παρόντες καί ἀπόντες αὐτῇ τῇ στιγμή, πού τιμᾶτε καί συμπαραστεέκεσθε στό ἔργο, πού μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐπιτελοῦμε. Προσευχόμαστε ὀλόψυχα γιά Σᾶς. Καί εὐχόμαστε ἀπό τά βάθη τῆς καρδιᾶς μας νά Σᾶς χαρίζει ὁ Ἄναστάς Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός υἡγεία, εἰρήνη, δύναμη, χαρά, φωτισμό καί ἁγιασμό. Καί νά σᾶς ἀνταποδίδει ἑκατονταπλάσια.

Ἐνας ταξιδιώτης, ἐπισκεπτόμενος μιά μέρα τόν μεγάλο φάρο στίς ἀκτές τοῦ Καλαί τῆς Γαλλία, ρώτησε τόν φαροφύλακα:

-Τί θά συνέβαινε, ἂν ἀπόψε ἓνα ἀπό τά φῶτα σου ἔσβυνε τή νύκτα;

-«Ἐσβυνε», ἐπανέλαβε μέ ἀπορία ὁ φαροφύλακας. Ποτέ, ἀδύνατον. Ἐξω στ' ἀνοικτά κύριε, ὑπάρχουν πλοῖα πού ταξιδεύουν σ' ὅλα σ' ὅλα τά σημεία τοῦ κόσμου. Ἐάν ἀπόψε ἓνα ἀπό τά φῶτα μου σβύσει, πολύ σύντομα ἴσως ἀπό τήν Ἀμερική ἢ τήν Αὐστραλία θά ἔφθανε ἡ εἶδηση ὅτι τήν τᾶδε νύκτα τά φῶτα τοῦ φάρου τοῦ Καλαί εἶχαν σβύσει μέ ἀποτέλεσμα ἓνα πλοῖο νά ναυαγήσει. Πολλές φορές κύριε, βλέποντας τό μαυρισμένο πέλαγος νοιώθω σά μυριάδες στόματα νά μου φωνάζουν καί νά μου λένε: «Φέγγε συνεχῶς. Φέγγε δυνατά. Τό φῶς σου μᾶς ὀδηγεῖ στή μαύρη νύκτα.»

Τί μάθημα, ἀλήθεια, γιά τόν πιστό. Στήν κατασκότεινη καί θεριεμένη ἀπό τή φουρτούνα τῆς ἀπιστίας, τοῦ ὑλισμοῦ, τοῦ πάθους παναθρώπινη θάλασσα, μέσα ἀπό τά τραγικά ναυάγια στή ζωή τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογένειας, τοῦ ἔθνους ἀκούγεται ἐπιβλητική ἡ φωνή τοῦ Κυρίου στούς δικούς Του: Φέγγετε σά φωστῆρες μέσα στόν κόσμο.

Δώστε τό φῶς. Φέγγετε συνεχῶς.

Στή νύκτα τούτη μιᾶς ἀποστατημένης καί οἰκτρᾶ
ναυαγισμένης ἀνθρωπότητος ἐσεῖς... φέγγετε...

ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Εἶναι σπάνια προφητική μορφή καί ἀπαράμιλλη ἡ ἀρετή του. Μοναδικό τό ψυχικό μεγαλεῖο του. Ἐζήσε ζωή ἀγγελική. Σάν ἄγγελος προφητεύεται στήν Παλαιά Διαθήκη: «Ἴδού ἐγώ ἀποστέλλω τόν ἄγγελό μου πρό προσώπου μου». Καί πραγματικά ἦταν ἄγγελος μέ διπλή ἔννοια: Μέ τή μία ἔζησε ἀγγελική ζωή πού τόν κατέστησε ἐπίγειο, ἔνσαρκο ἄγγελο καί ἡ ἀγγελική αὐτή ζωή τόν ἔκανε νά λάμπει σάν ἀστέρι πρῶτου μεγέθους μέσα στό πνευματικό σκοτάδι τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Μέ τήν ἄλλη ἔγινε ἄγγελος, προάγγελος πού προανήγγειλε τόν ἐρχομό τοῦ Μεσσία. Τόν Ἰωάννη διάλεξε ὁ Θεός γιά νά κάνει τή μεγάλη σύσταση. Νά συστήσει στούς ἀνθρώπους τόν σαρκωμένο Υἱό καί Λόγο τοῦ Θεοῦ: «Ἴδε ὁ Ἀμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τήν ἁμαρτία τοῦ κόσμου».

Ἦρθε λοιπόν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος γιά νά ἀνοίξει πνευματικό δρόμο καί νά προετοιμάσει πνευματικά τούς ἀνθρώπους γιά νά ὑποδεχθοῦν στήν καρδιά τους τό Σωτήρα Χριστό μέ τά λόγια: «Μετανοεῖτε ἤγγικε γάρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν». Στό πρόσωπό του πραγματοποιήθηκε ἡ προφητεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης «ἐτοιμάσατε τήν ὁδό Κυρίου». Ὁ Πρόδρομος ὅμως δέν ἦρθε στόν κόσμο μονάχα γιά τούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἦρθε καί γιά μᾶς σήμερα. Διότι καί σέ μᾶς ἀνοίγει τόν πνευματικό δρόμο πού ὁδηγεῖ τόν καθένα μας στήν πνευματική βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐποχή μας γιά νά διευκολύνει τή ζωή μας, γιά νά ἐκμηδενίσει τίς ἀποστάσεις κάνει τό πᾶν. Χαράζει δρόμους, ἀνοίγει δρόμους, κατασκευάζει λεωφόρους,

ἀνεγείρει γέφυρες. Καί ὄχι μόνο στή γῆ ἀλλά καί στό διάστημα ἄνοιξε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος δρόμους γιά σκοπούς ἐπιστημονικούς καί ἐξερευνητικούς. Χρήσιμοι ἀσφαλῶς εἶναι οἱ δρόμοι γιατί ταξιδεύουμε μέ ἄνεση. Μεταφέρουμε κοντά μας τά ὑλικά καί τεχνικά ἀγαθά τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἐνας δρόμος ὅμως δέν ἀνοίγει μέ εὐκολία. Χρειάζεται ἀγώνας. Ἀπαιτοῦνται μηχανήματα, πού θά ξεριζώσουν δένδρα, θά σπάσουν βράχους, θά ὀμαλοποιήσουν χαράδρες, θά ἰσοπεδώσουν ὑψώματα. Γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἀγώνα αὐτοῦ χρειάζεται σύστημα, κόπος καί προσπάθεια. Ἀλλά ὑψώματα, βράχια, χαράδρες καί δένδρα δέν ἔχει μόνο ἡ γῆ, ὑψώματα καί βράχια πνευματικά βέβαια ἔχει καί ἡ ψυχή μας, πού θέλουν τακτοποίηση γιά νά διανοιχτεῖ δρόμος πού θά εὐκολύνει τή ζωή μας. Καί τί δέν ἔχει; Ἀποστασία, διαφθορά, μίση, ἐχθρότητες, κακίες, κάθε εἶδους πάθη... Τί εἶναι αὐτά; Βουνά, χαράδρες ἀδιαπέραστες, πού κάνουν τήν πνευματική ζωή μας δύσκολη καί ἐπικίνδυνη, γιατί μᾶς διακόπτουν τό δρόμο πού μᾶς ὀδηγεῖ πρὸς τό Σωτήρα Χριστό, πρὸς τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τήν ἀνέσπερη καί αἰώνια.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος εἶναι ὁ «μείζων τῶν προφητῶν», γιατί ἔζησε ἐγγύτερα χρονικά, συγγενικά καί πνευματικά μέ τόν προφητευόμενο Μεσσία. Θεωρεῖται «ὁ Ἐωσφόρος Ἀστήρ, ὁ φέρων τήν πρωΐαν», τό ξημέρωμα τό πνευματικό, πού φωτίζει καί σώζει τόν ἄνθρωπο. Εἶναι τό ἀστέρι τῆς αὐγῆς, ὁ αὐγερινός. Ἄν ὁ παλαιός ἔωσφόρος, ὁ σατανάς ὁ ὑπερήφανος ἀπομάκρυνε τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν Θεό, ὁ νέος ἔωσφόρος, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ὀδήγησε τόν ἄνθρωπο στό Χριστό.

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ὑπῆρξε ἐρημίτης. «Καί ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ». Ἡ ἐρημος ἦταν ὁ ἀγαπημένος του τόπος. Δέν ἔμεινε ὅμως γιὰ πάντα στὴν ἐρημο. Ὅταν ἡ κοινωνία εἶχε ἐρημωθεῖ ἀπὸ ἀγάπη καὶ δικαιοσύνη, τότε μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ παρουσιάστηκε στὴν ἀνθρώπινη κοινωνία γιὰ νὰ φέρει τὴν ἀγάπη, γιὰ νὰ κηρύξει τὴ μετάνοια, νὰ ἀναγγεῖλει τὸν ἐρχομὸ τοῦ Μεσσία. Καὶ σήμερα ἡ ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία, ἡ ἀμέλεια, ἡ καταφρόνηση, ἡ ἀγάπη στὴν ὕλη, ἡ λατρεία τῆς σάρκας, ὁ εὐδαιμονισμὸς, ἡ καλοπέραση ἔχουν μεταβάλλει τὴν ψυχὴ μας σὲ ἐρημο. Τὰ λόγια τοῦ Ἰωάννου ἔχουν καὶ γιὰ μᾶς σήμερα σημασία πνευματικὴ καὶ σωτηριώδη: «ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸ τοῦ Κυρίου».

Καὶ εἶναι ἀπαραίτητος αὐτός ὁ πνευματικὸς δρόμος γιὰτὶ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἔχει χαθεῖ μέσα στὰ μονοπάτια τῆς ἀπιστίας καὶ τῶν αἰρέσεων καὶ ἀγωνιᾶ μέσα στὸν πνευματικὸ λαβύρινθο. Ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, μὲ τὰ χέρια του καὶ μὲ τὴ σκέψη του ἀνοίξει δρόμους (ναρκωτικά, ἐγκληματικότητα, ἔϊτζ, ἀπελπισία, μηδενισμὸς, ἀναρχία) ἀλλὰ αὐτοὶ οἱ δρόμοι εἶναι δρόμοι ἀπώλειας καὶ καταστροφῆς. Εἶναι «ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν». Ὁ ἄνθρωπος ὅμως δέν εἶναι πλασμένος γιὰ τὴν ἀπώλεια. Πρέπει νὰ σκεφθεῖ καὶ νὰ καταλάβει πῶς εἶναι ἐπιτακτικὴ, ἐπιβεβλημένη καὶ ἐπείγουσα ἡ ἀνάγκη νὰ ἀλλάξει δρόμο. Νὰ ἐγκαταλείψει τὴν ὁδὸ τῆς ἀπώλειας καὶ νὰ ἀκολουθήσει τὴν «ὁδὸ τὴν ἀπάγουσαν εἰς τὴν ζωὴν». Καὶ αὐτὴ ἡ ὁδὸς εἶναι ὁ δρόμος τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης, τῆς εὐκρίνειας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς τιμιότητος, τῆς ταπεινώσεως, τῆς ἀγιότητος. Μόνο ὅταν ὁ ἄνθρωπος

ἀκολουθήσει αὐτό τόν πνευματικό δρόμο, τότε θά βγεῖ ἀπό τήν ζούγκλα τῆς ἀπανθρωπιᾶς καί τῆς ἀπάτης.

Οἱ ἄνθρωποι σήμερα ὑποφέρουν. Ὑποφέρουν μέσα στίς ἀνέσεις, τήν χλιδή καί τόν πλοῦτο. Ἔχομε τά πάντα καί δέν ἔχομε τίποτα. Γιατί μᾶς λείπει ὁ Ἐνας: ὁ Χριστός, Αὐτός πού εἶναι «ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή». Παρουσιαζόμαστε σάν δῆθεν χαρούμενοι καί εὐτυχισμένοι. Καί ὅμως εἴμαστε γεμᾶτοι κόπο, φόβο καί ἀγωνία. Προσποιούμαστε τόν χαρούμενο καί εὐτυχισμένο. Εἴμαστε δυστυχισμένοι καί φοβισμένοι γιά τό σήμερα, γιά τό μέλλον. Μοιάζουμε μέ τά μικρά παιδιά πού ὅταν περνοῦν ἀπό κάποιο ἄγνωστο τόπο σφυρίζουν καί τραγουδοῦν γιά νά διασκεδάσουν τό φόβο τους. Ἄν κάτι σήμερα ἀπειλεῖ τήν ἰσορροπία τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἀκριβῶς αὐτά τά εὐθυμα σφυρίγματα μέ τά ὁποῖα ἀγωνίζονται νά διασκεδάσουν τούς φόβους τους.

Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας ζητάει φωτοδότες σάν τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. Αἰώνας φωτός ὀνομάστηκε ἡ ἐποχή μας. Καί ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἀντιμετωπίζει τά πυκνότερα σκοτάδια τῆς ἱστορίας του. Ποιά ἡ ὠφέλεια νά ὑπάρχει ἐργαστάσιο ἤλεκτρισμοῦ, ὅταν λείπουν τά καλώδια πού θά μεταφέρουν τό φῶς νά φωτίσουν μιά πόλη; Ἔχομε τό ἅγιο Εὐαγγέλιο. Ἔχομε τήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας. Ἔχομε τούς ἁγίους μας. Ἔχομε τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ὅλα αὐτά εἶναι φῶς Θεοῦ. Ὅποιος τά ἀκολουθεῖ, ἐτοιμάζει δρόμο, πού ὀδηγεῖ στήν αἰώνια ζωή γιά τήν ὁποία ἀγωνίστηκε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος.

Κουράστηκε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, γιατί περιπλανᾶται στά μονοπάτια τῆς ἁμαρτίας. Γιά νά ξεκουραστεῖ ἕνα τοῦ ἀπομένει, νά βρεῖ τό σωστό δρόμο.

Ἄλλά γιά νά τόν βρεῖ χρειάζεται δουλειά. Ἀπαιτεῖται μέγας πνευματικός ἀγώνας: μετάνοια, ἐξομολόγηση, Θεία Κοινωνία, ἐγκράτεια, νηστεία, δικαιοσύνη, φιλανθρωπία, ἀγάπη. Αὐτά εἶναι τά ἐργαλεῖα καί οἱ ἀρετές πού ἀποτινάζουν τούς ὀγκόλιθους τῆς κακίας καί ἀνοίγουν δρόμο ὁμαλό πρός τή σωτηρία.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς συμβουλεύει: «Ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε». Ἄς μὴν ἀνεχόμαστε νά εἶναι ἡ ψυχή μας χωρίς τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, πού φωτίζει καί ἀγιάζει «πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τόν κόσμον». Τέτοιο φῶς εἶχε στήν ψυχή του ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Τό φωτεινό καί ἅγιο παράδειγμά του ἄς γίνει καί γιά μᾶς ὁδηγός πνευματικός, πού θά μᾶς ἀνοίγει δρόμο καί θά μᾶς ὀδηγεῖ στό φῶς, στήν ἀλήθεια καί στή λύτρωση.

ΑΓΙΟΙ ΕΝΔΟΞΟΙ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ ΚΟΣΜΑΣ ΚΑΙ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Οί δύο αὐτοί ἅγιοι ἔζησαν τόν Γ' αἰῶνα μ.Χ. σέ μιά ἐποχή πού εἶχε κηρυχθεῖ ἄγριος διωγμός ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Ἦταν ἀδέλφια. Γεννήθηκαν ἀπό τόν ἴδιο πατέρα καί τήν ἴδια μητέρα. Τούς ἔνωσε τό ἴδιο αἷμα. Ἄλλά παραπάνω ἀπό τό αἷμα αὐτό τούς ἔνωσε κάτι ἄλλο πολύ ἀνώτερο.

Πολλές φορές συναντοῦμε ἀδέλφια, πού τά γέννησαν ἴδιοι γονεῖς, πού μεγάλωσαν καί ἦσαν στό ἴδιο σπίτι καί ἐνῶ θά ἔπρεπε τά ἀδέλφια αὐτά νά εἶναι ἀγαπημένα ἀπό διάφορες ἀφορμές φιλονικοῦν καί διακόπτουν σχέσεις. Δέν ἔχουν ἀδελφικές σχέσεις. Δέν πατάει ὁ ἕνας στό σπίτι τοῦ ἄλλου. Δέ χαιρετιοῦνται, ὅταν συναντιοῦνται στό δρόμο. Κάνουν μεταξύ τους μηνύσεις καί πηγαίνουν στά δικαστήρια. Ἀγωνίζονται πώς ὁ ἕνας θά βλάψει τόν ἄλλον. Εἶναι φοβερό πρᾶγμα τά ἀδέλφια νά γίνονται θανάσιμοι ἐχθροί. Ἡ περίπτωση αὐτή μᾶς θυμίζει τόν Κάϊν πού σκότωσε τόν ἀδελφό του τόν Ἄβελ. Τολμῶ νά πῶ πώς πολλοί ἄνθρωποι σήμερα ἔχουν μῖσος Κάϊν στήν καρδιά τους. Καί ἔτσι ἀποδεικνύεται πώς ἡ σαρκική συγγένεια δέν εἶναι πάντοτε ἱκανή νά κρατάει ἀγαπημένα τά ἀδέλφια, νά ἐνώνει μέ τό δεσμό τῆς γνήσιας ἀγάπης τούς ἀνθρώπους. Γιατί; Διότι οἱ πολλοί ἄνθρωποι καί μάλιστα στή σημερινή ἐποχή κυνηγοῦμε πλοῦτη, δόξες, ἡδονές, καλοπέραση, θέσεις, ὑλικά ἀγαθά καί κυνηγώντας αὐτά ἀφήνομε νά μᾶς ξεφεύγει ἡ χαρά καί ἡ ἀγάπη.

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι Κοσμάς καί Δαμιανός ἦταν ἀδέλφια ὄχι μόνο κατά σάρκα ἀλλά καί κατά πνεῦμα.

Τούς συνέδεε σαρκική και πνευματική συγγένεια. Τό ἐπάγγελμα τους ἦταν γιατροί. Ἀσκοῦσαν τήν ἰατρική ἐπιστήμη ὄχι σάν ἐπάγγελμα ἀλλά σάν ἱερή διακονία. Δέν ἔπαιρναν χρήματα ἀπό τό φτωχό λαό. Δωρεάν οἱ ἐπισκέψεις, δωρεάν τά φάρμακα. Γι' αὐτό και ὀνομάστηκαν Ἀναργυροί δηλαδή ἄνθρωποι πού δέν ἀγάπησαν τά χρήματα, δέν ἀγάπησαν τά ἀργύρια τόσο πολύ πού τά ἀγάπησε ὁ Ἰούδας. Ἦταν φτωχοί σέ χρήματα, πλούσιοι ὅμως σέ ἀγάπη. Εἶχαν ἀπαλλαγῆ ἀπό τήν ἀγάπη πρὸς τό χρήμα και ἀπό τή φιλαργυρία. Ὅποιος κατορθώνει νά ἀπαλλαγῆ ἀπό τή φιλαργυρία, ἔχει νικήσει τό πρῶτο και μεγάλο κακό στόν κόσμο. Ἔχει ξεριζώσει δηλαδή ἀπό μέσα του τή ρίζα «πάντων τῶν κακῶν».

Βασικό στοιχεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν ἀδελφῶν Ἀναργύρων ἦταν ὅτι «ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τά ἑαυτῆς» δηλαδή ὅποιος πραγματικά ἀγαπᾷ, δέν ἐπιδιώκει τή δική του ἱκανοποίηση ἢ τό δικό του κέρδος. Θέτει κέντρο βάρους τόν ἄλλο, τόν συνάνθρωπό του.

Ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἀπό τά δημιουργήματα ἐκεῖνα τοῦ ἀνθρώπου πού περισσότερο ἀπ' ὅλα τά ἔργα του τόν τιμοῦν, ὅταν βέβαια δέ χωρίζεται ἀπό τήν ἀρετή. Γιατί τότε ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ Πλάτωνα: «ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία οὐ σοφία φαίνεται». Ἡ ἐπιστήμη ὅταν χωρίζεται ἀπό τήν ἀρετή εἶναι ὄπλο ἐπικίνδυνο στά χέρια τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἰατρική εἶναι ἱερή ἐπιστήμη και μάλιστα ἡ φιλανθρωπότερη, διότι ἔχει ἔργο της τή σωματική και ψυχική υἰγεία τοῦ ἀνθρώπου. «Τίμα ἰατρόν, τίμα ἐπιστήμη» λέει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ἐνα ἀπό τά γνωρίσματα και τά ἔργα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἦταν στή γῆ, εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι τόν

ὀνόμαζαν ὅπως καί ἦταν «Ἱατρόν τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων». Τήν ιδιότητά του αὐτή καί τό ἔργο του θά συνέχιζαν κατά τήν ἐντολή του βέβαια οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καί πολλοί ἄλλοι ἅγιοι, πού εἶχαν ἐπιστήμη καί ἔργο τους τήν ἰατρική: «Τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καί σκορπίων» καί «τοῦ θεραπεῦσαι πᾶσαν νόσον καί πᾶσαν ἀδυναμίαν». Τέτοιοι ἦταν καί οἱ ἅγιοι Ἄναργυροι. Σάν γιατροί δέ διέφεραν ἀπό τούς ἄλλους γιατρούς μόνο ἐπειδή πρόσφεραν τίς ὑπηρεσίες τους δωρεάν, ἀλλά διέφεραν καί στόν τρόπο τῆς θεραπείας. Χρησιμοποιοῦσαν βέβαια καί αὐτοί φάρμακα, ἀλλά ἐκτός ἀπό τά φυσικά φάρμακα εἶχαν καί ἕνα ἄλλο φάρμακο πού δέν τό εἶχαν οἱ ἄλλοι γιατροί. Εἶχαν τήν πίστη. Πίστευαν στόν Ἰησοῦ Χριστό, τό μεγάλο Γιατρό τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων. Προσεύχονταν σ' Αὐτόν. Ἐπικαλοῦντο τό ἅγιό του ὄνομα. Καί ἀρρώστους πού ἄλλοι γιατροί δέν μπορούσαν νά τούς θεραπεύσουν, τούς θεράπευαν αὐτοί στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἐκαναν θαύματα. Γι' αὐτό ὀνομάστηκαν ὄχι μόνο Ἄναργυροι ἀλλά καί Θαυματουργοί. Ὁ Χριστός εἶπε ὅτι ὅποιος ἔχει κόκκο πίστεως, βουνά ὀλόκληρα μπορεῖ νά μετακινεῖ. Φαντασθῆτε τί δύναμη ἔχει αὐτός πού διαθέτει ὄχι ἀπλῶς κόκκο πίστεως ἀλλά «πᾶσαν τήν πίστιν».

Ἡ φήμη τῶν δύο αὐτῶν χριστιανῶν γιατρῶν ξαπλώθηκε πολύ. Ἀπό μακρινά μέρη ἔρχονταν ἄνθρωποι γιά νά βροῦν θεραπεία. Οἱ δύο αὐτοί ἅγιοι δέν φαίνονταν γιά ἄνθρωποι. Φαίνονταν σάν ἄγγελοι, πού ἔφεραν στά σπίτια τῶν ἀνθρώπων τήν παρηγοριά, τήν υἰγεία, τήν ἀνακούφιση, τήν εὐτυχία καί τή χαρά. Συγχρόνως μέ τήν θεραπεία κήρυτταν «Ἰησοῦν Χριστόν ἐσταυρωμένον καί ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν» καί καλοῦσαν τούς ἀνθρώπους νά μετανοήσουν καί νά

πιστέψουν. Εἶχαν ὑπ' ὄψη τους τά λόγια τοῦ Εὐαγγελίου «καί ἐάν ψωμίσω πάντα τά ὑπάρχοντά μου καί ἐάν παραδῶ τό σῶμα μου ἵνα καυθήσομαι...» Ὅλα νά τά δώσεις στούς φτωχοῦς καί τό σῶμα σου ἐάν τό παραδώσεις στή φωτιά γιά τήν πίστη, ἀνώφελα εἶναι ἐάν δέν ἔχεις ἀγάπη. Γιατί τό λέει αὐτό τό εὐαγγέλιο; Διατί ὑπάρχουν περιπτώσεις προσφορᾶς καί ἐλεημοσύνης πού γίνονται ἀπό ἀνάγκη, ἐπίδειξη, πίεση καί ὄχι πραγματική ἀγάπη.

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι ἦταν ἄνθρωποι ἀνιδιοτελοῦς καί ὀλοκληρωτικῆς ἀγάπης. Ἀγαποῦσαν θερμά τό Χριστό, πού τούς εἶχε δώσει τό χάρισμα τῶν ἰάσεων καί ἀπό ἀγάπη στό Χριστό πρόσφεραν τό χάρισμά τους αὐτό δωρεά στούς συνανθρώπους τους. Τό νόημα τοῦ θείου λόγου «δωρεάν ἐλάβετε δωρεάν δότε» ἦταν γι' αὐτούς μόνιμο σύνθημα καί κανόνας ζωῆς.

Ἡ ἀπουσία τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ αἰτία ὅλων τῶν κακῶν. Ἡ παρουσία τῆς ἀγάπης λύνει ὅλα τά προβλήματα. Ἡ ἔλλειψη τῆς ἀγάπης φέρνει τή διάλυση καί κατατροφή τῶν πάντων. Ἡ ἀγάπη δέ γνωρίζει κοινωνικές τάξεις, ράτσες καί φυλές. Δέ θέλει τόν πόλεμο. Θέλει καί ἐφαρμόζει τήν εἰρήνη. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἄρωμα εὐωδιαστό, εἶναι φάρμακο.

Ἐνα ἀπό τά σοβαρότερα κεφάλαια τῆς μελισσολογίας εἶναι ἡ ἔνωση δύο κυψελῶν. Ὅπως εἶναι γνωστό εἶναι ἀδύνατο σέ μία κυψέλη νά προστεθοῦν μέλισσες ἀπό τήν ἄλλη. Ὅσες τολμοῦν νά μποῦν σέ ξένη κυψέλη κατασπαράζονται. Οἱ μέλισσες γνωρίζουν τίς ἀδελφές τους, τῆς ἴδιας κυψέλης, ἀπό τή μυρωδιά τους. Οἱ μέλισσες κάθε κυψέλης ἔχουν δική τους μυρωδιά. Ὅταν λοιπόν πρόκειται νά ἔνωθοῦν μέλισσες ἀπό δύο κυψέλες οἱ μελισσοουργοί κάνουν τό ἔξῃς.

Παίρνουν ένα μπουκάλι μέ δυνατό άρωμα και τό ρίχνουν στίς δύο κυψέλες και έτσι οί μέλισσες τά χάνουν και δέν οδηγούνται από τήν όσφρηση για νά κατασπαράζουν τίς άλλες πού είχαν διαφορετική μυρωδιά.

Πόσο πολύτιμο θά ήταν ένα τέτοιου είδους άρωμα για τούς λαούς και τά άτομα πού άλληλοτρώνονται και άφανίζονται τήν εύτυχία από τό πρόσωπο τής γής μέ τούς πολέμους, τίς άντιθέσεις, τά πάθη και τά μίση, γιατί νοιώθουν ότι είναι διαφορετικοί. Και τό άρωμα αυτό είναι ή χριστιανική άγάπη πού πλούσια είχαν και διέθεταν οί άγιοι Άναργυροι Κοσμᾶς και Δαμιανός.

Έχομε πραγματικά άνάγκη από γνήσια και άληθινή άγάπη. Άκολουθώντας τή διδασκαλία του Χριστου και τό παράδειγμα των άγιων Άναργύρων, σίγουρα μπορούμε νά τήν άποκτήσουμε. Τότε θά πάψουν τά μίση και ό κόσμος θά ένωθεί. Τότε θά βασιλεύσει και θά επικρατήσει ή βασιλεία του Χριστου.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

«Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξε οὕτω καί ἐγένετω. Εἴη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον....»

Ὅπως θέλησε ὁ Θεός ἔτσι καί ἔγινε. Ἄς εἶναι τό ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένο...

Ἐπίστη φιλοσοφία τῆς ζωῆς εἶναι ἡ δοξολογική εὐχαριστία τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ γιά ὅλα καί πάντοτε.

Εἴμαστε μαζεμένοι ἐδῶ ἀπό χρέος προσευχῆς καί ὄχι ἀπλά κοινωνικῆς ὑποχρέωσης. Ὁ χῶρος τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι χῶρος ἐκπλήρωσης κοινωνικῶν ὑποχρεώσεων ἀλλά χῶρος προσευχῆς.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ Χώρα τῶν Ζώντων. Μέσα στήν Ἐκκλησία δέν ὑπάρχουν νεκροί. Καί ὅποιος ἐπιλέγει τήν Ἐκκλησία γιά σπίτι του, βρίσκεται γιά πάντα σέ Χώρα Ζώντων, καί ἐδῶ καί ἐκεῖ. Καί στήν ἐπίγεια ζωή καί στήν οὐράνια.

Ζωή μία ὑπάρχει. Δέν εἶναι ἄλλη ζωή ἐδῶ καί ἄλλη ζωή ἐκεῖ. Ζωή εἶναι ὁ Χριστός. Ἐάν εἶμαι μέ τό Χριστό ἐδῶ, θά εἶμαι καί μέ τό Χριστό ἐκεῖ. Ὅποιος αὐτό τό βάζει στήν καρδιά του, συμμετέχει στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας ὄχι τυπικά καί ὑποκριτικά ἀλλά οὐσιαστικά καί αὐθεντικά.

Εἶναι φυσικό νά λυπούμαστε καί νά πονοῦμε, γιατί ἓνας πολύ ἀγαπητός ἀδελφός χωρίζεται προσωρινά ἀπό μᾶς. Σωματικά μόνο χωριζόμαστε, τόσο διάστημα, ὅσο διαρκέσει ὁ ὕπνος τοῦ σωματικοῦ θανάτου. Διότι ἀπό τή στιγμή πού ὁ Χριστός μπῆκε στόν τάφο, ὁ θάνατος ἔγινε προσωρινός ὕπνος. Γι' αὐτό καί ὁ τόπος, πού θά πᾶμε μετά, δέ λέγεται νεκροταφεῖο ἀλλά «κοιμητήριον».

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέει ὅτι δέν πρέπει νά λυπούμαστε ὅπως οἱ λοιποὶ πού δέν ἔχουν ἐλπίδα. Καί ἡ ἐλπίδα εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος, πού ἐπιλέγει νά ἔχει σπίτι του τήν Ἐκκλησία καί πατέρα του τό Χριστ, μεταβαίνει «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν».

* * *

Οἱ δρόμοι τοῦ Θεοῦ εἶναι θαυμαστοί καί ἀκατανόητοι καί τά κρίματα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνεξερεύνητα καί ἀνεξιχνίαστα.

Τό μικρό λακουβάκι τοῦ μυαλοῦ μας δέν μπορεῖ νά χωρέσει τήν ἄβυσσο τῆς σοφίας καί τῆς γνώσης τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεός δέν ἔχει προσωποληψίες. Ἀνατέλλει τόν ἥλιο γιά πονηρούς καί ἀγαθοῦς καί βρέχει γιά δίκαιους καί ἄδικους. Μέ βάθος σοφίας ρυθμίζει τά πάντα μέ ἀγάπη καί δίνει στόν καθένα ἐκεῖνα πού εἶναι ὠφέλιμα.

Δέν εἴμαστε μόνιμοι κάτοικοι τῆς γῆς ἀλλά περαστικοί (πολίτες-ὀδίτες). Οὔτε τά βουνά δέ θά μείνουν γιά πάντα. «Ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δέ λόγοι μου οὐ μή παρέλθωσι». Μόνο τά λόγια τοῦ Θεοῦ ἔχουν διαχρονική καί αἰώνια ἀξία.

Ὁ σκοπός εἶναι, προτοῦ γυρίσουμε στή γῆ ἀπ' ὅπου εἴμαστε πλασμένοι, νά ξαναγυρίσουμε κοντά στό Θεό.

Ὅλα τά ἀνθρώπινα πράγματα εἶναι πιό αδύνατα ἀπό τή σκιά καί πιό ἀπατηλά ἀπό τά ὄνειρα.

α) Ἡ νεότητα χάνεται γρηγορότερα ἀπό τά ἀνοιξιάτικα λουλούδια.

β) Ἡ σωματική ὁμορφιά μαραίνεται εἴτε ἀπό τήν ἀρρώστια εἴτε ἀπό τό χρόνο.

γ) Ὁ πλούτος εἶναι ἄπιστος καί δραπέτης. Προτοῦ καλά-καλά νά τόν πιάσεις στά χέρια, ἔχει φύγει.

δ) Ἡ δόξα εἶναι εὐμετάβλητος.

Τό πιο περισπούδαστο καί ἀξιέπαινο πράγμα εἶναι ἡ εὐσέβεια, ἡ ἀρετή καί τά καλά ἔργα.

Οἱ πιστοί μπορεῖ νά θρηνοῦν γιά τό τέλος τῆς ζωῆς τῶν οἰκείων καί γνωστῶν τους ἀλλά ξέρουν πώς αὐτοί ἀνήκουν γιά πάντα στό Θεό καί πώς μόνο τό σῶμα ἔχει ἡμερομηνία λήξης ἀλλά ὄχι ἡ ψυχή. Ὁ ἄνθρωπος ζεῖ, τό σῶμα πεθαίνει.

Τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ μοιάζει μέ τήν μπροστινή ὄψη ἑνός κεντήματος. Τό βλέπεις καί λές ὅτι εἶναι ἀριστούργημα. Στήν παρούσα ζωή ὅμως βλέπουμε τά πράγματα ἀπό τήν ἀπό κάτω πλευρά τοῦ κεντήματος, πού ὅλα εἶναι μπερδεμένα, ὅπως οἱ κλωστές, καί δέν μποροῦμε νά καταλάβουμε.

Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι οἰκονομική μονάδα, οὔτε ἔχει ἀξία μόνο ὅταν εἶναι παραγωγικός. Δέν εἶναι χαρτοπετσέτα νά σκουπιστοῦμε, νά κάνουμε τή δουλειά μας καί νά τήν πετάξουμε. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, σ' ὅποιαδήποτε κατάσταση καί νά βρεθεῖ, ἔχει αἰώνια ἀξία. Εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα Θεοῦ καί καθ' ὁμοίωσιν». Μᾶς ἔφτιαξε εἰκόνα Του καί ἔχουμε σκοπό νά Τοῦ μοιάσουμε.

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ρωτοῦσε τό Θεό στήν προσευχή του γιατί ἄλλοι ἄνθρωποι φτάνουν σέ βαθειά γεράματα καί ἀκόμα ζοῦν, καί ἄλλοι φεύγουν πρόωρα, προτοῦ καλά-καλά ξανοιχτοῦν στή ζωή; Γιατί ἄλλοι κολυμπᾶνε στά πλούτη καί ἄλλοι ζοῦνε μέσα στή φτώχεια; Καί ἄκουσε φωνή νά τοῦ λέει: «Ἀντώνιε, κοίτα τόν ἑαυτό σου. Αὐτά τά κανονίζει ὁ Θεός κατά τήν κρίση Του. Δέ σέ συμφέρει νά τά μάθεις».

Ὁ Θεός, νά δυναμώνει τήν πίστη μας στήν ἀγάπη
Του, καί νά στηρίζει τήν ἐλπίδα μας στήν ἀνάσταση
καί σ τήν αἰώνια ζωή. «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν».

**Λόγος σέ μοναστική ἀδελφότητα
«Δι' ὃ ἐξήλθομεν» 14/10/1999**

Αὐτά πού ἐπέλεξα, κατόπιν ἀνάθεσης τοῦ ἡγουμένου καί μέ τή συναίσθηση ὅτι «πτωχός καί ἀλγῶν εἰμί ἐγώ ψυχῇ τε καί σώματι», γιά νά σᾶς πῶ σήμερα δέν ἔχουν τό χαρακτήρα μαθήματος ἢ δικῆς μου διδασκαλίας. Δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά εὐκαιρία καί ἀφορμή

α) νά ὑπενθυμίσουμε καί νά ξαναφρεσκάρουμε κάποια πράγματα πού ἴσως γίνουν ὀδηγητικά γιά κάποια πνευματική ἀφύπνιση καί

β) νά βοηθήσουν γιά μιά μικρή ἀναζωπύρωση τῆς κλίσης, τῆς ἀποστολῆς καί τοῦ χρέους μας: «Δι' ὃ ἐξήλθομεν».

Φοβᾶμαι μόνο μὴν πάθω σάν τόν προτεστάντη ἐκεῖνο ἱεροκήρυκα πού μετὰ ἀπό μιά ὀμιλία του, τόν πλησίασε κάποιος καί τοῦ εἶπε «αὐτά πού μᾶς εἶπες ἀπ' ὅτι ξέρουμε, δέν ἀνταποκρίνονται στή ζωή σου». Καί ἐκεῖνος μέ μιά ἀπάθεια, σάν νά μὴν συνέβαινε τίποτε, τοῦ ἀπάντησε ὅτι «δέν τά εἶπα γιά μένα, αὐτά τά εἶπα γιά σᾶς!!!».

Ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ λέει: Τό νά διδάσκεις εἶναι τό ἴδιο εὐκόλο μέ τό νά πετᾶς πέτρες πάνω ἀπό τό καμπαναριό. Ὅσο γιά νά πράττεις αὐτά πού διδάσκεις, εἶναι τό ἴδιο δύσκολο μέ τό νά κουβαλᾶς πέτρες στήν κορυφή τοῦ καμπαναριοῦ. Αὐτή εἶναι ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στή διδασκαλία καί στήν πράξη.

Ὁ Λέων Τολστοῖ σ' ἓνα ἔργο του βάζει στό στόμα ἑνός ἡρώα του, μέ τό ὄνομα Σέρτζιο, ἓνα πολύ ὠραῖο, στοχαστικό καί φιλοσοφικό ὄρισμό τοῦ μοναχοῦ. Λέει: **Ὅταν ἓνας, ἔστω ἓνας, μόνον ἓνας κατορθώσει νά**

φύγει από τούς πολλούς, γιά τούς πολλούς, τότε υπάρχει ἐλπίδα γιά ὅλους.

Ὁ μοναχισμός εἶναι ὁδός τελειώσεως καί μάλιστα ὁ συντομώτερος δρόμος πρὸς τήν θέωση. Ὁ σκοπός δέν εἶναι μόνο νά ξεκινήσει κάποιος τό δρόμο τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ἀλλά πρό παντός νά τόν τελειώσει.

Κάποτε ὁ πατέρας μιᾶς φιλομόναχης κοπέλας πῆγε στό μακαριστό π. Ἰωήλ Γιαννακόπουλο, πνευματικό μας παπποῦ, σοφό καί ἅγιο Γέροντα καί τόν ρώτησε:

-Γιατί πᾶτερ Ἰωήλ προτρέπεις τά κορίτσια μας νά γίνουν κολογριές; Καί ὁ π. Ἰωήλ τοῦ ἀπάντησε:

-Ἐγώ δέν προτρέπω, ἀλλά καί δέν ἐμποδίζω. Πόθους μοναχικούς ἐγώ οὔτε ἀνάβω οὔτε σβήνω. Δέν ἀνάβω γιατί δέν μπορῶ, μόνο τό Πνεῦμα τό Ἅγιο μπορεῖ νά κάνει κάτι τέτοιο. Δέ σβήνω, γιατί δέν πρέπει. Ποιός εἶμαι ἐγώ γιά νά σβήσω τίς φλόγες πού ἀνάβει ὁ Θεός;

Τό ξεκίνημα λοιπόν τοῦ δρόμου τῆς μοναχικῆς ζωῆς ὀφείλεται σέ ἄναμα φωτιᾶς ἀπό τό ἅγιο Πνεῦμα μέσα στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀφιέρωση εἶναι δηλαδή ἀποτέλεσμα προσευχῆς, ἀποτέλεσμα ἀφ' ἑνός τῆς ἐλευθερίας μας καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Λέει ὁ ἅγιος Βασίλειος ὅτι δέν εἶναι θέμα ἀλλαγῆς τῆς ἐξωτερικῆς περιβολῆς, ἀλλά τῆς ψυχικῆς διαθέσεως. Δέν πρέπει νά εἶναι πράξη ἀκούσια καί καταναγκαστική -ἐξ ἀνάγκης ἢ βίας- ἀλλά καρπός τῆς ἐλεύθερης θέλησης -ἐκ προαιρέσεως-.

Ἀπό τήν ὥρα τῆς εισόδου στό μοναστήρι ὡς τήν ὥρα τοῦ θανάτου, ἡ ζωή τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἕνας φοβερός ἀγώνας ἐνάντια στόν κόσμο, τή σάρκα καί τό

διάβολο. Βιάζει-πιέζει τόν ἑαυτό του συνεχῶς κατά τό «βία φύσεως διηνεκής». Ἐγκαταλείπει τά πάντα γιά τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ: Ἀνέσεις, ἀπολαύσεις, ἀναπαύσεις, ἐπιδείξεις, τερπνά καί ἡδέα καί τή μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του. Κοιτάζει ὄχι πρὸς τά ἔξω ἀλλὰ πρὸς τά μέσα. Ἔχει βαθειά συναίσθηση ὅτι «πάντα ματαιότης τά ἀνθρώπινα», «τά ὧδε πρόσκαιρα τά δέ ἐκεῖ αἰώνια», «τό δέ σῶμα γῆ καί φθείρεται μή νικήσει τό χειρόν τήν κρείτονα». Γι' αὐτό καί ἐπιλέγει «καλόν καί τερπνόν τό συνεῖναι Χριστῷ». Ἄς κάνει ὁ Θεός γιά μένα ὅ,τι εἶναι καλόν ἐνώπιόν Του. Ὅ,τι εἶναι στό Θεό ἀρεστό ἔτσι ἄς γίνει.

Ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ διδάσκει ὅτι «ὁ μοναχός πρέπει νά νεκρώσει τά πάθη του στήν πρόσκαιρη ζωή, γιά νά μπορεῖ νά πλησίαζει τήν αἰώνια. Πρέπει νά εἶναι σάν τό πανί πού ὁ κατασκευαστής του τό κτυπᾷ, τό ποδοπατᾷ, τό κτενίζει, τό πλένει, ὥσπου νά τό κάνει ἄσπρο σάν τό χιόνι. Ἔτσι ὑπομένοντας τίς ταπεινώσεις, τούς ἐξευτελισμούς, τίς ἀδικίες, ἀκόμη καί τίς συκοφαντίες ἐξαγνίζεται καί γίνεται ὅμοιος μέ τό ἀσῆμι πού εἶναι ἀγνό καί λαμπερό κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς φωτιᾶς». Καί συνεχίζει «χωρίς δοκιμασίες δέν ὑπάρχει σωτηρία. Δέ γίνεται κανείς μοναχός χωρίς νά κατέχει τήν προσευχή καί τήν ὑπομονή, ὅπως δέν πηγαίνει κανείς στόν πόλεμο χωρίς ὅπλα». Καί κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος μοναχός εἶναι ἐκεῖνος «πού στερεώνει τήν καρδιά του καί πού ἐπιθυμεῖ νά περικλείσει τόν Ἀσώματο μέσα σέ μιὰ σαρκική κατοικία».

Ὁ ἅγιος Βασίλειος διδάσκει: «Τά ἐδῶ ἀνθρώπινα ἀγαθά εἶναι ἀσθενέστερα ἀπό τή σκιά καί ἀπατηλότερα ἀπό τά ὄνειρα. Ἡ νεότητα χάνεται

γρηγορώτερα από τὰ ἀνοιξιάτικα λουλούδια. Ἡ σωματική ὁμορφιά μαραίνεται εἴτε ἀπό τὴν ἀρρώστεια εἴτε ἀπό τὸ χρόνο. Ὁ πλοῦτος εἶναι ἄπιστος καὶ ἡ δόξα εὐμετάβλητος». Καὶ συνεχίζει «δέν μπορούμε νὰ ἀναβάλουμε ἐπ' ἄπειρον τὸ ἐξιτήριό μας ἀπὸ τὸ κρατητήριο τῆς ἐπίγειας ζωῆς. Ὅλες τὶς ἄλλες στιγμές ἔχουμε τὴ δυνατότητα κάποιος νὰ μᾶς συντροφεύσει, νὰ ἀπαλύνει τὸν πόνο μας, νὰ μᾶς παρηγορήσει, νὰ μᾶς στηρίξει, ὅμως μπροστὰ στό θάνατο ὅλες οἱ γέφυρες ἀνατινάζονται». Γι' αὐτὸ παρακαλοῦμε σέ μιὰ ἀπὸ τὶς εὐχές τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς: «Πρὶν ἡμᾶς εἰς γῆν ἀποστρέψαι ἀξίωσον, πρὸς σέ ἐπιστρέψαι».

Σέ μιὰ νουθεσία τοῦ Στάρετς Θεοφίλου τοῦ διὰ Χριστόν σαλοῦ πού ἔχει ἀναφορὰ στό θέμα μας διαβάζουμε:

«Ἄφησε τὴ ματαιότητα αὐτοῦ τοῦ κόσμου, γιατί τὰ πηγάρια του εἶναι ἄχρηστα, γιατί δέν μπορούν νὰ κρατήσουν «ὔδωρ σωτήριον».

»Ὁ φόβος στή γήϊνη ζωὴ μας εἶναι ἓνας καθημερινός θάνατος.

»Χθές δέν εἴμαστε ὅπως σήμερα καὶ αὔριο δέ θά εἴμαστε ὅπως τώρα.

»Καθημερινά χάνεται ἓνα μέρος τῆς ζωῆς μας καὶ κάθε στιγμή πού προστίθεται, ἀφαιρεῖ ἀπὸ αὐτήν. Σήμερα πέθανε ὁ ἀδελφός σου καὶ αὔριο θά πεθάνεις ἐσύ. Ἡ σειρὰ εἶναι ἡ ἴδια γιὰ ὅλους. Ὅλη ἡ γῆ εἶναι κατάσπαρτη ἀπὸ τὰ κόκκαλα τῶν νεκρῶν, σάν χωράφι σπαρμένο μέ σιτάρι. Καὶ οἱ ζωντανοί, δέν μπορούν νὰ βροῦν οὔτε μιὰ σπιθαμὴ γῆς νὰ πατήσουν, χωρὶς νὰ ἐνοχλήσουν μέ τὰ πόδια τους τὰ λείψανα τῶν νεκρῶν.

»Μήν ἀναζητᾶς ὅ,τι εὐχαριστεῖ τὰ μάτια καί τὰ αὐτιά σου, γιατί αὐριο τὰ μάτια θά κλείσουν καί τὰ αὐτιά δέ θά ἀκοῦνε.

»Μήν ἐκτελεῖς ὅ,τι ἐπιθυμοῦν τὰ χέρια καί τὰ πόδια σου, γιατί αὐριο θάρθει τό χέρι τοῦ θανάτου καί θά τὰ δέσει καί ἐσύ θά μείνεις ἀκίνητος στόν τάφο σου ἀπ' ὅπου θά ἀναστηθεῖς.

»Μήν ἀγαπᾶς πολυτελῆ ροῦχα ἢ μεγάλα σπίτια, γιατί αὐριο θά βρεθεῖς ντυμένος μέ ἓνα σάβανο καί ἓνα φέρετρο θά εἶναι τό σπίτι σου.

»Μή δένεσαι μέ τίποτα κάτω στή γῆ, γιατί αὐριο τό δρεπάνι τοῦ θανάτου θά διαλύσει κάθε δεσμό καί ἀντίθετα μέ τήν ἐπιθυμία σου καί τή θέλησή σου, θά βρεθεῖς στήν μακρινή χώρα ἑνός ἄλλου κόσμου, ὅπου ὅλα ἐκεῖ εἶναι διαφορετικά καί δέ θά σοῦ θυμίζουν τίποτα ἀπό τὰ γήινα πλούτη καί τούς θησαυρούς σου.

»Μεῖνε ἄγρυπνος καί βιάσου νά ἐγκατασταθεῖς ἐκεῖ σέ καλή ὥρα γιά τήν κατάσταση τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιάς σου ἔτσι ὥστε ὅταν ὀδηγηθεῖς σ' ἐκείνη τή χώρα νά μή σοῦ εἶναι ἀφιλόξενη καί ἄγνωστη μέ τούς Νόμους της».

Ἡ μοναχική ζωή ἐμφανίζεται σάν ρουτίνα καί μονοτονία καί σάν ἐπανάληψη ἰδίων πραγμάτων: ἀκολουθία, διακόνημα, κανόνας, μελέτη, νηστεία, ἀγρυπνία, παγκοινιά, ἐξομολόγηση, θεία μετάληψη. Μέ ὅλα ὅμως αὐτά, πού δέν εἶναι στάση ἀλλά κίνηση, δημιουργοῦνται οἱ προϋποθέσεις γιά νά ἐνεργήσει ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας, νά μᾶς καθαρίσει καί νά μᾶς ἀγιάσει.

Ὅλος ὁ πνευματικός πόλεμος γίνεται γιά τήν ταπείνωση καί ὅλος ὁ πνευματικός ἀγώνας γίνεται διά

βίου. Σ' αὐτόν τό δρόμο προσκρούομε σέ ποικίλες δυσκολίες καί ἐμπόδια:

α) Δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ποτέ τόν πόλεμο τοῦ μισοκάλου καί μισανθρώπου διαβόλου, πού τριγυρνάει σάν ὠρυόμενο λιοντάρι ψάχνοντας ποιόν θά καταπιεῖ.

Ὁ Νικόλαος Μοτοβίλωφ, ἕνα Ρῶσος νεαρός γαιοκτήμονας, δικαστικός καί ἐπιθεωρητής σχολείων σέ μιά συνάντηση πού εἶχε μέ τόν πνευματικό του πατέρα, τόν ἅγιο Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ τόν ρώτησε:

-Μπάτουςκα, ὑπάρχει ἀλήθεια ὁ διάβολος;

-Τί σᾶς μαθαίνουν στά πανεπιστήμιά σας, ἀπάντησε λιγάκι εἰρωνικά ὁ στάρετς. Καί βέβαια ὑπάρχει ὁ διάβολος.

-Καί πῶς μπορεῖ νά κάνει κακό σέ μένα πού ἐξομολογοῦμαι καί κοινωνῶ τακτικά;

-Πάψτε, φώναξε ὁ στάρετς μ' ἕνα εἶδος φρίκης. Μήν τόν περιφρονῆτε. Δέν ξέρετε τή δύναμή του. Ὁ πιό ἐλάχιστος ἀπό τούς δαίμονες θά μπορούσε νά καταστρέψει τή γῆ, ἂν ἡ Θεία Χάρη δέν ἔκανε ἀδύναμο αὐτό τους τό μῖσος ἐναντίον τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ.

β) Ὁ διεστραμμένος ἑαυτός μας, τά πάθη μας καί οἱ κακές ἐπιθυμίες μας, δηλαδή φιλοδοξία, φιληδονία, φιλαργυρία καί ὅλα τά ἄλλα σωματικά καί ψυχικά πάθη. Ὁ Εὐεργετινός, τά Γεροντικά καί τά Συναξάρια τῶν ὁσίων ἀσκητῶν εἶναι γεμάτα ἀπό τέτοιες ἱστορίες.

γ) Ὁ κίνδυνος πλάνης νά ἀπολυτοποιήσουμε μιά ἰδέα, ἕνα λογισμό, νά δώσουμε ἐμπιστοσύνη, νά ἐξαπατηθοῦμε ἀπό τό διάβολο καί νά μήν μπορούμε νά καταλάβουμε τήν πραγματικότητα. Ἀκόμα ὁ διάβολος μᾶς ἐξαπατᾷ μέ μυρωδιές, φῶτα καί ἐμφανίσεις καί μέ φανερό τόν κίνδυνο νά χάσει κάποιος καί τά μυαλά του καί τήν ψυχή του.

δ) Νά μὴν ἔχουμε συνηθίσει, καί νά μὴν προσπαθοῦμε, στή ζωὴ μας νά ἔχουμε ἓνα πρόσωπο ἀλλὰ νά φοροῦμε προσωπεῖα ἀνάλογα μέ τίς περιστάσεις. Ὁ μακαριστός ἅγιος Μητροπολίτης Μόσχας Φιλάρετος γράφει πάνω σ' αὐτό τά ἐξῆς: «Συνήθως ὁ ἄνθρωπος δέ γνωρίζει ἀρκετά τόν ἑαυτό του. Οἱ ὄρατές ἀλλὰ μὴ πραγματικές ἀρετές μας μᾶς ἐμποδίζουν νά δοῦμε τίς ἀόρατες, μά μὴ πραγματικές ἀμαρτίες μας. Σχηματίζουμε συχνά μιὰ ψεύτικη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μας, κατασκευάζουμε ἓνα «ἐγώ» ἐπιφανειακό, τεχνητό, συμβατικό, πού χρησιμεύει γιά ἀντικλείδι σέ ὅλες τίς ἐξωτερικές μας σχέσεις καί αὐτή ἢ μάσκα καταλήγει συχνά νά ἀντικαθιστᾶ καί γιά μᾶς τούς ἴδιους ἀκόμη τό πραγματικό μας πρόσωπο, ἔτσι ὅπως ἀκριβῶς εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

ε) Νά ἔχουμε ἀναγάγει τό ψέμα καί τή διπλωματία σέ πνευματική ζωή.

στ) Νά ὑποκύψουμε στόν πειρασμό τῆς ἀναχώρησης ἀπό τή Μονή τῆς Μετανοίας μας μόλις δυσκολευτοῦμε ἢ πιεστοῦμε. Ὁ μακαριστός Γέροντας Γερμανός Σταυροβουνιώτης στίς θαυμάσιες νουθεσίες του μᾶς συμβουλεύει σχετικά:

«Στόν καιρό τοῦ πειρασμοῦ κατ' οὐδένα λόγο μὴν πιστεύσεις στό λογισμό σου πού σοῦ λέγει νά φύγεις ἀπό τή Μονή τῆς Μετανοίας σου, ἀλλὰ ὑπόμενε μέ ἀνδρεία τά κύματα τῶν λογισμῶν καί νά ἀντισταθεῖς σθεναρά στή λύπη καί στή στενοχώρια. Κάνε καθαρή ἐξομολόγηση καί ἔχε ὑπομονή. Ἄν νικηθεῖς καί φύγεις, θά καταστεῖς ἀνόητος, ἀκατάστατος, δειλός καί λιποτάκτης». Καί συνεχίζει:

«Ὅσο καί ἂν εἶναι δύσκολη ἡ διαβίωση στή Μονή τῆς Μετανοίας σου, ὅμως δέν εἶναι ἀκατόρθωτη. Ἐδῶ

ἔγκειται ἡ ἀληθινὴ ξενιτεία. Καί ὅσοι δέν ἀκοῦνε στό πειρασμό γιά φυγή ἀπό τή Μονή τῆς Μετανοίας τους, θά ἔχουν πολύ μισθό τήν ἡμέρα τῆς Κρίσεως».

ζ) Ἡ κυριαρχία τοῦ πνεύματος τῆς ἀπελπισίας καί τῆς ἀπόγνωσης. Δέν ὑπάρχει νόημα καί δέν ὑπάρχει ἐλπίδα. Εἶναι ἀκραία κατάσταση ἀλλά πιθανή. Καί σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Ἰωάννη τό Χρυσόστομο ἀποτελοῦν τίς χειρότερες παγίδες τοῦ διαβόλου.

η) Ἡ κυριαρχία τοῦ πνεύματος τῆς ραθυμίας, λύπης καί ἀνίας.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κασσιανός διδάσκει: «Ὅταν ὁ πονηρός γίνεται κύριος τῆς δύστυχης ψυχῆς, τῆς ἐμπνέει τή φρίκη γιά τό περιβάλλον της, τήν ἀπέχθεια γιά τό κελλί της, τήν περιφρόνηση τῶν ἀδελφῶν πού κατοικοῦν μαζί της ἢ κοντά της καί πού τούς θεωρεῖ ἀμελεῖς καί διόλου «πνευματικούς». Κάνει τό μοναχό μαλθακό καί τεμπέλη γιά ὅλες τίς δουλειές πού πρέπει νά κάνει μέσα στό κελλί του. Δέν τόν ἀφήνει οὔτε νά μείνει μέσα στό κελλί του, ἀλλά οὔτε νά στρωθεῖ στή μελέτη... Γύρω στήν πέμπτη ἢ ἕκτη ὥρα (δηλαδή γύρω στίς ἔντεκα ἢ δώδεκα τό μεσημέρι) αἰσθάνεται σωματικά τόσο κουρασμένος καί ἐξαντλημένος, πού ἔχει τήν ἐντύπωση πώς ἔχει κάνει μακρινό ταξίδι ἢ πώς ἔκανε μιά πολύ βαρειά δουλειά ἢ πώς νήστεψε γιά δύο ἢ τρεῖς ἡμέρες...

»Τό ἀποτέλεσμα τῆς συγχύσεως αὐτῆς τοῦ νοῦ εἶναι μιά κατάπτωση πού παρατηρεῖται στήν πνευματική ζωή, μιά νοσηρὴ ἀνάγκη νά κοιμᾶται, νά πηγαίνει νά βλέπει ἀδελφούς ἢ ἀρρώστους πού μένουν μακριά ἢ ἀκόμη κάποια γυναίκα πού δέν ἔχει πιά γονεῖς γιά νά τῆς συμπαρασταθεῖ...»

Καί ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ παρόμοια διδάσκει: Στό πνεῦμα τῆς θλίψεως (γιά τό μοναχό) προστίθεται πάντα τό πνεῦμα τῆς ἀνίας (τῆς ἔλλειψης νοήματος στή ζωή). Αὐτή ἡ ἀνία καθώς ἔχουν παρατηρήσει οἱ πατέρες, κυριεύει τό μοναχό κατά τό μεσημέρι καί τόν ρίχνει σέ μιά τέτοια κατάσταση ἀνησυχίας, πού δέν μπορεῖ πιά νά ὑποφέρει οὔτε τό κελλί του, οὔτε τούς ἀδελφούς πού τόν περιστοιχίζουν. Τόν κάνει νά ἀπεχθάνεται τό διάβασμα καί νά ἔχει ὄρεξη νά χασμουριέται καί νά τρώει. Ἀφοῦ γεμίσει τήν κοιλιά του, ὁ δαίμονας τῆς ἀνίας βάζει στό μοναχό τήν ἐπιθυμία νά βγεῖ ἀπό τό κελλί του γιά νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τήν ἀνία. Καί ὁ μοναχός, πού εἶναι θῦμα τῆς ἀνίας (πνευματικῆς βαριεστημάρας καί τεμπελιᾶς), μοιάζει μέ αὐτά τά ξερά χόρτα πού ἄλλοτε πέφτουν στή γῆ καί ἄλλοτε πάλι παρασύρονται ἀπό τόν ἄνεμο.

»Αὐτός ὁ δαίμονας, ἄν δέν ἐπιτύχει νά κάνει τό μοναχό νά βγεῖ ἀπό τό κελλί του, προσπαθεῖ νά ἀποσπάσει τό πνεῦμα του ἀπό τή μελέτη καί τήν προσευχή. Αὐτό ἐδῶ, τοῦ ὑπαγορεύει, δέν εἶναι στή θέση του καί αὐτό ἐκεῖ πρέπει νά μπεῖ κάπου ἄλλου... Ὁ σκοπός αὐτῶν τῶν περισπασμῶν εἶναι νά κάνει τό πνεῦμα τοῦ μοναχοῦ ἀργό καί στεῖρο».

Τό ἐρώτημα εἶναι τώρα πῶς θά ξεκολληθεῖ ὁ νοῦς καί ἡ καρδιά ἀπό τό φρακάρισμα τῆς αἰχμαλωσίας παθῶν καί λογισμῶν καί πῶς θά γλυτώσει ἀπό τόν πόλεμο τοῦ διαβόλου.

Ἡ μάνδρα τῆς Μονῆς εἶναι ἀσφάλεια καί ἡ αὐτοφυλάκιση στό κελλί προστασία. Τό πρόγραμμα καί ἡ τάξη τοῦ μοναστηριοῦ σέ ἐπαναφέρει σέ καλή ἀγωνιστική κατάσταση. Ὅπου ὑπάρχει ὑγιῆς πνευματική ζωή ὅλα θά βγοῦν στήν ἐπιφάνεια. Ὅπως

ἀκριβῶς ὅταν σέ ἓνα πηγάδι πετάξεις μιά πέτρα τό νερό εἶναι ταραγμένο καί δέν μπορεῖς νά δεῖς τίποτα ἔτσι ἀκριβῶς καί ὅταν ἡ ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ ἡρεμήσει τότε καθρεφτίζεις τή μορφή σου.

Ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ διδάσκει: «Αὐτοί πού ζοῦν στά μοναστήρια παλεύουν μέ τούς ἐχθρούς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους σάν νά μάχονται μέ περιστέρια, ἐνῶ οἱ ἀναχωρητές σάν νά μάχονται μέ λιοντάρια καί λεοπαρδάλεις». Καί συνεχίζει:

«Ὅποιος καί ἂν εἶναι ὁ τρόπος πού μπῆκες στό μοναστήρι, μή χάνεις τό θάρρος σου γιατί ὁ Θεός εἶναι κοντά σου.

»Ἀπόκτησε τήν ἐσωτερική εἰρήνη καί χιλιάδες ψυχές γύρω σου θά βροῦν τή σωτηρία.

»Σκοπός τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

»Ὅ,τι προτιμᾶει ὁ ἄνθρωπος περισσότερο ἀπό τό Θεό τό κάνει θεό.

»Τίποτε ἄλλο δέν προετοιμάζει καλύτερα τόν ἄνθρωπο γιά νά ἐνωθεῖ μέ τό Θεό, ὅσο ἡ ἄρνηση τοῦ θελήματός του καί κάθε ἀτομικῆς ἐπιθυμίας».

Τί χρειάζεται νά κάνουμε;

1. Ἀναγνώριση, συνειδητοποίηση τῆς κατάστασής μας καί ἀνάληψη εὐθύνης ὅποιο καί ἂν εἶναι τό κόστος. Καλύτερα νά πληρώσουμε ἐδῶ καί τώρα παρά νά ἀφήσουμε ἐκκρεμότητες γιά τό μέλλον.

2. Συχνή ἐξαγόρευση τῶν λογισμῶν καί τῶν πτώσεων. Εἶναι ὁ μοναδικός τρόπος ἀπελευθέρωσης ἀπό τό ἀδιέξοδο τῆς αἰχμαλωσίας καί τῆς τυραννίας.

3. Τροφοδοσία τῆς ψυχῆς μέ τό λόγο τοῦ Θεοῦ, τή μελέτη πνευματικῶν βιβλίων, πού λειτουργεῖ σάν

ξυπνητήρι τῆς συνείδησης, ὥστε νά ἀνοίξουν τά μάτια τῆς ψυχῆς.

4. Ὁλοπρόθυμη καί συνειδητή συμμετοχή στή μυστηριακή καί λειτουργική ζωή. Οἱ καθημερινές ἀκολουθίες εἶναι φῶς καί εἰρήνη καί χαρά, ἡ δέ Θεία Λειτουργία πηγή ἁγιασμοῦ.

5. Πόσα ἔχει νά μᾶς διδάξει ἡ παραμονή καί ἐργασία στό κελλί, ἡ καθαρτική νηστεία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγρυπνία, ὁ προσωπικός κανόνας τῆς προσευχῆς, τό κομβοσχοῖνι, καί ἡ μέ ἐπιμέλεια ἐκτέλεση τοῦ διακονήματος;

6) Πόσα ἔχει νά μᾶς ὠφελήσει ἡ ἐμπιστοσύνη καί ἐλπίδα μόνο στό Θεό, ἡ συνεχῆς δοξολογία τοῦ ὀνόματός Του, τό «ἐπιμελεῖσθαι ψυχῆς πράγματος ἀθανάτου», τό «καθ' ἐκάστην βάλλειν ἀρχήν», τό «ἔχειν σεαυτόν ὑπό κάτω πάντων», τό «μέμφεσθαι ἑαυτόν», ἡ ἐκκοπή τοῦ θελήματος, τά δάκρυα τῆς μετανοίας, ἡ μαρτυρική ὑπακοή, ἡ μνήμη τοῦ Θεοῦ καί ἡ μνήμη τοῦ θανάτου;

Ὅσο πιοῦ μέγας εἶναι ὁ θησαυρός πού κατέχει ὁ ἄνθρωπος, τόσο πιοῦ πολύ πρέπει νά προσέχει νά μήν τοῦ τόν κλέψουν. Ὅσο πιοῦ ψηλά ἀνεβαίνει ὁ ἄνθρωπος, τόσο πιοῦ μέγαν, ἂν πέσει, θά εἶναι ἡ πτώση του. Ἐνας ἀσκητής δέ θά πρέπει νά χαλαρώνει ποτέ τήν ἐπαγρύπνησή του. Ὅταν ἕνας πνευματικός ἀγωνιστής ἀνεβαίνει, ἕνας ὀλόκληρος κόσμος ἀνέρχεται. Ὅταν ὁμως παθαίνει καθίζηση ἢ πέφτει, τότε ἕνας ὀλόκληρος κόσμος βυθίζεται.

Γράφει ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ: «Ἄν ἤξερες, χαρά μου, τί γλύκα, τί εὐτυχία περιμένει στόν οὐρανό τήν ψυχή τοῦ δίκαιου, θά ὑπέμεινες μέ εὐγνωμοσύνη, στήν ἐπίγεια ζωή δοκιμασίες, διώξεις καί συκοφαντίες. Ἄν αὐτό τό

κελλί ἦταν γεμᾶτο ἀπό σκουλήκια, καί ἂν τά σκουλήκια κατέτρωγαν τή σάρκα μας σέ ὅλη τή διάρκεια τῆς ἐπίγειας ὑπαρξῆς μας, ἔ! λοιπόν, θά ἔπρεπε νά τό δεχόμαστε καλόκαρδα, παρὰ νά στερηθοῦμε τήν οὐρανία χαρά πού ὁ Θεός ἐτοιμάζει σ' αὐτούς πού τόν ἀγαποῦν. Ἐκεῖ ἐπάνω δέν ὑπάρχουν οὔτε ἀρρώστειες, οὔτε λύπες, οὔτε στεναγμοί, ἀλλά μιά γλυκύτητα καί μιά χαρά ἀνείπωτη: οἱ δίκαιοι θά λάμπουν ἐκεῖ σάν τόν ἥλιο».

Μέσα ἀπό τήν ἀγωνιστική μας προσπάθεια, μέσα ἀπό τούς κόπους, πόνους καί θυσίες τῆς μοναχικῆς ζωῆς θά διαπιστώνουμε ἀπό τήν πείρα μας καί βιωματικά ὅτι γιά τούς ἀγωνιστές ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς Χριστός γίνεται:

«Τεῖχος ὄχυρόν ἔναντι κάθε αἰσθητοῦ καί νοητοῦ ἐχθροῦ.

πέτρα ὑπομονῆς,
ἀφορμή παρηγοριᾶς,
χορηγός καρτερίας,
πηγή καλωσύνης,
συναγωνιστής ἀνδρείας,
κοιμᾶται μαζί μας,
ξυπνᾶ μαζί μας,

γλυκαίνει καί εὐφραίνει τήν καρδιά μας μέ τήν παράκληση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί μᾶς ἀξιώνει τῆς αἰωνίου ζωῆς μαζί μέ ὅλους τούς ἁγίους».

Προσπάθησα νά δοῦμε μέ κάθε δυνατή συντομία μερικές πτυχές αὐτοῦ τοῦ μεγάλου θέματος τῆς μοναχικῆς ζωῆς ἔχοντας συνείδηση πόσο ἐλλειματική εἶναι ἡ παρουσίαση. Σκοπός καί ἐπιδίωξη μου ἦταν νά δοθοῦν ἀφορμές καί εὐκαιρίες νά ξαναθυμηθοῦμε καί νά ξαναφρεσκάρουμε μερικά πράγματα...

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΤΣΑΪ – ΜΠΟΥΦΕ ΠΟΥ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΑΝ ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΗΝ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ ΤΟ ΜΑΪΟ ΤΟΥ 1997**

Ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου καί τῶν Κυριῶν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῆς ἐνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Παντοκράτορα Πρέβεζας, Σᾶς ἀπευθύνω τόν πασχαλινό χαιρετισμό «Χριστός Ἀνέστη» καί Σᾶς εὐχομαι «Χρόνια Πολλά».

Ἡ ζωὴ ὅλων μας εἶθε νά πλημμυρίσει μέ τό φῶς, τήν εἰρήνη, τή χαρά, τήν ἀγάπη καί τήν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Χαιρόμαστε γιατί ἀπό τό τάφο τοῦ Κυρίου ξεπήδησε ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατη, ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας, ἡ νίκη καί ὁ θρίαμβος ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας, τοῦ θανάτου καί τοῦ διαβόλου. «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἀπό τοῦ τάφου καθὼς προεἶπεν ἔδωκεν ἡμῖν τήν αἰώνιον ζωὴν καί μέγα ἔλεος». Ἀπό τόν τάφο τοῦ Χριστοῦ ξεπήδησαν δύο μεγάλα καλά, δύο μεγάλες εὐεργεσίες γιά ὅλοκληρο τόν κόσμο: ἡ αἰώνια ζωὴ καί τό μέγα ἔλεος τῆς φιλανθρωπίας Του.

Δέν εἶναι καθόλου τυχαία ἡ ἐπιλογή τῆς σημερινῆς ἡμέρας γιά αὐτήν τήν ἐκδήλωση. Σήμερα εἶναι ἡ Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων. Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ ἰδιαίτερα τίς Μυροφόρες γυναῖκες. Ὁ Χριστός μετὰ τήν Ἀνάστασή Του ἐμφανίσθηκε **πρῶτα** σ' αὐτές καί ὕστερα στοὺς Ἀποστόλους. Οἱ γυναῖκες αὐτές ἔδειξαν περισσότερη **προθυμία** ἀπό τοὺς ἀγίους Ἀποστόλους, ὅταν ὁ Χριστός βρισκόταν πάνω στό σταυρό καί ἀργότερα στόν τάφο. Παρακολούθησαν τή Σταύρωσή Του καί ἔσπευσαν στό σφραγισμένο τάφο γιά νά ἀλείψουν μέ ἀρώματα τό σῶμα Του. Κανένας

δισταγμός, κανένας φόβος, κανένας κίνδυνος, καμμιά απειλή δέν μπόρεσαν νά ἐμποδίσουν τίς ἄγιες ἐκεῖνες γυναῖκες ἀπό τό ἔργο τους, νά βρεθοῦν κοντά στό Χριστό. Γιά τήν **προθυμία** τους καί γιά τήν **ἀγάπη** τους αὐτή ἔγιναν οἱ ἀγγελιοφόροι τῆς Ἀναστάσεως στούς ἀποστόλους. Δίκαια λοιπόν σ' ἓνα τροπάριο τοῦ Πάσχα ὀνομάζονται **«γυναῖκες εὐαγγελίστριες»**, ἀφοῦ **πρῶτες** κήρυξαν τό χαρμόσυνο μήνυμα ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος.

Καί οἱ Κυρίες τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητας Παντοκράτορα καί συνεργάτιδες στό ποιμαντικό ἔργο τῆς ἐνορίας, **σάν ἄλλες Μυροφόρες γυναῖκες** γιά δεύτερη συνεχῆ χρονιά μέ τήν ἴδια **προθυμία**, μέ τήν ἴδια **τόλμη**, μέ τήν ἴδια **ἐμπιστοσύνη** στήν Ἐκκλησία, μέ τήν ἴδια **ἀφοσίωση** στό Χριστό, μέ τό ἴδιο **πνεῦμα θυσίας καί ἀγάπης** γιά τόν ἄνθρωπο, ἐργάζονται **ἀνιδιοτελῶς** (χωρίς κανένα συμφέρον) καί **ποικιλοτρόπως** (σέ πολλές εὐκαιρίες καί μέ πολλούς τρόπους) φανερῶς καί ἀφανῶς, γιά λίγα καί γιά πολλά, γιά μικρά καί γιά μεγάλα, **νά ἀπαλύνουν τόν πόνο, νά σκορπίσουν καλωσύνη, νά διακονήσουν καί νά ὑπηρετήσουν** τόν ὁποιοδήποτε ἄνθρωπο, τόν **ἐλάχιστο ἀδελφό**, πού ἀποτελεῖ **εἰκόνα τοῦ Θεοῦ** καί ἔχει ἀνάγκη τῆς ἀγάπης μας.

Δέν εἶναι λοιπόν τυχαία ἡ ἐπιλογή τῆς σημερινῆς ἡμέρας γιά αὐτήν τήν ἐκδήλωση. Γίνεται γιά νά τιμήσουμε δίκαια τό ἔργο καί τήν προσφορά τους καί γιά νά ἐνισχύσουμε τήν προσπάθεια καί τό φιλανθρωπικό τους ἔργο.

Μερικές ἀπό τίς δραστηριότητές τους εἶναι:

1. Λαμβάνουν μέρος στόν καθιερωμένο Ἔρανο τῆς Ἀγάπης, πού διοργανώνεται στή Μητρόπολή μας μιά

φορά τό χρόνο, κάθε Δεκέμβριο. Από τό προϊόν του έράνου τό 70% παραμένει στό Φιλόπτωχο Ταμείο τῆς ένορίας καί τό 30% αποδίδεται στό Γενικό Φιλόπτωχο τῆς Μητροπόλεως.

2. Γίνεται συνέχεια στήν έκκλησία συλλογή ρούχων, ύποδημάτων καί άλλων πραγμάτων πού ένώ άλλοι δέν τά χρειάζονται, σέ άλλους εἶναι πάρα πολύ χρήσιμα, καί μοιράζονται κατά καιρούς, όπου χρειαστεί.

3. Ένδιαφέρονται συνέχεια γιά τήν καθαριότητα καί τήν εὐπρέπεια τῆς έκκλησίας τῆς ένορίας τους.

4. Μέσα στά πλαίσια τῶν δυνατοτήτων τους μοίρασαν κατά καιρούς οικονομικά βοηθήματα όπου διαπιστώθηκε ότι υπῆρχε πραγματική ανάγκη. Σέ κάποιες περιπτώσεις προτίμησαν νά πληρώσουν ένοίκιο, φάρμακα ἢ λογαριασμό ρεύματος ἢ νεροῦ.

5. Έκοψαν κατά τό πατροπαράδοτο ἔθιμο τῆ Βασιλόπιττα τῆς Φιλοπτώχου Αδελφότητας στήν ἀρχή τῆς χρονιάς.

Ἡ σημερινή ἐκδήλωση γίνεται στό «Ἴόνιο», πού εἶναι τό παλαιότερο καί μεγαλύτερο ἔστιατόριο του συνοικισμοῦ. Προσφέρθηκε ἀπό τόν Καταστηματάρχη δωρεάν. Όταν τόν πῆρα τηλέφωνο γιά νά συνεννοηθοῦμε καί τόν ρώτησα τί θά κοστίζει μου ἔδωσε «πληρωμένη» ἀπάντηση λέγοντάς μου: «Γιά τό σκοπό πού τό θέλετε δέ συζητᾶμε τέτοια πράγματα».

Πρὶν ἀρκετό καιρό συνέβη σέ μιά περιφέρεια ἕνας σφοδρός σεισμός. Γκρεμίστηκαν μερικά παλαιά σπίτια καί ἔπαθαν μικρότερες ζημιές τά άλλα κτίρια.

Μεταξύ τῶν καταστροφῶν ἦταν καί μερικές φθορές στόν τροῦλλο τῆς έκκλησίας ενός χωριοῦ. Ὁ παντοκράτορας πού εἰκονιζόταν στόν τροῦλλο ἔμεινε

χωρίς χέρια, καθώς είχαν πέσει οι σοβάδες από το σημείο αυτό.

Αφού πέρασαν οι πρώτες ημέρες αγωνίας και έντασης, συγκεντρώθηκαν οι ένοριτες και πήγαν με τον ιερέα να εκτιμήσουν την κατάσταση. Με την ολοπρόθυμη διάθεσή τους διαβεβαίωσαν τον ιερέα λέγοντάς του: Παππούλη, ξέρεις ότι δεν είμαστε πλούσιοι άνθρωποι, μεροκαματιάρηδες είμαστε. Όμως η πρώτη επισκευή που θα γίνει θα είναι να αποκατασταθεί ή ζημιά του ναού μας, να αγιογραφηθούν πάλι τα χέρια του Κυρίου.

Τότε ο ευλογημένος εκείνος παππούλης τούς μίλησε με λόγια βγαλμένα από την καρδιά του. Τους είπε: «Γιά σταθείτε, βρέ παιδιά, από αυτά που διαβάζω και από αυτά που έχω ζήσει τό έχω βάλει βαθειά μέσα μου, είναι πεποίθησή μου, ότι ο Θεός δεν κάνει ποτέ ΜΑ ΠΟΤΕ λάθη. Μήπως και στην προκειμένη περίπτωση δεν επιθυμεί να έχει χέρια κολλημένα στον τοίχο. Μήπως εμείς πρέπει να ζωντανέψουμε τα χέρια του, να γίνουμε εμείς τα χέρια του Χριστού; Εμείς οι κληρικοί, οι εκκλησιαστικοί σύμβουλοι, οι Κυρίες του Φιλοπτώχου και σιγά-σιγά όλοι οι ένοριτες;

Δεν υπάρχει **μεγαλύτερο σε αξία επίγειο έργο** από τό να **θέλουμε να κάνουμε κάποια θυσία για τό θέλημα του Θεού** και να **ύπηρετούμε** όσο τό δυνατόν **συνεπέστερα** τήν Έκκλησία Του. Γιατί όπως λέει ο μεγαλύτερος Ρώσος άγιος του είκοστού αιώνα, ο Άγιος Ιωάννης τής Κρονστάνδης: **«Τό να ύπηρετεί κανείς τό Χριστό είναι μιά μακαριότητα».**

Τελειώνοντας, θέλω να ευχαριστήσω τις εκλεκτές συνεργάτιδες κυρίες του Φιλοπτώχου για όλους τούς

κόπους και τις θυσίες, πού ἔκαναν, προκειμένου νά ἐτοιμάσουν αὐτήν τήν ἐκδήλωση.

Θέλω νά εὐχαριστήσω ὅλες τίς κυρίες πού εἶχαν τήν εὐγενή καλωσύνη νά προσφέρουν γλυκά, πίττες καί ἄλλα παρασκευάματα.

Θέλω νά εὐχαριστήσω γιά ἄλλη μιά φορά τόν Καταστηματάρχη, πού μᾶς πρόσφερε δωρεάν τό κατάστημά του.

Θέλω νά εὐχαριστήσω καί ὅλους ἐσᾶς γιά τήν ἀνταπόκριση καί τήν συμπαράστασή σας στό ἱερό ἔργο τοῦ φιλοπτώχου πού ἐπιτελοῦμε.

Εἶμαστε σέ ὅλους εὐγνώμονες καί ἐκφράζουμε θερμές εὐχαριστίες εὐχόμενοι νά σᾶς χαρίσει ὁ Θεός «ἀντί τῶν ἐπιγείων τά ἐπουράνια, ἀντί τῶν φθαρτῶν τά ἀφθαρτα καί ἀντί τῶν προσκαιρῶν τά αἰώνια».

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τό ποιμαντικό ἔργο εἶναι ὁ τρόπος ὅπου ποικιλόμορφα ἡ Ἐκκλησία ἱερουργεῖ, διδάσκει καί συμπαρίσταται στό λαό. Οὐσιαστικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νά ὀδηγηθοῦν ψυχές στό λιμάνι τῆς σωτηρίας. Τρόποι καί μέσα ὑπάρχουν πολλά: ἡ συμμετοχή στή λατρεία, τό ζωντανό παράδειγμα, ἡ πνευματική καθοδήγηση, τά μυστήρια, τά κηρύγματα, τά ἔργα τῆς ἔμπρακτης ἀγάπης.

Ὑπάρχει μεγάλη ποικιλία στή ζωή τῆς ἄσκησης καί ὁ καθένας ἔχει διαφορετικό δρόμο ἀπ' ὅπου ἀτενίζει ἢ ἀνέρχεται πρὸς τά ἄνω. Ὁ Μοναχισμός εἶναι ἓνας τέτοιος δρόμος, πού ἀποτελεῖ τήν πραγμάτωση τοῦ ιδεώδους τῆς χριστιανικῆς ζωῆς προσφέροντας τίς δυνατότητες καί τίς εὐκαιρίες γιά τή λύτρωση καί τή θέωση.

Τό ὄλο πνεῦμα καί ιδεῶδες τῆς Ἐκκλησίας τόσο ἀπό πλευρᾶς Ἁγίας Γραφῆς ὅσο καί ἀπό πλευρᾶς Ἱερῆς Παράδοσης συνδέεται ἀναπόσπαστα μέ τό ἰδανικό τῆς μοναχικῆς ζωῆς. «Καύχημα γάρ τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἡ μοναχική πολιτεία»¹.

Ὁ μοναχικός βίος εἶναι ἓνας θεοσύστατος θεσμός, εἶναι ἡ ἀκτινοβολία τῆς πνευματικότητας τῆς Ἐκκλησίας, ὁ πυρήνας καί ἡ οὐσία της γιατί θεμελιώνεται πάνω στή πίστη. Ἀποτελεῖ τή βαθύτερη οὐσία τῶν σκοπῶν τῆς Ἐκκλησίας καί τό διαρκῆ μήνυμα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Εἶναι γέννημα

¹ Ἰσαάκ τοῦ Σύρου, Τά εὐρεθέντα Ἀσκητικά σελ. 43.

ένός πόθου καρδιακού μερικῶν ἀγνῶν καί ἡρωϊκῶν ὑπάρξεων. Σημαίνει ἀγώνα ψυχικῆς τελειότητος καί εἶναι ἔκφραση τῆς ὑψίστης θυσίας. Θεμελιώνεται πάνω σέ ἀθόρυβο περιβάλλο, σέ ἐφικτή σιωπή καί ἐπιδιώκεται διά βίου.

Ἡ πλήρης κατανόηση τοῦ μοναχισμοῦ εἶναι ζήτημα θείου ἔρωτα. Ὁ μοναχικός βίος εἶναι μιά ἀγνοημένη ζωή πού ἀποτελεῖ ἀξιοσέβαστη μορφή τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ ὑπάρξη μοναχῶν εἶναι μιά θεία ὄραση μέσα στήν ἀνυψητή ζωή μας. Γιατί οἱ μοναχοί ἀποτελοῦν κατά τόν ἅγιο Κυπριανό «τό ἐνδοξότερο μέρος τοῦ ποιμνίου τοῦ Χριστοῦ» καί τόν «καρπὸν τοῦ ἀνθους τῆς Ἐκκλησίας». Εἶναι οἱ ζηλωτές, οἱ ἀφοσιωμένοι, οἱ πιστοὶ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ, οἱ εὐζωνοὶ τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας. Ποτέ δέ θά χαθεῖ ἡ κλήση καί ὁ πόθος γιά τόν μοναχισμό γι' αὐτό ἀκριβῶς θά ζεῖ καί θά ὑπάρχει...

Ὁ Μοναχικός βίος εἶναι σήμερα ἓνα σύστημα, πού διαμορφώθηκε μέσα στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός καί ὅστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων τῆς»². Ἐμφανίστηκε τόν Δ' αἰῶνα. Ἐεκίνησε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο μέ τὴν ἀναχωρητική ἢ ἐρημητική μορφή, μεταφέρθηκε στήν Παλαιστίνη καὶ τὴν Συρία μέ τό σύστημα τῆς Λαύρας καί ἀπὸ ἐκεῖ στήν Κωνσταντινούπολη ὅπου ἐξελίκτηκε σέ κοινοβιακό σύστημα μέ ἰδρυτὴ τόν Μέγα Ἀντώνιο γιά νά καταλήξει ἀπὸ τόν Ι' αἰῶνα στό Ἅγιον Ὄρος, τό μοναχικό κέντρο, πού ἀποτελεῖ σύμβολο τῆς καθολικότητος καί τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας.

² Ὁρθοσκευτική καί Ἠθική Ἐγκυκλοπαιδεία

Μπορεῖ γιά τά Μοναχικά Τάγματα τῆς Δύσης μοναχισμός νά σημαίνει ἀποστολή μέσα στόν κόσμο καί διακονία τῆς κοινωνίας ὅμως γιά τόν Ὁρθόδοξο Μοναχισμό τῆς Ἀνατολῆς μοναχισμός σημαίνει αὐτοτοποθέτηση σέ μοναστήρι καί ἀγώνα καθαρὰ ἀσκητικό.

Οἱ ἄνθρωποι βέβαια σώζονται «ἀναλίσκοντες ἑαυτούς» στήν διακονία τῶν ἀδελφῶν ἀπό καθαρῆ καρδιά ἀλλά αὐτό δέν εἶναι μοναχισμός. Εἶναι φροῦτο ξενόφερτο, δυτικό ὅπως ἀκριβῶς ἡ τακτική γιά ἀνατροπή τοῦ καθεστῶτος τῆς ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καί ἡ ὑποδούλωση τῆς Ἀπειρης Ἀγάπης στήν πεπερασμένη σκέψη. Ὅπως τό ψάρι δέ μπορεῖ νά ζήσει ἔξω ἀπό τά νερά τῆς θάλασσας ἔτσι καί ὁ μοναχός δέ μπορεῖ νά ζήσει ἔξω ἀπό τήν ἡσυχία τῆς ἐρήμου. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι κατά τό Ρῶσο φιλόσοφο Μπερντιαγιεφ περισσότερο ἀσκητική ἀπό τό Δυτικό Χριστιανισμό, εἶναι θρησκεία κατ' οὐσία μοναστική. Γι' αὐτό ἡ Ὁρθοδοξία γεννᾷ τόν μοναχισμό καί ὁ μοναχισμός μορφώνει τήν Ὁρθοδοξία καί τήν συντηρεῖ...

Φῶς μοναχῶν, ἄγγελοι, φῶς ἀνθρώπων, μοναχοί...
(Ἄν γιά τούς μοναχοὺς φῶς εἶναι οἱ ἄγγελοι τότε γιά
τούς ἀνθρώπους φῶς εἶναι οἱ μοναχοί)

Κάθε μοναχός εἶναι καί ἓνας Ἐσταυρωμένος. Φορτωμένος τό Σταυρό τοῦ μαρτυρίου, τό Σταυρό τοῦ Χριστοῦ, πού γίνεται καί δικός του Σταυρός καί δικό του μαρτύριο. Κάθε μοναχός εἶναι καί ἓνας συσταυρωμένος, πού προσδοκεῖ καί νοσταλγεῖ τήν

αιώνια συνανάσταση μέ τό Σωτήρα καί Λυτρωτή του... Γιατί πιστεύει καί νοιώθει ὅτι ἡ τελειότητα δέ βρῖσκεται στίς ἀνθρώπινες ἀρετές ἀλλά κρύβεται στό σταυρό τοῦ Κυρίου, στή μυστική πτωχεία τῆς ἀκολουθίας του.

Γι' αὐτό τό πρῶτο ξεκίνημα περιέχει αὐταπάρνηση, ἀναχώρηση καί ἀγώνα. Δέν εἶναι μιά ἀπλή ἀπόφαση μιᾶς διανοητικῆς κατάστασης, δέν εἶναι ἕνα σκέτο συναίσθημα ἀλλ' οὔτε ἕνα πείσμα ἰσχυρογνωμοσύνης. Εἶναι μιά ἐπανάσταση, μιά πυρκαγιά, ἕνα ξεσκήκωμα πού συνεπαίρνει τόν ὅλο ἄνθρωπο νοῦ, καρδιά καί βούληση «ὡς πῦρ φλογιζόμενον ὅλον»³.

Ἐγκαταλείπει τά πάντα, ἀκολουθεῖ τόν Ἰησοῦ, ἀναχωρεῖ ἀπό τόν κόσμο εἴτε ἀπό συναίσθηση ἁμαρτωλότητας, εἴτε ἀπό ἐπιθυμία τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἴτε ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τραβᾷ γιά τίς ἐρημιές, τίς σπηλιές, τά βουνά καί τίς τρύπες τῆς γῆς.

Ζητᾷ πρῶτα ἀπ' ὅλα τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί τή Δικαιοσύνη Του⁴ καί ρίχνεται ἔτσι στόν ἀγώνα, πού δέν εἶναι «πρός αἷμα καί σάρκα ἀλλά πρὸς τά ἀρχάς καί τάς ἐξουσίας τοῦ σκότους»⁵. Δέν «συσχηματίζεται τῷ αἰῶνι τούτῳ»⁶ ἀλλά ἀνυπότακτος καί ἀντίθετος σ' αὐτόν ἀγωνίζεται μέ ὅλες τίς δυνάμεις του γιά νά ἀποβεῖ «σκεῦος τῆς χάριτος» γιά νά πετύχει τόν ἁγιασμό τῆς ψυχῆς του, τήν αἰώνια σωτηρία, τήν ἐν Χριστῷ αἰώνια μακαριότητα.

³ Ἰωσήφ τοῦ εἰς Πανεφώ, Γεροντικό σελ. 53

⁴ Ματθ. 6,33

⁵ Ἐφεσ. 6,12

⁶ Ρωμ. 12,2

Βλέπει τό σκοπό καί τό περιεχόμενο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί θεωρεῖ τόν κόσμο μέσα στή διάσταση τῆς αἰωνιότητος.

Αὐτήν τήν ἀπομάκρυνση ἀπό τίς βιοτικές μέριμνες, πού στή θεολογική γλώσσα ὀνομάζουμε ξενιτεία ἢ ἀποταγή δέ μπορούμε νά τήν ἐννοήσουμε θεωρητικά παρά μόνο βιώνοντάς την. Ὁ Χριστιανισμός εἶναι βίωμα, εἶναι ψυχική ἀροτρίαση, εἶναι τρόπος ζωῆς καί καθημερινή πράξη. Κανένας δέ μπορεῖ νά συλλάβει τά θεῖα πράγματα χωρίς πίστη καί ἀγάπη. Εἶναι τέτοια ἡ φύση τῶν θεῶν πραγμάτων, ὥστε πρέπει πρῶτα νά τά ἀγαπήσουμε καί ὕστερα νά τά ἐννοήσουμε· διαφορετικά εἶναι ἀνέφικτη ἡ γνώση τους.

Ἡ ζωή τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἡμερονύκτια «προσπάθεια ὑπερβάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου καί φυσικοῦ καί βιώσεως τοῦ ὑπερφυσικοῦ καί θείου»⁷. Εἶναι μιά ζωή γεμάτη πόνους, δάκρυα, ἰδρωῶτες καί αἵματα. Μιά πάλη ἐνάντια στά πάθη, τόν κόσμο καί τό διάβολο γιά τήν ἀπονέκρωση τοῦ ἰδίου θελήματος, τήν ἀποβολή τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος, τήν ἐπίτευξη τῆς πνευματικῆς κάθαρσης.

Ἀκολουθοῦν οἱ πνευματικοί ἀγῶνες καί οἱ ἀσκητικοί ἰδρωῶτες μέ τήν ἀποδοχή τοῦ τριπτύχου τῆς μοναχικῆς ὁμολογίας γιά παρθενία, ἀκτημοσύνη καί ὑπακοή, πού διαρκοῦν ὅσο καί ἡ ζωή τοῦ κάθε μοναχοῦ. «Δίνει αἷμα γιά νά πάρει πνεῦμα»⁸ ἐκκόπτοντας κάθε σχέση μέ τόν κόσμο καί τά τοῦ κόσμου. Ἐλευθερωμένος ἀπ' ὅλα ἀγωνίζεται ἐνάντια στά πάθη του: στή γαστριμαργία, τή φιλαργυρία, τήν πορνεία, τήν ἀκηδία, τόν φθόνο, τήν ὑπερηφάνεια, τήν

⁷ Ἀρχιμ. Τιμοθέου Τζιαβαρά, Τό ὄγδοο μυστήριον σελ. 15.

⁸ Ἀββᾶ Λογγίνου, Γεροντικό σελ. 63.

ὀργή μέ τίς προσευχές, τή σιωπή, τή μελέτη, τή διακονία, τήν ἐγκράτεια, τή νηστεία, τήν ἀγρυπνία...

Συμπάσχει καί συσταυρώνεται καί συναποθνήσκει μέ τόν Ἰησοῦ, χάνεται μέσα στή θεία Του ἀγάπη καί ἔτσι ξαναβρίσκει τόν ἑαυτό του, «σκύβαλα ἡγεῖται ἵνα Χριστόν κερδήσει»⁹ νεκρώνει τόν «παλαιόν ἄνθρωπον», γιά νά ἐνδυθῆ τόν «καινόν»... τόν κατά Θεόν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνη καί ὀσιότητι καί ἀληθείᾳ»¹⁰.

Γιά τόν ἀληθινό μοναχό ὅτι ἔχει σημασία εἶναι αὐτό γιά τό ὁποῖο ζεῖ καί αὐτό γιά τό ὁποῖο προετοιμάζεται νά πεθάνει. Καί ἀληθινός μοναχός εἶναι ἐκεῖνος πού δέν ζεῖ καί δέν ἔχει στόν παρόντα βίον παρά μόνο τό Χριστό...

Ἡ προσφορά τοῦ μοναχισμοῦ στό ποιμαντικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἔμμεση καί ἄμεση. Ἐμμεση προσφορά ἀποτελοῦν ἡ προσευχή, τό παράδειγμα καί τό συγγραφικό ἔργο ἐνῶ ἄμεση ἡ ἱεραποστολή, ἡ φιλανθρωπική δράση καί τό πνευματικό ἔργο. Ἄς δοῦμε στή συνέχεια τό μέγεθος καί τή σημασία πού ἔχει τό καθένα.

Α'

Ι. Προσευχή

Ὅποιος ἀγαπᾷ τόν Κύριο σκέφτεται πάντα ἐκεῖνον καί ἡ θύμηση τοῦ Θεοῦ γεννᾷ τήν προσευχή. Ἡ προσευχή εἶναι ἕνας τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἔχουμε μιά συνάφεια μέ τό Ζωντανό Θεό, εἶναι μιά συνάντηση κοινωνίας καί μιά σχέση ἀμοιβαίας ἐλευθερίας καί ἀγάπης, εἶναι ἕνα δῶρο τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τίποτε

⁹ Φιλιπ. 3,8.

¹⁰ Ἐφεσ. 4,24.

στόν κόσμο δέν εἶναι ἀνώτερο, γλυκύτερο καί δυσκολώτερο ἀπό τήν προσευχή. «Μνημονευτέον τοῦ Θεοῦ μάλλον ἢ ἀναπνευστέον» συνιστᾷ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος. Καί ἡ κοινωνία ἀνθρώπου καί Θεοῦ κατορθώνεται μέσα στό δρόμο τῆς προσευχῆς.

Νά γιατί οὐσιαστικό ἔργο καί κυριώτερο ὄπλο τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἡ προσευχή. Μέ τή συνεχή προσευχή ὁ μοναχός βρίσκεται σέ ἀδιάκοπη κοινωνία μέ τό Θεό, φλεγόμενος ἀπό θεῖο ἔρωτα μέχρι νά ἔρθει κοντά του καί νά ἔνωθεῖ μυστικά μαζί του. Ὅλη ἡ ζωή τοῦ μοναχοῦ κατέχεται ἀπ' αὐτή τή συνομιλία μέ τό Θεό. «Προσευχῆς καιρός ἐστίν ἅπας ὁ βίος τοῦ μοναχοῦ» γράφει ὁ Μέγας Βασίλειος. Ἡ ζωή του γίνεται ἕνας ὕμνος μιᾶς δοξολογίας καί ἰκεσίας πρὸς τόν Θεό, ἡ δέ συνεχῆς προσευχή του μεταβάλλει τή ζωή του σέ μιᾶ ἀδιάκοπη μυσταγωγία ὥστε βαθμιαῖα ἀλλά σταθερά ἡ ζωή του νά γίνεῖ προσευχή καί ἡ προσευχή νά εἶναι ἡ ζωή του. «Οὕτως ἀδιαλείπτως προσεύξεται· οὐκ ἐν ρήμασι πληρῶν τήν προσευχή ἀλλά δι' ὅλης τοῦ βίου τῆς διαγωγῆς συνάψας ἑαυτόν τῷ Θεῷ ὡς συνεχῆ καί ἀδιάλειπτον εἶναι προσευχήν τήν ζωήν του».¹¹

Ἀφαιρώντας ἀπό τόν μοναχό τήν προσευχή τότε εἶναι σάν νά τοῦ ἀφαιρεῖς τό ὀξυγόνο ἀπό τή ζωή του, τό δικαίωμα νά αἰσθάνεται σάν ἀληθινό παιδί τοῦ Θεοῦ. Γιατί ἀπολαμβάνει εἰρήνη μέ τήν προσευχή, ἀγκαλιάζει ὅλη τή κτίση, ὅλο τόν κόσμο καί ἔχει ἐπίγνωση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσευχή τότε μόνο ἔχει νόημα ὅταν γίνεται βίωμα. Γιατί τότε μᾶς φέρνει πρόσωπο μέ πρόσωπο μέ τό Θεό μέσα σέ μιᾶ ὁμολογία πίστεως.

¹¹ Μ.Βασίλειος, Ὁμιλία Ε' Migne P.G. 31 244-245.

Ὁ μοναχός προσεύχεται διακαῶς στό Θεό, ὁ νοῦς του καθαρίζει, φωτίζεται καί διακρίνει καλύτερα τά πάντα. Καί ἐπειδή δόθηκε ὀλοκληρωτικά στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί γνώρισε τήν κατά Χριστό ταπείνωση ἔχει καθαρή προσευχή καί ἡ ψυχή του ἀγαπᾷ τόν Κύριο. Ὅταν νοιώθει τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ στέκεται μπροστά Του «ἐν μετανοίᾳ καί συντετριμμένη καρδιά» τόν λατρεύει, τοῦ μιλᾷ, γονατισμένος μέ τά χέρια ὑψωμένα μέ ὅλο τό νοῦ, τήν καρδιά'καί τό εἶναι στραμμένα κοντά του. Καί ὅταν συμβεῖ ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ νά εἶναι τόσο ξεκάθαρη, τότε μπορεῖ νά προσεύχεται ἐνῶ κάνει καί ἄλλα πράγματα. Μπορεῖ ἔτσι νά ἀγωνίζεται «ἐν Κυρίῳ», νά σιωπᾷ «ἐν σοφίᾳ» καί νά προσεύχεται «ἀδιαλείπτως».

Μέ τήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱέ Θεοῦ ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλό» ἔρχεται στήν καρδιά ἡ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἡ ἐπίκληση τοῦ θείου ὀνόματος ἀγιάζει ὅλον τόν ἄνθρωπον καίγοντας μέσα του τά πάθη. Καί ὅταν ἡ ἀδιάλειπτη προσευχή ριζώσει στά βάθη τῆς καρδιάς τότε ὅλος ὁ κόσμος μεταβάλλεται σέ ναό τοῦ Θεοῦ.

Ὁ μοναχός διδάσκει τόν κόσμο αὐτό τό σωτήριο μάθημα τῆς προσευχῆς ἐνῶ συγχρόνως πενθεῖ στίς προσευχές του, θρηνεῖ καί ἱκετεύει γιά ὅλο τόν κόσμο γιατί ἀγαπᾷ ἀληθινά τόν ἄνθρωπο. Μπορεῖ νά ἀπομακρύνθηκε ἀπό ὅλα ἀλλά μέ τή βοήθεια τοῦ Πνεύματος ξέρει τή ζωή τοῦ κόσμου καί τίς ἀνάγκες καί τόν πόνο τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι χωρισμένος ἀπό ὅλα ἀλλά ἐνωμένος μέ τά πάντα. Προσεύχεται γιά ὅλο τό ἀνθρώπινο γένος γιά νά ἐπιστρέψουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι στόν Κύριο καί νά ἀναπαυθοῦν κοντά Του γιατί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ θέλει «πάντας σωθῆναι καί εἰς

ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν».¹² Ἀγαπᾶ τήν προσευχή γιά τόν κόσμο καί προσεύχεται μέ δάκρυα ἀγάπης καί οἱ εὐχές του στηρίζουν τήν οἰκουμένη. Ἡ προσευχή τῆς ἀγάπης του ἔχει τή δύναμη νά μεταβάλλει σέ μεγάλο βαθμό τή ροή τῶν κοσμικῶν γεγονότων καί νά συντέμνει γιά πολύ τήν ἔκταση τοῦ κακοῦ.

Ὁ κοσμικός προσεύχεται λίγο ὁ μοναχός συνεχῶς. Χάρη στους μοναχούς δέ παύει ποτέ ἡ προσευχή στή γῆ. Καί μέ αὐτό ὠφελεῖται ὅλος ὁ κόσμος, γιατί ὁ κόσμος στέκεται μέ τήν προσευχή καί ὅταν χαλαρώσει ἡ προσευχή τότε θά χαθεῖ ὁ κόσμος. Ὁ κοσμικός μέ τήν ἐργασία μιᾶς ὀλόκληρης ἡμέρας θά κερδίσει ἕνα ἀσήμαντο ποσό, ὁ μοναχός, ὅμως, μέ τήν εὐάρεστη προσευχή στό Θεό μπορεῖ νά κάνει καί θαύματα.

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος βοήθησε τόν κόσμο μέ τήν προσευχή καί ὄχι μέ τά χέρια του.

Ὁ ὅσιος Σέργιος μέ τή νηστεία καί τήν προσευχή του βοήθησε τό ρωσικό λαό νά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τόν ταταρικό ζυγό.

Ὁ ὅσιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ προσευχήθηκε νοερά καί τό Ἅγιο Πνεῦμα κατέβηκε στό Μοττοβίλωφ. Αὐτό εἶναι τό γνήσιο ἔργο τῶν μοναχῶν.

Ὁ ἅγιος Σιλουανός συχνά ἔλεγε «νά προσεύχεσαι γιά τούς ἀνθρώπους εἶναι σάν νά χύνεις αἷμα».¹³ Μαρτυρία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός του πού ἔχυσε τό αἷμα τῆς καρδιάς του στήν προσευχή τῆς ἀγάπης γιά τόν κόσμο.

Ἡ Κεχαριτωμένη Θεοτόκος μελετοῦσε μέρα καί νύκτα στό Ναό, στά «Ἅγια τῶν Ἁγίων» τό νόμο τοῦ Κυρίου καί παρέμενε ἐκεῖ πρεσβεύοντας γιά τό λαό.

¹² Α' Τιμόθεον Β', 4.

¹³ Αρχιμ. Σωφρονίου, Ὁ Γέροντας Σιλουανός σελ. 47.

Ἄς μὴν ἔχουμε ψευδαισθήσεις ἢ αὐταπάτες, ἄς μὴν λησμονοῦμε ὅτι «τοῦτο τό γένος (τῶν δαιμόνων) οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καί νηστεία».¹⁴

II. Παράδειγμα

«Δύναται σήμερον ὁ Μοναχισμός μας πολλά νά προσφέρῃ εἰς τόν κόσμον. Κυρίως νά δώσῃ τό ἀρχέτυπον τοῦ ἀνθρώπου, τό ὁποῖον ὁ κόσμος ἔχει κακοποιήσῃ...»¹⁵

Τό ζωντανό παράδειγμα τοῦ μοναχοῦ, ἡ μαρτυρία τῆς ζωῆς του καί τά ἔργα του μιλοῦν περισσότερο παρά τίς ὁποιοσδήποτε ὑψηλές θεωρίες καί τά βαρύγδουπα λόγια. Οἱ ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου κηρύττουν γιά τήν αὐταπάρνηση, τήν ταπείνωση, τήν καλωσύνη, τήν ἀγάπη... Καί οἱ Χριστιανοί προσπαθοῦν νά ἐφαρμόσουν κάτι ἀπό αὐτά.

Τό παράδειγμα ὅμως τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἕνα ἐντονότερο, δυναμικότερο καί οὐσιαστικότερο κήρυγμα καί μήνυμα στόν κόσμο. Εἶναι ἡ ἐνσάρκωση τῶν κηρυττομένων ἰδανικῶν. Ἐγκαταλείπει τά πάντα, τοὺς δικούς του, τήν πατρίδα, τά ἐγκόσμια, τά ἀξιώματα, τά πλούτη, τίς ἀνέσεις, τίς ἀπολαύσεις καί ρίχνεται στήν ἄσκηση καί τήν προσευχή γιά νά νικήσῃ τοὺς πειρασμούς καί τά πάθη, νά ἐξαγνίσει τή βούλησή του, νά καθαρῖσει τήν ψυχή του, νά γίνῃ ἀληθινός, «καινός» ἄνθρωπος.

Μέ αὐτή τήν «σιωπηλή εὐγλωττία ἀγίου βίου» ὅπως τήν ἀποκαλεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, πού διδάσκει καί ἐπηρεάζει ὅσο τίποτε ἄλλο, ὁ μοναχός θά γίνῃ

¹⁴ Ματθαίου 17,21.

¹⁵ Θεοκλήτου Διονυσιάτου, Μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς σελ. 20.

πνευματοφόρος, χριστοκεντρικός. «Ζῆ δέ οὐκέτι αὐτός, ζεῖ δέ ἐν αὐτῷ Χριστός». ¹⁶

III. Συγγραφή

Τρίτη μορφή ἔμμεσης προσφορᾶς ἀποτελεῖ τό πλούσιο συγγραφικό ἔργο τῶν μοναχῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Θεμέλιο καί βάση τοῦ κάθε συγγράμματος δέν εἶναι «ἡ τοῦ κόσμου τούτου σοφία», δέν εἶναι κούφια νοησιαρχία, δηλ. ὅτι κόψει τό ξερό τους τό κεφάλι ἀλλά ἡ μόρφωση, ἡ πείρα καί προπαντός ὁ φωτισμός, ἡ θεία ἔμπνευση, πού βγαίνει μέσα ἀπό τήν ἀδιάκοπη προσευχή, μελέτη καί ἄσκηση.

Συγγραφική προσφορά τοῦ μοναχικοῦ κόσμου ἀποτελοῦν τά Ἀσκητικά πού καθορίζουν καί διακανονίζουν τόν ἀσκητικό βίο ἢ περιέχουν βιογραφίες, συλλογές καί ἀποφθέγματα μεγάλων ἀσκητῶν ὅπως τό βίο τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου πού ἔγραψε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, οἱ χίλιες ἐπιστολές, οἱ ὀκτώ ἀσκητικές πραγματεῖες καί οἱ συλλογές ἀποφθεγμάτων τοῦ Νείλου τοῦ ἀσκητή, οἱ περισσότερες τῶν δύο χιλιάδων ἐπιστολές τοῦ Ἰσίδωρου τοῦ Πηλουσιώτη, τό βιβλίο μέ τίς 840 ἐρωταποκρίσεις τοῦ Ζωσιμᾶ τοῦ Βαρσανούφιου, ἡ Κλίμακα τοῦ Ἰωάννη τοῦ Σιναΐτη, τά Ἀσκητικά τοῦ Ἰσαάκ τοῦ Σύρου καί τόσα ἄλλα.

Ἡ πατερική γραμματεία, στή συνέχεια, εἶναι τό ἀπάνθισμα τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἥλιος καί ὁ ἥλιος εἶναι ἡ Ἀποκάλυψη, ἡ Ἀλήθεια, ἡ Γραφή. Εἶναι ἀδύνατο νά πλησιάσεις ἀπ' εὐθείας τόν ἥλιο χωρίς νά τυφλωθεῖς. Ὁ καθρέπτης πού σέ

¹⁶ Γαλ. 2,20.

ὑποβοηθεῖ στό νά γνωρίσεις τό Χριστό καί νά ἔρθεις κοντά του εἶναι οἱ πατέρες μέ τό πλούσιο καί ἀξιόλογο ἔργο τους, πού παραμένει πάντα ἐπίκαιρο. Τό ἔργο τοῦ Ἀθανασίου, τοῦ Γρηγορίου, τοῦ Βασιλείου τοῦ Χρυσοστόμου καί τόσων ἄλλων.

Ἀκόμα ἡ ποιμαντική γραμματεία ἔχει νά παρουσιάσει ἐξαιρετικές ποιμαντικές μελέτες ὅπως τοῦ Ἱερομονάχου Μεθοδίου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου καί τοῦ ἀγίου Νεκταρίου.

Σήμερα ἡ παράδοση συνεχίζεται σέ μικρή κλίμακα διότι δέν ὑπάρχει ἀνάγκη νά γραφεῖ κάτι νέο· αὐτά πού πιστεύουν, νοιώθουν καί ζοῦν οἱ μοναχοί σήμερα ὑπάρχουν γραμμένα καί πολύ καλά μάλιστα. Ὅταν ἡ ἀνάγκη τό φέρει καί ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ τό θέλει ἀσφαλῶς θά γραφοῦν καί νεώτερα. Πάντως σήμερα προσφέρονται βιβλία ἀπό μοναχοί, ἀρχιμανδριῖτες καί ἀρχιερεῖς μέ ψυχωφέλιμο χαρακτήρα, πού πιστεύεται ὅτι οἰκοδομοῦν πνευματικά.

Β'

Ι. Ἱεραποστολή

Ἱεραποστολή εἶναι ἡ ἀνάπτυξη τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ νίκη τοῦ καλοῦ σέ βάρος τοῦ κακοῦ. Εἶναι ἡ πρώτη ἐντολή πού ἔδωσε ὁ Κύριός μας στούς μαθητές του μετά τήν ἀνάσταση «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»¹⁷. Εἶναι μιὰ ἄμεση συνέπεια καί συνέχεια τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου μας. Ἡ μετάδοση τοῦ ἐλπιδοφόρου, λυτρωτικοῦ καί σωτήριου μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἀγάπης σέ

¹⁷ Ματθ. 28,19.

ὅλες τίς καρδιές γιά νά μετανοήσουν, νά ἔρθουν κοντά στό Χριστό, νά ζεσταθοῦν καί νά γεμίσουν ἀγάπη...

Πραγματικά, οἱ παλαιοὶ μοναχοὶ καί ὅταν ἀκόμη δέν πορεύονταν σέ ξένες περιοχές πού δέν εἶχε κηρυχθεῖ ὁ Χριστός, καί ὅταν ἡ σκληρή καί μαρτυρική τους ἀσκήση τούς καλοῦσε νά ἀποσύρονται στήν ἔρημο ἢ νά κλείονται σέ σκῆτες ἢ νά ἀνεβαίνουν σέ στύλους, ποτέ δέν ξεχνοῦσαν τήν ἀνάγκη νά μεταδώσουν τή σωτηρία στούς ἄλλους. Συνείδησή τους ἦταν, ὅτι ἡ δική τους προσωπική σωτηρία, γιά τήν ὁποία τόσο μοχθοῦσαν, δέν μποροῦσε νά γίνει πραγματικότητα, ἂν δέν περνοῦσε ἀπό τόν πλησίον.

Πρῶτος ὁ πατέρας τοῦ μοναχισμοῦ ἔδρασε ἱεραποστολικά. Ἐζήση στήν ἔρημο περισσότερα ἀπό ἑβδομήντα χρόνια. Ἡ φήμη του κάλυψε καί τήν τελευταία γωνιά τῆς ἐρήμου καί ἔλκυσε τό ἐνδιαφέρον καί τό ζῆλο πολλῶν χριστιανῶν, πού ἐρχόντουσαν γιά νά τόν ἀκούσουν καί νά μιμηθοῦν τό παράδειγμά του. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος γιά νά μήν ἐνοχλῆται ἀναχώρησε στά ἐνδότερα τῆς ἐρήμου ἀλλά καί ἐκεῖ δέ βρῆκε ἡσυχία. Τό 331, ὅταν ὁ αὐτοκράτορας Μαξιμῖνος ἀνανέωσε τό διωγμό στήν Αἴγυπτο, πῆγε αὐτός στήν Ἀλεξάνδρεια γιά νά ἐμψυχώσῃ τούς πιστούς. Τό δέ 352 ὁ Μέγας Ἀντώνιος φάνηκε γιά δεύτερη φορά στήν Ἀλεξάνδρεια γιά νά ἀποκηρύξῃ τήν αἵρεση τοῦ Ἀρείου. Κατά τόν βιογράφο του, τόν Μέγα Ἀθανάσιο, ἔκαμε τόση ἐντύπωση ἡ παρουσία του στήν Ἀλεξάνδρεια ὥστε στίς λίγες ἡμέρες πού ἔμεινε ἐκεῖ ἔγιναν ἀπό τούς ἐθνικούς τόσοι χριστιανοί ὅσοι δέν ἔγιναν σέ ἕνα ὀλόκληρο χρόνο.

Ὁ ἀσκητής τῆς Αἰγύπτου Θεῶν ἔφερε στό Χριστό μιᾶ ομάδα ληστῶν, ὁ μοναχός Ἰάκωβος, ἀναχωρητής

σ' ένα σπήλαιο κοντά στην κωμόπολη Πορφυρέων, κέρδισε για τον Χριστό πολλούς Σαμαρείτες. Ο Όσιομαρτύς Απολλώνιος την περίοδο ενός μεγάλου διωγμού έναντι των Χριστιανών, προσπάθησε να στηρίξει πολλούς στην πίστη, έτσι πού όρισμένοι, γεμάτοι θάρρος έφτασαν μέχρι τό μαρτύριο. Η δράση του προκάλεσε τή σύλληψη και τό κλείσιμό του στή φυλακή. Έκει μέ πολλή έγκαρτέρηση, ύπόμενε τίς προσβολές και τούς έξευτελισμούς από μέρους των ειδωολατρών χωρίς νά λυγίζει. Αντίθετα, εύρισκε εύκαιρία νά σπέρνει τό λόγο τής πίστης¹⁸.

Τό μυστικό τους ήταν μόνο ότι είχαν το Χριστό μέσα τους. Γι' αυτό μπορούσαν νά κάνουν ακόμα και θαύματα αφού ό ίδιος ό έαυτός μας ήταν τό μεγαλύτερο θαῦμα. Μέ τήν προσευχή του ό όσιος Συμεών ό Στυλίτης αξίωσε τή βασίλισσα των Ίσμηλιτών πού ήταν άτεκνη νά γεννήσει παιδί και εκείνη σέ ένδειξη εύχαρίστησης τό αφιέρωσε κοντά του. Ο άββās Κόπρης για νά αποδείξει ποιός έχει τό Θεό μέσα του στόν αιρετικό Μανιχαίο του πρότεινε νά πέσουν στή φωτιά. Ένω ό αιρετικός κάηκε σάν λαμπάδα ό άββās, μέ τή δύναμη τής πίστης τής αγιασμένης ζωής του έπεσε στή φωτιά και βγήκε απείρακτος. Έτσι έπαληθεύουν τά λόγια του Χριστού: «ό πιστεύων εις έμέ, τά έργα ά έγώ ποιῶ κάκεϊνος ποιήσει και μείζονα τούτων ποιήσει»¹⁹.

Σήμερα όσοι μοναχοί άληθινά έξαγνίζονται και αισθάνονται τήν κλήση και τόν πόθο έγκαταλείπουν τό μοναστήρι και έρχονται στόν κόσμο για νά προσφέρουν λατρευτικό, πνευματικό και κοινωνικό έργο.

¹⁸ Ηλία Βουλγαράκη, Νερό από τήν έρημο.

¹⁹ Ιωάννου 10,25.

Διαφορετικά όσοι μοναχοί έρχονται στον κόσμο και στεροϋνται πνευματικότητας γίνονται πρόξενοι δυσάρεστων καταστάσεων.

Τέλος, οί μοναχοί είναι εκείνοι πού έπανδρώνουν τίς θέσεις-κλειδιά μέσα στην Έκκλησία και πού φωτισμένοι από τό άγιο Πνεύμα οδηγούν τό σκάφος της.

II. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Η προσφορά και φροντίδα στις κοινωνικές ανάγκες των συναθρώπων είναι μέλημα και έκδήλωση της αγάπης του μοναχού για τον πλησίον. Πολλά μοναστήρια σήμερα χρηματοδοτούν εκκλησιαστικά οικοτροφεία, όρφανοτροφεία, νοσοκομεία, πτωχοκομεία σπίτια γαλήνης ενώ άλλα διατηρούν τέτοια ιδρύματα στα όποια οί μοναχοί εκτελούν διακονήματα. Η φιλοξενία και ή περιποίηση των ξένων στα μοναστήρια γίνεται μέ πολλή αγάπη και σου μένει άξέχαστη. Πολλά είναι τά παραδείγματα της φιλανθρωπικής δράσης των μοναχών. Αναφέρω μονάχα δύο:

Τό 368 μ.Χ. όταν ξέσπασε φοβερή πείνα στην Καισάρεια ό Μέγας Βασίλειος έκτισε τή γνωστή «Βασιλειάδα», πτωχοκομείο-νοσοκομείο και άλλα ιδρύματα, πού περιελάμβανε τριάντα χιλιάδες ανθρώπους και πού ό Γρηγόριος ό Νανζιανζηνός τήν όνομάζει «της εύσεβείας ταμείον». Τό πτωχοκομείο αυτό ήταν ένα θαυμάσιο ίδρυμα. Έκει πήγαιναν νά κατοικήσουν όσοι είχαν ανάγκη από περίθαλψη, όσοι ήταν άρρωστοι, όσοι πεινούσαν. Για όλους ήταν ή

πόρτα του άνοικτή και όλοι εύρισκαν μία γωνιά για να άκουμπήσουν.

Η άδελφή του Μεγάλου Βασιλείου Μακρίνα, νεαρώτατη άκόμα άποτραβήκτηκε μέ την οικογένειά της σέ ένα πατρικό τους κτήμα κοντά στον ποταμό Ίρι του Πόντου και έκτισε εκεί δυό γυναικειές μονές. Οί μονές αυτές στέγαζαν άσθενείς και όρφανά. Έδιναν άσυλο στους φτωχούς και οί μοναχές άσχολούντο μέ την άνατροφή των άνηλίκων. Κανείς δέ κτυπούσε την πόρτα τους, χωρίς να φιλοξενηθεί. Ήταν τέτοια ή φήμη της Μακρίνας ως άγίας, ώστε και οί κακοποιοί άκόμα κατέφευγαν εκεί για να ζητήσουν στέγη και προστασία. Και ή νέα εκείνη, μέ την παρθενική ψυχή, σέ κανένα δέν άρνιόταν να προσφέρει τίς ύπηρεσίες της. Όπως αναφέρει, μάλιστα, ή παράδοση, είχε κατορθώσει μέ την πειθώ της, όχι μόνο να τους κάνει να μετανοιώσουν και να αλλάξουν ζωή, αλλά και να πιστέψουν στην θρησκεία του Χριστού.

III. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Μία τρίτη μορφή άμεσης προσφορᾶς του μοναχισμού στον κόσμο είναι και τό πνευματικό έργο. Τό γεγονός ότι ό κόσμος άναζητᾶ την άγκαλιά του μοναστηριού για να λειτουργηθεί, να έξομολογηθεί, να παραδώσει τά προβλήματά του, τό άγχος της σημερινής ζωής, οτιδήποτε ύπάρχει μέσα του και τον βαραίνει, τον κάνει να πονᾶ ή να άμφισβητεί ή να βρίσκεται σέ άδιέξοδο και άπελπισία και να ξαλαφρώσει.

Στό θυσιαστήριο (Άγία Τράπεζα) και τό μοναστήρι βρίσκεται και άπ' εκεί ξεπηδᾶ ή άγιότητα. Δίνεις πόνο για να πάρεις χαρά· δίνεις ψυχοσωματική σύγχυση για

νά πάρεις γαλήνη καί εἰρήνη. Προσφέρεις τόν ἑαυτό σου ὀλοκληρωτικά στά χέρια τοῦ Θεοῦ, ἔστω καί γιά λίγο, καί ζεῖς μέσα στή γλυκύτητα τῆς ἀγάπης καί τοῦ ἐλέους Του.

Ἡ κατανυκτική λειτουργία καί οἱ ἀκολουθίες μέ τήν ἱερή μεγαλοπρέπεια ἀλλά καί μέ ὅλη τήν ἀπλότητα καί φυσικότητα, ἡ ἀλησμόνητη ἔξομολόγηση τοῦ φωτισμένου καί ἔμπειρου πνευματικοῦ πού σέ γαληνεύει καί σέ καθοδηγεῖ, ἡ ἡσυχία τῆς ἐρημιᾶς τοῦ τοπίου, ἡ ἔκφραση καί συμπεριφορά τοῦ κάθε ἀγωνιζόμενου μοναχοῦ, ἡ φιλοξενία, τό παράδειγμα, ἡ ἀγάπη του σέ συγκλονίζουν, σέ διδάσκουν, σέ ἐπηρέαζουν...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ἠθική καί Θρησκευτική Ἐγκυκλοπαιδεία.
2. Θεοκλήτου Διονυσιάτου Μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς.
3. Ἀρχιμ. Σωφρονίου Ὁ Γέροντας Σιλουανός.
4. Χριστοδούλου Παρασκευαΐδη Μητροπολίτου Δημητριάδος Τό Ἀγγελικόν Πολίτευμα.
5. Ἀρχιμ. Τιμοθέου Τζιαβαρά τό ὄγδοον μυστήριον.
6. π. Δημητρίου Στανιλόαε Ὁ σταυρός καί ἡ χαρά στή ζωή τῶν μοναχῶν.
7. Ἠλία Βουλγαράκη Νερό ἀπό τήν ἔρημο.
8. Ἀνδρέου Φυτράκη Οἱ μοναχοί ὡς κοινωνικοί διδάσκαλοι καί ἐργάται
9. Γεροντικόν
10. Μητροπολίτου Τρίκης καί Σταγῶν Διονυσίου Ὁρθόδοξος Ἀνατολικός Μοναχισμός.

Η ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν μας τό τελειότερο καί ὁμορφότερο δημιούργημα τῆς φύσης, τό σῶμα μας, τό ἀχρειώνουμε ὑποδουλώνοντάς το σέ πάθη καί σέ κακίες.

Ὅχι μόνο ἕνας ναρκομανῆς ἢ ἕνας μανιώδης καπνιστής ἢ ἕνας ἄνθρωπος πού περνάει τήν ἡμέρα του μέ ἀσωτεῖες καί πορνείες ἀχρειώνει τό σῶμα του ἀλλά καί ὁ ἄνθρωπος πού καλλιεργεῖ μῖσος καί μνησικακία. Αὐτός ἀλλοιώνει τή μορφή του, ὑποφέρει τό σῶμα του, πάσχει σωματικά.

Ξέροντας ὁ Θεός πόσο δύσκολο εἶναι νά συνέλθουμε ἀπό τή συνήθεια τῆς ἁμαρτίας, ἐπέτρεψε τό παιδαγωγικό μέτρο τοῦ σωματικοῦ θανάτου. Οἱ ἅγιοι πατέρες ρεαλιστές καί προγειωμένοι λένε κάτι πού ὅλοι τό καταλαβαίνουμε: Ἄν δέν ὑπῆρχε ὁ σωματικός θάνατος, τό κακό θά ἦταν ἀθάνατο. Δέν ὑπῆρχε περίπτωση νά διορθωθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπό ὁμόνοσ του. Καί ἐπειδή δέν μποροῦσε ὁ Χριστός νά ἀνεχθεῖ τό κορυφαῖο δημιούργημά του, τό ὠραιότερο πλάσμα, τό μόνο πλάσμα μέ τό θεῖο προνόμιο τοῦ λογικοῦ νά τό τρώει τό χῶμα καί νά τελειώνει μέσα στόν τάφο γι' αὐτό ἦρθε στή γῆ, γιά νά μᾶς ἀναστήσει. Ἦρθε νά νικήσει γιά χάρη μας τή φθορά καί τό θάνατο, ἔτσι ὥστε νά ἔχει τό σῶμα μας, τό δικό μας, ὄχι κάποιο ἄλλο σῶμα, τή δυνατότητα νά **ξαναζήσει** αἰώνια πιά.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ δέ σταματάει ξαναχαρίζοντας μου μόνο σωματικά ζωή αἰώνια ἀλλά θέλησε νά δώσει τή δυνατότητα νά ζήσουμε μέ τό σῶμα κάτι πού ποτέ δέν μπόρεσε νά φαντασθεῖ ἢ νά λαχταρίσει καρδιά ἀνθρώπου. Νά ζήσουμε κάτι τόσο ὑψηλό, δηλαδή νά καθίσουμε στά δεξιά τοῦ θρόνου τοῦ

Πατέρα Του. Αυτό έκανε ό Χριστός μέ τήν Ανάληψη Του.

Τό ανθρώπινο σῶμα πού προσέλαβε μέσα στήν άχραντη μήτρα τής Υπεραγίας Θεοτόκου, αυτό τό σῶμα πού μετά περπάτησε πάνω στή γῆ 33 χρόνια, έζησε κοντά μας, έφαγε μαζί μας, μᾶς μίλησε ζωντανά μᾶς άκούμπησε, μᾶς θεράπευσε, μᾶς άγκάλιασε και τέλος δέχθηκε σάν «εὐχαριστῶ» από μᾶς σταυρό, θάνατο και ταφή. Ύστερα όχι μόνο τό άνέστησε αλλά και για σαράντα ήμέρες τό έδειξε σέ έκατοντάδες άξιόπιστους μάρτυρες και τή τεσσαρακοστή ήμέρα τό άνέβασε πιο πάνω από τή δόξα τῶν άσωμάτων άγγέλων και τό «έκάθισε» στά δεξιά του θρόνου του έπουράνιου Πατέρα Του. Οί άγιοι άγγελοι τά έχασαν, έμειναν έκληκτοι όταν είδαν ένα ανθρώπινο σῶμα νά δοξάζεται πιο πολύ από αυτούς τούς άσωμάτους.

Αυτή είναι ή τιμή και ή δόξα πού μᾶς άξιώνει ό Χριστός νά λάβουμε. Τέτοια τιμή και δόξα προετοιμάζει για τό ανθρώπινο σῶμα μας. Δέν ύπάρχει καμμιά πίστη, καμμιά θρησκεία πάνω στον κόσμο πού νά τιμᾶ και νά δοξάζει τόσο τό ανθρώπινο σῶμα.

Όλα αυτά μᾶς βοηθοῦν νά καταλάβουμε πόση μεγάλη άδικία κάνουμε στον έαυτό μας, όταν τό σῶμα μας αντί νά τό κάνουμε μέσο πού θά μᾶς φέρει κοντά στο Χριστό τό κάνουμε μέσο πού μᾶς απομακρύνει από τό Χριστό και τό θέλημά Του.

Πῶς γίνεται τό σῶμα μας μέσο νά πλησιάσουμε τό Χριστό;

1. Μέ τό σωματικό κόπο τής προσευχῆς, τής νηστείας, τής όρθοστασίας και τής γονυκλισίας.

2. Μέ τήν προσφορά έλεημοσύνης και συμπαραστάσης στον πονεμένο άδελφό.

3. Μέ τό χαμόγελο τῆς συγνώμης στόν ἐχθρό.

4. Μέ τή θυσία τοῦ ὕπνου μου γιά νά ἀναπαυθεῖ κάποιος ἄλλος.

5. Μέ τό καθαρό, γλυκό στόμα στήν ἐπικοινωνία μέ τούς ἄλλους.

6. Μέ τά καθαρά προσεκτικά μάτια στή συναναστροφή μου μέ τούς ἄλλους.

Όλα αὐτά εἶναι ἔργα σωματικά, πού ὑψώνουν καί ἀγιάζουν τό σῶμα· μέ βοηθᾶνε νά πλησιάζω καί νά ἀγαπῶ τό Χριστό καί νά ἔχω περισσότερες πιθανότητες τό σῶμα αὐτό νά ζήσει αἰώνια ὄχι στήν ταλαιπωρία τῆς κόλασης μακριά ἀπό τό Χριστό ἀλλά στή χαρά τῆς συντροφιάς καί κοινωνίας μαζί μέ τό Χριστό.

ΕΥΩΔΙΑ

Στήν έθιμοτυπική επίσκεψη πού έκαναν χριστιανοί ιεραπόστολοι στίς Ίνδιες στό μεγάλο πολιτικό καί φιλόσοφο Γκάντι ανάμεσα στ' άλλα τόν ερώτησαν:

-Εσύ, πού ξέρεις καλά τούς Ίνδους, πές μας τί νομίζεις θά πρέπει νά κάμουμε γιά νά αρχίσουν νά δέχονται τό μήνυμά μας.

Απάντησε άπλᾶ ό Γκάντι:

-Νά φέρνετε όλο καί πιό πολύ στόν νοῦ σας τό μυστήριο πού κρύβει τό τριαντάφυλλο. Τό τριαντάφυλλο εἶναι ώραϊο λουλούδι. Πολύ ώραϊο. Μά δέν τό λαχταροῦμε οὔτε γιά τό χρώμα του· οὔτε γιά τήν όμορφιά του. Τό λαχταροῦμε γιά τήν εὐωδία του. Φροντίστε καί έσεῖς νά έχετε κάτι άπό τήν εὐωδία τοῦ μηνύματος τοῦ Χριστοῦ. Καί τότε όλα θά πᾶνε καλά.

Δέν έχουμε τήν πολυτέλεια νά ψάχνουμε γιά εὐωδία σ' ένα κόσμο πού σαπίζει καί άποσυντίθεται καί τοῦ λείπει τό ίδιο τό όξυγόνο.

Μακάρι νά ύπῆρχε εὐωδία, νά μπορούσαμε νά αναπνεύσουμε εὐωδία, προτοῦ αλλά προηγουμένως χρειάζεται νά έξασφαλίσουμε όξυγόνο.

Αυτό τό έργο έκαναν αρχικά οί Απόστολοι καί στή συνέχεια οί Πατέρες. Φρόντιζαν νά έξασφαλίζουν καθαρό πνευματικό άέρα γιά νά αναπνέουν οί άνθρωποι τῆς έποχῆς τους καί νά μήν πάθουν άσφυξία άπό τή δυσωδία τῆς ειδωλολατρείας καί δαιμονολατρείας.

Τό όξυγόνο εἶναι ή πρώτη προϋπόθεση γιά νά ζήσει ό άνθρωπος. Χωρίς φαγητό ζεῖ μερικές ήμέρες. Χωρίς νερό λιγότερες. Αλλά χωρίς όξυγόνο οὔτε δευτερόλεπτο.

Αυτό τό πνευματικό όξυγόνο έξασφάλιζαν οί άπόστολοι καί φρόντισαν νά διατηρήσουν καί νά μεταδώσουν στους διαδόχους τους άγίους Πατέρες. Καί κάθε φορά, πού έβλεπαν ότι πάει νά μολυνθεῖ άπό τά δηλητηριώδη άέρια τῆς πλάνης καί τῆς άσέβειας, κτυποῦσαν συναγερμό καί καθάριζαν τήν άτμόσφαιρα διατυπώνοντας σωστά τή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ πού οί αίρετικοί πήγαιναν νά τήν νοθέψουν.

Κάθε φορά πού υπάρχει κίνδυνος νά μολυνθεῖ ἡ Ἐκκλησία, ἔχει ἀνθρώπους γιά νά μᾶς δείξουν πού εἶναι ὁ καθαρός πνευματικός ἀέρας, γιά νά μὴν πηγαίνουν οἱ ἀνθρωποι νά κάνουν εἰσπνοές πάνω ἀπό τούς βόθρους.

Αὐτός εἶναι καί ὁ λόγος πού ἡ Ἐκκλησία καθιέρωσε νά γιορτάζει τούς Πατέρες πού συγκρότησαν τίς Οἰκουμενικές Συνόδους. Στούς πνευματικούς μας αὐτούς Πατέρες ὀφείλομε τό ὅτι δέν ἀνήκουμε στό σκοτάδι, στήν πλάνη καί στήν αἵρεση ἀλλά στό φῶς στήν ἀλήθεια καί στή ζωή.

Ἐάν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἔλεγε τό περίφημο ἐκεῖνο, ὅτι στό φυσικό του πατέρα Φίλιππο ὀφείλει τό «ζῆν» καί στό δάσκαλό του Ἀριστοτέλη τόν «εὖ ζῆν» δηλ. τό ὅτι τόν ἔμαθε νά ζεῖ σάν ἄνθρωπος μέ ἰδανικά, ἀσύγκριτα περισσότερο ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ὀφείλομε εὐγνωμοσύνη στούς πνευματικούς μας πατέρες.

Ἐζησαν σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Εἶναι πνευματικά φῶτα καί πνευματικοί φωστῆρες τῆς ἀνθρωπότητας. Εἶναι σάν πόλεις κτισμένες στίς κορυφές βουνῶν. Εἶναι τό φῶς τοῦ κόσμου. Συνδύαζαν πράξη καί θεωρία. Κήρυξαν τό Εὐαγγέλιο παντοῦ. Ὑπερασπίστηκαν τήν πίστη μέ ὅλη τή δύναμη τους καί μᾶς παρέδωσαν τόν ἀτίμητο θησαυρό, τήν ἱερή παρακαταθήκη τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως. Ὅπως ὠραῖα ψάλλει ἡ Ἐκκλησία, οἱ Πατέρες ὑπῆρξαν: «ἀστέρες πολύφωτοι» (πολύφωτα ἀστέρια)· «τῆς μυστικῆς Σιών ἀκαθαίρετοι πύργοι» (ἀπάτητα κάστρα τῆς Ἐκκλησίας)· «τά μυρίπνοα ἄνθη τοῦ παραδείσου»· «τά πάγχρυσά στόματα τοῦ Λόγου»· «Ἐκκλησίας καύχημα»· καί «οἰκουμένης ἀγλάισμα» (τό στολίδι, ἡ ὁμορφιά τῆς οἰκουμένης).

Γιά νά μπορέσουμε νά καταλάβουμε τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ καί νά αἰσθανθοῦμε τά ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς δύναμης στή ζωή μας, πρέπει ὅπωςδήποτε νά προηγηθοῦν δύο πράγματα: ι) σωστή κατανόηση τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας καί ιι) σωστή ἐφαρμογή της στή ζωή μας.

Κάποια φορά συζητοῦσαν δύο ἀνθρωποι. Ρωτᾷ ὁ ἓνας τόν ἄλλο, πού ἦταν ἓνας ἀπλός χωρικός μέ πολύ μικρή μόρφωση:

-Τί κάνεις τίς ἐλεύθερες ὥρες σου;

-Μεταφράζω τό Εὐαγγέλιο.

-Μά, καλά ἀπορεῖ ὁ συνομιλητής του, ξέρεις τόσο καλά ἀρχαῖα ὥστε νά κάνεις τέτοιο σπουδαῖο πρᾶγμα;

-Κοίταξε φίλε μου, ἀπαντᾷ ὁ ἀπλός χωρικός.

-Μεταφράζω τό Εὐαγγέλιο στή ζωή μου. Δέν περιορίζομαι στό διάβασμα ἀλλά ἀγωνίζομαι νά μεταφέρω ὅ,τι διαβάζω σέ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μου.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες ἐξήγησαν καί ἀνέλυσαν τά λόγια τῆς ἀγίας Γραφῆς γιά νά μήν τά μεταφράζει ὁ καθένας ὅπως τοῦ καπνίσει. Ταυτόχρονα ἐφάρμοζαν στή ζωή τους τή διδασκαλία τοῦ Κυρίου κατά τόν πιό ἀκριβῆ τρόπο. Γι' αὐτό καί ἀποτελοῦν γιά μᾶς πρότυπα πίστεως καί ζωῆς.

Εἶναι φανερό, ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δέν μποροῦν νά ἔχουν τή μεγάλη σοφία, σύνεση καί μόρφωση τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά **ΟΛΟΙ ΜΑΣ**, ἂν θελήσουμε, μποροῦμε νά μιμηθοῦμε τή ζωή τους. Τήν ἀκλόνητη πίστη τους στό Χριστό καί τήν ἀγάπη τους γιά τήν ἀκρόαση καί ἐφαρμογή τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖνο πού μᾶς λείπει σήμερα δέν εἶναι ἡ εὐφυΐα καί τά πτυχία ἀλλά ὁ σωστός προσανατολισμός. Τί πρέπει νά βάλω πρῶτο στή ζωή μου.

Ὁ λόγος τῶν ἁγίων Πατέρων καί διδασκάλων ἤχουσε σάν βροντή, γιατί ἡ ζωή τους ἔλαμπε σάν ἀστραπή.

Δέν πρέπει νά μείνουμε μόνο στήν ἀξιολόγηση καί ἀναγνώριση τοῦ θησαυροῦ τῆς ὀρθόδοξης πίστεως. Πρέπει νά προχωρήσουμε καί στήν **ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ** του! Διότι, ἂν δέν χρησιμοποιεῖς τόν θησαυρό πού ἀνακάλυψες, εἶναι σάν νά μήν τόν ἔχεις. Ἀφοῦ δέν παίρνεις ἀπ' αὐτόν καμμιά ὠφέλεια, κανένα κέρδος. Ὅφείλουμε νά γίνουμε φῶς τοῦ κόσμου, πού νά λάμψει μπροστά στους ἀνθρώπους, ὥστε βλέποντας τά καλά μας ἔργα νά δοξάζουν τόν Οὐράνιο Πατέρα μας.

ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (Φῶς τοῦ κόσμου)

Ἐμεινε ὀρφανό κοριτσάκι. Λίγες μέρες μετά τή γέννησή της ἔχασε τή μητέρα της. Ἦταν δυσαναπλήρωτο κενό. Θά πει κανείς τί κριμα, τί ἄδικος πού εἶναι ὁ Θεός. Ὁ πατέρας της τήν ἀνέθεσε σέ μιά γυναίκα πού ἦταν χριστιανή νά τήν μεγαλώσει. Ἐξωτερικά τό γεγονός φαίνεται ἀδικία, ἀλλά τελικά γίνεται μεγάλη εὐλογία. Ἄν δέ γινόταν αὐτό δέ θά ἦταν αὐτή πού ἦταν, δέ θά γινόταν αὐτό πού ἔγινε. Ἦταν ἡ ἀφορμή γιά νά ἀνατραφεῖ ἀπό μιά χριστιανή γιά νά γίνει φῶς τοῦ κόσμου.

Τό πρῶτο πού θέλει ὁ Χριστός εἶναι νά Τόν γνωρίσουν ὡς φῶς κόσμου. Ἄν δέ γνωρίσουμε αὐτό τότε ὅση μόρφωση νά δώσουμε στά παιδιά μας, ὅση περιουσία νά τούς ἐξασφαλίσουμε, ὅσα διπλώματα, καταθέσεις, αὐτοκίνητα καί δόξες νά ἔχουν, τά παιδιά θά γίνουν ὄχι ἀπλῶς δυστυχημένα ἀλλά κυριολεκτικά χαμένα, νεκρά, χωρίς ζωή. Λέει ὁ Χριστός «ὅποιος δέν τρώει τό Σῶμα μου καί δέν πίνει τό Αἷμα μου δέν ἔχει ζωή».

Ἡ ἁγία Μαρίνα οὔτε σπούδασε, οὔτε ἀπέκτησε περιουσία, οὔτε γλέντησε τά νειάτα της, οὔτε ἔζησε τή ζωή της ὅπως λέμε οἱ ἄνθρωποι σήμερα. Καί καθώς ἄρχισε νά τῆς χαμογελά ἡ ζωή, ὅπως λέμε, δηλ. βρέθηκε σέ ἡλικία νά παντρευτεῖ, ἀντί γιά τό χαμόγελο τῆς ζωῆς ἀντιμετώπισε μαυρίλα, φυλακή, βασανιστήρια καί θάνατο. Καί ὅμως ὅλες αὐτές τίς μαῦρες ἡμέρες ἡ ἁγία Μαρίνα δέν ἔπαψε νά εἶναι ζωντανή. Δέ σταμάτησε οὔτε μιά στιγμή νά εἶναι μαζί μέ τό Χριστό. Γι' αὐτό ὄχι ἀπλῶς δέ χάθηκε, ἀλλά συνεχίζει καί σήμερα νά εἶναι ζωντανή καί νά μᾶς

ἀκούει. Απολαμβάνει τή ζωή του Χριστού και περνάει καλά.

Ἄλλα κορίτσια ἀπό τήν ἐποχή της και τά μέρη της χάθηκαν, δέν τά ξέρει κανείς, δέν τά θυμᾶται κανείς, τή Μαρίνα ὅμως τή θυμᾶται ὅλος ὁ χριστιανικός κόσμος και ὄχι ἀπλῶς τήν θυμόμαστε, ἀλλά τήν αἰσθανόμαστε ζωντανή, τῆς μιλάμε και τῆς ζητᾶμε νά μᾶς ἀκούσει.

Ἁγία Μαρίνα, σέ παρακαλοῦμε:

✚ φώτισέ μας νά καταλάβουμε ποῦ εἶναι ἡ ἀληθινή ζωή και χαρά, ποῦ εἶναι ἡ ζωή και ἡ χαρά πού δέν τελειώνει ποτέ.

✚ Δός μας τή δύναμη νά ξεκολλήσουμε ἀπ' αὐτά πού κάποτε τελειώνουν.

✚ Μίλησε στό Χριστό γιά μᾶς, νά μήν μᾶς ἐγκαταλείπει, νά μᾶς συγχωρεῖ και νά μᾶς ξυπνάει ὥστε νά μήν μᾶς «πιάσει ὁ ὕπνος» πού λέει ὅτι ὅλα τελειώνουν ἐδῶ.

Ἡ ἑορτή τῆς ἁγίας Μαρίνας μᾶς θυμίζει ὅτι ὅλα ἀρχίζουν ἀπ' αὐτή τή ζωή. Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει ὁ παράδεισος, δηλαδή νά εἴμαστε μαζί μέ τόν Χριστό, και ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ κόλαση, δηλαδή νά εἴμαστε χωρίς τό Χριστό. Ἄς διαλέξουμε τό πρῶτο μέ ὅ,τι αὐτό συνεπάγεται.

Κυριακή τῶν Μυροφόρων

Μιλώντας κάποτε ὁ ποιητής Κώστας Βάρναλης στὸν λογοτέχνη Κωστῆ Μπαστιᾶ, τοῦ ἐξομολογήθηκε τὰ ἑξῆς:

-Ἐγὼ τὰ ἀφηρημένα καὶ τὰ μεταφυσικά δέ θέλω νὰ τὰ ἀνακατεύω καθόλου. Γιὰ μένα, οἱ λέξεις πού χρησιμοποιοῦμε πρέπει νὰ ἔχουν ἓνα νόημα **χειροπιαστό**: νὰ ἀντιστοιχοῦν σέ μιὰ πραγματικότητα **αἰσθητή**.

Καί συνέχισε ὁ «ἀπόλυτα προσγειωμένος» ποιητής μας:

-Νοιάζομαι μόνο γιὰ τὴν τωρινή ζωὴ καὶ δέ με ἐνδιαφέρει καθόλου τί θὰ γίνει μετὰ θάνατο. Δέν πιστεύω πὼς με περιμένει τίποτε καλύτερο ἢ χειρότερο. Ἀπλῶς λυποῦμαι ὅταν σκέφτομαι ὅτι, πεθαίνοντας, **θά χαθῶ ὀριστικά**. Οἱ παρηγοριές τῆς θρησκείας δέν εἶναι ἀρκετές -ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς πιό θρησκούς- γιὰ νὰ τοὺς ξεριζώσουν τὴν ἰδέα τοῦ **ὀριστικοῦ χαμοῦ**... Ἐέρουν ὅτι ὁ δικὸς τους, πού πεθαίνει, δέν κάνει ταξείδι, ἀλλὰ **χάνεται**...

Σεβόμαστε τίς ἀπόψεις τῶν ἄλλων ἀλλὰ ἐδῶ, θὰ διαφωνήσουμε μέ τὸν ποιητὴ. Διότι πρὶν δυὸ ἐβδομάδες πήγαμε μέ τίς λαμπάδες στὴν ἐκκλησία ὄχι γιὰ νὰ παίξουμε θέατρο, ἀλλὰ γιὰ νὰ διαδηλώσουμε τὴν πίστη μας σ' ἓνα γεγονός. Στὸ μεγαλύτερο γεγονός τῆς παγκόσμιας ἱστορίας: Τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Χωρὶς τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν ἀξίζει νὰ ζοῦμε. Τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» τό εἶπαμε καὶ τό λέμε ὄχι γιὰ τό καλὸ τοῦ χρόνου ἀλλὰ ἐπειδὴ πραγματικά ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. Δηλαδή ἓνας νεκρὸς ἔβγαλε τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὸν τάφο ζωντανό μετὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες ταφῆς. Καὶ αὐτὸ τό ἔκανε μέ δική του δύναμη («αὐτεξουσίως

ἀνέστη ὡς Θεός»). Ἄν αὐτό δέν τό πιστεύομε, λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, εἴμαστε οἱ πιό ἀξιολύπητοι ἄνθρωποι. Καί γιά νά τό ποῦμε πιό ἀπλά, τή νύκτα τῆς Ἀνάστασης εἴμαστε οἱ πιό ἀστεῖοι καραγκιόζηδες. Ὅμως, ὁ Χριστός ἀνέστη, καί γι' αὐτό ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία καί γι' αὐτό ὑπάρχουν οἱ ἅγιοι.

Σήμερα τιμᾶμε μερικούς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί ἔζησαν καί τήν προσωπική τους ἀνάσταση. Ἀνέβηκαν ἀπό τόν πυθμένα τῆς ἀπελπισίας καί τῆς ἀπόγνωσης στήν κορυφή τῆς ἐλπίδας καί τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Ὁ χειρότερος τάφος γιά τόν ἄνθρωπο δέν εἶναι ὁ τάφος πού θά μπεῖ τό σῶμα ὄλων μας κάποια στιγμή ἀλλ' εἶναι ὁ τάφος τῆς ἀπελπισίας καί τῆς ἀπόγνωσης. Δέν ὑπάρχει χειρότερο σκοτάδι καί χειρότερη μαυρίλα ἀπό τά νά χάσει κανείς τήν ἐλπίδα του στή ζωή.

Οἱ Μυροφόρες γυναῖκες καί ὁ Ἰωσήφ καί ὁ Νικόδημος ἦταν ἄνθρωποι σάν καί ἐμᾶς. Εἶχαν πιστέψει ὅτι ὁ Χριστός θά ἦταν ὁ μελλοντικός βασιλιάς τοῦ Ἰσραήλ. Καί ξαφνικά τόν βλέπουν νά ὀδηγεῖται σάν κακοῦργος στά δικαστήρια καί νά καταδικάζεται σέ θάνατο· νά σταυρώνεται ἀνάμεσα σέ δύο ληστές καί νά πεθαίνει. Ὅλα τά ὄνειρά τους γκρεμίστηκαν καί ἡ καρδιά τους γέμισε ἀπό πίκρα καί σκοτάδι. Ἐνοιωσαν ἐξαπατημένοι, προδωμένοι. Ἀλλά παρ' ὅλα αὐτά φρόντισαν μέ τόν καλύτερο δυνατό τρόπο γιά τήν ταφή τοῦ Μεγάλου Νεκροῦ. Ἰδιαίτερα ὁ Ἰωσήφ ἔκανε δύο τολμηρά βήματα: ι) «Τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτο καί ἠτήσατο (ἐζήτησε) τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ» καί ιι) παραχώρησε τό δικό του οἰκογενειακό τάφο γιά νά ταφεῖ ὁ Χριστός. Καί κλείνοντας τήν πόρτα τοῦ τάφου

ἔκλεισαν μαζί της καί ὅλες οἱ πόρτες γιά ἐλευθερία, ζωή καί ἐλπίδα.

Ἡ ἀγάπη τους ὅμως πρὸς τό διδάσκαλό τους τοὺς κάνει νά ἔρχονται καί τή δεύτερη καί τήν τρίτη ἡμέρα γιά νά ἀλείψουν μέ μύρα τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ πρὶν ἢ ἀποσύνθεση του τοὺς κάνει πιά νά μὴν μποροῦν νά πλησιάσουν. Καί ὁ Χριστός ἀμοίβοντας αὐτή τήν ἀγάπη τους χωρίς νά τό ἐλπίζουν, χωρίς νά τό περιμένουν, χωρίς νά ἔχουν προετοιμασθεῖ ψυχολογικά γιά κάτι τέτοιο, τοὺς ἀξιώνει νά γίνουν ἀπό τοὺς πρώτους μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως Του. Τοὺς ἀξιώνει νά Τόν δοῦν ζωντανό μπροστά τους καί ἀναστημένο καί τοὺς ἀπευθύνει τά πιά παρήγορα λόγια πού ἀκούστηκαν ἀπό κάποιον πού γύρισε ἀπό τόν ἄλλο κόσμο: «Χαίρετε» καί «εἰρήνη ὑμῖν». Καί ἔτσι καταλαβαίνουν αἰσθητά ὅτι δέν τοὺς ἔξαπάτησε καί ὅτι τήρησε τίς ὑποσχέσεις Του.

Ἄς γεμίσει καί ἡ δική μας ἡ ζωὴ μέ αὐτή τήν εἰρήνη καί τή χαρά. Αὐτή ἡ χαρά, αὐτή ἡ εἰρήνη πηγάζει μόνο ἀπό τή Θεία Λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας. Ὅποιος δέ λαχταρᾷ νά βρῆται ὅσο πιά συχνά σ' αὐτό τό πανηγύρι δέν μπορεῖ ποτέ νά γευθεῖ αὐτά τά δῶρα τῆς ζωῆς.

Κυριακή τοῦ Θωμᾶ

Σήμερα εἶναι διάχυτη ἡ παρεξήγηση σέ πολύ κόσμο ὅτι ἡ Ἐκκλησία λέει «πίστευε καί μή ἐρεῦνα»

Δέν ὑπάρχει πιό ἀνόητη συκοφάντηση καί ἄδικη παρεξήγηση γιά τή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Χριστός, ἡ Ἐκκλησία μᾶς προτρέπει ἐπιτακτικά: Ἐρευνᾶτε, ψάχνετε, ἐρευνᾶτε. Τό πρόβλημα εἶναι τίς περισσότερες φορές ὅτι ψάχνουμε μέ λάθος τρόπο.

Δέν εἶναι κακό νά ἀμφισβητοῦμε. Κακό εἶναι νά ἀπορρίπτουμε χωρίς νά ἐρευνοῦμε, ἐπειδή ἔτσι μᾶς βολεύει. Κακό εἶναι νά μήν παίρνουμε στά σοβαρά τό πρόσωπο, τή ζωή καί τή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ποτέ δέν εἶπε «πίστευε καί μή ἐρεῦνα». Εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά ψάχνουμε, νά ἐρευνοῦμε γιά τήν ἀλήθεια τῶν γεγονότων τῆς σωτηρίας μας. Αὐτό ἔκανε ὁ Θωμᾶς.

Γιατί ὁ Θωμᾶς εἶχε τόσο πολύ ἀγωνία νά βεβαιωθεῖ γιά τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ; Διότι, ἂν ὁ Χριστός δέν εἶχε ἀναστηθεῖ, ὁ Θωμᾶς καί οἱ ἀπόστολοι θά ἦταν τά πιό ἀξιολύπητα πρόσωπα τῆς ἱστορίας. Τρία χρόνια ἄφησαν τά πάντα (οἰκογένειες, ἐργασίες καί σπίτια) καί ἀκολούθησαν κάποιον, πού τόν πίστεψαν ὡς σωτήρα τους καί ξαφνικά εἶδαν τό δάσκαλό τους νά μήν μπορεῖ νά σώσει οὔτε τόν ἑαυτό του καί νά πεθαίνει μέ τή ρετσινιά τοῦ κακούργου πάνω στό σταυρό. Ἴσως νά μήν ὑπῆρξε ποτέ ἄνθρωπος πάνω στή γῆ, πού νά δοκίμασε μεγαλύτερη ἀπογοήτευση ἀπό τήν ἀπογοήτευση, πού δοκίμασαν οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ, ὅταν εἶδαν τήν πλάκα τοῦ τάφου νά θάβει τήν ἐλπίδα τους, ὅταν εἶδαν τήν ἐλπίδα τους νά θάβεται μέσα σ' ἓνα τάφο. Ἀκόμα καί ὅταν εἶδα τόν τάφο ἄδειο οἱ μαθητές καί οἱ μυροφόρες στήν ἀρχή

πίστεψαν ὅτι κάποιος ἔκλεψε τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἐτσι ἡ ἀπελπισία τους ἔφθασε στό ἀποκορύφωμά της. Καί ξαφνικά βλέπουν τήν πεθαμένη καί θαμένη ἐλπίδα τους μπροστά τους ὀλοζώντανη.

Μετά ἀπό μιά τέτοια ἀπογοήτευση ἦταν πολύ φυσικό νά φοβᾶται ὁ Θωμᾶς ὅτι αὐτό πού εἶδαν οἱ μαθητές τήν πρώτη φορά, ὅταν αὐτός ἔλειπε, ἦταν φαντασία καί ὄνειρο. Γι' αὐτό ἔχει ἐλαφρυντικά πού δέν πίστεψε. Καί ὁ Χριστός βλέποντας ὅτι ἡ ἀπιστία δέν ὀφειλόταν σέ προκατάληψη καί πωρωμένη καρδιά ἀλλά σέ εἰλικρινῆ ἀμφισβήτηση, ξαναπαρουσιάζεται παρόντος τοῦ Θωμᾶ καί τόν ἐπαινεῖ γιά τήν ἀπιστία του καί τόν καλεῖ νά τόν ψηλαφήσει μέ τά ἴδια του τά χέρια γιά νά πιστέψει ὅτι ὅλα εἶναι ἀλήθεια. Αὐτός πού τόν ἐμπιστεύθηκαν τρία χρόνια δέν τούς πρόδωσε, δέν τούς κοροΐδεψε, ἀλλά τήρησε τίς ὑποσχέσεις του.

Τώρα πιά τά πρόην σκιαγμένα ἀνθρωπάκια, πού δέν τολμοῦσαν νά ξεμυτίσουν ἔξω ἀπό τά σπίτια πού εἶχαν κρυφθεῖ, ξεχύνονται σ' ὅλη τήν οἰκουμένη καί ἀναστατώνουν ὅλο τόν κόσμο ὄχι μέ φιλοσοφίες καί νερόβραστες φλυαρίες, ἀλλά μέ τή μαρτυρία ἑνός γεγονότος, πού τό εἶδαν μέ τά μάτια τους καί τό ψηλάφισαν μέ τά χέρια τους ὅτι δηλ. Χριστός Ἀνέστη.

Ἄς εὐχαριστήσουμε τό μεγάλο εὐεργέτη ἀπόστολο Θωμᾶ, πού γιά χάρη μας διώχνει σήμερα ἀπ' ὅλους μας κάθε ἀμφιβολία ὅτι Χριστός Ἀνέστη.

ΦΩΣ

Κατά τόν Α' Παγκόσμιο πόλεμο Βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας ἦταν ὁ Γεώργιος ὁ Β'. Κάποια πρωτοχρονιά ἐπιστρέφοντας στά ἀνάκτορα δέχθηκε τίς εὐχές τοῦ φρουροῦ τῆς ἐξώπορτας.

-Μεγαλειώτατε αἴσιον καί εὐτυχές τό νέον ἔτος. Ἡ διάθεσή του ἦταν πικρή. Τά προβλήματα ἦταν τεράστια, τό μέλλον σκοτεινό καί ἐντελῶς ἀβέβαιο. Καί ἐκφράζοντας τά συναισθήματά του ρώτησε μέ τήν περιφνημη εὐγένειά του τό φρουρό:

-Ἐχεις παιδί μου κανένα κερί πού θά φωτίσει αὐτό τό σκοτάδι πού λέγεται καινούργιος χρόνος; Ὁ σκοπός τοῦ ἀπάντησε:

-Βάλε τό χέρι σου στό χέρι τοῦ Θεοῦ. Θά σοῦ εἶναι καλύτερος ὁδηγός ἀπό κάθε φῶς καί θά προχωρᾷς μέ πιο πολλή σιγουριά ἀπ' ὅτι στόν πιο γνωστό σου δρόμο.

Τά λόγια τοῦ ἀπλοῦ στρατιώτη ἤχησαν βαθειά στήν ψυχή του καί τά ἔκανε σύνθημά του καί στόν τραγικό ἐκεῖνο πόλεμο καί σ' ὀλόκληρη τή ζωή του.

Πῶς συμβαίνει οἱ ἄνθρωποι νά μήν ἔχουν καταλάβει τό νόημα τῶν λόγων τοῦ στρατιώτη καί ἀντιδροῦν σ' αὐτή τήν κατάσταση;

Ὁ Γάλλος συγγραφέας Albert Camus στό ἔργο του «Τελική Κρίση» διηγεῖται ὅτι σέ μιά πόλη τοῦ Βελγίου μέσα σ' ἓνα ναό ὑπῆρχε ἓνας περίφημος πίνακας τῆς τελικῆς κρίσεως. Μερικοί χωρικοί, ἔνοχοι γιά κλοπές καί γιά ἄλλα παραπτώματα δέν μπορούσαν νά ἀνεχθοῦν τήν παρουσία του. Τούς ἐνοχλοῦσε καί τούς ἔλεγε συνεχῶς, ὅταν ἔμπαιναν στό ναό· μιά μέρα λοιπόν ἔκλεψαν τόν πίνακα καί τόν ἐξαφάνισαν.

Ὅμοια εἶναι ἡ διαγωγή πολλῶν ἀνθρώπων, σέ ὅλες τίς ἐποχές. Ἐνοχλοῦνται ἀπό τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, γιατί τούς ὑπενθυμίζει τά καθήκοντα καί τά πρόποντα, τί σώζει καί τί βλάπτει. Γι' αὐτό πετοῦν τό εὐαγγέλιο ἀπό τή ζωή τους καί δέν ἀσχολοῦνται μαζί του γιά νά μήν τούς ἐνοχλεῖ καί γιά νά μήν τούς ἐλέγχει.

Λέει ὁ Χριστός: «Ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τό φῶς καί δέν ἔρχεται πρὸς τό φῶς» γιά μήν ἐλεγχθοῦν τά ἔργα του, γιά νά μήν γίνουν τά ἔργα του φανερά.

Νά ἀγαπᾶτε τό φῶς ἔστω καί ἂν στήν ἀρχή εἶναι ἐνοχλητικό. Ἄν δέ δοῦμε μέσα ἀπό τό φῶς τοῦ Χριστοῦ τίς ἀτέλειές μας, δέν πρόκειται νά θεραπευτοῦμε. Αὐτό τό φῶς πού στήν ἀρχή εἶναι ἐνοχλητικό, γίνεται σιγά-σιγά ζεστασιά καί ἀνάπαυση μέσα στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ε' Κατανυκτικός Ἑσπερινός Σαρακοστής τοῦ Πάσχα

Τά τροπάρια τοῦ Ε' Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ἰδιαίτερα τά Στιχηρά καί τό Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων μᾶς θυμίζουν τήν γνωστή παραβολή τοῦ Πλουσίου καί τοῦ Λαζάρου, πού λέει τά ἑξῆς:

Ἦταν ἓνας ὑπερβολικά πλούσιος πού ζοῦσε μέ πολλή χλιδή καί ἔξω ἀπό τό μέγαρό του συνήθιζε νά κάθεται ἓνας ὑπερβολικά φτωχός, ὁ Λάζαρος, πού ἦταν ταυτόχρονα ἄρρωστος μέ πληγές σ' ὅλο του τό σῶμα, πού τίς ἔγλυφαν τά σκυλιά καί περίμενε νά παρηγορήσει τήν πείνα του ἀπό τά ψίχουλα πού ἔπεφταν ἀπό τό τραπέζι τοῦ πλουσίου. Κάποτε ὅμως ἦρθε τό ἐπίγειο τέλος καί τῶν δυό. Καί ὁ μέν φτωχός πῆγε στούς κολπους τοῦ Ἀβραάμ, ὁ δέ πλούσιος στήν κόλαση.

Καί τότε ἄρχισαν τά πολύ δύσκολα γιά τόν πλούσιο, πού ἔβλεπε ἀπό μακριά τά μεγαλεῖα τοῦ παραδείσου καί ζοῦσε τήν ἀνυπόφορη πραγματικότητα τῆς κόλασης. Παρακάλεσε τό δίκαιο Ἀβραάμ νά στείλει τόν ἄλλοτε φτωχό Λάζαρο νά δροσίσει τήν γλώσσα του μέ τό βρεγμένο του δάκτυλο γιατί κατακαιγόταν ἀπό τίς φλόγες τῆς κόλασης. Ἀλλά ὁ Ἀβραάμ τοῦ θύμισε ὅτι ὑπάρχει ἀνάμεσά μας ἀξεπέραστο χάσμα ἕξαιτίας τοῦ τρόπου τῆς ἐπίγειας ζωῆς του· πράγμα πού κατανόησε ὁ πλούσιος καί δέν ἐπέμεινε. Μόνο παρακάλεσε τόν Ἀβραάμ, νά στείλει τό Λάζαρο πίσω στή γῆ γιά νά μεταφέρει στά πέντε του ἀδέλφια τό σκυλομετάνοιωμα γιά τήν κατάντια του, ἀπό τήν ἀυλλόγιστη βιοτή του. Ἀλλά, καί πάλι, τοῦ ἀρνήθηκε ὁ δίκαιος Ἀβραάμ λέγοντάς του πώς ἔχουν τόν Μωυσῆ καί τούς προφήτες

δηλ. τίς ἅγιες Γραφές καί ἄν δέν ἔχουν μυαλό νά τίς ἀκούσουν οὔτε ἀπό τό Λάζαρο, ἔστω καί ἄν ἀναστηθεῖ ἀπό τό τάφο, δέν πρόκειται νά πεισθοῦν ν' ἀλλάξουν καί αὐτοί συμπεριφορᾶ καί τρόπο ζωῆς.

Θά ἐπιμείνουμε μόνο σέ δύο σημεία τῶν τροπαρίων:

Ι) Πρῶτο σημεῖο. Ὁ ὕμνογράφος ἐξομολογούμενος λέει: «...Τρυφήν ἠγάπησα καί ἡδονῶν ἀπήλαυσα... τόν νοῦν μου λιμώττοντα ὡς Λάζαρον, παραβλεψάμενος».

Μᾶς θυμίζει ὅτι πολλές φορές, οἱ ἄνθρωποι τά δίνουμε ὅλα γιά νά χορτάσουμε τήν πείνα τῆς κοιλίας. Ὅλη μας ἡ ζωή, ὅλα μας τά ἐνδιαφέροντα στρέφονται γύρω ἀπό τό πῶς θά φᾶμε καλύτερα καί πῶς θά περάσουμε καλύτερα. Τό σύνθημα πού κυριαρχεῖ εἶναι νά περνᾶς καλά καί τήν ἴδια στιγμή ἀφήνουμε τό νοῦ καί τήν ψυχή μας νά πεθαίνουν ἀπό τήν πείνα. Καί γι' αὐτό δέν ψάξαμε ποτέ νά δοῦμε, τί χορταίνει ἀληθινά τήν ψυχή μας.

Ἡ ψυχή μας μέ ψίχουλα δέν κοροϊδεύεται. Ἡ μόνη τροφή πού τήν στηρίζει γερά εἶναι αὐτή ἡ τροφή γιά τήν ὁποία μᾶς μίλησε ὁ Χριστός: «Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνο ζήσεται ἄνθρωπος ἀλλ' ἐπί παντί ρήματι ἐκπορευομένῳ διά στόματος Θεοῦ». Δέ φτάνουν τά υλικά ἀγαθά γιά νά χορτάσει ὁ ἄνθρωπος, ἔχει ἀνάγκη ἀπό τά λόγια τοῦ Θεοῦ, ἐπειδή αὐτά τρέφουν καί μεταμορφώνουν τή ζωή μας.

Ἄς κάνουμε τόν κόπο νά ἀναρωτηθοῦμε πόση ὥρα τήν ἡμέρα ἀφιερώνουμε γιά νά ταῖσουμε τό σῶμα (συνήθως νά τό ὑπέρ-ταῖσουμε) καί πόση ὥρα στεκόμαστε νά διαβάσουμε τό λόγο τοῦ Θεοῦ καί νά μιλήσουμε στόν Ἐνσαρκο Λόγο τοῦ Θεοῦ, τό Χριστό;

Πολλές ώρες τήν ἡμέρα «στουπώνουμε» τήν ψυχή μας μέ τά σκουπίδια τῆς τηλεόρασης, τῶν ἐφημερίδων καί τῶν κουτσομπολιῶν ἐνῶ ἐλάχιστα, πολύ λίγο, κουβεντιάζουμε γιά τό Θεό καί τό θέλημά Του καί μέ τό Θεό στήν προσευχή.

II) Δεύτερο σημείο. Στό Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων ὅπου ὁ ὑμνογράφος μᾶς καλεῖ νά ζηλέψουμε καί νά λαχταρίσουμε τήν ὑπομονή καί τή μακροθυμία τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου καί νά μισήσουμε τήν σκληροκαρδία καί ἀπανθρωπιά τοῦ πλουσίου.

Στό σημείο αὐτό, ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ νά τονίσουμε, ὅτι ὁ φτωχός Λάζαρος, πού περιμένει τήν εὐσπλαχνία καί τήν ἀγάπη μας, δέν εἶναι μόνο ὁ ζητιάνος πού κτυπάει ἀραιά καί πού τήν πόρτα μας, ἀλλά εἶναι καί οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ μας, οἱ σύζυγοι, τά παιδιά, τά ἀδέλφια, οἱ γονεῖς, τά πεθερικά πού διψοῦν γιά τήν τρυφερότητά μας, τήν κατανόηση, τήν ἀνοχή μας στίς ἀδυναμίες τους, τήν ὀλόκαρδη συγνώμη μας στό φταίξιμό τους, τή γλυκειά μας κουβέντα.

Ἄν δέν προσπαθοῦμε πρῶτα σ' αὐτούς νά καλλιεργήσουμε τήν ἀγάπη μας οἱ ὅποιεσδήποτε ἄλλες φιλανθρωπίες μας χάνουν κάθε ἀξία.

Τελειώνοντας νά ποῦμε ὅτι ὁ ὑμνωδός μᾶς καλεῖ νά σκεφτόμαστε συχνά ποιό εἶναι τό τέλος τοῦ ἄσπλαχνου πλουσίου καί ποιό τοῦ Λαζάρου. Πόσο ἀγεφύρωτο εἶναι τό χάσμα ἀνάμεσα στή μιά κατάσταση καί στήν ἄλλη. Καί πόσο ἀξίζει νά κοπιᾶσει κανεῖς τρέφοντας τήν ψυχή του σωστά μέ τό λόγο τοῦ Θεοῦ καί τήν προσφορά ἀγάπης πρῶτα σ' αὐτούς πού εἶναι πολύ κοντά μας.

Κάθε χρόνο στις 2 Μαΐου γιορτάζουμε την ανακομιδή του λειψάνου του εν αγίοις πατρός ἡμῶν Ἀθανασίου του Μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Χρωστοῦμε μεγάλη εὐγνωμοσύνη στόν ἅγιο Ἀθανάσιο, διότι μέ τή ζωή καί τή διδασκαλία του μᾶς διέσωσε τήν ἀληθινή εἰκόνα τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι γινόταν καί σέ παλαιότερες ἐποχές, ὅταν ἕνας ζωγράφος ἤθελε νά φτιάξει τό πορτραῖτο ἑνός ἀνθρώπου, ζητοῦσε κάποιον πού τόν εἶδε γιά νά τοῦ τόν περιγράψει. Γιά μᾶς ὅμως δέν ἔχουν σημασία τά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ. Ἄν δηλ. εἶχε γαλάζια μάτια, ξανθά μακριά μαλλιά, κοντά γένεια, ποιᾶ ἦταν τά σωματικά του χαρακτηριστικά, ἀλλά ἔχει μεγαλύτερη σημασία τό ἄν ὁ Γιός τῆς Μαρίας ἀπό τή Ναζαρέτ ἦταν συγχρόνως καί ὁ Γιός τοῦ Θεοῦ.

Ἕνας Χριστός, πού εἶναι ἀπλῶς ἕνας ὠραῖος δάσκαλος πού λέει ὠραῖα λόγια ἢ σπουδαῖες προφητεῖες, ἕνας τέτοιος Χριστός δέν μπορεῖ νά σώσει τόν ἄνθρωπο. Δέν μπορεῖ νά τόν λυτρώσει ἀπό τούς δύο μεγαλύτερους ἐχθρούς του: Τήν ἁμαρτία καί τό θάνατο. Ὁ Χριστός μᾶς σώζει, ἐπειδή ἐκτός ἀπό ἄνθρωπος εἶναι καί τέλειος Θεός.

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος δέ γνώρισε τό Χριστό προσωπικά. Δέ ζοῦσε ὅταν ζοῦσε ὁ Χριστός. Ἐπειδή ὅμως καθάρισε τά μάτια τῆς καρδιάς του μέ τήν προσευχή καί τό σῶμα του μέ τή νηστεία καί τήν ἐγκράτεια, μπόρεσε νά καταλάβει σωστά ὅτι τά ἅγια Εὐαγγέλια, ἡ Καινή Διαθήκη δέν περιέχουν παραμύθια, ἀλλά τήν ἀληθινή ἱστορία τοῦ Θεοῦ πού ἔγινε ἄνθρωπος γιά τή σωτηρία μας.

Ἔτσι ὅταν βρέθηκε ἕνας ταλαίπωρος πού ἄρχισε νά λέει καί νά διδάσκει ὅτι τό μωρό πού γέννησε ἡ Παναγία, ἦταν ἀπλῶς ἕνας ἄνθρωπος καί ὄχι Θεός, ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος μαζί μέ ὄλους τούς ἄλλους φωτισμένους δασκάλους τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἀπέδειξε ὅτι αὐτή ἡ διδασκαλία εἶναι βλάσφημη καί ψεύτικη. Καί τοῦ ἔδειξε πόσες φορές ὁ Χριστός μέσα στά ἅγια Εὐαγγέλια

μιλάει ξεκάθαρα και βεβαιώνει ότι δεν είναι ο γιός μιᾶς μητέρας ανθρώπου αλλά ο ἀληθινός Θεός, ο Γιός του Θεοῦ.

Γι' αὐτή τήν πίστη του ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος πέρασε τή μιση ζωή του στίς φυλακές καί στίς ἐξορίες καί προτιμοῦσε καί τή ζωή του νά θυσιάσει παρά νά πιστεύει σ' ἓνα ψεύτικο Χριστό πού ἀπλῶς εἶναι ἓνας ὠραῖος δάσκαλος.

Γι' αὐτό λοιπόν ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος στόν ἐπικήδειο λόγο του γιά τόν ἅγιο Ἀθανάσιο τόν ἀποκαλεῖ «ἡρωϊκότερο τῶν ἀγίων καί ἀγιώτερο τῶν ἡρώων». Καί ξεκινᾷ τονίζοντας εἴτε τόν Ἀθανάσιον ἐπαινοῦμε εἴτε τήν ἀρετή εἶναι τό ἴδιο πρᾶγμα.

Γι' αὐτό ἀποτελεῖ ἀνάστημα καί κόσμημα τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας πού σκόρπιζε παντοῦ τό μεγαλεῖο τῆς Ὁρθοδοξίας πίστεως καί τό ἄρωμα τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Οἱ πατέρες λένε ἂν βρεῖτε λόγια τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου καί δέν ἔχετε χαριᾶ νά τά γράψετε γράψετε τα πάνω στά ροῦχα. Τόση μεγάλη σπουδαιότητα ἔχουν.

Συνηθίζεται νά ἀφιερώνονται νεκροταφειακοί ναοί στόν ἅγιο Ἀθανάσιο, τόν ἐπώνυμο τῆς ἀθανασίας, τό νικητή τοῦ θανάτου καί κληρονόμο τῆς ἀθανασίας.

Στίς δοκιμασίες καί τίς θλίψεις τῆς ζωῆς συνήθιζε νά λέει: «νεφύδριον ἐστι καί θᾶπτον παρελεύσεται». Δηλαδή συννεφάκι εἶναι καί γρήγορα θά περάσει.

Ἡ φωνή του ἤχοῦσε σάν βροντή, ἐπειδή ἡ ζωή του ἔλαμπε σάν ἀστραπή.

Δέ δίστασε ὁ κολοσσός αὐτός τῆς γνώσης καί τῆς σοφίας, τό τέρας τῆς μορφώσεως, τό πλουσιόπαιδο μέ τή φοβερή κατάρτηση, τίς μεγάλες ἰκανότητες καί τά σπάνια χαρίσματα νά ἔχει πνευματικό πατέρα τόν ἅγιο Ἀντώνιο. Τόν ἀγράμματο σέ κοσμικές γνώσεις ἀσκητή ἀλλά κοσμημένο μέ πνευματική σοφία καί γνώση. Καί νά τόν τιμᾷ καί νά θεωρεῖ τό τρίχινο ἔνδυμα πού τοῦ χάρισε πολυτιμότατο πρᾶγμα.

Ἄς μιμηθοῦμε τή ζωή του τό φρόνημά του, τήν ταπεινώσή του, τήν ὑπομονή του καί ὅλες τίς ἀρετές του.

ΠΡΟΣΛΑΛΙΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ

1. (Μέ την εύκαιρία τῆς ἀναλήψεως ἐφημεριακῶν καθηκόντων
 Ἰούνιος 2013)

Ἐδῶ καί μερικές ἡμέρες ἀνοιξε μιά καινούργια σελίδα στήν ἱστορία τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καί στήν ἱστορία τῆς ζωῆς μου. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος ἀφοῦ μέ ἐξέλεξε, μέ ἐκάλεσε καί μοῦ ἀνέθεσε, ἀνάμεσα στ' ἄλλα καί καθήκοντα ἐξυπηρέτησης καί διακονίας τῆς ἐνορίας αὐτῆς ἔτσι ὥστε νά λειτουργεῖ κανονικά καί νά συντονισθοῦν οἱ προσπάθειες γιά τήν ἀνέγερση τῆς ἐπάνω, κεντρικῆς ἐκκλησίας σέ συνεργασία μέ τά ἐκλεκτά καί ἱκανά μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μοῦ ἀνέθεσε νά λειτουργῶ καί νά κηρύττω τακτικά τό θεῖο λόγο, νά διακονῶ στό λυτρωτικό μυστήριο τῆς Μετανοίας καί Ἐξομολογήσεως, νά ὀργανώσω τή χριστιανική διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν, νά συντονίζω τό ἔργο τῶν κυριῶν τοῦ Φιλοπτώχου καί κάθε τι ἄλλο πού ἀφορᾷ τήν ἐνορία αὐτή.

Συναισθανόμενος τήν πτωχεία, τήν ἀδυναμία καί τή μικρότητά μου μπροστά στό ἔργο αὐτό τοῦ Θεοῦ, τήν καινούργια αὐτή ἀποστολή, ἐπικαλοῦμαι τίς εὐχές τοῦ μακαριστοῦ Γέροντά μου Μητροπολίτη Μελετίου. Ἐπικαλοῦμαι τίς εὐλογίες τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ. Χρυσόστομου στόν ὅποιο ἐκφράζω θερμότατες εὐχαριστίες καί βαθύτατη εὐγνωμοσύνη γιά τήν πατρική του ἀγάπη. Καί ζητάω καί τίς δικές σας προσευχές καί σᾶς καλῶ σέ ἐνότητα καί συνεργασία μέσα στό σύνδεσμο τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Καί σᾶς

εὐχομαι ἢ εἰρήνη καί ἢ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ νά συντροφεύουν, Ἐσᾶς καί τίς οἰκογένειές σας, ὅλες τίς ἡμέρες τῆς ζωῆς σας.

«Παρά Κυρίου τά διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται» (Ψαλμ. 36,23).

«Ὁ Θεός εἰς τήν βοήθειάν μου πρόσχες, Κύριε εἰς τό βοηθῆσαι μοι σπέσον» (Ψαλμ. 69,1).

«Μή ἐγκαταλίπης με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μή ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τήν βοήθειά μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου» (Ψαλμ. 37,23).

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς Σέ ἀνατίθηναι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ φύλαξόν με ὑπό τήν σκέπην Σου.

Ἄγιε Νεκτάριε, «ρᾶνον», στάξε λίγη ἀπό τήν εὐλογία καί τήν ἀγάπη σου στή ζωή μου.

2. (Μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμμετοχῆς τοῦ Μητροπολίτη μας στήν πρώτη Παράκληση τοῦ Δεκαπενταυγούστου τοῦ 2013)

Νά μοῦ ἐπιτρέψετε, Σεβασμιώτατε, νά πῶ ὅτι χαιρόμαστε ιδιαίτερα καί Σᾶς εἴμαστε εὐγνώμονες διότι εὐαρεστηθήκατε νά ἐπιλέξετε τήν ἐνορία τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου γιά τήν ἔναρξη τῶν Παρακλήσεων τοῦ Δεκαπενταυγούστου τῆς φετεινῆς χρονιάς.

Εἶναι ἡ δεύτερη φορά πού Σᾶς ἔχουμε ἀνάμεσά μας «εὐλογοῦντα καί ἀγιάζοντα ἡμᾶς». Ἡ πρώτη ἦταν στόν Β' Κατανυκτικό ἔσπερινό τῆς Σαρακοστῆς τοῦ Πάσχα καί σήμερα πρώτη Αὐγούστου στήν Παράκληση τῆς Παναγίας.

Ἡ παρουσία καί ἡ χάρη τῆς Ἀρχιερωσύνης Σας, καί ἀπόψε καί πάντοτε, ἀποτελεῖ γιά μᾶς ὑψίστη εὐλογία, τιμή καί χαρά, διότι, κατά τόν θεοφόρον, ἅγιον

Ἰγνάτιον, «ὅπου ἐπίσκοπος ἐκεῖ Ἐκκλησία», «εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ» καί «ὁ λάθρα τοῦ ἐπισκόπου ἐργαζόμενος τῷ διαβόλῳ δουλεύει». Εἶστε ἀπεσταλμένος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Εἶστε σημάδι τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, συμβολο τῆς ἐνότητας τῶν πιστῶν καί σύνδεσμος τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Εἶστε τό κέντρο τῆς Εὐχαριστιακῆς Σύναξης καί τῶν λατρευτικῶν Ἀκολουθιῶν καί ὁ πνευματικός Πατέρας καί Ποιμενάρχης μας.

Πολλά τά ἔτη Σας, Σεβασμιώτατε. Νά Σᾶς διαφυλάξει ὁ Κύριος ὑγίη, μακροημερεύοντα καί ὀρθοτομοῦντα τόν λόγον τῆς ἀληθείας.

Νά εἶστε φωτισμένος γιά νά μᾶς καθοδηγεῖτε.

Νά εἶστε χαριτωμένος γιά νά μᾶς εὐλογεῖτε.

Νά εἶστε ὑγίης γιά νά μᾶς στηρίζετε.

Νά εἶστε φιλόανθρωπος γιά νά μᾶς συγχωρεῖτε.

Νά εἶστε στοργικός γιά νά μᾶς ἀγαπᾶτε.

3. (Στόν πανηγυρικό ἑσπερινό τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου 8/11/2013)

Σεβασμιώτατε,

Δέ βρίσκω λόγια νά ἐκφράσω τή βαθειά καί εἰλικρινή χαρά μας γιά τήν ἐξαιρετική τιμή καί εὐλογία τῆς σημερινῆς παρουσίας Σας στήν πανήγυρη τοῦ ναοῦ μας.

Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τίς εὐλογίες τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ. Χρυσοστόμου, ὅσον ἀφορᾷ τήν ὑπόγεια ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Νεκταρίου τελείωσαν τά ἔργα καί ὀλοκληρώθηκε ἡ ὀργάνωση τῆς ἐνορίας, ἔτσι ὥστε νά λειτουργεῖ μέ τρόπο πού νά ἐξυπηρετεῖ τίς λειτουργικές καί ποιμαντικές ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων.

Ἐκφράζουμε τίς θερμότες εὐχαριστίες καί τή βαθύτατη εὐγνωμοσύνη μας ἰδιαίτερα στούς ἐνορίτες μας, στούς κατοίκους τῆς Πρέβεζας ἀλλά καί σέ ἄλλους φίλους καί γνωστούς πού μέ τή συνδρομή καί συμπαράστασή τους ἔγινε ὅ,τι ἔγινε καί φθάσαμε ἐδῶ πού φθάσαμε. Δέ θά ἐπαναπαυθοῦμε σ' αὐτό. Κύριος στόχος καί ἐπιδίωξή μας εἶναι νά προχωρήσουμε στήν ἀνέγερση τῆς πάνω κεντρικῆς ἐκκλησίας.

Ἡ σημερινή μέρα ἀποτελεῖ σταθμό γιά τό ξεκίνημα αὐτοῦ τοῦ ἔργου. Ὅ,τι συγκεντρωθεῖ σήμερα θά ἀποτελέσει τή μαγιά, πού μαζί μέ τήν κινητοποίησή μας πρὸς κάθε κατεύθυνση καί κάθε δυνατό τρόπο, νά ἐξασφαλισθοῦν τά ἀπαραίτητα μέσα γιά τήν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ. Γιά τό λόγο αὐτό θά περιαχθεῖ δίσκος καί σᾶς παρακαλῶ νά προσφέρετε κατά δύναμη καί μέ τήν καρδιά σας.

Ἡ ἀγάπη καί ἡ εὐλογία τοῦ ἁγίου Νεκταρίου νά εἶναι πάντοτε μαζί σας.

ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ... ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ...

A. Όχι ένα στίγμα!

Θά έχετε σίγουρα ακούσει για τό βραβεῖο Νόμπελ. Ίσως ὅμως νά μήν ξέρετε πῶς καθιερώθηκε.

Ὁ Άλφρέντο Νόμπελ ὑπῆρξε μεγάλος χημικός πού ἀνακάλυψε τήν πυρίτιδα. Ἐξ' αἰτίας τῆς εὐρεσιτεχνίας του αὐτῆς ἔγινε πάμπλουτος. Ἐνῶ βρισκόταν στά γηρατειά του, σέ μιά περίοδο πού ἔχασε τόν ἀδελφό του, διαβάζοντας κάποια μέρα τήν ἐφημερίδα, ἀπό λάθος τοῦ δημοσιογράφου πού νόμισε ὅτι πέθανε ὁ ἴδιος εἶδε ἀγγελία τοῦ δικοῦ του θανάτου. Ἐγραφε ὅτι πέθανε ὁ μεγάλος χημικός Άλφρέντο Νόμπελ, πού ἀνακάλυψε τήν πυρίτιδα, δηλαδή τό μπαρούτι. Καί συνέχιζε μέ τό σχόλιο: "γιά νά γίνονται πόλεμοι καί νά σκοτώνονται ἄνθρωποι", καί κατέληγε "πραῖγμα πού θά μείνει στίγμα στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας".

Διαβάζοντάς το ὁ Νόμπελ ὄχι ἀπλῶς προβληματίστηκε, ἀλλά συγκλονίστηκε ὀλόκληρος. Σκέφθηκε ὅτι πραγματικά ἢ ἀνακάλυψή του τόν ἔκανε ἑκατομμυριοῦχο, ὅμως, τό πέρασμά του θά ἔμενε «ένα στίγμα στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας». Γι' αὐτό καί πῆρε τήν ἀπόφαση νά ἀξιοποιήσει τήν τεράστια περιουσία του γιά τό καλό τῆς παγκόσμιας κοινότητας καί νά θεσπίσει τό βραβεῖο Νόμπελ. Ἀνέθεσε στή Σουηδική Ἀκαδημία νά βραβεύει κάθε χρόνο τούς ἀνθρώπους πού προάγουν τόν πολιτισμό, τίς ἐπιστῆμες, τίς τέχνες, τίς ἀνακαλύψεις καί τίς προσπάθειες γιά τήν εἰρήνη τῶν λαῶν.

Ἐρχόσαστε στό σχολεῖο γιά νά ἀποκτήσετε γνώσεις. Ίσως ἐξελιχθῆτε, καί κάποιοι ἀπό σᾶς σπουδάσετε στά μεγαλύτερα πανεπιστήμια τοῦ

κόσμου. Τό θέμα εἶναι τό πέρασμά σας νά μή γίνει ἕνα «στιγμά στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας» καί πολύ περισσότερο νά μή γίνει ἕνα στιγμά γιά τήν αἰωνιότητα. Ἔχουμε παρακαταθήκη ἀπό τό Χριστό νά συνδεθοῦμε μαζί Του. Ὅ,τι σταθεῖ ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ, ὅσο καί νά λάμψει γιά μιά στιγμή, ὅσο θόρυβο καί νά προκαλέσει, θά καταστραφεῖ. Κανένας πολιτισμός δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ μακριά ἀπό τό Χριστό. Ὅσοι πολέμησαν τόν Κύριο τῆς Δόξας ἔπесαν ἄδοξα.

Μιά διευθύντρια σχολείου στή Γερμανία ἔχει γράψει ἕνα πολύ συγκλονιστικό κείμενο. Λέει: "Εἶμαι ἕνας ἄνθρωπος πού ἐπέζησε ἀπό στρατόπεδο συγκεντρώσεως. Τά μάτια μου εἶδαν πράγματα πού δέν ἔπρεπε νά τά δεῖ ποτέ κανείς. Θαλάμους ἀερίων κατασκευασμένους ἀπό σπουδαίους μηχανικούς, παιδιά δηλητηριασμένα ἀπό μορφωμένους γιατρούς, γυναῖκες καί μωρά νά πυροβολοῦνται καί νά σκοτώνονται ἀπό καθηγητές Γυμνασίου καί Πανεπιστημίου. Γι' αὐτό εἶμαι ἐπιφυλακτική ἀπέναντι στή "μόρφωση". Ἡ παράκλησή μου εἶναι: Βοηθεῖστε οἱ μαθητές σας νά γίνουν **πρῶτα ἄνθρωποι**. Δέν πρέπει ποτέ οἱ προσπάθειές σας νά παράγουν μορφωμένα τέρατα, εἰδικευμένους ψυχοπαθεῖς, ἐκπαιδευμένους Ἄϊχμαν. Ἡ ἀνάγνωση καί ἡ γραφή, ἡ ὀρθογραφία, ἡ ἱστορία, ἡ ἀριθμητική εἶναι σημαντικά μόνον ἂν χρησιμεύουν γιά νά γίνουν ἄνθρωποι οἱ μαθητές σας".

Μετά ἀπό λίγο καιρό ἀνάλογα μέ τίς ἠθικές ἀρχές πού θά κρατήσετε μέσα σας, θά τοποθετηθῆτε ἀπέναντι στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ὅταν κανείς ἔχει ἀνήθικες ἀρχές θεωρεῖ τό Χριστό ἐχθρό του καί θά τόν πολεμήσει σ' ὅλη του τή ζωή. Ὁ καθηγητής τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Θεοδωρακόπουλος γράφει ὅτι "τό

θέμα τῆς ἀθεΐας εἶναι καθ' αὐτό θέμα ἠθικό". "Πέσε", συνεχίζει, "δέκα μέρες μέ τά μούτρα στήν ἀσωτεία καί ἔγινες ἄθεος".

Ἐσεῖς τά νέα παιδιά, ἡ χρυσή ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος ἔχετε κατά βάθος εἰλικρίνεια, φιλότιμο καί ἀνθρωπιά. Ὁ Πῶλ Κλωντέλ λέει ὅτι "τά νειάτα εἶναι πλασμένα γιά τόν ἡρωϊσμό", γιά πράξεις θυσίας, ἡρωϊσμοῦ καί λεβεντιᾶς. "Τραντάζουν τά θεμέλια τοῦ σύμπαντος" γράφει ὁ Μποβέτ "γιά νά δοῦν ἄν εἶναι στέρα". Χρειαζέστε λίγη βοήθεια, θέλετε λίγη κατανόηση, καθώς ξεκινᾶτε νά κτίσετε τόν κόσμο σας. Βαρεθήκατε νά ἀκούετε λόγια, θέλετε νά βλέπετε ἔργα.

Κανένας ἀνθρωπος δέν ἀποτελεῖ τέλειο πρότυπο. Τέλειος εἶναι μόνο ἓνας, ὁ Χριστός. Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ πού ἔγινε ἀνθρωπος, ἦρθε καί ἔζησε κοντά μας ὡς τέλειο πρότυπο. Μᾶς ἔδωσε ὑπόδειγμα νά τό μιμηθοῦμε. Μᾶς ἄνοιξε δρόμο νά προχωρήσουμε καί νά φτάσουμε στό σκοπό μας. **Ἀγαπήστε Τον καί συνδεθῆτε μαζί Του.** Εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀληθινῆς γνώσης καί σοφίας. Εἶναι ἡ ἐλπίδα ὅλων τῶν περάτων τῆς γῆς. Εἶναι ὁ μόνος πού δέ θά σᾶς ἀπογοητεύσει. Ἀκοῦστε τά λόγια Του. Βαδίστε στ' ἀχνάρια Του. Πλησιάστε τήν Ἐκκλησία Του. Μή σκοντάψετε σέ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες. Ξεπεράστε τες καί συνδεθῆτε μέ τό Χριστό.

- Νά Τοῦ **μιλᾶτε** κάθε μέρα μέ τήν προσευχή σας.
- Νά **δέχεστε** τή φωνή Του μέ τή μελέτη τῆς Καινῆς Διαθήκης καί τή συμμετοχή στίς φιλικές συγκεντρώσεις τῆς ἐνορίας σας.
- Νά Τόν **συναντᾶτε** κάθε ἐβδομάδα μέ τόν Κυριακάτικο ἐκκλησιασμό.
- Νά Τοῦ **ἐμπιστευθῆτε** τά βάρη σας καί νά Τοῦ

ἀνοίξετε τὴν καρδιά σας μέ τὴν ἐξομολόγηση.

- **Νά ἐνώνεστε** μαζί Του μέ τὴν Θεία Κοινωνία.

* * *

- ❖ Δειξτε ἀληθινὴ ὠριμότητα.
- ❖ Δειξτε ὅτι μποροῦν νά σᾶς ἔχουν ἐμπιστοσύνη.
- ❖ Ἀποδειξτε ὅτι ξέρετε νά προστατέψετε τόν ἑαυτό σας ἐπιλέγοντας τό σωστό δρόμο.
- ❖ Ἀποφύγετε τὰ λάθη τῶν μεγαλυτέρων.
- ❖ Ὑψωθῆτε ἐκεῖ πού δείχνει τό ὑπόδειγμα τοῦ Χριστοῦ.

Β. Χρόνου φείδου (Λυπήσου τό χρόνο σου)

Ζῆτε τὴν ὠραιότερη περίοδο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Χρειάζεται νά προσέξετε νά μή σπαταλάτε τόν πολύτιμο χρόνο σας. Διότι ὁ χρόνος μοιάζει μέ ὀρμητικό ποτάμι, πού δέν ἐπιστρέφει πίσω, τρέχει ἀνεπιστρεπτί. Πολλές φορές ἀκούμε μεγάλους καί μάλιστα γέροντες νά λένε: «Ἄχ τί ἔκανα. Σπατάλησα τό χρόνο τῆς ζωῆς μου σέ μάταια καί ἐπιζήμια πράγματα. Δέν ἐκμεταλλεύτηκα τίς εὐκαιρίες γιά νά ἀποκτήσω γνώσεις καί ἐπιστήμη. Πῶς νά προοδεύσω; Πῶς νά πάω μπροστά»;

«Χρόνου φείδου». Λυπήσου τό χρόνο σου, διότι ὁ χρόνος τῆς ἡλικίας σας ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι ὁ ὠραιότερος χρόνος τῆς ζωῆς εἶναι καί ὁ μοναδικός καί κατάλληλος χρόνος γιά τὴν ἐκπαίδευση, γιά νά μάθετε καί νά γίνετε κάτι. Ἐνας παιδαγωγός λέει ὅτι τό μυαλό τοῦ παιδιοῦ καί τοῦ ἐφήβου εἶναι ὅπως τό σφουγγάρι, πού μόλις τό βυθίσουμε στό νερό ἀμέσως τό ἀπορροφᾷ μέ τούς ἀνοικτούς πόρους του. Ἔτσι καί ἐσεῖς, ἔχετε ἀνοικτούς τούς πόρους τῆς ἐφηβικῆς ζωῆς σας καί εὐκόλα ἀπορροφᾶτε γνώσεις.

Αξιοποιεῖστε καί ἐκμεταλλευτεῖτε τό χρόνο. Μήν τό σπαταλᾶτε ἄδικα. Ἀπομακρυνθῆτε ἀπό ὅλα ἐκεῖνα, πού ὄχι μόνο δέν ἔχουν νά σᾶς προσφέρουν τίποτα, ἀλλά ἀπεναντίας μολύνουν τή σκέψη καί τήν καρδιά σας.

Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας γιά νά δείξουν τήν ἀξία τοῦ χρόνου κατασκεύασαν ἕνα ἄγαλμα πού παρίστανε ἕναν ἄνθρωπο. Στό βᾶθρο τοῦ ἀγάλματος ὑπῆρχε μία ἐπιγραφή πού ἦταν μιᾶ συνομιλία ἀνάμεσα στό διαβάτη καί στό ἄγαλμα:

-Ποιό εἶναι τό ὄνομά σου, ἄγαλμα;

-Ὄνομάζομαι εὐκαιρία.

-Ποιός σέ ἔκανε;

-Ὁ Λύσιππος.

-Γιατί στηρίζεσαι στά δάκτυλα τῶν ποδιῶν σου;

-Γιά νά δείξω ὅτι φεύγω γρήγορα.

-Γιατί τά μαλλιά σου εἶναι μακριά στό μέτωπό σου;

-Γιά νά μέ ἀρπάζουν οἱ ἄνθρωποι, ὅταν μέ συναντοῦν.

-Γιατί τό κεφάλι σου εἶναι φαλακρό στό πίσω μέρος;

-Γιά νά δείξω ὅτι ὅταν θά ἔχω περάσει, δέν θά μποροῦν πιά νά μέ πιάσουν.

* * *

Τί προβάλλονται σήμερα ὡς πρότυπα ζωῆς γιά τούς νέους; Καλλιτέχνες, τραγουδιστές, ἠθοποιοί, καλαθοσφαιριστές, ποδοσφαιριστές, ἐκκεντρικοί, ἀναρχικοί καί τόσοι ἄλλοι, πού ἔχασαν τήν εὐκαιρία νά βροῦν τό νόημα τῆς ἀληθινῆς ζωῆς.

Ἐνας ἀπ' αὐτούς ἦταν ὁ Michael Jackson. Μεγάλος τραγουδιστής πού σαγήνευε τούς νέους, τούς μάγευε κυριολεκτικά καί ἐκεῖνοι ἐκστασιάζονταν. Ὁ ἄνθρωπος

αυτός έκανε πλαστική έγχειρηση για να γίνει από μαῦρος ἄσπρος πληρώνοντας 20,000,000 δολάρια. Έγραψε ένα βιβλίο πού τιτλοφορείται «Moon walk» δηλαδή «Τό νυκτοπερπάτημα». Τό βιβλίο αυτό έκανε μεγάλο σάλο. Αποτελεῖ έκφραση τῆς ζωῆς του. Έκανε πέντε μέ ἕξι χρόνια για να τό γράψει. Σ' αυτό εξομολογεῖται ἐκ βαθέων ὅτι εἶναι μόνος, ἔρημος καί ὑποφέρει ἀπό μοναξιά. Ποιός αἰσθανόταν μόνος; Αυτός πού σαγήνευε καί μάγευε ἑκατομμύρια νέους. Μπορεῖ αυτός ὁ ἄνθρωπος να εἶναι ἄξιος για μίμηση; Μπορεῖ να ἀποτελεῖ πρότυπο ζωῆς; Δίνει ἐλπίδα καί φῶς ζωῆς;

* * *

Όλοι θά ξέρετε τό βασιλιᾶ τῆς ΡΟΚ μουσικῆς, τόν Elvis Priskey. Πέθανε τό 1977. Ὁ θάνατός του ἔγινε πρώτη εἶδηση ἰδιαίτερα στήν Ἀμερική. Ἄρθρα πρωτοσέλιδα στίς ἐφημερίδες καί πρῶτο νέο στά διάφορα κανάλια καί στούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Στήν κηδεῖα του ἔγινε «χαμός». Για μιά βδομάδα οἱ ἀστυνομικοί φύλαγαν τόν τάφο του για να μήν τόν ξεθάψουν φανατικοί ὀπαδοί του. Πληρώνανε ἑκατοντάδες δολάρια για να πᾶνε βόλτα ἑκατό μέτρων μέ τό αὐτοκίνητό του. Όταν εἶχε πάει να δώσει συναυλία στό Τορόντο, φοροῦσε χρυσό κοστούμι. Χιλιάδες ἀστυνομικοί τόν φύλαγαν καί κρατοῦσαν τάξη. Τόν ἄνθρωπο αυτό τόν βρῆκαν πεθαμένο ἀπό ναρκωτικά στήν τουαλέτα. Μπορεῖ να ἀποτελεῖ ὁ ἄνθρωπος αυτός πρότυπο ζωῆς;

* * *

Τά ἀληθινά πρότυπα ζωῆς ἐμπνέουν, δίνουν κουράγιο, παρηγοροῦν, δικαιώνουν καί καταξιώνουν τόν ἄνθρωπο. Ποῦ θά τά βροῦμε; Στούς δρόμους καί

στίς πλατεῖες; Στά γήπεδα καί στίς συναυλίες; Ποῦ; Μέσα στήν Ἐκκλησία καί πάνω ἀπ' ὅλα στόν ἀρχηγό τῆς Ἐκκλησίας, τό Χριστό. Μόνον Αὐτός γεμίζει τόν χρόνο τῆς ζωῆς μας μέ τό ἀληθινό νόημα τῆς. Μόνον Αὐτός εἶναι ἡ Ἀληθινή Ζωή.

Τό 1987 εἶχε ἔρθει στήν Ἀθήνα ἡ θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος, τό «ΑΕΙΟΝ ΕΣΤΙ». Εἶχε γίνει μέγανος ξεσηκωμός. Γιά νά μπορέσεις νά ἀσπασθεῖς τήν εἰκόνα, ἔπρεπε νά περιμένεις στήν οὐρά εἴτε μέρα εἴτε νύκτα τουλάχιστον ὀκτώ ὥρες. Νά περιμένεις ὀκτώ ὥρες γιά ἓνα λεπτό προκειμένου νά εὐλογηθεῖς ἀπό τή χάρη τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ. Κάποια μέρα ἓνας δημοσιογράφος ἐπεσήμανε στήν οὐρά ἓνα χούλιγκαν πού περίμενε. Τόν πλησίασε καί τοῦ λέει:

-Νά ἦσουνά κάποιος γέρος ἢ καμμιά γυναικούλα τό καταλαβαίνω... ἀλλά ἐσύ;

Καί τότε ὁ ἀντικομορμιστής νέος τοῦ ἀπάντησε:

-Ὅλα τά πέρασα, ὅλα τά δοκίμασα. Εἶναι ἓνα ψέμα καί μιά ἀπάτη πού μᾶς ξεγελοῦν. Μόνο ὁ Χριστός δέ μᾶς ἔχει γελάσει, εἶναι ἡ μοναδική ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Μιά εὐσεβῆς μητέρα κετευοδώνοντας τό παιδί τῆς πού πήγαινε νά μπεῖ ἐσώκλειστος μαθητής σ' ἓνα Γυμνάσιο τοῦ εἶπε τά ἐξῆς λόγια:

-Μή λησμονεῖς ποτέ, παιδί μου, ὅτι εἶσαι πάντα τρίτος.

Τό παιδί ὅταν ἔφθασε στό Γυμνάσιο, ἔγραψε μέ ὠραῖα γράμματα σ' ἓνα χαρτόνι «εἶμαι τρίτος» καί τό χαρτόνι αὐτό τό κρέμασε στό δωμάτιό του, γιά νά τό βλέπει καθημερινά.

Τά ἄλλα παιδιά τόν ρωτοῦσαν τί σημαίνει τό σύνθημα αὐτό, ἀλλά ἐκεῖνος ἀπέφευγε ν' ἀπαντήσῃ.

Μόνο ύστερα από δύο μήνες είπε σ' ένα φίλο του ότι ή συμβουλή αυτή τῆς μητέρας του σημαίνει: **«Νά σκέπτεσαι πρώτα τό Θεό, ύστερα τούς άλλους καί τρίτον τόν έαυτό σου».**

Όταν βάζουμε πρώτα τό Θεό στή ζωή μας, δίνουμε αληθινό νόημα σέ κάθε λεπτό τῆς ζωῆς μας. Αξιοποιουῦμε σωστά τόν χρόνο τῆς ζωῆς μας, κάνοντας τον εὐκαιρία γνωριμίας καί μόνιμης σχέσης μέ τόν Χριστό, τήν Ζωή τοῦ κόσμου!

Στό σχολεῖο ἔρχεσθε γιά νά μορφωθῆτε. Γιά νά ἀναπτύξετε τίς ικανότητές σας, γιά νά γίνετε ἔξυπνοι καί νά μάθετε νά σκέφτεστε καί νά συμπεριφέρεσθε ὀρθά. Τό σοβαρότερο λάθος εἶναι ὅτι δέν παίρνετε στά σοβαρά τίς σπουδές σας. Ὁ ἀρχαῖος τραγικός ποιητής Σοφοκλῆς λέει τά ἐξῆς σπουδαῖα λόγια: **“Ὅποιος κατά τή νεότητά του δέν παίρνει στά σοβαρά τή μόρφωσή του δέ χάνει μόνο τό χρόνο πού πέρασε, ἀλλά καί τό χρόνο πού θάρθει.**

Τί θεωροῦν ἔξυπνάδα τά νέα παιδιά; Τό «νταηλίκι», τίς μαγκές, τό νά βρίζουν τόν ἀντίπαλό τους. Δέν εἶναι ὅμως αὐτό ἔξυπνάδα. Ἡ ἔξυπνάδα εἶναι ἐσωτερική καί ἐξωτερική. Ἡ μιά ἐπηρεάζει τήν ἄλλη.

Κάποιος νεαρός πλησίασε ἕναν παπαῦ καί τοῦ εἶπε μιά αἰσχρή κουβέντα.

-Παιδάκι μου, δέν τά λές σωστά, τοῦ ἀπάντησε ὁ παπάς. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει βρωμιές καί ἀκαθαρσίες μέσα στό σπίτι του σαρώνει, σκουπίζει, γιά νά τίς πετάξει ἔξω. Ἐσύ τίς μαζεύεις μέσα;

Τί ἤθελε νά τοῦ πει; Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ἀκαθαρσία στήν καρδιά τή βγάζει ἀπό τό στόμα.

Καί κάτι ἀκόμα. Τά νέα παιδιά προσπαθοῦν νά κάνουν ἐντύπωση, νά ἀρέσουν στούς άλλους. Αὐτό

εἶναι λάθος. Σημασία ἔχει νά ἀρέσεις στόν ἑαυτό σου. Νά εἶσαι ἀναπαυμένος μέ τή συνείδησή σου ἔτσι ὥστε, ὅταν βρίζεσαι ὄχι ἀνάμεσα στούς πολλούς, στό πλῆθος, ἀλλά μόνος σου στό δωμάτιό σου νά μήν αἰσθάνεσαι ντροπή γι' αὐτό πού εἶσαι.

Οἱ εὐχές καί τά τροπάρια τοῦ Ἀγιασμοῦ πού διαβάζουμε στήν ἀρχή ἀποτελοῦν μιά δέηση, μιά ἱκεσία στό Θεό, γιά νά ἀποκτήσετε πάνω ἀπ' ὅλα τή σοφία τοῦ Θεοῦ ἀπ' ὅπου προέρχεται κάθε ἐπίγεια σοφία.

Ἐκμεταλλεῦθητε τή σοφία τῶν ἐκλεκτῶν καθηγητῶν σας πού εἶναι τόσο πρόθυμοι νά σᾶς συμπαρασταθοῦν καί νά σᾶς βοηθήσουν.

Ἀξιοποιεῖστε τήν εὐκαιρία πού σᾶς προσφέρετε.

Γ. Μήν καταριέστε τό σκοτάδι. Ἀνάψτε ἕνα κερί.

Στό Μεσαίωνα γίνονταν διαγωνισμοί γιά πρωτότυπα πράγματα. Ἐνας φεουδάρχης προκήρυξε τόν ἐξῆς διαγωνισμό: Ἐχω ἕνα δωμάτιο χωρίς παράθυρα μέ μόνο μιά πόρτα. Ποιός θά μπορέσει νά τό γεμίσει στό μικρότερο δυνατό χρόνο· ὅσο πιό σύντομα γίνεται; Προσπάθησαν πολλοί. Ἐνας σκέφθηκε νά βάλει ἄχυρο. Ἄλλος σκέφθηκε νά βάλει βαμβάκι. Βρέθηκε καί κάποιος πού εἶπε: Ἐγώ θά τό γεμίσω σέ ἕνα λεπτό. Ἀναψε ἕνα κερί καί ὅλος ὁ χῶρος γέμισε μέ φῶς.

Ὅ,τι καί νά κάνουμε στή ζωή μας χωρίς τό φῶς τοῦ Χριστοῦ εἴμαστε στό σκοτάδι. Γιατί τό βλέπομε ὅτι, ἐνῶ ἔχομε στή ζωή μας ἐπιτυχίες καί κατορθώματα οὔτε εὐχαριστημένοι εἴμαστε οὔτε πολύ περισσότερο εὐτυχημένοι. Γι' αὐτό λέει ὁ Χριστός στό Εὐαγγέλιο: «Ἐγώ εἶμαι τό φῶς τοῦ κόσμου. Ὅποιος μέ ἀκολουθήσει δέ θά περπατήσει στό σκοτάδι ἀλλά θά ἔχει τό φῶς τῆς

ζωῆς». Ἄν θέλετε νά ὁμορφαίνετε τή ζωή σας, ἀνάψτε ἓνα κεράκι ἀπό τό φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Σέ τί μᾶς βοηθάει αὐτό τό Φῶς;

Στό νά βλέπουμε τή ζωή μας σάν εὐλογία. Καί τό Σχολεῖο στό χέρι μας εἶναι νά τό δοῦμε εἴτε σάν ἀγγαρεία εἴτε σάν εὐλογία.

Κάνουμε τόν Ἁγιασμό γιά νά βοηθηθοῦμε νά δοῦμε τό Σχολεῖο σάν εὐλογία Θεοῦ, σάν δῶρο Θεοῦ. Καί ὅσο τοῦ ζητᾶμε νά μᾶς φωτίσει σ' αὐτό τό ἔργο τόσο πιά πολύ θά τό βλέπουμε σάν δική Του εὐλογία καί χαρά καί τόσο πιά πολύ θά μᾶς ἀνοίγει ἡ ὄρεξη νά διαβάζουμε. Προσευχόμαστε μαζί στό Χριστό καί Τόν παρακαλοῦμε νά στέκει σύντροφος, συνοδοιπόρος, φίλος, ἀδελφός, πατέρας.

Ἡ φώτιση τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι νά πάρουμε μόνο καλούς βαθμούς στά μαθήματα, ἀλλά καί νά θελήσουμε νά μοιάσουμε στό Θεό στήν καλωσύνη, στήν ἀγάπη καί στήν ἀνεκτικότητα. Ὅσο ξεχνᾶμε τό Θεό καί τόν βγάζομε ἀπό τή ζωή μας τόσο περισσότερο θά πολλαπλασιάζονται οἱ θλιβερές ἐπέτειοι σάν τή σημερινή, 11 Σεπτεμβρίου, τό γκρέμισμα τῶν διδύμων πύργων τῆς Νέας Ὦρκης, τά τόσα θύματα, οἱ τόσες καταστροφές καί τά τόσα ἀμερικανικά ἀντίποινα πού ἐπακολούθησαν, ἔστω καί ἂν ἀπό τίς δύο πλευρές μιλοῦν γιά τό Θεό. Καπηλεύονται τόν Θεό. Τόν χρησιμοποιοῦν γιά τά πάθη τους. Δέν Τόν γνώρισαν ὀρθά καί δέν Τόν ἀγάπησαν. Ἀγάπησαν τόν ἑαυτό τους καί τά πάθη τους.

Μεγαλώνοντας ὁ ἄνθρωπος, οἱ νεαροί καί πολύ περισσότερο οἱ νεαρές δέν ξεκολλᾶνε εὐκολα ἀπό τόν καθρέφτη καμαρώνοντας τόν ἑαυτό τους μ' ἓνα καί μοναδικό στόχο: νά κάνουν ὅσο πιά πολύ ἐντύπωση

στους άλλους. Τό πρόβλημα δέν εἶναι νά κάνεις ἐντύπωση στους άλλους ἀλλά νά φροντίσεις νά μοιάσεις στό Θεό.

Τό νά κοιτάζει ἕνας ἄνθρωπος τόν καθρέφτη τό ἀπαιτεῖ ἡ στοιχειώδης ἐξωτερική εὐπρέπεια. Αὐτό καθ' αὐτό δέν εἶναι κακό. Τό κακό εἶναι νά μένουμε καί νά ἐμμένουμε στά «ἔξω» καί νά ξεχάσουμε τά οὐσιαστικότερα καί μονιμότερα καί ρεαλιστικότερα πού εἶναι τά «ἔσω». Καί γιά τά «ἔσω» χρειάζεται ὁ καθρέφτης τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Χρειάζεται τό Φῶς τοῦ Θεοῦ. Χρειάζεται ἡ κατά Θεόν μόρφωση.

Γιατί ἐρχόμαστε στό Σχολεῖο; Γιά ν' ἀποκτήσουμε μόρφωση. Τί σημαίνει μόρφωση; Νά δώσουμε μορφή στόν ἑαυτό μας, ἕνα κάτι στή μορφή μας. Μέ ἄλλα λόγια ν' ἀποκτήσουμε γνώσεις. Μαθαίνει κανείς λίγη ἱστορία, λίγη χημεία, λίγη ἀστρονομία, λίγους ἀφηρημένους ἀρνητικούς ἀριθμούς. Καί μετά τά ξεχνᾶμε ὅλα μιά γιά πάντα. Γιατί δέν προσφέρουν τίποτε στή ζωή μας. Ἀπολύτως τίποτε. Δέν ἦταν βλάκας ὁ Ἀιστάϊν πού ἔλεγε ὅτι ἡ πραγματική μόρφωση εἶναι αὐτή πού μένει, ἀφοῦ ξεχάσουμε αὐτά πού μάθαμε.

Ἐκεῖνο πού ἔχει ἀξία εἶναι ἂν τότε πού διαβάζουμε ἀποβλέπουμε ὄχι στό νά φωτιστεῖ ὁ ἔξω κόσμος, ὁ ἔξω ἑαυτός μας μέ τή βοήθεια ἑνός καθρέφτη, ἀλλά ἂν θά φωτισθεῖ καί μορφωθεῖ ὁ ἔσω ἄνθρωπος, δηλαδή ἂν ἀποκτήσει σωστή μορφή ὁ ἐσωτερικός μας κόσμος. Ἄν θά ἔχουμε ἀρμονία μέ τόν ἑαυτό μας τότε θά ἔχουμε ἀρμονία καί μέ τόν ἔξω κόσμο.

Τό πιό δύσκολο πράγμα εἶναι νά γνωρίσεις τόν ἑαυτό σου. Νά ἔχεις τό «γνώθι σαυτόν». Καί ἕνας μέγας δάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας ἔλεγε: Κύριε, δίδαξέ

με τί πρέπει νά γίνει πρώτα: Νά γνωρίσω Ἑσένα γιά νά μπορῶ νά γνωρίσω τόν ἑαυτό μου ἢ νά γνωρίσω τόν ἑαυτό μου γιά νά μπορῶ νά γνωρίσω Ἑσένα;

Ὁ Ὅμηρος²⁰ ἀναφέρει στήν Ἰλιάδα τή σοφή ἐκείνη φράση: **Νά θέλετε νά ἀριστεύετε παντοῦ καί πάντοτε.** Ἡ μεγαλύτερη ἀριστεία εἶναι νά φροντίζετε νά κάνετε πόθο σας νά μορφωθῆτε σέ τέτοιο βαθμό πού νά σᾶς κάνει νά καταλάβετε σωστά τόν ἑαυτό σας καί τόν ἔξω κόσμο. Ἀρίστην ὁδόν ὑπέδειξε ὁ Χριστός στρέφοντας τήν προσοχή μας στόν ἔσω κόσμο.

Κατά τή μεγάλη ἐκστρατεία πού ἔκανε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος στήν Ἀνατολή, ἕνας στρατιώτης ὀδηγοῦσε ἕνα μουλάρι πού ἦταν κατάφορτο χρυσάφι. Τό βάρος τοῦ χρυσοῦ ἦταν μεγάλο καί τά πόδια τοῦ ζώου ἀδυνατοῦσαν νά τό σηκώσουν. Τότε μερικοί στρατιῶτες προθυμοποιήθηκαν νά φορτωθοῦν ἐκεῖνοι στίς πλάτες μέρος ἀπό τό πολύτιμο φορτίο. Ὁ βασιλιάς βλέποντας τό ζῆλο καί τήν προθυμία τους συγκινήθηκε βαθύτατα καί τούς εἶπε: *Κουράγιο, παλληκάρια μου, τό βάρος πού σηκώνετε εἶναι δικό σας, ὁ θησαυρός σᾶς ἀνήκει.*

Αὐτό συμβαίνει πάντα μέ τόν καθένα σας πού πρόθυμα σηκώνει τό δικό του βάρος στό σκληρό ἀγῶνα τῆς μόρφωσης. Τά ἴδια λόγια ἰσχύουν καί γιά σᾶς: *Κουράγιο, παιδιά, οἱ θησαυροί τῆς γνώσης εἶναι δικοί σας. Πολεμεῖστε ἄφοβα καί θαρραλέα καί θά τούς κερδίσετε.*

²⁰ (α) Ὁ Πηλέας παροτρύνει τόν Ἀχιλλέα, ὅταν φεύγει γιά τήν Τροία (Ἰλιάδα Λ, 78) (β) Ὁ Ἴππόλοχος παροτρύνει τό γιό του Γλαῦκο ἀντίπαλο τῶν Ἀχαιῶν (Ἰλιάδα Ζ, 128)

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Οί δρόμοι τοῦ Θεοῦ εἶναι θαυμαστοί καί ἀκατανόητοι. Καί οἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνεξερεύνητες καί ἀνεξιχνίαστες. Τό μυαλό μας δέν μπορεῖ νά χωρέσει τήν ἄβυσσο τῆς σοφίας καί τῆς γνώσης τοῦ Θεοῦ.

Ἐνα θαυμαστό παράδειγμα ἐνέργειας τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μεταστροφή στήν πίστη τοῦ Ρωμαίου εἰδωλολάτρη Πλακίδα, ἀρχιστράτηγου τοῦ αὐτοκράτορα Τραϊανοῦ (98-117 μ.Χ.). Ὁ Πλακίδας ἦταν διάσημος γιά τίς ἄριστες ἱκανότητες στό ἐπάγγελμά του. Ὅμως, ἦταν ἐξίσου θαυμαστός γιά τίς ἀρετές καί τίς ἐλεημοσύνες του. Βλέποντας ὁ Θεός τήν καλή του καρδιά καί τήν εἰλικρινῆ του διάθεση, τοῦ ἀποκαλύφθηκε μέ τρόπο παρόμοιο μέ ἐκεῖνον πού χρησιμοποίησε στόν ἀπόστολο Παῦλο.

Κάποια μέρα ὁ Πλακίδας βγῆκε γιά κυνήγι στό δάσος. Καθώς καταδίωκε ἕνα μεγάλο ἐλάφι εἶδε ἀνάμεσα στά κέρατά του ἕνα λαμπρότατο σταυρό καί τόν Χριστό νά τόν ἐρωτᾷ: Γιατί μέ καταδιώκεις; Στήν συνέχεια τόν διαβεβαίωσε ὅτι εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός, ὁ δημιουργός τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς, πού ἀπό ἀγάπη ἔγινε ἄνθρωπος γιά νά σώσει τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἁμαρτία. Ὁ Πλακίδας πίστευσε ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς του καί βαπτίσθηκε μέ ὅλη τήν οἰκογένειά του. Στό βάπτισμα πῆρε τό ὄνομα Εὐστάθιος.

Ὁ Κύριος τοῦ ἐμφανίσθηκε γιά ἄλλη μιά φορά καί τοῦ προανήγγειλε ὅτι θά ὑποφέρει μεγάλες δοκιμασίες ἀπό τό διάβολο ὅπως ὁ γνωστός ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη πολυάθλος Ἰώβ. Ἀλλά ἡ θεία χάρη δέν θά τόν ἐγκαταλείψει. Ὅπως καί ἔγινε. Ἀπό δαιμονικό

πειρασμό τόν εύρηκαν πολλές συμφορές. Ἐχασε τά ἐπίγεια ἀγαθά του. Ἐπῆρε τήν οἰκογένειά του καί ἔφυγε μέ πλοῖο ἀπό τή Ρώμη, γιά νά ἀποφύγει κάθε τι σχετικό μέ τήν λατρεία τῶν εἰδώλων στήν ὁποία ἔπρεπε νά συμμετέχει ὡς ἀρχιστράτηγος. Οἱ συμφορές, τώρα, συνεχίζονται. Ὁ καπετάνιος τοῦ πλοίου μέ δόλο κράτησε τή γυναίκα του. Στή συνέχεια ἔχασε τά παιδιά του. Καί ἔμεινε μόνος νά ξενοδουλεύει γιά νά ἐπιβιώσει. Μοναδικό στήριγμά του ἡ πίστη καί ἡ ἐλπίδα του στό ἔλεος τοῦ Χριστοῦ. Καί τοῦτο, γιά δεκαπέντε ὀλόκληρα χρόνια!

Ἐμᾶς, τούς τάχα χριστιανούς, πόσες φορές μᾶς κάλεσε καί μᾶς καλεῖ ὁ Χριστός! Γενόμενος ἄνθρωπος καί πάσχοντας ὡς ἄνθρωπος γιά μᾶς, μᾶς ἔδωσε τήν δυνατότητα νά γίνουμε γνήσια παιδιά του, δηλαδή ἅγιοι. Ἀλλά, τυφλωμένοι ἀπό τά πάθη μας καί τίς ἀδυναμίες μας, δέν ἀκοῦμε τήν φωνή τοῦ Χριστοῦ. Καί ἔτσι βασανιζόμαστε ἀπό τίς ἁμαρτίες μας. Τότε, μερικές φορές (ἐδῶ εἶναι τά κρίματά Του) παρεμβαίνει ὁ Χριστός μέ πειρασμούς καί θλίψεις. Αὐτά στούς ἅγιους γίνονται ἀφορμή μεγαλύτερης ἀγιότητος. Σέ μᾶς, εἶναι ξυπνητήρια γιά τήν πωρωμένη ἀπό τήν ἁμαρτία συνείδησή μας. Καί ἐμεῖς, οἱ ταλαίπωροι, ἀγανακτοῦμε κατά τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιά τήν πολλή ἀγάπη Του!

Ἀντί, λοιπόν, καί ὁ Εὐστάθιος νά πεῖ: «ἀνάθεμα τήν ὥρα καί τήν στιγμή πού εἶδα καί γνώρισα τό Χριστό, γιατί ἀπό τότε δέν εἶδα ἄσπρη μέρα», εἶπε τά λόγια τοῦ δικαίου Ἰώβ: «Ὁ Κύριος τά ἔδωσε καί ὁ Κύριος τά πῆρε. Ἄς εἶναι τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένο». Γι' αὐτό καί ὁ Θεός τοῦ χάρισε τήν παρηγοριά νά ξαναβρεῖ τήν γυναίκα καί τά παιδιά του, τό ἀξίωμά του καί τήν

δόξα του. Καί μαζί μ' αὐτά καί προπαντός πάνω ἀπό ὅλα αὐτά τοῦ ἔδωσε τήν «χρυσή» εὐκαιρία νά ὁμολογήσει τόν Χριστό καί νά πεθάνει γι' Αὐτόν· καί ἔτσι νά κερδίσει τό ἔνδοξο στεφάνι τοῦ μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ. (Ἡ μνήμη του τιμᾶται στίς 20 Σεπτεμβρίου).

ΠΟΤΕ ΞΗΜΕΡΩΝΕΙ;

Ένα συγκλονιστικό θέαμα αντιμετώπισαν οί αρχαιολόγοι όταν έκαναν τίς ανασκαφές στήν κατεστραμμένη από τόν Βεζούβιο Πομπηΐα. Βρῆκαν μέσα στή λάβα του Βεζουβίου, του μεγάλου αυτού ήφαιστείου τῆς Ἰταλίας, μιά νεαρή γυναίκα απολιθωμένη. Στήν αρχή απόρησαν, πῶς καί δέν ἔτρεξε καί αυτή νά φύγει νά σωθεῖ. Τό γιατί, τό κατάλαβαν μόλις αντιλήφθηκαν τί κρατοῦσε στά χέρια τῆς: τά χρυσαφικά τῆς! Ἡ νεαρή αυτή, αντί νά φύγει γρήγορα καί νά γλυτώσει τόν θάνατο, ἐπέστρεψε στό σπίτι τῆς γιά νά πάρει τά χρυσαφικά τῆς! Παρότι ἔβλεπε τόν ἐπικείμενο κίνδυνο, πού τελικά τῆς κόστισε τήν ζωή τῆς.

Συχνά στή ζωή μας, ξεχνᾶμε ὅτι γενικά ὁ πλοῦτος, καί τά ὑλικά ἀγαθά, δέν εἶναι τό πᾶν. Δέν λύνουν ὅλα τά προβλήματα τῆς ζωῆς του ἀνθρώπου. Καί φυσικά δέν ἐξασφαλίζουν τήν εὐτυχία μας! Μποροῦμε νά ζήσουμε καί μέ λιγώτερα πράγματα. Γι' αυτό καί ἕνας σοφός ἔλεγε πῶς μέ τά χρήματα μπορεῖς νά ἀγοράσεις:

τό κρεβάτι, ἀλλά ὄχι τόν ὕπνο·
τά βιβλία, ἀλλά ὄχι τό μυαλό·
τά φάρμακα, ἀλλά ὄχι τήν υἰγεία·
τή διασκέδαση, ἀλλά ὄχι τήν εὐτυχία·
τή θρησκεία, ἀλλά ὄχι τή σωτηρία.

Ὁ ἀληθινός πλοῦτος του ἀνθρώπου δέν εἶναι τό παθιασμένο κυνήγι τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, τῶν πλασματικῶν ἀναγκῶν καί τῶν περιττῶν ἀνέσεων. Ἀλλά ἡ ἐλευθερία ἀπό τήν πλάνη καί τήν σύγχυση· ἡ ἀποδέσμευση ἀπό τά πάθη, τόν ἐγωῖσμό καί τήν πολύμορφη ἁμαρτία.

Ἔτσι, μποροῦμε νά ἀξιολογήσουμε σωστά τόν πλοῦτο καί τά ποικίλα ὑλικά ἀγαθά. Ὅτι δηλαδή ἀπό μόνα τους τά ὑλικά ἀγαθά εἶναι οὐδέτερα. Συνεπῶς δέν εἶναι οὔτε καλά, οὔτε κακά. Καλή ἢ κακή εἶναι ἡ διαχείριση πού κάνουμε. Ὅλα αὐτά εἶναι μέσα γιά νά ἐξυπηρετοῦν τίς ἀνάγκες μας· καί μᾶς δίνουν τήν δυνατότητα νά βοηθοῦμε καί κάποιον ἄνθρωπο πού στερεῖται πραγμάτων ἀναγκαίων γιά τήν ζωή καί ἐπιβίωσή

του.

Συνεπῶς, ἡ σωστή στάση μας ἀπέναντι τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν μᾶς βοηθᾷ νά καταλάβουμε τήν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ: «νά ἀγαπᾶς τόν πλησίον σου ὅπως τόν ἑαυτό σου» (Μάρκ. 12,31).

Μιά ομάδα φοιτητῶν εἶχε ἐπισκεφθεῖ γνωστό γέροντα στό Ἅγιον Ὄρος. Ἐκεῖ πού κουβέντιαζαν θέματα πού τούς ἀπασχολοῦσαν, ὁ γέροντας γυρνᾷ καί τούς λέει:

-Μπορεῖτε νά μοῦ προσδιορίσετε τό σημεῖο διαχωρισμοῦ ἡμέρας καί νύχτας; Πότε τελειώνει ἡ νύκτα καί ἀρχίζει ἡ ἡμέρα; Δηλαδή πότε **ἀκριβῶς** ξημερώνει;

-Ὄταν ὁ ἥλιος βρίσκεται πίσω ἀπό τό βουνό καί ἀρχίζει νά φαίνεται ἡ κορυφή τοῦ βουνοῦ, εἶπε κάποιος.

-Ὄταν ξεχωρίζει κανείς τόν ἄνθρωπο ἀπό τό δένδρο, ἀπάντησε ἕνας ἄλλος.

-Ὄχι, ὄχι! Ὄταν βλέπεις τόν ἄλλο σάν ἀδελφό σου. Δηλ. ὅταν ἔχεις ἀγάπη. Τότε ἀρχίζει γιά σένα νά «ξημερώνει» στή ζωή σου! Τότε ἀνατέλλει ὁ νοητός ἥλιος, ὁ Χριστός καί λάμπει στή ζωή σου!

«ΜΟΝΤΕΛΟ ΖΩΗΣ»

Μέσα στον κόσμο υπάρχουν δύο τρόποι ζωής:

- Ο ένας είναι: ο άνθρωπος ζει με κέντρο τον εαυτό του. Ο ίδιος ρυθμίζει τα πάντα με το δικό του μυαλό. Είναι εγωϊστής: τα ξέρει όλα και κοιτάει να περνάει τη ζωή του όσο πιο άνετα μπορεί, αδιαφορώντας για τους άλλους. Και ό,τι καλό κάνει, το κάνει για να προβάλλει τον εαυτό του.

- Ο άλλος τρόπος ζωής είναι: ο άνθρωπος έχει κέντρο όχι τον εαυτό του, αλλά τον Θεό και το θέλημά του. Έδω ο άνθρωπος έχει καταλάβει ότι ο Θεός είναι πιο σοφός, πιο αγαθός και πιο φιλόανθρωπος από αυτόν. Ακόμη καταλαβαίνει ότι ο Θεός τον αγαπάει περισσότερο απ' όσο αγαπάει ο ίδιος τον εαυτό του! Ότι χαίρεται μόνο με τη σωτηρία και με την αληθινή ευτυχία του καθενός. Και όσο περισσότερο τα καταλαβαίνει αυτά ο άνθρωπος, τόσο περισσότερο κάνει με χαρά το θέλημα του Θεού.

Ένα από τα μεγαλύτερα δώρα του Θεού στον κόσμο είναι τα παιδιά. Όταν ο άνθρωπος τα βλέπει σαν μέσο για να ικανοποιήσει την ματαιοδοξία του και να δοξάσει το όνομά του, τότε τα παιδιά θα γίνουν σίγουρα δυστυχισμένα. Ενώ πρέπει να τα βλέπει σαν δάνειο του Θεού που έχει χρέος να επιστρέψει. Πράγμα που σημαίνει ότι τα ανατρέφει με την παιδεία και την νουθεσία του Κυρίου· με αποτέλεσμα τα παιδιά να γίνονται αληθινά ευτυχισμένα και έδω και στην αιωνιότητα.

Στις 4 Δεκεμβρίου η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη της αγίας ενδόξου μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας. Είναι πολύ περίεργη ή στάση του πατέρα της που οδηγήθηκε

σέ ἐγκληματικές πράξεις εἰς βάρος τοῦ παιδιοῦ του! Καί νά, πῶς:

Ὁ πατέρας τῆς ἀγίας, ἀπό πολύ νέα τήν ἐκλείσε μέσα σέ ἓνα πύργο. Ἐπειδή μέ τό δικό του μυαλό καί μέ τή δική του κρίση, νόμιζε ὅτι ἔτσι θά τήν προφυλάξει ἀπό τίς ἀνηθικότητες τοῦ κόσμου. Ὅμως αὐτό ἦταν ἄκρως ἐγωκεντρικό. Γιατί τό καλό καί τό κακό τό καθόριζε μόνος του, στηριζόμενος στήν παλαιά θρησκεία τῶν εἰδώλων. Ἐτσι δέν μπόρεσε ποτέ νά χωνέψει τό ὅτι ἡ κόρη του διδάχθηκε ἀπό τόν Θεό καί ἔγινε χριστιανή. Ἐτσι ὁ πατέρας ἔφθασε στή μέγιστη διαστροφή νά κουρελιάσει τήν πατρική του ἀγάπη καί νά γίνει φονιάς τῆς κόρης του· ἐπειδή δέν συμμορφωνόταν μέ τό δικό του μοντέλο ζωῆς: πίστη στά εἶδωλα!

Ἡ κατάληξη εἶναι ὅτι: Ἡ μέν κόρη του ἔγινε ἔνδοξη μάρτυς τῆς Ἐκκλησίας καί παγκόσμιο παράδειγμα ἀγνότητος καί πίστεως στόν Χριστό. Ἐνῶ ὁ πατέρας της στιγματίσθηκε ὡς ἀποτρόπαιος παιδοκτόνος!

Συνεπῶς: ἂν θέλουμε καί ἐμεῖς καί τά παιδιά μας νά ἔχουμε τήν χαρά καί τήν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά καί στήν ζωή μας (ἔτσι ὀρίζεται πνευματικά ἢ εὐτυχία!), ἄς μαθαίνουμε ἀπό τόν Χριστό: ποιό εἶναι τό θέλημά Του καί οἱ κανόνες Του (=ἐντολές Του) γιά νά ἀποκτήσουμε τό ἐν Χριστῷ «μοντέλο ζωῆς».

ΚΑΡΑΒΙ ΣΤΟΝ ΩΚΕΑΝΟ...

Ο άνθρωπος από τή φύση του έχει ανάγκη νά πιστεύει καί νά αγαπά. Η πίστη στό Θεό είναι εκείνη πού τόν στηρίζει, τού δίνει δύναμη, ελπίδα, ασφάλεια καί αποκούμπι σέ κάθε δύσκολη στιγμή τής ζωής του. Είναι τό σπουδαιότερο εφόδιο καί στήριγμα στή ζωή.

Όταν αυτά δέν υπάρχουν ή χαθοῦν τότε ο άνθρωπος δέν είναι τίποτε άλλο παρά μιά κίνηση από τό μηδέν στό πουθενά, γιά νά καταλήξει σέ αστρική σκόνη. Ο άνθρωπος θά χάσει, ο ίδιος θά ζημιωθεί, δέν θά έχει αγάπη γιά τόν πλησίον του, δέν θά έχει εμπιστοσύνη στό περιβάλλον πού ζει, δέν θά είναι ευτυχισμένος καί ὅλοι καί ὅλα θά τόν ἐνοχλοῦν. Χωρίς τήν πίστη, τήν αγάπη καί τήν εμπιστοσύνη ο άνθρωπος χάνει τόν προσανατολισμό του, είναι ἕνα καράβι στόν ὠκεανό χωρίς πυξίδα, ανεμοδέρνεται, μελαγχολεῖ καί ἀρρωσταίνει. Ρίξτε μιά ματιά γύρω σας!

Είναι δύσκολο νά παριστάνεις κάτι πού δέν εἶσαι πολύ καιρό. Είναι μεγάλο κακό νά ἐνδιαφέρεσαι μόνο γιά τόν ἑαυτό σου καί νά ἀδιαφορεῖς γιά τούς ἄλλους ή νά παραμελεῖς τήν οἰκογένειά σου. Τό χειρότερο πού μπορεῖ νά συμβεῖ είναι νά σκληρύνει ή καρδιά τού ἀνθρώπου καί νά μήν ἀντιλαμβάνεται πλέον τά λάθη του. Νά μήν τόν ἀγγίζουν τά παραπτώματά (σφάλματά) του. Καί νά πιστεύει ὅτι ὅλα τά κάνει σωστά καί νά τά δικαιολογεῖ.

Ο Αἴσωπος διηγεῖται τήν ἐξῆς ἱστορία:

Κάποτε ἕνας ἀρχαῖος πρόγονός μας ἤθελε νά ἐμπαίξει τό θεό Ἀπόλλωνα. Γι' αὐτό βρῆκε ἕνα πουλί, τό πήρε στό χέρι του καί ἀποφάσισε νά πάει στό μαντεῖο του νά ρωτήσῃ ἄν τό πουλί πού κρατάει στή

χούφτα του είναι ζωντανό ή πεθαμένο. Ἄν μοῦ πει, σκέφτηκε, ὅτι εἶναι πεθαμένο θά τοῦ τό δείξω ζωντανό. Ἄν μοῦ πει ὅτι εἶναι ζωντανό θά τό πνίξω καί θά τοῦ τό παρουσιάσω πεθαμένο. Καί ἔτσι θά τόν βγάλω ψεύτη.

Πῆγε στό ἱερό του, ὑπέβαλλε τήν ἐρώτηση καί περίμενε τήν ἀπάντηση. Τό μαντεῖο τοῦ ἀπάντησε:

-Ἀπό σένα ἐξαρτᾶται ἄν θά εἶναι τό πουλί ζωντανό ή πεθαμένο. Κατά ἀντίστοιχο τρόπο ἀπό τό κάθένα μας ἐξαρτᾶται νά ἐπιλέγει κάθε στιγμή «όδόν ζωῆς» ή «τρίβον ἀπωλείας»!

Δαιμονισμός

Ἐάν γινόταν ἓνα gallop καί ρωτούσαμε τί γνώμη ἔχετε γιά τό διάβολο καί τούς δαίμονες εἶναι σίγουρο ὅτι οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι θά μᾶς κυττοῦσαν μέ εἰρωνικό χαμόγελο γιά τήν... ἀφέλειά μας νά πιστεύουμε σέ τέτοια ἀπηρχειωμένα πράγματα! Ὅσοι δῆθεν πολιτισμένοι καί μορφωμένοι καί ἀνώτεροι (σέ μόρφωση, ἀξίωμα, δόξα καί πλούτη) ἐπιμένουν νά ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξη τοῦ Σατανᾶ εἶναι ἔξω ἀπό τόν πνευματικό χῶρο τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί τῆς Ἐκκλησίας. Καί φυσικά τό μόνο πρᾶγμα πού πετυχαίνουν εἶναι νά ἀφήνουν τό διάβολο νά δρᾶ μέσα στή ψυχή, στή σκέψη καί στά ἔργα τους μέ μεγαλύτερη ἄνεση καί εὐκολία. Ἡ μεγαλύτερη νίκη τοῦ διαβόλου εἶναι νά μᾶς πείθει ὅτι δέν ὑπάρχει.

Ἐνας ἄνθρωπος πού δέν τά πιστεύει αὐτά σημαίνει ὅτι δέν πιστεύει στό Χριστό. Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ξεκάθαρη:

Α. Ὁ ΙΔΙΟΣ ὁ Χριστός ἐπειράσθη ἀπό τό Σατανᾶ στό Σαραντάριο ὄρος μετά ἀπό σαράντα ἡμέρες νηστείας. Πρῶτο, ὁ διάβολος εἶπε στό Χριστό νά κάνει τίς πέτρες ψωμί γιά νά ἱκανοποιήσει τήν πείνα του καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε ὅτι δέν ζεῖ ὁ ἄνθρωπος μόνο μέ ψωμί (οὐκ ἐπ' ἄρτω) ἀλλά καί μέ κάθε λόγο πού βγαίνει ἀπό τό στόμα τοῦ Θεοῦ. Δεύτερο, Τόν ἀνέβασε στό πιό ψηλό σημεῖο τοῦ ναοῦ καί τοῦ εἶπε νά πέσει κάτω καί οἱ ἄγγελοι θά τόν κρατήσουν καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε δέν πρέπει νά βάζεις σέ δοκιμάσια (οὐκ ἐκπειράσης) Κύριον τόν Θεό σου. Καί τρίτο, τοῦ ἔδειξε ὅλα τά βασίλεια καί τή λαμπρότητα τοῦ κόσμου καί τοῦ ὑποσχέθηκε νά τοῦ τά δώσει ὅλα ἂν πέσει νά τόν

προσκυνήσει καί ὁ Χριστός τοῦ ἀπάντησε φύγε ἀπό μπροστά μου (ὑπάγε ὀπίσω μου) σατανᾶ Κύριον τόν Θεό σου προσκυνήσεις καί μόνο αὐτόν θά λατρεύεις.

Β. Στό «Πᾶτερ ἡμῶν», τήν προσευχή πού μᾶς παρέδωσε ὁ Κύριος (Κυριακή), λέμε τά λόγια «μή εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλά ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ πονηροῦ».

Γ. Καί στό διάστημα τῆς δημόσιας δράσης Του ὁ Χριστός ἐθεράπευσε δαιμονισμένους.

Τί εἶναι ὁ διάβολος;

Ἡ Ἐκκλησία διδάσκει ὅτι ὁ διάβολος ὑπάρχει. Εἶναι ὁ ἀποστάτης ἀρχάγγελος πού λόγω τῆς ὑπερηφάνειάς του ἀρνήθηκε τήν ὑπακοή στό Θεό καί δημιουργό του. Οἱ ἄγγελοι πού τόν ἀκολούθησαν στήν ἀποστασία του αὐτή (κατρακύλισμα) ἔγιναν δαίμονες. Στόχος καί σκοπός τοῦ διαβόλου εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση τῶν ἀνθρώπων ἀπό τό Θεό.

Τί εἶναι δαιμονισμένος;

Ἄνθρωπος χωρίς θέληση καί προσωπικότητα πού βρίσκεται κάτω ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ σατανᾶ. Καί τό σῶμα του εἶναι τό ὄρατό ἄβουλο ὄργανο μέ τό ὅποιο γίνονται φανερές οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ σατανᾶ. Μιά ἐπίσκεψη στόν ἅγιο Γεράσιμο στή Κεφαλλονιάς θά πείσει καί τόν πιό δύσπιστο. Γιατί θά δεῖ φανερά τούς δαιμονισμένους νά ἐκδηλώνουν ἀπύθμενο μῖσος γιά τό Χριστό, τήν Παναγία, τόν Τίμιο Σταυρό (αὐτός τούς κάνει ἐκτός ἑαυτοῦ!) τήν Θεία Κοινωνία, τούς ἱερεῖς. Πρὶν μερικά χρόνια στή Γαλλία δαιμονίσθηκε ἕνα ἀγόρι 12 χρονῶν, χωριατόπαιδο καί σχεδόν ἀγράμματο. Ὅταν λοιπόν βρισκόταν κάτω ἀπό τήν κατοχή τοῦ δαιμονίου μιλοῦσε ἄπταιστα 8 γλῶσσες.

Ὁ δαιμονισμένος δέν εἶναι ψυχικά ἄρρωστος (τρελλός). Διότι ὁ τρελλός δέν ἔχει κανένα λόγο νά οὐρλιάζει ὅταν τόν πλησιάζει ὁ σταυρός ἢ τά λείψανα τῶν ἁγίων λέγοντας: μ' ἔκαψες, μ' ἔκαψες. Γι' αὐτό καί τόν ἅγιο Γεράσιμο οἱ δαιμονισμένοι τόν ἀποκαλοῦν «Καψάλη».

Οἱ περιπτώσεις δαιμονισμοῦ εἶναι εὐτυχῶς σπάνιες. Ποῦ ὀφείλονται; Δέν γνωρίζουμε ἀκριβῶς τούς λόγους πού ἐπιτρέπει κάτι τέτοιο ὁ Θεός. Σχεδόν πάντα ὅμως συμβαίνουν σέ ἀνθρώπους ξένους πρὸς τήν Ἐκκλησία, ξένους πρὸς τήν πνευματική ζωή καί εἰδικώτερα ξένους πρὸς τή μεγάλη χάρη καί εὐλογία τῶν ἁγίων μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Χριστός ἦλθε στόν κόσμο γιά νά διεκδικήσει τό πλάσμα του ἀπό τά νύχια τοῦ διαβόλου. Ὅλοι εἴμαστε δαιμονόπληκτοι (μᾶς πολεμάει ὁ σατανᾶς). Κάθε ἄνθρωπος ὅμως πού ἁμαρτάνει καί δέν μετανοεῖ ἀναγνωρίζει αὐτόματα τόν διάβολο ἀφεντικό του. Ὁ μεγαλύτερος δαιμονισμός εἶναι ἡ κυριαρχία τῶν παθῶν (ὑπερηφάνεια, πορνεία, θυμός, φιλαργυρία, φθόνος, κακολογία, βλασφημία, αἰσχρολογία, ἀκηδία, κατάκριση, φλυαρία, ψευδορκία καί ἕνα σωρό ἄλλα σωματικά καί ψυχικά πάθη. Κάθε πάθος εἶναι σχοινιά πού μᾶς σφικτοδέουν μέ τήν ἁμαρτία. Ἡ ἀποτίναξη καί ἀπελευθέρωση ἀπό τήν κυριαρχία τῶν παθῶν γίνεται μέ τή δυναμική μετάνοια. Ἡ κατανίκηση τοῦ πάθους ὀδηγεῖ στή ἀπομάκρυνση τῶν δαιμόνων ἀπό τή ζωή μας (κοντά μας).

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν δαιμονικῶν ἐπηρειῶν δέν γίνεται μέ τό νά κάνουμε ἀπλῶς ἕνα Ἄγιασμό, ἕνα Εὐχέλαιο ἢ μιά λειτουργία σ' ἕνα ξωκλήσι. Οὔτε μέ τό διάβασμα ἀπλῶς Ἐξορκισμῶν πού μέ πολύ φειδώ καί

σωστή διάγνωση από έμπειρο πνευματικό πρέπει να γίνεται. Αλλά με την καθημερινή συνειδητή συμμόρφωση στο θέλημα του Θεού με κορυφαίο μέσο την τουλάχιστο κάθε Κυριακή συμμετοχή στη Θεία Λειτουργία.

Οί πατέρες διδάσκουν ότι άνθρωπος πού υποδουλώνεται στα ΠΑΘΗ δίνει άδεια στο δαιμόνια, αφήνει τά δαιμόνια να πᾶνε διακοπές επειδή τά πάθη του τά ίδια γίνονται δαίμονες. Αληθινά έξυπνος εκείνος πού αγωνίζεται να ἀπαλλαγῆ από την έξουσία του διαβόλου καθαρίζοντας με ἐπιμέλεια την καρδιά του από τά διάφορα πάθη.

Στήν ευαγγελική περικοπή τῶν δαιμονισμένων τῶν Γεργεσηνῶν οί δαίμονες ζήτησαν άδεια από τόν Χριστό να μποῦν στήν άγέλη τῶν χοίρων. Καί αυτό δείχνει ότι δέν έχουν έξουσία. Έχουν μέν δύναμη μεγάλη αλλά όχι ἀπεριόριστη.

Τό πρόβλημα είναι να μήν ψάχνω στίς δυσκολίες καί στίς αναποδιές ποιός μου έχει κάνει μάγια αλλά να αναρωτιέμαι καί να λέω Έγώ περιφρουρῶ τόν έαυτό μου να μήν έχει άνοιχτές πόρτες στίς ενέγειες τῶν δαιμόνων.

Η συμπεριφορά τῶν κατοίκων τῶν Γεργεσηνῶν «ὅπως μεταβῆ από τῶν ορίων αὐτῶν» (φύγε από κοντά μας) δείχνει ότι όταν ο άνθρωπος βολευτεῖ στα πάθη καί στήν άμαρτία καί τόν πιάσει ο ύπνος κάθε τι πού τόν ξυπνάει αντί να τό δέχεται με εὐγνωμοσύνη τό θεωρεῖ ένοχλητικό. Καλύτερα να φύγεις από κοντά μας. Θέλουμε να μείνουμε βολεμένοι στη λάσπη καί στο σκοτάδι.

Ο διάβολος είναι τό πιό διεστραμμένο πλάσμα γιατί δέν μπορεῖ ν' αγαπᾶ. Μήν δίνεται τόπο στο

διάβολο. Αντισταθείτε και θά φύγει από κοντά σας. Ευτυχισμένος ο άνθρωπος που κατάλαβε τα ἀπλᾶ αὐτά πράγματα και ἔβαλε πρῶτο στόχο τῆς ζωῆς του νά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τὰ δεσμά τῶν παθῶν και τῆς ἁμαρτίας.

Ἱστορίες:

1. Ὅπου βλασφημία ἐκεῖ και ὁ διάβολος.
2. Πῶς ὀδηγεῖ ὁ χοιροβοσκός τούς χοίρους στό σφαγεῖο.
3. Ντουῦτκο-Παιδιά (11+5) Ραντίζει μέ ἁγιασμό τό φουλάρι.
4. 2 νεαροί-καράβι-πωλοῦν πνεῦμα-εὐσεβῆ ἡλικιωμένο.
5. Στάρετς Βαρσανούφιος και ὁ μουσικός Πασχάλωφ.

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ἐάν ξοδεύσεις χρυσάφι, θά μπορέσεις πάλι νά τό ξανααποκτήσεις.

Ἐάν ὅμως χάσεις χρόνο, δύσκολα θά τόν ξαναπάρεις. Γιά μᾶς ἔχει ἀποταμιευθεῖ λίγος στή ζωή αὐτή.

(Ἁγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος)

Ἡ ἀξία τοῦ χρόνου εἶναι ἀνεκτίμητη. Ὅλα μπορεῖς νά τά ἀποκτήσεις καί πάλι. Ὁ χρόνος ὅμως φεύγει καί δέν ξαναγυρίζει πιά. Δέν μπορεῖς νά τόν ξαναβρεῖς. Τά χρόνια περνοῦν γιά τόν καθένα μας χωρίς νά μποροῦν νά ξαναγυρίσουν. Περνοῦν γιά πάντα...

Αὐτή τήν ἀλήθεια μέ πολλή χάρη τονίζει κάποιος συγγραφέας λέγοντας: "Ἀπωλέσθησαν μεταξύ τῆς ἀνατολῆς καί τῆς δύσης τοῦ ἡλίου δύο χρυσές ὥρες στολισμένη ἢ κάθε μιά μέ 60 διαμάντα, τά λεπτά. Δέν δίνεται καμμιά ἀμοιβή γιατί δέν μποροῦν νά ἐπανευρεθοῦν".

Μιά δεύτερη ἰδέα πολύ σημαντική στό θέμα μας εἶναι ἡ ἐξῆς: Ὁ χρόνος εἶναι πολύτιμος γιατί μ' αὐτόν κερδίζουμε ὄχι μόνο τή ζωή μας ἀλλά καί τήν αἰωνιότητα. Στό καθένα μας δίδεται ἀπό τό Θεό ὠρισμένος χρόνος. Πόσος εἶναι βέβαια δέν τό γνωρίζουμε. Ξέρομε μόνο ὅτι ἔχομε τήν κάθε στιγμή στό χέρι μας. Ὅποιος σκοτώνει τόν καιρό του λέγει ὁ μέγας ποιητής Πῶλ Κλωντέλ, σκοτώνει καί αὐτή τή ζωή, χάνει καί τήν ἄλλη.

"Ἰδού νῦν καιρός εὐσπρόσδεκτος· ἰδού νῦν ἡμέρα σωτηρίας".

Ἄς ἀξιοποιήσουμε καί ἄς ἐξαγοράσουμε τόν καιρό τῆς παρούσης ζωῆς γιατί οἱ μέρες εἶναι πονηρές.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΑΣΜΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ & ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΤΟ ΛΟΥΡΟ 11-9-2002

Αντί διδασκαλίας, αντί για λόγια, πού ξέρω ότι τά βαριέστε, θά σᾶς πῶ μιά ωραία καί ἀστεία ἱστορία πού θά σᾶς εὐχαριστήσῃ καί θά σᾶς δώσει πολλά χρήσιμα διδάγματα. Ὁ ἄνθρωπος τό κεφάλι δέν τό ἔχει ἀπλῶς γιά νά τό κτενίζει, γιά ὁμορφιά, ἀλλά καί γιά νά τό χρησιμοποιεῖ σωστά.

Θά ταξιδέψουμε πολλά χρόνια πίσω καί σέ μιά μακρινή χώρα τή Ρωσία τήν ἐποχή πού ἦταν Τσάρος ὁ Μεγάλος Πέτρος. Εἶχε φίλο του ἕνα φτωχό χωριάτη, πού τοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ ὅτι θά τοῦ βαπτίσει τό παιδί του. Ὅταν ἔφθασε ὁ καιρός καί εἰδοποιήθηκε ὁ τσάρος εἶπε στό φτωχό φίλο του νά πάει στόν παπά τοῦ χωριοῦ καί νά τόν ἐνημερώσει, γιά νά κάνει τίς ἰδιαίτερες προετοιμασίες πού θά ἐρχόταν ὁ Τσάρος. Ὅπως τοῦ εἶπε ἔτσι καί ἔκανε. Ὁ παπάς ὅμως δέν τόν πίστεψε. Δέν ἤθελε καί νά τσακωθεῖ μαζί του ἀλλά μέσα του σκεφτόταν:

-Δέν μέ παρατᾶς καί ἐσύ καί ὁ τσάρος καί τά βαπτίσιᾶ σᾶς. Ἐπῆγε στό χωράφι καί ἀδιαφόρησε.

Ἐφθασε ἡ Κυριακή, ἡ μέρα πού εἶχε καθοριστεῖ ἡ βάπτισις. Πῆγε ὁ τσάρος στό χωριό ἀλλά ὁ παπάς πουθενά. Ἀναγκάσθηκαν νά ἀναζητήσουν ἱερέα ἀπό γειτονικό χωριό ὅπου καί ἔκανε τή βάπτισις. Φεύγοντας ὁ τσάρος ἀνέθεσε στόν κουμπάρο του νά φροντίσει νά βρεῖ τόν παπά, γιά νά δώσει ἀναφορά καί ἀπολογία. Μετά ἀπό μερικές μέρες τόν βρῆκε καί πῆγαν στά ἀνάκτορα.

-Γιατί τό ἔκανες αὐτό καί «μοῦ τήν ἔστησες»; Τόν ρώτησε αὐστηρά ὁ τσάρος.

-Εἶχα δουλειά, ἀπάντησε ὁ παπᾶς.

Ὁ τσάρος τοῦ ἔδωσε διορία τρεῖς μέρες νά ἀπαντήσῃ σέ τρία ἐρωτήματα πού θά τοῦ ὑπέβαλε, διαφορετικά ἢ ἀπόφαση γιά τήν τιμωρία του ἦταν νά τόν κρεμάσει.

Πρῶτο ἐρώτημα: Πόσο ἀπέχει ὁ οὐρανός ἀπό τή γῆ; Δεύτερο: Πόσο ἀξίζει ὁ τσάρος; Καί τρίτον τί σκέφτεται ὁ τσάρος;

Γυρνᾷ ὁ παπᾶς στό σπίτι βρῖσκει τήν παπαδιά καί τῆς λέει τά σχετικά. Καί ἐκείνη τοῦ ἀπαντᾷ:

-Καλά, νά πάθεις πού πῆγες νά κάνεις τόν ἔξυπνο στόν τσάρο. Ἐκείνη τήν ὥρα μπῆκε στό σπίτι ὁ ἀδελφός τοῦ παπᾶ, πού ἦταν καί αὐτός παπᾶς. Τούς εἶδε συλλογισμένους καί στενοχωρημένους, ρώτησε καί ἔμαθε τί συμβαίνει.

Τότε τούς λέει:

-Μήν ἀνησυχεῖτε ἀναλαμβάνω ἐγώ τήν ὑπόθεση.

Σάν ἔφθασε ἡ τρίτη μέρα φτιάχνεται ὁ ἀδελφός τοῦ ἱερέα, ὁ ἄλλος παπᾶς γιά νά μοιάζει περισσότερο στόν ἀδελφό του καί ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ τσάρου. Ὁ τσάρος τόν ρωτᾷ κατ' εὐθείαν:

-Πόσο ἀπέχει ὁ οὐρανός ἀπό τή γῆ; Ὁ παπᾶς κάνει πῶς σκέφτεται καί μέ θάρρος καί βεβαιότητα ἀπαντᾷ: 290.000.000 χιλιόμετρα.

Πῶς τό ξέρεις; Τόν ρωτᾷ ὁ τσάρος.

Ἄμα δέ μέ πιστεύετε δώστε ἐντολή νά κάνουν μέτρηση καί θά δεῖτε.

Δεύτερη ἐρώτηση ἀπό τόν τσάρο: Πόσο ἀξίζω;

Ἀξίζετε, μεγαλειότατε, 29 ἀργύρια.

Τόσο φτηνά μέ ἐκτιμᾷς; Τοῦ λέει ὁ τσάρος.

Τό Χριστό τόν πούλησαν γιά τριάκοντα ἀργύρια καί Ἐσᾶς σᾶς ἐκτιμᾷ εἴκοσι ἐννέα καί λίγο Σᾶς πέφτει;

Τοῦ ἀπαντᾶ ὁ παπάς.

Καί τρίτη ἐρώτηση τοῦ τσάρου: Τί σκέφτομαι;

Σκέφτεστε ὅτι εἶμαι ὁ παπάς πού δέν εἶχα ἔρθει νά κάνω τή βάπτισή ἀλλά κάνετε λάθος, ἐγώ εἶμαι ὁ ἀδελφός του.

Ἐξ' αἰτίας τοῦ τρόπου πού τό χειρίστηκε τό θέμα «ἀθῶος ὁ κατηγορούμενος», ἀπαλλάσσεται ὅποιασδήποτε τιμωρίας.

Συμπέρασμα: Πάνω στό ἴδιο θέμα δύο ἄνθρωποι ἔδειξαν ἐντελῶς διαφορετική ἀντιμετώπιση. Ὁ ἓνας βλακεία καί ὁ ἄλλος ἐξυπνάδα.

Στό σχολεῖο ἔρχεσθε γιά νά μορφωθῆτε. Γιά νά ἀναπτύξετε τίς ικανότητές σας, γιά νά γίνετε ἐξυπνοί καί νά μάθετε νά σκέφτεστε καί νά συμπεριφέρεσθε ὀρθά. Τό σοβαρότερο λάθος εἶναι ὅτι δέν παίρνετε στά σοβαρά τίς σπουδές σας. Ὁ ἀρχαῖος τραγικός ποιητής Σοφοκλῆς λέει τά ἐξῆς σπουδαῖα λόγια: **Ὅποιος κατά τή νεότητά του δέν παίρνει στά σοβαρά τή μόρφωσή του δέ χάνει μόνο τό χρόνο πού πέρασε, ἀλλά καί τό χρόνο πού θᾶρθει.**

Τί θεωροῦν ἐξυπνάδα τά νέα παιδιά; Τό «νταηλίκι», τίς μαγκές, τό νά βρίζουν τόν ἀντίπαλό τους. Δέν εἶναι ὅμως αὐτό ἐξυπνάδα. Ἡ ἐξυπνάδα εἶναι ἐσωτερική καί ἐξωτερική. Ἡ μιά ἐπηρεάζει τήν ἄλλη.

Κάποιος νεαρός πλησίασε ἕναν παπᾶ καί τοῦ εἶπε μιά αἰσχρή κουβέντα.

-Παιδάκι μου, δέν τά λές σωστά, τοῦ ἀπάντησε ὁ παπάς. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει βρωμιές καί ἀκαθαρσίες μέσα στό σπίτι του σαρώνει, σκουπίζει, γιά νά τίς πετάξει ἔξω. Ἐσύ τίς μαζεύεις μέσα;

Τί ἤθελε νά τοῦ πει; Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ἀκαθαρσία στήν καρδιά τή βγάζει ἀπό τό στόμα.

Καί κάτι ακόμα. Τά νέα παιδιά προσπαθοῦν νά κάνουν ἐντύπωση, νά ἀρέσουν στούς ἄλλους. Αὐτό εἶναι λάθος. Σημασία ἔχει νά ἀρέσεις στόν ἑαυτό σου. Νά εἶσαι ἀναπαυμένος μέ τή συνείδησή σου ἔτσι ὥστε, ὅταν βρίσκεσαι ὄχι ἀνάμεσα στούς πολλούς, στό πλήθος, ἀλλά μόνος σου στό δωμάτιό σου νά μήν αισθάνεσαι ντροπή γι' αὐτό πού εἶσαι.

Οἱ εὐχές καί τά τροπάρια τοῦ Ἀγιασμοῦ πού διαβάσαμε στήν ἀρχή ἀποτελοῦν μιά δέηση, μιά ἱκεσία στό Θεό, γιά νά ἀποκτήσετε πάνω ἀπ' ὅλα τή σοφία τοῦ Θεοῦ ἀπ' ὅπου προέρχεται κάθε ἐπίγεια σοφία.

Ἐκμεταλλεῦθητε τή σοφία τῶν ἐκλεκτῶν καθηγητῶν σας πού εἶναι τόσο πρόθυμοι νά σᾶς συμπαρασταθοῦν καί νά σᾶς βοηθήσουν.

Ἀξιοποιεῖστε τήν εὐκαιρία πού σᾶς προσφέρετε.

ΑΓΙΟΙ ΕΝΔΟΞΟΙ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ ΚΟΣΜΑΣ ΚΑΙ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Οί δύο αὐτοί ἅγιοι ἔζησαν τόν Γ' αἰῶνα μ.Χ. σέ μιά ἐποχή πού εἶχε κηρυχθεῖ ἄγριος διωγμός ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Ἦταν ἀδέλφια, γεννήθηκαν ἀπό τόν ἴδιο πατέρα καί τήν ἴδια μητέρα, τούς ἔνωσε τό ἴδιο αἷμα. Ἄλλά παραπάνω ἀπό τό αἷμα τούς ἔνωσε κάτι ἄλλο πολύ ἀνώτερο.

Πολλές φορές συναντοῦμε ἀδέλφια, πού τά γέννησαν ἴδιοι γονεῖς, πού μεγάλωσαν στό ἴδιο σπίτι καί ἐνῶ θά ἔπρεπε τά ἀδέλφια αὐτά νά εἶναι ἀγαπημένα, ἀπό διάφορες ἀφορμές φιλονικοῦν καί διακόπτουν σχέσεις. Δέν ἔχουν ἀδελφικές σχέσεις, δέν πατάει ὁ ἕνας στό σπίτι τοῦ ἄλλου. Δέ χαιρετιοῦνται, ὅταν συναντιοῦνται στό δρόμο. Κάνουν μεταξύ τους μηνύσεις καί ὀδηγοῦνται στά δικαστήρια. Ἀγωνίζονται πώς ὁ ἕνας θά βλάψει τόν ἄλλον, πώς θά βγάλει τό μάτι τοῦ ἄλλου. Εἶναι φοβερό πρᾶγμα τά ἀδέλφια νά γίνονται θανάσιμοι ἐχθροί. Ἡ περίπτωση αὐτή μᾶς θυμίζει τόν Κάϊν πού σκότωσε τόν ἀδελφό του τόν Ἄβελ. Τολμῶ νά πῶ πώς πολλοί ἄνθρωποι σήμερα ἔχουν μῖσος Κάϊν στήν καρδιά τους. Καί ἔτσι ἀποδεικνύεται πώς ἡ σαρκική συγγένεια δέν εἶναι πάντοτε ἱκανή νά κρατάει ἀγαπημένα τά ἀδέλφια, νά ἐνώνει μέ τό δεσμό τῆς γνήσιας ἀγάπης τούς ἀνθρώπους. Γιατί; Διότι οἱ πολλοί ἄνθρωποι καί μάλιστα στή σημερινή ἐποχή κυνηγοῦμε πλούτη, δόξες, ἡδονές, καλοπέραση, θέσεις, ὑλικά ἀγαθά καί κυνηγώντας αὐτά ἀφήνομε νά μᾶς ξεφεύγει ἡ χαρά καί ἡ ἀγάπη.

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι, Κοσμάς καί Δαμιανός, ἦταν ἀδέλφια ὄχι μόνο κατά σάρκα ἀλλά καί κατά πνεῦμα. Τούς συνέδεε σαρκική καί πνευματική συγγένεια. Τό ἐπάγγελμα τους ἦταν γιανοί. Ἀσκοῦσαν τήν ἰατρική ἐπιστήμη ὄχι ὡς ἐπάγγελμα ἀλλά ὡς ἱερή διακονία. Δέν ἔπαιρναν χρήματα ἀπό τό φτωχό λαό, δωρεάν οἱ ἐπισκέψεις, δωρεάν τά φάρμακα. Γι' αὐτό καί ὀνομάστηκαν Ἀνάργυροι, δηλαδή ἄνθρωποι πού δέν ἀγάπησαν τά χρήματα, δέν ἀγάπησαν τά ἀργύρια τόσο πολύ ὅσο τά ἀγάπησε ὁ Ἰούδας. Ἦταν φτωχοί σέ χρήματα, πλούσιοι ὅμως σέ ἀγάπη. Εἶχαν ἀπαλλαγῆ ἀπό τήν ἀγάπη πρὸς τό χρῆμα καί ἀπό τή φιλαργυρία. Ὅποιος κατορθώνει νά ἀπαλλαγῆ ἀπό τή φιλαργυρία, ἔχει νικήσει τό πρῶτο καί μεγάλο κακό στόν κόσμο. Ἔχει ξεριζώσει δηλαδή ἀπό μέσα του τή ρίζα «πάντων τῶν κακῶν».

Βασικό στοιχεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν ἀδελφῶν Ἀναργύρων ἦταν ὅτι «ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τά ἑαυτῆς», δηλαδή ὅποιος πραγματικά ἀγαπᾷ, δέν ἐπιδιώκει τή δική του ἱκανοποίηση ἢ τό δικό του κέρδος. Θέτει κέντρο βάρους τόν ἄλλο, τόν συνάνθρωπό του.

Ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἀπό τά δημιουργήματα ἐκεῖνα τοῦ ἀνθρώπου πού περισσότερο ἀπ' ὅλα τά ἔργα του τόν τιμοῦν, ὅταν βέβαια δέ χωρίζεται ἀπό τήν ἀρετή. Γιατί τότε ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ Πλάτωνα: «ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία οὐ σοφία φαίνεται». Ἡ ἐπιστήμη ὅταν χωρίζεται ἀπό τήν ἀρετή εἶναι ὄπλο ἐπικίνδυνο στά χέρια τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἰατρική εἶναι ἱερή ἐπιστήμη καί μάλιστα ἡ φιλανθρωπότερη, διότι ἔχει ἔργο της τή σωματική καί ψυχική υἰγεία τοῦ ἀνθρώπου. «Τίμα ἰατρον, τίμα ἐπιστήμη» λέει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ένα από τά γνωρίσματα καί τά ἔργα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἦταν στή γῆ, εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι τόν ὀνόμαζαν ὅπως καί ἦταν «Ἱατρόν τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων». Τήν ιδιότητά του αὐτή καί τό ἔργο του θά συνέχιζαν κατά τήν ἐντολή του βέβαια οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καί πολλοί ἄλλοι ἅγιοι, πού εἶχαν ἐπιστήμη καί ἔργο τους τήν ἰατρική: «Τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καί σκορπίων» καί «τοῦ θεραπεῦσαι πᾶσαν νόσον καί πᾶσαν ἀδυναμίαν». Τέτοιοι ἦταν καί οἱ ἅγιοι Ἄναργυροι. Ὡς γιατροί δέ διέφεραν ἀπό τούς ἄλλους γιατρούς μόνο ἐπειδή προσέφεραν τίς ὑπηρεσίες τους δωρεάν, ἀλλά διέφεραν καί στόν τρόπο τῆς θεραπείας. Χρησιμοποιοῦσαν βέβαια καί αὐτοί φάρμακα, ἀλλά ἐκτός ἀπό τά φυσικά φάρμακα εἶχαν καί ἕνα ἄλλο φάρμακο πού δέν τό εἶχαν οἱ ἄλλοι γιατροί, τήν πίστη. Πίστευαν στόν Ἰησοῦ Χριστό, τό μεγάλο Γιατρό τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων. Προσεύχονταν σ' Αὐτόν. Ἐπικαλοῦντο τό ἅγιό του ὄνομα. Καί ἀρρώστους πού ἄλλοι γιατροί δέν μπορούσαν νά τούς θεραπεύσουν, τούς θεράπευαν αὐτοί στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἐκαναν θαύματα. Γι' αὐτό ὀνομάστηκαν ὄχι μόνο Ἄναργυροι ἀλλά καί Θαυματουργοί. Ὁ Χριστός εἶπε ὅτι ὅποιος ἔχει κόκκον πίστεως, βουνά ὀλόκληρα μπορεῖ νά μετακινεῖ. Φαντασθῆτε τί δύναμη ἔχει αὐτός πού διαθέτει ὄχι ἀπλῶς κόκκον πίστεως ἀλλά «πᾶσαν τήν πίστιν».

Ἡ φήμη τῶν δύο αὐτῶν χριστιανῶν γιατρῶν ξαπλώθηκε πολύ. Ἀπό μακρινά μέρη ἔρχονταν ἄνθρωποι γιά νά βροῦν θεραπεία. Οἱ δύο αὐτοί ἅγιοι δέν φαίνονταν γιά ἄνθρωποι. Φαίνονταν σάν ἄγγελοι, πού ἔφεραν στά σπίτια τῶν ἀνθρώπων τήν παρηγοριά, τήν υἰγεία, τήν ἀνακούφιση, τήν εὐτυχία καί

τή χαρά. Συγχρόνως μέ τή θεραπεία κήρυτταν «Ίησοῦν Χριστόν ἔσταυρωμένον καί ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν» καί καλοῦσαν τοὺς ἀνθρώπους νά μετανοήσουν καί νά πιστέψουν. Εἶχαν ὑπ' ὄψη τους τά λόγια τοῦ Εὐαγγελίου «καί ἐάν ψωμίσω πάντα τά ὑπάρχοντά μου καί ἐάν παραδῶ τό σῶμα μου ἵνα καυθήσομαι...» Ὅλα νά τά δώσεις στοὺς φτωχοὺς καί τό σῶμα σου ἐάν τό παραδώσεις στή φωτιά γιά τήν πίστη, ἀνώφελα εἶναι ἐάν δέν ἔχεις ἀγάπη. Γιατί τό λέει αὐτό τό εὐαγγέλιο; Γιατί ὑπάρχουν περιπτώσεις προσφορᾶς καί ἐλεημοσύνης πού γίνονται ἀπό ἀνάγκη, ἐπίδειξη, πίεση καί ὄχι πραγματική ἀγάπη.

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι ἦταν ἄνθρωποι ἀνιδιοτελοῦς καί ὀλοκληρωτικῆς ἀγάπης. Ἀγαποῦσαν θερμά τό Χριστό, πού τοὺς εἶχε δώσει τό χάρισμα τῶν ἰάσεων καί ἀπό ἀγάπη στό Χριστό πρόσφεραν τό χάρισμά τους αὐτό δωρεά στοὺς συνανθρώπους τους. Τό νόημα τοῦ θείου λόγου «δωρεάν ἐλάβετε δωρεάν δότε» ἦταν γι' αὐτούς μόνιμο σύνθημα καί κανόνας ζωῆς.

Ἡ ἀπουσία τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ αἰτία ὅλων τῶν κακῶν. Ἡ παρουσία τῆς ἀγάπης λύνει ὅλα τά προβλήματα. Ἡ ἔλλειψη τῆς ἀγάπης φέρνει τή διάλυση καί κατατροφή τῶν πάντων. Ἡ ἀγάπη δέ γνωρίζει κοινωνικές τάξεις, ράτσες καί φυλές. Δέ θέλει τόν πόλεμο, θέλει καί ἐφαρμόζει τήν εἰρήνη. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἄρωμα εὐωδιαστό, εἶναι φάρμακο.

Ἐνα ἀπό τά σοβαρότερα κεφάλαια τῆς μελισσολογίας εἶναι ἡ ἔνωση δύο κυψελῶν. Ὅπως εἶναι γνωστό, εἶναι ἀδύνατο σέ μία κυψέλη νά προστεθοῦν μέλισσες ἀπό τήν ἄλλη. Ὅσες τολμοῦν νά μποῦν σέ ξένη κυψέλη κατασπαράζονται, γιατί οἱ μέλισσες γνωρίζουν τίς ἀδελφές τους, τῆς ἴδιας κυψέλης, ἀπό τή

μυρωδιά τους. Οί μέλισσες κάθε κυψέλης ἔχουν δική τους μυρωδιά. Ὄταν λοιπόν πρόκειται νά ἔνωθῶν μέλισσες ἀπό δύο κυψέλες οἱ μελισσοουργοί κάνουν τό ἔξῃς. Παίρνουν ἕνα μπουκάλι μέ δυνατό ἄρωμα καί τό ρίχνουν στίς δύο κυψέλες. Ἐτσι οἱ μέλισσες τά χάνουν καί δέν ὀδηγοῦνται ἀπό τήν ὀσφρηση γιά νά κατασπαράξουν τίς μέλισσες πού εἶχαν διαφορετική μυρωδιά.

Πόσο πολύτιμο θά ἦταν ἕνα τέτοιου εἴδους ἄρωμα γιά τούς λαούς καί τά ἄτομα πού ἀλληλοτρῶγονται καί ἀφανίζουν τήν εὐτυχία ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς μέ τούς πολέμους, τίς ἀντιθέσεις, τά πάθη καί τά μίση, γιατί νοιώθουν ὅτι εἶναι διαφορετικοί. Καί τό ἄρωμα αὐτό εἶναι ἡ χριστιανική ἀγάπη πού πλούσια εἶχαν καί διέθεταν οἱ ἅγιοι Ἄναργυροι Κοσμᾶς καί Δαμιανός.

Ἐχομε πραγματικά ἀνάγκη ἀπό γνήσια καί ἀληθινή ἀγάπη. Ἀκολουθώντας τή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καί τό παράδειγμα τῶν ἁγίων Ἄναργύρων, σίγουρα μποροῦμε νά τήν ἀποκτήσουμε. Τότε θά πάψουν τά μίση καί ὁ κόσμος θά ἔνωθεῖ. Τότε θά βασιλεύσει καί θά ἐπικρατήσῃ ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ.

Η ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Λαμπρό αστέρι ευσέβειας ανέτειλε στά σκοτεινά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας γιά νά σκορπίσει τή θεία εὐσπλαγχνία στό σκλαβωμένο λαό τῆς Ἀθήνας καί νά φέρει στήν εὐθεία ὁδό τῆς ἀρετῆς πλῆθος ψυχῶν πού κινδύνευαν. Αὐτή ἦταν ἡ ἀγία Φιλοθέη ἡ Ἀθηναία.

Γεννήθηκε τό 1528 ἀπό τήν ἀρχοντική καί πλούσια οἰκογένεια Μπενιζέλων. Ἦταν καρπός μακρόχρονων καί καρτερικῶν προσευχῶν τῆς μητέρας της. Ἀπό νεαρή ἡλικία ἐπέδειξε θαυμαστή κλίση στόν ἀσκητικό βίο καί τήν προσευχή. Ἦταν περιζήτητη νύμφη καί παρά τή θέλησή της σέ ἡλικία δώδεκα χρονῶν οἱ γονεῖς της τήν πάντρεψαν μ' ἓνα σκληρό καί βίαιο ἄνδρα πού τήν κακομεταχειριζόταν. Τόν ὑπέμεινε καί προσευχόταν γιά τήν μεταστροφή του. Μετά τρία χρόνια ἐλευθερώθηκε ἀπό τά δεσμά τοῦ γάμου μέ τό θάνατο τοῦ τυραννικοῦ συζύγου της καί παρ' ὅλες τίς πιέσεις νά ξαναπατρευτεῖ ἀρνήθηκε καί ἀφιερώθηκε στό Χριστό μέ νηστεία καί προσευχή παραμένοντας στό πατρικό σπίτι.

Δέκα χρόνια ἀργότερα πέθαναν οἱ γονεῖς της. Χρησιμοποίησε τήν πατρική περιουσία γιά τήν ἴδρυση μοναστηριοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα. Δέν ἔκτισε μόνο κελλιά καί ἀπαραίτητους μοναστηριακούς χώρους, ἀλλά καί μιά σειρά φιλανθρωπικῶν ιδρυμάτων: νοσοκομεῖο, πτωχοκομεῖο, γηροκομεῖο, ἐργαστήρια καί κυρίως σχολεῖα γιά νά μαθαίνουν τά ἑλληνόπουλα γράμματα καί νά λαμβάνουν χριστιανική μόρφωση.

Ἐφτιαξε μετόχια καί κτήματα γιά νά ἐξασφαλίζει πόρους καί νά μοιράζει γενναιόδωρα ἐλεημοσύνες.

Σύντομα ἡ Μονή τῆς ἁγίας ἔγινε πηγή Θείων εὐλογιῶν, λιμάνι καί καταφύγιο θλιβομένων, ἔστια ἀναζωπύρωσης τῆς παράδοσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μόλις ἀποπερατώθηκαν τά πρῶτα κτίρια, ἔγινε ἡ ἴδια μοναχή, καθὼς καί οἱ ὑπηρέτριες τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ της, πού ἐπηρεάστηκαν ἀπό τό παράδειγμά της, καί κορίτσια τοῦ ἀριστοκρατικοῦ περιβάλλοντός της ἀλλά καί ἄλλα ταπεινῆς καταγωγῆς. Ὅλες εἶχαν κοινό φρόνημα καί ἀγωνίζονταν νά μιμηθοῦν τίς ἀρετές της, γιατί δέν εἶχε ἡ ἁγία Φιλοθέη τόν ὅμοιό της στήν ἀγάπη καί στή συμπόνια πρὸς τοὺς φτωχοὺς, τοὺς ἄρρωστους καί τοὺς κατατρεγμένους. Ἀπό τίς πολλές καί ἀλογάριαστες ἐλεημοσύνες βρέθηκε τό μοναστήρι σέ μεγάλη ἀνάγκη. Ἡ Φιλοθέη ὅμως τίς μοναχές προέτρεπε νά ἔχουν ὑπομονή καί ἐμπιστοσύνη στό Θεό καί ἔτσι σώθηκε τό μοναστήρι ἀπό ἀπρόσμενες δωρεές.

Ἐπειδὴ περιφρόνησε τοὺς κινδύνους καί τά ἀντίποινα τῶν Τούρκων τό μοναστήρι ἔγινε ἄσυλο αἰχμαλώτων καί κατατρεγμένων. Γι' αὐτό οἱ Τούρκοι ἔκαναν ἔφοδο στό μοναστήρι τὴν κτύπησαν σκληρὰ καί τὴν φυλάκισαν. Ἐλευθερώθηκε μέ τὴν ἐπέμβαση τῶν προκρίτων καί συνέχισε τά ἱεραποστολικά ἔργα καί τοὺς ἀσκητικούς κόπους της. Οἱ Τούρκοι ἔκαναν, ὅμως καί δεύτερη ἐπίθεση κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς ἀγρυπνίας καί ἀφοῦ τὴν κακοποίησαν, τὴν ἄφησαν μισοπεθαμένη. Ὑπέμεινε τίς συνέπειες τῶν τραυμάτων της μέ θαυμαστή καρτεριά καί παρέδωσε τὴ μαρτυρικὴ ψυχὴ της στίς 19/2/1589 σέ ἡλικία 61 χρονῶν. Εἴκοσι μέρες ἀργότερα ὁ τάφος ἄρχισε νά ἀναδίδει εὐωδία θαυμαστὴ καί τό τίμιο λείψανό της παραμένει ἄφθαρτο μέχρι σήμερα στό Μητροπολιτικὸ ναὸ Ἀθηνῶν πρὸς

δόξα Θεοῦ καί παρηγοριά τοῦ χριστιανικοῦ
πληρώματος.

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΤΣΑΪ – ΜΠΟΥΦΕ ΠΟΥ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΑΝ ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΗΝ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ ΤΟ ΜΑΪΟ ΤΟΥ 1997**

Ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου καί τῶν Κυριῶν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῆς ἐνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Παντοκράτορα Πρέβεζας, Σᾶς ἀπευθύνω τόν πασχαλινό χαιρετισμό «Χριστός Ἀνέστη» καί Σᾶς εὐχομαι «Χρόνια Πολλά». Ἡ ζωὴ ὅλων μας εἶθε νά πλημμυρίσει μέ τό φῶς, τήν εἰρήνη, τή χαρά, τήν ἀγάπη καί τήν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Δέν εἶναι καθόλου τυχαία ἡ ἐπιλογή τῆς σημερινῆς ἡμέρας γιά αὐτήν τήν ἐκδήλωση. Σήμερα εἶναι ἡ Κυριακή τῶν Μυροφόρων. Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ ἰδιαίτερα τίς Μυροφόρες γυναῖκες. Ὁ Χριστός μετά τήν Ἀνάστασή Του ἐμφανίσθηκε **πρῶτα** σ' αὐτές καί ὕστερα στούς Ἀποστόλους. Οἱ γυναῖκες αὐτές ἔδειξαν περισσότερη **προθυμία** ἀπό τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, ὅταν ὁ Χριστός βρισκόταν πάνω στό σταυρό καί ἀργότερα στόν τάφο. Παρακολούθησαν τή Σταύρωσή Του καί ἔσπευσαν στό σφραγισμένο τάφο γιά νά ἀλείψουν μέ ἀρώματα τό σῶμα Του. Κανένας **δισταγμός**, κανένας **φόβος**, κανένας **κίνδυνος**, καμμιά **ἀπειλή** δέν μπόρεσαν νά ἐμποδίσουν τίς ἅγιες ἐκεῖνες γυναῖκες ἀπό τό ἔργο τους, νά βρεθοῦν κοντά στό Χριστό. Γιά τήν **προθυμία** τους καί γιά τήν **ἀγάπη** τους αὐτή ἔγιναν οἱ ἀγγελιοφόροι τῆς Ἀναστάσεως στούς ἀποστόλους. Δίκαια λοιπόν σ' ἓνα τροπάριο τοῦ Πάσχα ὀνομάζονται «**γυναῖκες εὐαγγελίστριες**», ἀφοῦ

πρῶτες κήρυξαν τό χαρμόσυνο μήνυμα ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος.

Καί οἱ Κυρίες τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Παντοκράτορα καί συνεργάτιδες στό ποιμαντικό ἔργο τῆς ἐνορίας, **σάν ἄλλες Μυροφόρες γυναῖκες** γιά δεύτερη συνεχή χρονιά μέ τήν ἴδια **προθυμία**, μέ τήν ἴδια **τόλμη**, μέ τήν ἴδια **ἐμπιστοσύνη** στήν Ἐκκλησία, μέ τήν ἴδια **ἀφοσίωση** στό Χριστό, μέ τό ἴδιο **πνεῦμα θυσίας καί ἀγάπης** γιά τόν ἄνθρωπο, ἐργάζονται **ἀνιδιοτελῶς** (χωρίς κανένα συμφέρον) καί **ποικιλοτρόπως** (σέ πολλές εὐκαιρίες καί μέ πολλούς καί τρόπους), διακριτικά, φανερῶς καί ἀφανῶς, γιά λίγα καί γιά πολλά, γιά μικρά καί γιά μεγάλα, **νά ἀπαλύνουν τόν πόνο, νά σκορπίσουν καλωσύνη, νά διακονήσουν καί νά ὑπηρετήσουν** τόν ὁποιοδήποτε ἄνθρωπο, τόν **ἐλάχιστο ἀδελφό**, πού ἀποτελεῖ **εἰκόνα τοῦ Θεοῦ** καί ἔχει ἀνάγκη τῆς ἀγάπης μας.

Δέν εἶναι λοιπόν τυχαία ἡ ἐπιλογή τῆς σημερινῆς ἡμέρας γιά αὐτήν τήν ἐκδήλωση. Γίνεται γιά νά τιμήσουμε δίκαια τό ἔργο καί τήν προσφορά τους καί γιά νά ἐνισχύσουμε τήν προσπάθεια καί τό φιλανθρωπικό τους ἔργο.

Μερικές ἀπό τίς δραστηριότητές τους εἶναι:

1. Λαμβάνουν μέρος στόν καθιερωμένο Ἔρανο τῆς Ἀγάπης, πού διοργανώνεται μιά φορά τό χρόνο, κάθε Δεκέμβριο.

2. Φροντίζουν μέσα στά πλαίσια τῆς ἐνορίας γιά τή συλλογή ρούχων, ὑποδημάτων καί ἄλλων πραγμάτων πού ἐνῶ ἄλλοι δέν τά χρειάζονται, σέ ἄλλους εἶναι πάρα πολύ χρήσιμα, καί διανέμονται κατά καιρούς, ὅπου χρειαστεῖ.

3. Μέσα στα πλαίσια τῶν δυνατοτήτων τους μοίρασαν κατά καιρούς οἰκονομικά βοηθήματα σέ ὄσους διαπιστώθηκε ὅτι ὑπῆρχε πραγματική ἀνάγκη. Σέ κάποιες περιπτώσεις προτίμησαν νά πληρώσουν ἐνοίκιο, φάρμακα ἢ λογαριασμούς ρεύματος ἢ νεροῦ.

4. Ἐκοψαν κατά τό πατροπαράδοτο ἔθιμο τῆ Βασιλόπιττα τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος στήν ἀρχή τῆς χρονιάς.

Ἡ σημερινή ἐκδήλωση γίνεται στό «Ἴόνιο», πού εἶναι τό παλαιότερο καί μεγαλύτερο ἐστιατόριο τοῦ συνοικισμοῦ. Προσφέρθηκε ἀπό τόν Καταστηματάρχη δωρεάν. Ὅταν τόν πῆρα τηλέφωνο γιά νά συνεννοηθοῦμε καί τόν ρώτησα τί θά κοστίζει μοῦ ἔδωσε «πληρωμένη» ἀπάντηση λέγοντάς μου: «Γιά τό σκοπό πού τό θέλετε δέ συζητᾶμε τέτοια πράγματα».

Πρὶν ἀρκετό καιρό συνέβη σέ μιά περιφέρεια ἕνας σφοδρός σεισμός. Γκρεμίστηκαν μερικά παλαιά σπίτια καί ἔπαθαν μικρότερες ζημιές τά ἄλλα κτίρια.

Μεταξύ τῶν καταστροφῶν ἦταν καί μερικές φθορές στόν τροῦλλο τῆς ἐκκλησίας ἑνός χωριοῦ. Ὁ Παντοκράτορας, πού εἰκονιζόταν στόν τροῦλλο ἔμεινε χωρίς χέρια, καθὼς εἶχαν πέσει οἱ σοβάδες ἀπό τό σημεῖο αὐτό.

Ἀφοῦ πέρασαν οἱ πρῶτες ἡμέρες ἀγωνίας καί ἔντασης, συγκεντρώθηκαν οἱ ἐνορίτες καί πῆγαν μέ τόν ἱερέα νά ἐκτιμήσουν τήν κατάσταση. Μέ τήν ὀλοπρόθυμη διάθεσή τους διαβεβαίωσαν τόν ἱερέα λέγοντάς του: «Παππούλη, ξέρεις ὅτι δέν εἴμαστε πλούσιοι ἄνθρωποι, μεροκαματιάρηδες εἴμαστε. Ὅμως ἡ πρώτη ἐπισκευή πού θά γίνει θά εἶναι νά ἀποκατασταθεῖ ἡ ζημιὰ τοῦ ναοῦ μας, νά ἀγιογραφηθοῦν πάλι τά χέρια τοῦ Κυρίου».

Τότε ὁ εὐλογημένος ἐκεῖνος παππούλης τούς μίλησε μέ λόγια βγαλμένα ἀπό τήν καρδιά του. Τούς εἶπε: «Γιά σταθεῖτε, βρέ παιδιά, ἀπό αὐτά πού διαβάζω καί ἀπό αὐτά πού ἔχω ζήσει τό ἔχω βάλει βαθειά μέσα μου, εἶναι πεποίθησή μου, ὅτι ὁ Θεός δέν κάνει ποτέ ΜΑ ΠΟΤΕ λάθη. Μήπως καί στήν προκειμένη περίπτωση δέν ἐπιθυμεῖ νά ἔχει χέρια κολλημένα στόν τοῖχο. Μήπως ἐμεῖς πρέπει νά ζωντανέψουμε τά χέρια του, νά γίνουμε ἐμεῖς τά χέρια τοῦ Χριστοῦ; Ἐμεῖς οἱ κληρικοί, οἱ ἐκκλησιαστικοί σύμβουλοι, οἱ Κυρίες τοῦ Φιλοπτώχου καί σιγά-σιγά ὅλοι οἱ ἐνορίτες;»

Δέν ὑπάρχει **μεγαλύτερο σέ ἀξία ἐπίγειο ἔργο ἀπό τό νά θέλουμε νά κάνουμε κάποια θυσία γιά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί νά ὑπηρετοῦμε ὅσο τό δυνατόν συνεπέστερα τήν Ἐκκλησία Του.** Γιατί ὅπως λέει ὁ μεγαλύτερος Ρῶσος ἅγιος τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης: **«Τό νά ὑπηρετεῖ κανεῖς τό Χριστό εἶναι μιά μακαριότητα».**

Τελειώνοντας, θέλω νά εὐχαριστήσω τίς ἐκλεκτές συνεργάτιδες κυρίες τοῦ Φιλοπτώχου γιά ὅλους τούς κόπους καί τίς θυσίες πού κάνουν στό ἔργο πού διακονοῦν καί γιά τήν προετοιμασία τῆς σημερινῆς ἐκδήλωσης.

Θέλω ἀκόμη νά εὐχαριστήσω ὅλες τίς κυρίες πού εἶχαν τήν εὐγενή καλωσύνη νά προσφέρουν γλυκά, πίττες καί ἄλλα παρασκευάματα.

Εὐχαριστῶ γιά ἄλλη μιά φορά τόν Καταστηματοάρχη, πού μᾶς πρόσφερε δωρεάν τό κατάστημά του.

Εὐχαριστῶ καί ὅλους ἐσᾶς γιά τήν ἀνταπόκριση καί τήν συμπαράστασή σας στό ἱερό ἔργο τοῦ φιλοπτώχου πού ἐπιτελοῦμε.

Εἴμαστε σέ ὅλους εὐγνώμονες καί ἐκφράζουμε θερμές εὐχαριστίες εὐχόμενοι νά σᾶς χαρίξει ὁ Θεός «ἀντί τῶν ἐπιγείων τά ἐπουράνια, ἀντί τῶν φθαρτῶν τά ἄφθαρτα καί ἀντί τῶν προσκαιρῶν τά αἰώνια».

Γ. ΘΑ ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ...

ΑΡΧΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΞΕΝΑΓΗΣΗΣ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ (3/9 – 9/9) 2013)

Αξιωνόμαστε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ νά πραγματοποιήσουμε ἕνα ὄνειρο: Νά ταξιδεύσουμε στήν Κύπρο. Ἕνας γύρος στό νησί ἀξίζει ἕνα θησαυρό.

Τήν προσκυνηματική αὐτή ἐκδρομή σημαδεύει μέ τήν παρουσία καί τή συμμετοχή του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος. Ἡ παρουσία του ἀνάμεσά μας ἀποτελεῖ γιά μᾶς ὑψίστη εὐλογία, τιμή καί χαρά.

Ἡ πραγματοποίηση αὐτῆς τῆς ἐκδρομῆς ἀποτελεῖ μιά ἀνεκπλήρωτη ὑπόσχεση πολλῶν χρόνων στήν ἐνορία τοῦ Παντοκράτορα καί σέ πολλά πνευματικά μου παιδιά, πού μέ παρακινούσαν καί μέ προέτρεπαν νά τήν διοργανώσω καί νά τήν πραγματοποιήσω. Καί ιδιαίτερα στά παιδιά τοῦ Κατηχητικοῦ τοῦ Παντοκράτορα, πού τά προηγούμενα χρόνια συμμετεῖχαν στίς πολυήμερες καλοκαιρινές ἐκδρομές στό ἐσωτερικό.

Τά χρόνια πέρασαν καί οἱ καιροί ἄλλαξαν...

Δυστυχῶς, ἡ παροῦσα στιγμή δέν ἦταν ἡ πιό κατάλληλη ἐξ' αἰτίας τῆς οἰκονομικῆς κρίσης πού μαστίζει τόν τόπο καί ἔκανε πολλούς ἀνθρώπους νά μή μποροῦν νά ἀνταποκριθοῦν, ἐνῶ θά ἤθελαν. Ἐν τούτοις τό ἀπετόλμησα, ἐπειδή εἶχα τήν εὐλογία καί τήν συγκατάθεση τοῦ σεβασμιώτατου.

Θά προσπαθήσω κατά τήν ξενάγηση νά πῶ τόσα λίγα πράγματα, βασικά καί ἀπαραίτητα, ὥστε νά μπορέσετε νά θυμᾶστε κάτι..

Ἄν ψάξετε τήν Κύπρο, στόν παγκόσμιο χάρτη, θά δυσκολευτεῖτε νά τήν ξεχωρίσετε... Καί ἄν τή βρεῖτε θά δεῖτε ἓνα σημαδάκι, μιά κηλίδα... ἢ καλύτερα ἓνα «χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγο»...

«Γῆ τῆς λεμονιάς, τῆς ἐλιάς, γῆ τῆς ἀγκαλιᾶς, τῆς χαρᾶς, γῆ τοῦ πεύκου, τοῦ κυπαρισσιῦ...

»Γῆ τοῦ ξεραμένου λιβαδιοῦ, γῆ τῆς πικραμένης Παναγιᾶς, γῆ τοῦ λίβα, τ' ἄδικου χαμοῦ, τ' ἄγριου καιροῦ, τῶν ἠφαιστειῶν...

»Γῆ τῶν κοριτσιῶν πού γελοῦν, γῆ τῶν ἀγοριῶν πού μεθοῦν, γῆ τοῦ μύρου, τοῦ χαιρετισμοῦ, Κύπρος τῆς ἀγάπης καί τοῦ ὄνειρου... Χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγο...

(Στίχοι: Λεωνίδα Μαλένη, Μουσική: Μίκη Θεοδωράκη)

Ἡ Κύπρος βρίσκεται στήν πιό ἀκρινή γωνιά τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, θρονιασμένη στή φωτεινή τῆς ἀγκαλιά. Εἶναι μιά μικρή χώρα. Τό τρίτο σέ μέγεθος νησί τῆς Μεσογείου μετά τή Σαρδηνία καί τή Σικελία.

Βρίσκεται στό σταυροδρόμι τριῶν ἠπείρων: Εὐρώπης, Ἀσίας καί Ἀφρικῆς.

Εἶναι γενναιόδωρα προικισμένη μέ πάμπολλες μαγευτικές φυσικές ὀμορφιές. Αὐτές τίς ὀμορφιές γιά αἰῶνες τίς ἔχουν ἐγκωμιάσει συγγραφεῖς καί τίς ἔχουν τραγουδήσει ποιητές.

Ὁ Ἕλληνας ἐπισκέπτης τοῦ νησιοῦ θά ἀναγνωρίσει ἀμέσως ἓνα χῶρο οἰκεῖο, θά αἰσθανθεῖ τή διάσταση μιᾶς ἄλλης Ἑλλάδας, αὐτό πού ἔλεγε ὁ ποιητής Γιώργος Σεφέρης «ἀπ' ἐδῶ νοιώθει κανεῖς τήν Ἑλλάδα εὐρύχωρη, πιό πλατιά».

Δέν εἶναι καθόλου τυχαῖο ὅτι ἡ θεά Ἀφροδίτη κατά τή μυθολογία ἐπέλεξε ἀνάμεσα στόν ἑλληνικό χῶρο νά ἀναδυθεῖ σ' αὐτό ἀκριβῶς τό νησί μαγεμένη ἀπό τίς

φανταστικές φυσικές όμορφιές και τό ζηλευτό του κλίμα.

Ἡ Κύπρος εἶναι πανέμορφο νησί και ταυτόχρονα μιὰ χώρα γεμάτη ἀντιθέσεις. Τά δροσερά πευκόφυτα βουνά, αὐτή ἡ στιγμιαία και ἀναπάντεχη ἀλλαγή στό σκηνικό, εἶναι συνέχεια τῶν χρυσῶν θαλασσοφίλητων ἀκρογιαλιῶν.

Κατά τούς μυθικούς ἀλλά και τούς ἱστορικούς χρόνους ἔχουν δοθεῖ στήν Κύπρο διάφορα ὀνόματα ὅπως «τό νησί τῆς Ἀφροδίτης», «τό νησί τῶν Ἀγίων», «Γλυκεία Χώρα», πού τό ἔδωσε ὁ χρονικογράφος τῆς Φραγκοκρατίας τόν 15ο αἰῶνα Λεόντιος Μαχαιρᾶς.

Τό ὄνομα Κύπρος πιστεύεται ὅτι προέρχεται εἴτε ἀπό τή λέξη Κύπερος, ὄνομα φυτοῦ πού φύεται στό νησί εἴτε ἀπό τό λατινική λέξη cuprum, λατινικό ὄνομα τοῦ χαλκοῦ πού ἀφθονοῦσε στήν Κύπρο ἀπό τήν ἀρχαιότητα.

Ὁ μύθος, ἡ παράδοση και ἡ πραγματικότητα δένονται πάντα μαζί σ' αὐτό τό νησί.

Παρά τή μικρή ἔκτασή της (9,251 τετρ. χιλ.) ὁ πλοῦτος τῆς πολιτιστικῆς της κληρονομιάς θεωρεῖται τόσο τεράστιας σημασίας, ὥστε οἱ ἀρχαιότητες τῆς Πάφου και οἱ δέκα βυζαντινές ἐκκλησίες τοῦ Τροόδου περιελήφθησαν στόν ἐπίσημο κατάλογο τῆς Οὐνέσκο γιά τήν παγκόσμια κληρονομιά πολιτιστικῶν θησαυρῶν.

Ἡ γεωγραφική της θέση καθόρισε ἀπό τά πανάρχαια χρόνια τήν πολύ ταραγμένη ἱστορική της μοῖρα. Ἐξ' αἰτίας τῆς στρατηγικῆς της θέσης, τῶν κοιτασμάτων τοῦ χαλκοῦ και τῆς ξυλείας τῶν δασῶν της πολλές φορές τό νησί ἔγινε στόχος κατακτητῶν. Πέρασαν οἱ Φοίνικες, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ

Πέρσες, οί Ρωμαῖοι, οί Σταυροφόροι, οί Ένετοί, οί Τουρκοί καί οί Βρεττανοί. Όλοι αὐτοί οί κατακτητές ἄφησαν τά σημάδια τοῦ πολιτισμοῦ τους στό νησί. Όμως οί Ἀχαιοί καί ἄλλοι Έλληνες, πού ἐγκαταστάθηκαν στήν Κύπρο στό τέλος τοῦ 13ου καί τίς ἀρχές τοῦ 14ου αἰώνα π.Χ. ἐξελλήνισαν πλήρως τήν Κύπρο καί ὁ πληθυσμός ἀπό τότε ἔχει ἀφομοιώσει τίς ἐπιδράσεις τῶν διαφόρων πολιτισμῶν καί ἔτσι διατηρεῖται γνήσιος καί ἀτόφιος ὁ ἑλληνικός χαρακτήρας καί ἡ ἑλληνική γλώσσα τοῦ νησιοῦ.

Ἡ θέση της στήν ἐσχατιά τῆς Μεσογείου, ἀνάμεσα σ' Ἀνατολή καί Δύση, τήν κατέστησε χρυσή γέφυρα, πολύτιμη ἀλλά καί μοναχική, ἐνῶ τῆς στέρησε τή μητρική ἀγκαλιά τῆς Ἑλλάδας πού ἡ τρισχιλιετής καί πλέον ἱστορία της δίκαια ἀπαιτοῦσε. Οἱ κάτοικοί της σκληραγωγημένοι ἀπό τίς ἀντιξοότητες τῆς ἱστορίας, δέν ξεχνοῦν οὔτε ὅμως παραιτοῦνται, ζοῦν καί συνεχίζουν, δημιουργοῦν καί αἰσιοδοξοῦν...

Ἡ φύση εἶναι ὁμορφη, τό χωράφι τοῦ πολιτισμοῦ πολύ καλλιεργημένο. Ὁ ἥλιος εἶναι ἑλληνας καί τό ἀεράκι Ὁρθοδοξία. Οἱ κάτοικοι δημιούργησαν ἕνα πολιτισμό μεγάλο μέ μεθυστικά ἑλληνορθόδοξο ἄρωμα.

Όλόκληρη ἡ Κύπρος εἶναι μιά περίλαμπρη περιοχή πολιτισμοῦ καί ἀρχαιολογίας. Μοναδικά φυσικά καί πολιτιστικά θέλητρα σμίγουν καί ἐναρμονίζονται μεταξύ τους: Νεολιθικοί καί χαλκολιθικοί συνοικισμοί, πόλεις τῆς ἐποχῆς τοῦ χαλκοῦ, ἑλληνικοί ναοί, τάφοι καί θέατρα, βυζαντινά ἀγιογραφημένα ἐκκλησάκια, γοτθικοί ναοί καί κάστρα σταυροφόρων.

Ἡ ἐξάπλωση τοῦ Χριστιανισμοῦ στήν Κύπρο μερικά μόλις χρόνια μετά τή σταύρωση τοῦ Ἰησοῦ, δέν ὀφείλεται μόνο στήν ἐγγύτητά της μέ τή Συροπαλαιστίνη, ἀλλά καί στή μετά τό λιθοβολισμό τοῦ πρωτομάρτυρα Στεφάνου τό 33 μ.Χ. φυγή τῶν χριστιανῶν, πού περιλαμβάνονταν καί πολλοί ἀπό τήν Κύπρο (Πράξ. 11,19), κυρίως ὅμως στήν ἔλευση στό νησί τῶν ἀποστόλων Παύλου, Βαρνάβα καί τοῦ ἀνεψιοῦ του Μάρκου τό ἔτος 45 μ.Χ. Πάντως ἡ διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ δέν ὑπῆρξε χωρίς ἐμπόδια ἀπό τόν εἰδωλολατρικό πληθυσμό τοῦ νησιοῦ. Ὁ ἀπόστολος Βαρνάβας ἐπανῆλθε στήν Κύπρο λίγο ἀργότερα καί ὑπέστη μαρτυρικό θάνατο μέ λιθοβολισμό καί οἱ μαθητές του τόν ἔθαψαν στή Σαλαμίνα. Μιά σειρά μαρτύρων, ἐπισκόπων καί ἀσκητῶν ἐδραίωσαν τελικά τή χριστιανική πίστη στό νησί.

Ἀπό τά μεγαλύτερα καί ἐκπληκτικότερα θαύματα τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου εἶναι ἡ ἐπιβίωση τῆς φυλῆς μας καί εἰδικότερα τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Στό ποίημα «9η Ἰουλίου 1821» ὁ ἐθνικός ποιητής τῆς Κύπρου, Βασίλης Μιχαηλίδης, βάζει στό στόμα τοῦ ἔθνομάρτυρα ἀρχιεπισκόπου Κυπριανοῦ πού ἀπαγχόνισαν οἱ Τοῦρκοι μαζί μέ δεκάδες ἄλλους ἐπισκόπους, ἱερεῖς καί προκρίτους μέ τό ξέσπασμα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασης, τά ἀθάνατα λόγια:

«Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν' φυλή συνόκαιρη τοῦ κόσμου,
 κανένας δέν ἐβρέθηκεν γιά νά τήν -ι ξηλείψει,
 κανένας γιατί σκέπει τήν' πού τ' ἄψη ὁ Θεός,
 Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν' νά χαθεῖ, ὄντας ὁ κόσμος
 λείψει!»

Ἡ μνήμη, στήν Κύπρο, ὅπου καί νά τήν ἀγγίξεις
 πονεῖ...

Ἡ συναισθηματική φόρτιση, ἄς μή γελιόμαστε, θά ἔρθει ἀναπόφευκτα στόν Ἑλληνα. Νοιώθουμε νά μᾶς πονᾷ ἡ πληγή τῆς μοιρασμένης στά δύο μαρτυρικῆς μεγαλονήσου.

Ἡ σκέψη μας γεμίζει μέ τά ματωμένα λουλούδια τοῦ Πενταδακτύλου, τίς βεβηλωμένες ἐκκλησίες τῆς Καρπασίας, τή θάλασσα τῆς Κερύνειας, τά ἐγκαταλελειμμένα καί ἐρημωμένα μοναστήρια τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα καί τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα, τά σφαγμένα ὄνειρα τοῦ λαοῦ πού μικρός καί ἀδύνατος δέχτηκε τό 74 τόν Ἀτίλα τοῦ νέου Ὀθωμανικοῦ ἐπεκτατισμοῦ.

Στήν Κύπρο ὑπάρχουν ἀκόμα «κόκκινα μισοφέγγαρα πληγές πού δέν ἔκλεισαν». Ἐνώνουμε τή φωνή μας μ' ἐκεῖνον πού παραφράζοντας τραγουδᾷ:

«Πότε θά κάνει ξαστεριά, πότε θά φλεβαρίσει,
νά κατεβῶ στόν Ὀλυμπο, στήν ἔμορφη Κερύνεια,
στή Μόρφου καί στή Μεσαριά, σ' ὅλη τήν
Καρπασία
νά δῶ τόν Πενταδάκτυλο νά μοῦ χαμογελάει,
πότε θά κάνει ξαστεριά».

Καί ὁ ποιητής Γιάννης Ρίτσος στιχουργεῖ μέ τόν πιό ἐκφραστικό καί ἐγκωμιαστικό τρόπο γιά τήν Κύπρο:

«Νησί πικρό, νησί γλυκό, νησί τυραγνισμένο
κάνω τόν πόνο σου νά πῶ καί προσκυνῶ καί
μένω.

Ἐσύ τῆς θάλασσας ρυθμός, ὀλάνθιστο κλωνάρι,
πῶς σοῦ μαδήσαν τ' ἄνθια σου διπλοῖ, τριπλοῖ
βαρβάροι.

Τί θλιβερά πού σιργιανάν τριγύρω σου τά ψάρια

κι αντίχριστοι νά παίζουνε τήν τύχη σου στά
ζάρια.

Κουράγιο, μικροκόρη μας, πού μᾶς ἐγίνης μάνα
᾿Υμνος καί θρηῆνος τῆς ζωῆς κι ἀνάστασης
καμπάνα».

«᾿Υμνος καί Θρηῆνος γιά τήν Κύπρο»

Στήν Κύπρο τήν ἀέρινη,
στήν μακαρία τή γῆ,
στό ὠραῖο πολύπαθο κορμί,
ἡ ἀγνή ψυχή δέν ἔσβυσε
καί ζῆ, καί ζῆ, καί ζῆ...

(Κωστής Παλαμᾶς)

«Αδέλφκια, καλῶς ἦρθετε, ἡ στρατά σας νά ' ν'
μέλιν».

«Μή παρακαλῶ σας, μή, μή λησμονᾶτε τήν χώρα
μου...».

Ἐπιστολές

Πρέβεζα, ...-...-2013.

Ἀγαπητέ μου.....,

Ἀπό τούς γονεῖς σου πληροφορήθηκα τήν δοκιμασία πού ἀντιμετωπίζεις σχετικά μέ τίς σπουδές σου.

Σέ ὄλους μας, μπορεῖ κάτι νά συμβεῖ, δυσάρεστο, καί νά μᾶς ταράξει τήν ζωή. Αὐτό δέν σημαίνει, βέβαια, ὅτι τό θέλαμε καί τό ἐπιδιώκαμε. Ὅταν μάλιστα εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι μᾶς ζημιώνει.

Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις τό πρῶτο σπουδαῖο πρᾶγμα εἶναι νά ἰδεῖ κανεῖς τό λάθος του. Συνήθως αὐτό φαίνεται, ἂν εἶναι ὄντως λάθος. Ἀρκεῖ νά ἔχουμε τό σθένος νά τό ἀναγνωρίσουμε.

Τό δεύτερο σημαντικό πρᾶγμα εἶναι νά μήν ἀπογοητευτοῦμε, ἀλλά νά ἀκολουθήσουμε τήν συμβουλή τοῦ ἀποστόλου Παύλου:

-Ἐεχᾶστε τό παρελθόν, καί προχωρεῖστε στό μέλλον.

Μόνο αὐτά πού θά μᾶς ἔλθουν στή ζωή μπορούμε νά τά διαμορφώσουμε· κάνοντας ὅ,τι καλύτερο μπορούμε.

Τά γενόμενα στό παρελθόν δέν ξεγίνονται. Συνεπῶς, δέν ἔχει νόημα νά τά ἀφήσουμε νά μᾶς τυραννοῦν.

Εὐχομαι νά ξεπεράσεις τίς ὅποιες δυσκολίες ἀντιμετωπίζεις. Καί νά μήν ξεχνᾶς πῶς τό νά ἐπικαλούμαστε τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ μεγαλύτερη δύναμη καί βοήθεια στή ζωή μας.

Μέ ἐγκάρδιες εὐχές, ὀλόθερμες προσευχές
καί ἀγάπη Χριστοῦ,

Πρέβεζα ...-...-2014.

Λίαν αγαπητά μου παιδιά,

Ο γάμος είναι:

- υπόθεση μιᾶς ὥρας καί μιᾶς ζωῆς,
- ἔνωση βίου γιά πάντα,
- ἀγώνας ἀλληλοσυμπλήρωσης καί ἀλληλοβοήθειας,
- ἀγώνας τελειοποίησης καί συνεργασίας,
- μεγάλο μυστήριο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ,

«ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν», μέ τήν ἔννοια νά νοιάζεται ὁ ἕνας γιά τόν ἄλλο ὅπως γιά τόν ἑαυτό του καί νά τρέχει ὁ ἕνας ξοπίσω τοῦ ἄλλου ἀχώριστα.

Ὀλόψυχα καί ὀλόθερμα σᾶς εὐχομαι νά ἔχετε πάντοτε εἰρήνη, ὁμόνοια καί τήν μεταξύ σας ἀγάπη. Τό σύνδεσμο τῆς ἀγάπης ἐκείνης πού δέν ξέρει ἐμπόδια οὔτε ὅρια ἐκτός ἀπό τό θάνατο καί τό Νόμο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει οἱ γυναῖκες νά σέβεσθε καί νά ὑπολογίζετε τόν ἄνδρα σας καί οἱ ἄνδρες νά ἀγαπᾶτε τίς γυναῖκες σας ὅπως τόν ἑαυτό σας καί νά θυσιάζεσθε γι' αὐτές.

Ὦρα καλή, ὦρα χρυσή καί ὦρα εὐλογημένη!

Νά ζήσετε. Νά εὐτυχήσετε. Νά προκόψετε. Νά εἴσαστε πάντοτε ἀγαπημένοι. Νά ξεπερνᾶτε τίς δυσκολίες τοῦ ἑαυτοῦ σας γιά νά πλησιάζετε ὁ ἕνας τόν ἄλλο καί νά συνδέεστε πιό στενά. Θά προσεύχομαι γιά σᾶς παντοτεινά!

Καλοστερεωμένοι!

Οἱ εὐχές τῶν γονιῶν σας νά θεμελιώνουν τό ξεκίνημα τῆς καινούργιας σας ζωῆς.

Ἄγγελος Κυρίου νά προπορεύεται μπροστά σας ὅλες τίς ἡμέρες τῆς ζωῆς σας.

Μέ ἀγάπη Χριστοῦ καί τίς καλύτερες μου εὐχές,

Ἡ μεγαλύτερη ἀγάπη

Στά νότια μέρη τῆς Ρωσίας, κοντά στό Ροστώβ, λειτουργοῦσε ἕνας συνεταιρισμός ἀπό εἴκοσι ἀνθρώπους. Ἐνας ἀπ' αὐτούς, πού λεγόταν Ἀνδρέας ἦταν ἄνθρωπος κακότροπος μέ πολύ κακή διαγωγή, ἔτσι πού ἡ συμβίωση μαζί του ἦταν δύσκολη. Ἐνας ἄλλος, ὁ νεώτερος ἀπ' ὅλους, πού λεγόταν Νικόλαος, ἦταν πάρα πολύ καλός ἄνθρωπος, ἀγαποῦσε τό Θεό καί τηροῦσε τίς ἐντολές Του. Ὁ Ἀνδρέας δημιούργησε πολλά προβλήματα καί προξένησε πολλά κακά καί ζημιές στούς συντρόφους του καί τούς ἔφερε σέ κατάσταση πού ἤθελαν νά τόν σκοτώσουν. Ὅμως, ὁ νεαρός Νικόλαος δέν συμφωνοῦσε καί προσπαθοῦσε νά τούς πείσει νά μήν κάνουν μέ κανένα τρόπο αὐτό τό ἔγκλημα. Οἱ συνεταιῖροι τοῦ Νικολάου ὅμως δέν τόν ἄκουσαν καί σκότωσαν τόν Ἀνδρέα. Τό ἔγκλημα μαθεύτηκε. Ἡ ὑπόθεση ἔφθασε στήν ἀστυνομία. Τότε ὁ Νικόλαος βλέποντας τή συμφορά τούς εἶπε: «Ὅλοι σας ἔχετε γυναικες καί παιδιά καί μόνο ἐγώ εἶμαι ἀνύπανδρος. Πέστε πώς ἐγώ τόν σκότωσα καί θά πῶ καί ἐγώ πώς εἶμαι ὁ φονιάς. Γιά μένα δέν εἶναι δύσκολο νά πάω στά κάτεργα, καί θά πάω μόνος μου· ἐνῶ ἂν δικάσουν ἐσᾶς, θά ὑποφέρουν πολλοί ἄνθρωποι».

Στήν ἀρχή οἱ συνεταιῖροι δέν ἀπαντοῦσαν, γιατί ντρέπονταν τό Νικόλαο, πού τούς εἶχε προτρέψει νά μήν σκοτώσουν. Ὑστερα, ὅμως, ὁ Νικόλαος τούς ἔπεισε καί συμφώνησαν ὅλοι νά ποῦν πώς αὐτός ἔκανε τό φόνο.

Ἐφθασαν, λοιπόν, σ' ἐκεῖνο τό μέρος οἱ πρόκριτοι, ὁ εἰσαγγελέας, οἱ ἀνακριτές, οἱ χωροφύλακες. Ἄρχισε ἡ ἀνάκριση: «Ποιός ἔκανε τό φόνο»; «Ἐγώ», λέει ὁ Νικόλαος. Ρωτοῦν τούς ἄλλους καί ἐκεῖνοι λέγουν ἐπίσης πώς ὁ Νικόλαος ἔκανε τό φόνο. Τό πρόσωπο τοῦ Νικολάου ἦταν πράο, ὁ χαρακτήρας του ταπεινός, μιλοῦσε ἤρεμα καί χαμηλόφωνα. Οἱ ἀνακριτές τούς ἐξέτασαν γιά πολύ. Δέν πίστευαν πώς τέτοιος πράος καί ταπεινός ἄνθρωπος εἶναι φονιάς. Ἡ ἐκδίκηση ὅμως ὅμως συνεχίστηκε σύμφωνα μέ τό νόμο. Στή δίκη ὅλοι ἀποροῦσαν πῶς ἕνας τόσο καλός καί μελίχιος ἄνθρωπος

έκανε φόνο και κανέναν από τους δικαστές δεν ήθελε να το πιστέψει, παρότι ο Νικόλαος έλεγε πως αυτός έκανε το φόνο. Και για πολύ καιρό οι δικαστές δεν μπορούσαν να βγάλουν απόφαση. Το χέρι τους δεν μπορούσε να υπογράψει την καταδίκη. Ξανά και ξανά εξέταζαν και αυτόν και τους άλλους, για να διευκρινίσουν το μυστήριο και τον εξόρκιζαν να πει την αλήθεια. Στο τέλος, ο Νικόλαος, ο άθωος υπόδικος, τους είπε πως «αν δεν καταδικάσουν τον πραγματικό φονιά θα όμολογήσει την αλήθεια».

Κατά την ακροαματική διαδικασία είχε γίνει φανερό πως ο σκοτωμένος Ανδρέας ήταν δύστροπος άνθρωπος έτσι ο εισαγγελέας και οι δικαστές συμφώνησαν να βάλουν στο αρχείο την υπόθεση, αν ανακαλύψουν την αλήθεια. Και τότε, όχι ο Νικόλαος, αλλά οι άλλοι διηγήθηκαν πως εξελίχθηκαν τα πράγματα και πως ανέλαβε ο Νικόλαος την ένοχή για να τους σώσει από την καταδίκη. Σταμάτησαν, λοιπόν, όριστικά τη δίκη και είπαν πως το έγκλημα του Νικολάου δεν αποδείχθηκε. Και ένας από τους προκρίτους είπε: «Ο Ανδρέας ήταν κακός άνθρωπος και έπαθε κατά πως του άξιζε, άλλ' αυτοί οι άνθρωποι είναι καλοί και άς ζήσουν ειρηνικά».

Αυτό το γεγονός φανερώνει τι δύναμη έχει ή αγάπη για τον πλησίον, πού είναι ή βασίλισσα όλων των αρετών. Η χάρη του Θεού πού ήταν στην καρδιά του νεαρού Νικολάου άντανακλούσε στο πρόσωπό του και έπηρέαζε όλους τους άλλους.

Ο δρόμος για τον Ουρανό περνά υποχρεωτικά από τη γη. Δεν μπορεί κανείς να συναντήσει το Θεό, αν δεν πλησιάσει το συνάνθρωπό του. Ο άνθρωπος δεν θα κριθεί για παραλείψεις καθηκόντων απέναντι στο Θεό αλλά για παραλείψεις υποχρεώσεων απέναντι στους συνανθρώπους του. Η γνήσια αγάπη στο Θεό φθάνει μέχρι την αυτοθυσία. Μεγαλύτερη αγάπη από το να θυσιάσει κάποιος τη ζωή του για το συνάνθρωπό του δεν υπάρχει.